

ВРЕМЕ ЗА УПОТРЕБА

Сура ал-Маида е сто и двадесет стиха и е възмутена в Мека.

Това сура-и-челиле, изпълнението на договора, различните животни са халялни за нас, за Кааба и за жертвата, за да бъдем неуважителни, да помагаме в доброта и подправяне, грях и враждебност на животните, за да обявим кои животни ще бъдат победени и поразени.

Sura-i celile продължават, както е описано как да се вземе ablution. На нас е заповядано да останем верни на завета, който Аллах е получил от нас и да запазим мускулестия, и ни се казва, че това е прошка и голяма награда за тези, които го правят.

След това се заявява, че Аллаху таала е взел думата на израилтяните, но те са били прокълнати, като не са спрели обещанията си, по същия начин, както християните обещаха, но не стояха в заветите си и бяха неверници, приемайки Исус.

След това двамата сина на Хазрет-и Адам, Авел и Кабул са разказани в сура ал-Галилея. Кражбата на лицето, наказанието е обявена за отрязана от ръката му. Заявено е, че онези, които не управляват от делата на Аллах, са невярващи, потисници и поклонници.

В следващите стихове ни е заповядано да не се сприятеляваме с евреи и християни и всеки, който се върне от тяхната религия се казва, че хората, които обичат Бога, също ще се погрижат за тази религия и че вярващите са истински приятели, но отново са вярващи.

В Сура Галилея се казва, че истината се обяснява с даването на книги на евреите и християните, но че те са решени по правилния начин, че се отказват от убеждението за монотеизма, донесен от исляма, и вървят напред в извратеност и са проклети по тази причина.

В Сура ал-Галилея се казва, че напитките, хазартните игри, идолите и стрелите на богатството са измет и са абсолютно забранени.

По време на поклонението забраненото лице се обявява за забранено и лицето, което подписва смъртта му, ще свидетелства, завещанието се провежда с двама справедливи хора, а на свидетелите се разпорежда да свидетелстват с точност, когато е необходимо.

В края на сура-и Галилея е дадено чудо на Исус Христос. Казват му, че масите, които са оборудвани с храна, се свалят от небето. Сура-и Галилея вероятно е кръстена на тази маса, Маид.

Тази благословена сура, която съдържа много важни заповеди, препоръки и решения относно моя човешки живот, казва: „На Аллах принадлежи властта на небесата и земята и всичко, което е в тях. Тя завършва със стиха.

В името на Аллах, Милостив и Милосърден.

1

Вярващите изпълняват договорите. При условие, че не броите халала за лов, при условие, че ловите халал. Въпреки това, те са забранени, с изключение на тези, които четете. Разбира се, Аллах дава съд.

Вярващите, спазвайте задълженията, които вашият Господ ви е изпратил в религиозни термини, и търговските и подобни споразумения, които сте сключили с хората. Месото от животни като камили, говеда и овце се произвежда халал. Но освен трупа, който Аллах ви е обявил за забранен, удавил се, бит до смърт и убит от името на Аллах и други.

Не обмисляйте лов на халал по време на поклонението. Разбира се, Аллах изпраща Своите разпоредби за Неговите творения, като халал, харам и фарс.

Тълкуватели , стих-и keḡime от миналото и "договор", който той превежда договор фраза или завет, че имаме предвид да даде различни мнения по въпроса е zikretmişl.

а- Катада Според нея, Аллаху Та'ala целта на договора е наредил изпълнението на този стих, преди появата на исляма, хората от незнание период, те ще си помагат един на друг, те се подкрепят взаимно, един друг срещу нападение и несправедливостта са мъдри, което сте направили, че те ще се върнат.

Катаде казва в това отношение: " Пратеникът на Аллах : " Заветът на Яхилия се изпълнява. Но разпределителни като в исляма icadetmi това. " Вж. Мюсюлманин, К. Fadail es-Sahabe б. 206, хадис # 2530 е била прехвърлена на нас, че е заповядано. У за нас, че е прехвърлена Фират б. Наууат, Пратенико на Аллах " тен поиска предоставянето на невежество договор Messenger на Аллах (sallallahu alayhi c.a.c.) каза: ". Може би питате завета на Лам и Теумullah племе", каза той Ефрат. ". Да, о, Пратенико на Аллах", той отговори Messenger на Аллах е казал: "Ислямът се е увеличил, но силата на договора." него.

б- Абдула б. Според друг изглед, цитиран от Абас и муджахидините , целта на споменатия в този стих „Завет“ е, че Аллах таала приема думата от слугите си да вярва, да направи халал, че правят халал, да приемат харам, който правят забранени и да пазят забраните си.

В това отношение Абдула б. Казва се, че Абас казва: "О, вие, които вярвате, изпълнете договорите." За целите на израза Аллах е направил халал, забранен и фаза в Корана, а ограниченията, които поставяте върху въпросите, които сте дали на Аллах, не нарушават вашия завет, не издавайте . " Аллах таала , като прави тежки преценки за онези, които нарушават обещанието да се каже. „Онези,

които нарушават завета на Аллах след известно обещание, онези, които не се покоряват на нещата, които Аллах е заповядал да се покоряват, на онези, които носят корупция, за тях има проклятие. Това е злото на отвъдното. Сура Рад, 13/25

с- Абдула б. Паметникът, Мохамед б. Според Ка'б ал-Курези и Ибн-и Зейд , целта на заветите, споменати в този стих, са договорите, които хората правят помежду си. Като сключва такива договори, лицето се поставя под определени задължения. Тези договори са договори за брак, пазаруване, завет, клетва, партньорство и подобни договори.

d- Ibn-i Cüreys и Muhammad b. Според друго мнение, прехвърлено от мюсюлманския Аллах таала в този стих, заповедта за изпълнение на целта на договора, той, Хората на Книгата, изпратени от разпоредбите на Тората и Библията, е завет, който те ще изпълнят. Някои от разпоредбите в тези книги също удостоверяват Хазрат Мохамед и това, което той носи от Аллах. В това отношение Мохамед б. Мюсюлманинът казва: „Аз, Пратеника на Аллах , докато изпращаме до Некран Амр б. Писах на Хазм и прочетох писмото му. Писмото Ebubekir b. Беше с Хазъм. Писмото е написано: "Това е обяснение от Аллах и Неговия Пратеник. О, вярващи, следвайте договорите ..." Този стих в писмото, както и следващият втори , трети и четвърти стих.

Табери казва: "Тези, които предпочитат тези възгледи, Абдулах б. Абас'тен прехвърлени от второто мнение. Това е стихът, споменат в стиха на целта на договора, Аллах, неговите служители, ще се подчиняват на заповедите и забраните, халал и забранено да спазват завета. и обещание. "

Табери казва: "Причината, поради която предпочитаме тази гледна точка, е, че Аллах та'ла , след като изпълни тези договори, част от халал и забранено да използва забранено и ваксиперно пеене. които са мъдри за забраната.

Айяти-и "на последния и" различни животни, са направени законосъобразно за вас. " преведени под формата на израз на думата, която животните се отнасят до издаването на различни мнения.

а- Хасан от Басра , Katada , Sud , Реб "б. Според Енес и Деххак изразът тук означава всеки вид камила, говеда и овце.

б- Абдула б. Омар и Абдула б. Според друг възглед, предаден от Абас , целта, спомената в този стих, е потомството на камили, говеда и овце, които излизат от корема си след клане. Според тези, които са на това мнение, Аллага таала е заявил , че плътта на тези потомци също ще бъде изядена.

В тази връзка, Атия ал-Авф казва: " Абдула б. Омар каза:" Камила, говеда и овце в корема на малките. "Казах:" Ако бебето ще излезе от корема на майка си като мъртво, яжте го? " казват: "Да."

Бащата на Кошма казва: "Крава е била заклана. В корема му има едно дете . Абдула б. Абас е държал опашката на кученцето и е казал:" Това е Бехиметул ен'ам халал за вас. "

Табери казва: "Повече от тези възгледи"

първо мнение. С други думи, значението на Behimetül en'am е това на камили, говеда и овце, старейшини, непълнолетни и потомци. Тъй като арабите, тези животни, големи, малки всички от тях "Benime" той нарича. А стихове; от Според общ начин споменато потомство само исках да кажа, че тази дума, разпределяне на отпуснатите агент ще направи никакви доказателства, че това не е точна.

Табери казва: "Думата е множествено число на думата. Арабите използват тази дума, особено за животни, камили, едър рогат добитък и овце. Всъщност в следните стихове : " Аллах създаде за вас ен'амі (животни). Те имат неща, които да ви стоплят и много ползи. Ти яде месо от тях. " Коран, 16/5 След ръкоположен:" Боже, пропуснете да придобие вашите животни и домашни любимци езда, е създал мулета и магарета. " Коран, 16/8 е ръкоположен. По този начин, Ал-Анам вид е различни видове животни Тя е обявена.

Айяти-и "също казаха, и" те са изключителни, обаче, е забранено да се чете. " Изражението, преведено от miifessir, беше обяснено по два начина.

а- Муджахид , Катада , Сюд и Abd Аллах б. Според друга гледна точка от Абас , в тази част на стиха, неща, които са освободени от халални животни, споменатият следващ аят, кръв, мърша, свинско, животни, различни от името на Аллах, са заклани и други животни са убити по различни начини.

б- Абдула б. Според второ становище, цитирано от Абас и Деххак , с тази част от стиха халалните изображения са предназначението на прасето, с изключение на животните.

Табери от тези гледни точки

Първото мнение е повече роби, защото стихът, който следва, в този стих обяснява естеството на споменатото изключение.

Айяти-и "в последния и казаха:". При условие, че се брои за законосъобразното лов, докато в ihram " Тъй като изразът, преведен във формата, се обяснява по различни начини според граматическите правила, това твърдение има значение по различни начини.

а- смисъл на стих страна на главата с основата според това твърдение е, както следва: ". О, вярващи, изпълняват заветите сте направили законно лов чрез преброяване, докато в ihram"

б Друга част от учените се извършва при спазване това означава, е: ".. О, вярващи, изпълни ума си Докато те Ihram лов, при условие, че не виждате Халал, елени, диви говеда и диви магарета са направени законосъобразно за вас"

в- В други части на учените от смисъла на тази част от стиха според както следва: ".О, вярващи, изпълнява поръчки за всички видове животни с тип I En'am за вас е законно Въпреки това, тези видове са освободени тези, разкрити, че са диви Незаконно е да ги гонят, докато в ihram.. . "

Според това обяснение стиховете заявяват, че домът на камилите, говедата и овцете са халал за не-ихрам или не-ихрам, докато дивите са забранени да ловуват, докато са били хим.

Табери от тези гледни точки

Той заявява, че първото становище е за предпочитане, тъй като текстът на стиха е по-подходящ за тази гледна точка.

Айяти-и е в края на "Аллах дава разпореда те желаят." Той е ръкоположен. Целта на това е: "Аллах поставя условието, което Той желае за Своите създания. Халал им за това, което Той желае, Той прави това, което Той желае забранено. и се подчиняват на вашите заповеди и забрани. "

2

Вярващите, не пренебрегвайте знаменията на Аллах, святата луна, жертвата (жертва на дарове) и тези, които се обръщат към Кааба, като изискват благодат и съгласие от своя Господ. Можеш да ловуваш, когато излезеш от Ихрам. За плътта на Масджид ал-Харам, не позволявайте омразата ви към хората да бъде изпратена да ви изнасили и да ви помогне в доброто и молбата. Не помагайте да грешите и враждебност. Страхувайте се от Аллах. Наистина Аллах е мъчението на мъките.

Вярващите, не пребройте нещата, които Аллах е забранил, не нарушавайте техните предположения. Не нарушавайте святостта на онези месеци, като се биете с враговете си през месеците на Харам. Не пренебрегвайте жертвите, дадени на Кааба и отличителните знаци на вратовете им, за да бъдат близо до Бога и да се надяват на наградата му. Уважавайте тези, които се обръщат към Витлеем и желаят да се възползват от благодатта на своя Господ, като правят бизнес там. Не ги докосвайте. Няма никакъв проблем в лова, след като излезете от Ихрам. Вашата вражда срещу хората, срещу които имате враждебност, преди да ви забрани от Масджид ал-Харам, не

трябва да ви води да ги атакувате. Нека да помогне в доброто и в календара. Не помагайте в греха и в агресията и враждебността, които Аллах е забранил. Бог "Бойте се от него, като се подчинявате на заповедите и избягвайте забрани. Наистина, Аллах е яростният, за да накаже онези, които Му се противопоставят. Защото огънят на ада не погасява и пламъкът не се изчерпва.

По смисъла на стиха са представени различни гледни точки относно значението на думата *eneair en*, преведена като *N Engagement N*.

a- Някои от това е което означава: "границите, които са били забранени от Аллах и са поставили нещата." и стихът: "Не пребройте забранения халат на Аллах, не превишавайте определените граници." под формата на коментар. *Ata b*. Еби Реба е на това мнение. Табери също предпочиташе тази гледна точка .

В- Част от него също така, те казват, че границите на Харам в Мека и изразяват смисъла на стиха: ". Да не се показва неуважение към границата Харем" означава това. *Süddi* е на това мнение.

с - Други учени означават, че: "Границите на поклонението". Според смисъла на стиха: "Не нарушавайте поклонението на поклонението". тоест. Това становище, *Абдула b*. Абас и муджахидините .

d-

Други учени твърдят, че това означава "забрани на Ихрам". Според смисъла на стиха: "Когато ти е забранено да правиш забранени неща, Аллах не се счита за халал." означава, че те са обяснили. Този възглед *Абдула b*. Тя е разказана от Абас .

А стихове; от , е забранено неизпълнение на неуважение месеца, се командва защита на светилището. Това се случва, ако не се биете през този месец. Наистина, един стих в това отношение: "О, Пратеник, аз ви моля да се биете в светия месец на Харам. Кажете:" Голям грях е да се биете на Луната. Но е по-голям грях пред Аллах да го задържи от пътя на Аллах, да го отрече, да забрани на хората от Харам и да разсее хората от това място. Мечтателността е по-голямо престъпление от убийството. Ако силата на неверниците е достатъчна, те ще се бият с вас, докато те отхвърлят от вашата религия. И който от вас ще се върне от религията си и ще умре като невярващ, делата им в света и отвъдния са напразни. Те ще останат там завинаги. " Сура ал-Бакара, Той е ръкоположен. Обяснено в този стих, ние говорихме за забраненото месечно племе *Mudar*, за което му е забранено да се бие с *harb* е месецът на *Receb*. *Ikrima* този месец, заяви, че през месец *Dhil*. Табари

предпочете първото становище.

В хадиса месеците на забранените месеци са обяснени по следния начин:

"Времето продължава да се връща по начина, по който Бог е създал небето и земята. Една година е дванадесет месеца. и Мудар (Реб) Бухари, К. Тафсир ал-Коран Сура 9, б. 8 / мюсюлманин, К. ал-Касаме б. 29, хадис No: 1679

Haram olan bu aylarda savaşmanın yasak olması hükmünün kaldırılıp kaldırılmadığı hakkında müfessirlir ihtilaf etmişlerdir. Çoğunluğun görüşüne göre bu yasak kaldırılmıştır. Artık bu aylarda savaşmak serbesttir. Diğer bir görüşe göre ise bu yasak devam etmektedir. Bu aylarda savaşa başlamak haramdır.

Âyet-i kerime'de, hediye edilen kurbanlığa ve gerdanlıklara saygısızlık yapılması yasaklanmaktadır. Burada zikredilen "Hediye kurbanlıklar" dan maksat, Allah'a yakın olma ve sevabını kazanma maksadıyla Kabe'ye hediye edilen deve, sığır ve koyun gibi kurbanlık hayvanlardır. Allahü teâlâ bu gibi kurbanlıkların, kesilme yerlerine gitmelerine engel olmayı ve bunları götürenlere dokunmayı yasaklamıştır.

Абдула б. Абас спомена, че жертвите, които са били дадени на Бейтула, са били наричани Hediye Gifts m, преди да бъдат прикрепени към огърлицата под формата на огърлица.

В тази част на стиха се споменават различни мнения за това, което се има предвид под споменатите огърлици.

а- Абдула б. Според мнението, прехвърлено от Абас , целта на "Колиета" тук са жертвите, които са прикрепени към вратовете под формата на огърлици. Това е така, защото жертвените животни са получили това име след ангажимента си.

В- Katada според огърлица в който е показано по поръчка, Мека yönelirken езичници от домовете си, те се прикрепят към врата направи кората направи четина са отново огърлица, носени от въртящата врата. В периода на невежество, носещите се от този вид огърлици се чувстваха в безопасност и никой не ги докосваше.

- Ата , муджахидините , Сюдди и Ибн-и Зейд “според друга гледна точка, спомената тук, целта на огърлицата, харема на онези, които искат да напуснат района, шията на дърветата, направени от шията на огърлицата. Други племена не биха докоснали хората, носещи такива огърлици. Стихът е нареден да не докосва такива хора.

d- Ata и Rebi 'b. Според друг поглед от Енес , споменатите тук огърлици са направени от кората на дърветата в Мека. Идолопоклонниците са носели такива огърлици по време на невежеството. В този стих Аллах таала забрани на вярващите да

отлепят черупки от дърветата на Мека и да направят такива огърлици.

Според Табери споменатите тук чоккери са всичките огърлици, които се носят на вратовете на животните, които са предназначени да бъдат пожертвани за Кааба и на шията на хората по пътя им към Хадж. Алаху таала стихове от тези видове огърлици, за да не бъдат докоснати.

Айяти-и 'също , Beytullahil да Хадж Харам и подредени да не се докосват хората, които идват за тази цел.

Сюд , Iqrîma и Ибн Cüreyc тези знамения А е , Nutanu б. Казаха, че е нацил за човек на име Хинд ал Бекри. Този човек, оставяйки коня си от Медина, дошъл сам до Пратеника на Аллах и Пратеникът на Аллах го поканил в исляма. Тогава Nutam, "Дай ми време. Ще имам контакти с тях. Може би ще стана мюсюлманин". и остави Пратеника на Аллах . Тогава Пратеника на Аллах : "Това влезе с невярващо лице. Той излезе с коварна пета." Той каза. Докато Хутам преминал едно от стадата на Медина, той ги откарал в родния си град. Придружителите зад него не можеха да го хванат. На следващата година Хутам отишъл на поклоннически маршрут, носейки огърлици и жертвувайки. Пратеникът на Аллах изпрати някои от хората си и искаше да конфискува каравана му. Така че този стих стана нацист. Заповядал на поклонниците да не бъдат докосвани за поклонение.

Табери казва: "В този стих коментаторите се обединиха около забраната на проблемите, но става въпрос за забраната на споменатите различни мнения.

а- Amir ко Şa'b на , Mûcahid , Katada , Dehhak Habib б. Според Еби Сабит и Ибн-и Зейд , докосване на всичко, което е забранено да се докосва в този стих, е било предотвратено. Поради тази причина е допустимо да се води борба в забранения месец, за да се предотвратят лицата и животните, които носят огърлици за жертвените животни, които се отвеждат в Байтулаха и да се предотврати не-мюсюлманите, които идват при Байтулаха да извършват Хадж. Защото Аллаху таала , заповяда да бъде джихад срещу всички идолопоклонници и убит на тяхно място и каза: "Убийте политеистите където и да намерите ... Сура ал-Тауба, 9/5Точно както политеистите се борят с вас колективно, вие се биете заедно. Покаянието, 9:36

б Катада , Süd и Абд Аллах б. Според Абас този стих: "Не пренебрегвай Божиите заповеди". различни от израза. Защото; Аллах та'ла , "свидетелите на техните неверници, докато не могат да реконструират джигите на Аллах." Покаянието, 9/17 . След тези години те не трябва да се приближават към Масджид ал-Харам. Покаянието, 9/28Той е заповядал. Така Масджид ал-Харам, с цел поклонение, дори забранил идването на политеисти. От друга страна,

поклонниците на идолопоклонниците заявяват, че са халал: "Убий идолопоклонниците, където ги намериш." Той е заповядал. Тези споменати стихове, стиховете, описани в стиховете, са забранени.

Според друго мнение, цитирано от муджахидините, само частта от този стих, която забранява докосването на огърлиците, е изчезнала. Според това огърлиците, изработени от кората на дърветата, вече няма да се правят. Защото тази част от стиха е изчезнала.

Табери каза, че второто мнение е за предпочитане. Защото между учените съществува консенсус, че е допустимо да се води борба срещу идолопоклонниците през забранените месеци, дори идолопоклонниците да носят на вратовете и ръцете си огърлици, изработени от дървесна кора. Допустимо е да се води борба с езическите на тези, които са дошли в Масджид ал-Харам за Хадж: "Убийте политеистите, където ги намерите". е обявен в стих-i kerime s . Така, този стих-i kertmen "Не докосвайте знаменията на Бога." част от другите части на обекта.

В стих се казва, че тези, които се обръщат към Кааба, изискват благодат и съгласие от своя Господ. Целта на благодатта тук е печалбата, която се получава от търговията с хадж.

Абдула б. Омар, тази част от стиха, показваща доказателства, че търговията не е недостатък на Насда, каза.

В стиха, целта на съгласието, споменато в искането, езичниците да се съгласят с Бог чрез хадж и по този начин да избегнат наказанието в света, е да питат.

3

Труповете, кръвта, свинското месо, заклани от името на Аллах, удавени, бити, падащи да се бият помежду си, загинали, но изрязани без живота на хищници, изядени от хищниците, засадени за тези камъни заклани животни са харам за вас. Търсенето на съдба със стрели на съдбата също е забранено. За да направите това, трябва да се махнете от пътя. Днес неверниците са се отчаяли от вашата религия. Не се страхувайте от тях. Днес завърших вашата религия. Благослових ви и избрах исляма за ваша религия. Той може да яде от онези неща, които са забранени поради глад, които не са забранени за грях. Ето, Аллах е Прощаващ, Милосърден.

Този стих пее някои от нещата, които са забранени на мюсюлманите, и заявява, че те са забранени.

Карион: тази цел, сухоземни животни, тези изключен от религиозни правила или процедури умират спонтанно. Мъртвите морски животни са халал, за да се ядат без рязане.

Пророкът попитал водата на морето и той казал:

"Чистата вода на морето е халал." Abu Dawud, K. et-Taharet, b. 41, Хадис № 83 / Tirmidhi, K. et-Taharet b. 52 Хадис №: 69 / Nesâî, K. et-Taharet, б. 46, Hadith no 59,333 / Ibn-mace K. et-Taharet, b. 38 HN: 386

Kan: Bundan maksat, akıtılmış kandır. Nitekim En'am suresinin yüz kırk beşinci âyetinde bu husus açıklanmaktadır. Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) de bir hadis-i şerifinde şöyle buyurmaktadır:

"Bize, ölen hayvanlardan iki cins, kanlardan da iki çeşidi helal kılınmıştır. Ölen hayvanlar balık ve çekirgeciir. Kanlar ise karaciğer ve dalaktır. Ahmed b. Hanbel, Müsned, c. 2 s. 97/ İbn-i Mace K. el-Et'ime b. 31 HN: 3314

Domuz Eti: Domuzun ehlişi de vahşi olanı da, eti yağı ve diğer organlarının hepsi de haramdır.

Allah'tan Başkasının Adı Anılarak Kesilen Hayvan: Allahü teâlâ, yarattığı hayvanların, kesildikleri zaman kendi adı anılarak kesilmelerini emretmiş, kendi adından başka herhangi bir isim anılarak kesilen hayvanların yenmesini ise haram kılmıştır. Bu hususta âlimler ittifak etmişlerdir. Allah'tan başka şeyler, put, tağut ve diğer bütün varlıklardır.

Allah'ın dışında herhangi bir şeyin adının anılmamasıyla birlikte, Allah'ın ismi de anılmaksızın kesilen hayvanın etinin yenmesinde ise âlimler arasında çeşitli görüşler vardır.

Allahü teâlâ diğer âyet-i kerimelerde şöyle buyuruyor: "Eğer Allah'ın âyetlerine iman ediyorsanız, Allah'ın adı anılarak kesilen hayvanlardan yiyin." "Size ne oluyor da Allah'ın adı zikredilerek kesilen hayvanlardan yemiyorsunuz? En'am sûresi, 6/18, 19 Kesilirken üzerine Allah'ın adı zikredilmeyen hayvanları yemeyin. Bunu yapmak, Allah'ın yolundan çıkmaktır. En'am sûresi, 6/121

Bu konuda âlimler arasında çeşitli görüşler vardır. Bunları şöylece sıralamak mümkündür:

a- Bazı âlimler demişlerdir ki: "Hayvanı kesen kimse müslüman dahi olsa, keserken Allah'ın adını anmazsa, kestiği hayvan yenmez. İsterse Allah'ın adını anmayı kasten terketsin isterse unutsun." Bu görüş, Abdullah b. Ömer'den, onun kölesi Nâfî'den, Şa'bi ve İbn-i Sirin'den nakledilmiştir, aynı görüş İmam Malik'ten, İmam Ahmed b. Hanbel'den de nakledilmektedir. Davud-u Zahiri de aynı görüştedir. Bunlar, görüşlerine delil olarak En'am suresinin yüz yirmi birinci âyetini göstennişler, ayrıca Maide suresinin dördüncü âyetinin şu ifadesini zikretmişlerdir. "...Avcı hayvanları ava salarken üzerlerine Allah'ın adını anın..." Peygamber efendimiz de bir hadis-i şerifinde şöyle buyurmaktadır: Buhari, K. eş-Şerike bab. 3, 16 K. el-Cihad b. 91 / Müslim, K. el-Edahi, b. 20 HN: 968

"Kanı akıtacak bir âletle kesilen ve üzerine Allah'ın ismi anılarak kesilen hayvanı yiyin. Diş ve tırnak hariç."

b- Bazı âlimler de, hayvanı kesen müslümanın unutarak, besmele çekmeden kestiği hayvanın yenileceğini fakat Besmeleyi kasten terketmesi halinde kestiğinin yenmeyeceğini söylemişlerdir. Bu görüş, Hazret-i Ali, Abdullah b. Abbas, Said b. Müseyyeb, Ata, Tavus ve Hasan-ı Basri'den nakledilmekte, Ebû Hanife de aynı görüşü benimsemektedir. İmam Malik ve İmam Ahmed b. Hanbel'in mezheplerinde meşhur olan görüş te budur. Bunların delilleri, Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem)'den Rivâyet edilen şu hadis-i şeriftir.

"Şüphesiz ki Allah, ümmetimden, hata, unutma ve zorla yaptırılan şeyin sorumluluğunu kaldırmıştır. İbn. Mace, K. et-Talâk, b. 16, Hadis no: 2044, 2045

c- Diğer bir kısım âlimler ise, hayvanı kesen müslümanın besmele çekmesinin şart olmadığını, besmele çekmenin müstehap olduğunu, hayvanı kesen kimsenin besmeleyi kasıtlı olarka terketmesi halinde dahi kesilen hayvanın yenebileceğini söylemişlerdir. Bu görüş de Abdullah b. Abbas, Ebû Hureyre ve Ata b. Ebi Rebah'tan rivâyet edilmektedir. İmam Şafii de bu görüştedir. Aynı görüş, İmam Malik ve İmam Ahmed b. Hanbel'den de nakledilmiştir. Bu görüşte olanlar "Kesilirken üzerine Allah'ın adı anılmayan hayvanları yemeyin. En'am sûresi, 7/12 âyet-i kerimesinin "Allah'ın dışındaki varlıkların adı zikredilerek kesilenleri kastedtiğini söylemişlerdir. Delil olarak da Darekutni'nin rivâyet ettiği şu hadisi zikretmişlerdir. "Müslüman bir kimse bir hayvanı keser de Allah'ın ismini anmazsa sen o kesileni ye. Çünkü müslümanda Allah'ın isimlerinden biri mutlaka mevcuttur. Darekutni ikt sityd ez-Zebaih, Hadis no: 96 C. 4 s. 296

Hazret-i Âişe (radıyallahü anhâ) diyor ki:

"Някои хора Messenger на Аллах " тен Те попита: "О, Пратенико на Аллах, някои хора ултрамодерен Езичниците, които ни носят месо. Не знаем ли, дали си спомняли името на Аллах, когато ги изрязали? " Пратеникът на Аллах каза: Сиз Ти дръпни месото в басмалата и яж. Bukhari, K. et-Tawhid bab: 13 K. ez-Zebaih bab: 21

Забранено е да се яде месото на удавени и бити животни.

Коментаторите споменаха различни възгледи за това как се означава удавяне от споменатото тук удавяне:

a- Sud , Dehhak и Katada от предаден един аспект, целта на който, изразен като удавяне, животното се удави, след като поставите нещо между главата му, като не EXIT.

б- Според друго мнение, прехвърлено от Деххак , целта на удавяне е, че обвързаното животно се удави, като умира на въжето, на което е било вързано.

с- Абдула б. Според друго мнение, предадено от Абас и Катаде , целта на удавеното животно са животните, които идолопоклонниците са убити от удушаване. Защото вместо да убиват животни, те го задушиха до смърт и после изяха плътта му.

Посочените стихове, целта на борбата с животните, които умират, се борят помежду си са животни. По време на невежеството хората щяха да ядат месо от животни, които са умрели по този начин.

Табери, който удави целта на удавяне на животното, каза, че аз и удавяне на главата на животното на място, което да бъде свързано с плочата, но може да се удави или удави, каза той. Не е правилно тук да потъваме в смисъл на удавяне на хора. Защото текстът на стиха говори за удавяне, а не за удавяне.

Целта на побоя в биенето на споменатото в стиха животно е да се бият закланите животни. По време на периода на невежество хората бият и убиват животни и изядат месото им. Аллах таала каза, че месото на убитите по този начин животни е забранено за мюсюлманите.

Целта, спомената в стих, падаща и умираща, животното, падащо от високо място, за да умре или да падне в дълбоки ями, така че добре да умре. По време на невежеството хората ядяха месо от животни, които умирали по този начин. Аллаху таала , мюсюлманите от тази плът са забранени.

Стихът, споменат в битката с цел смъртта на животното, бие един с друг животните, които умират. По време на невежеството хората също са яли месо от животни, които са умрели по този начин.

В стих се казва, че е забранено да се лови необучен ловец на хищници и да се яде месото от животните, които ядат.

Аз Корана стих от "Можете ли да намали с изключение на напускане." Той е ръкоположен. Коментаторите тълкуват това изключение по два начина.

а- Абдула б. Абас , Хасан от Басра Катада , Ибрахим ен Neha е , пауни , Dehhak , Ибн Зайд и Hadrat Али от трансплантирания според становище, с изключение заклани в името на Аллах, освен, се удави, бити, падане, сраженията и изядени от хищници. Ако такива животни се отглеждат и отрязват, преди да умрат, то е халал да изяде месото им.

b- Diğer bir kısım âlimlere göre ise buradaki istisna, âyette zikredilen haram olma hükmünden istisnadır. Bunlara göre Allahü teâlâ, haram kılınanları saydıktan sonra helal kılman hayvanların ancak kesilmeleri halinde insanlara helal olacağını beyan etmiştir.

Taberi

birinci görüşü tercih etmiştir. Buna göre Allah'tan başkası adına kesilmekte olan, boğulmakta olan, yüksek bir yerden düşerek ölmekte olan, dövülerek canı çıkmakta olan, dövüşerek ölmekte olan, yırtıcı hayvanların saldırısına uğrayarak ölmekte olan hayvanlar, çıkmadan önce yetişilip kesilirse bunların etlerini yemek helaldir. Bunların ölüp ölmediklerini ise, ayaklarını, kuyruklarını oynatmalarıyla veya gözlerini çevirmel eriyle tesbit etmek mümkündür.

Putlara kurban olmak üzere, dikilen taşlar üzerinede kesilen hayvanların eti de yenmez, haramdır.

Mücahid diyor ki: "Buradaki "Dikilen taşlar"dan maksat, Kabe'nin çevresinde bulunan taşlardır. Cahiliye döneminde hayvanları onların üzerinde keserlerdi. Fal oklarıyla size taksim edilen kısmeti aramanız da haram kılınmıştır. Yani yolculuğa veya savaşa giderken, gayb âleminde sizin için ne taksim edildiğini anlamak üzere fal oklarına başvurmanız da size haram kılınmıştır.

Cahiliye döneminde insanlar, fal oklarını, bir kısım işlerde karar veren tanrılar kabul ederek onlara başvuruyorlar ve onlardan ilham almaya çalışıyorlardı. Bu oklardan bazılarının üzerine "Rabbim bana emretti." bazılarına "Rabbim bana yasakladı." diğer bazılarına da hiçbir şey yazmazlardı. Bunlar, yolculuğa veya savaşa çıkmak istediklerinde yahut evlenmek istediklerinde bu oklarla, kendilerine taksim edilen kısmeti bulmaya çalışıyorlardı. Çektikeri ok "Rabbim bana emretti." yazılı olanı ise işlerine devam ederlerdi. "Rabbim bana yasakladı." olanı çıkarsa yapmak istedikleri işten vazgeçerlerdi. Herhangi bir şey yazılı olmayan ok çıkarsa, tekrar çekmeye devam ederlerdi. Said b. Cübeyr, Hasan-ı Basri, Mücahid, Katade, İbn-i Zeyd, Süddi, Abdullah b. Kesir, âyetin bu bölümünü bu şekilde izah etmişlerdir. Bunları yapmak, yani leşi, kanı, domuz etini, Allah'tan başkasının adı anılarak kesilen hayvanı, boğulan, dövülerek öldürülen, dövüşerek ölen ve yırtıcı hayvanlar tarafından öldürülerek kısmen yenen hayvanı, putlara kurban edilmek üzere taşlar üzerinde kesilen hayvanı yemeniz ve fal oklarıyla size taksim edileni aramanız fasıklıktır. Allah'ın yolundan ayrılmaktır.

Bugün artık kâfirler, sizin, dininizden çıkıp müşrik veya kâfir olmanız hususunda ümitsizliğe düşmüşlerdir. O halde hakkınızda ümitsizliğe düşen bu kâfirlerin size galip geleceğinden ve sizi dininizden çıkaracaklarından korkmayın. Çünkü bunların maneviyatı çökmüştür. Fakat siz benden korkun. Yoksa sizi cezama çarptırırım.

Âyette zikredilen bu "Gün" den maksat, Mücahid'e göre Resûlullah'ın yaptığı Veda Haccının arefe günüdür.

Diğer bir kısım âlimlere göre ise bu "Gün" Cuma gününe denk gelen Arefe günüdür. Bugünde Resûlullah, çevresine bakınca hiçbir müşrik görememiş, yalnızca Tevhid inancına sahip olan insanları görmüştür. Bunun üzerine Allah'a hamdetmiş, Cebrâil de "Bugün kâfirler dininize karşı ümitsizliğe düşmüşlerdir." âyetini getirmiştir.

Âyette "Bugün dininizi kemale erdirdim." buyurulmaktadır.

a- Abdullah b. Abbas ve Süddi'ye göre, dinin kemale erdirilmesinden maksat, getirdiği hükümlerin tamamlanmasıdır. Bunlara göre bu âyet-i kerime Resûlullah'ın yaptığı Veda Haccının arefe gününde en son âyet olarak nazil olmuş, bütün dinî hükümlerin tamamlandığını bildirmiş ve bu âyetin inmesinden sonra Resûlullah sadece seksen gün yaşamıştır. Bunlara göre âyetin bu bölümünün izahı şöyledir: "Ey mü'minler, artık bugün size farz kıldığım hükümleri, koyduğum cezaları, emirlerimi, yasaklarımı, helallerimi, haramlarımı, kitabımda indirdiğim âyetlerimi ve âyetlerimde zikrettiğim açıklamaları ve dini hususlarda muhtaç olduğunuz herşeye dair gönderdiğim delilleri tamamladım. Artık bugünden sonra bunlarda herhangi bir artma olmayacaktır.

b- Hakem, Katade ve Said b. Cübeyr'e göre ise "Bugün dininizi kemale erdirdim." ifadesinden maksat, "Bugün Hac ibadetinizi mükemmel bir şekilde yaptırdım." demektir. Yani, sizler Veda Haccını hiçbir müşrik bulunmaksızın, mü'minler topluluğu olarak mükemmel bir şekilde yaptınız." demektir.

Taberi bu son görüşün daha evla olduğunu söylemiştir. Zira, dini hükümlerin hangi âyette tamamlandığı hususu ihtilaflı bir konudur.

Abdullah b. Abbas ve Süddi, dini hükümlerin bu âyette tamamlanmadığını söylerlerken Bera b. Âzib de en son inen âyetin, Nisa suresinin yüz yetmiş altıncı ve sonuncu âyeti olduğunu söylemiştir.

Diğer yandan hiçbir ilim sahibi, Resûlullah'tan, ölünceye kadar vahyin kesildiğini söylememiştir. Bilakis vefatından önce kendisine daha sık vahiy gelmiştir. Madem ki durum böyledir o halde ve Nisa suresinin "Ey Rasûlüm, senden fetva isterler. De ki: "Size usul ve fûru bırakmadan ölen kimse hakkında Allah fetva verir," Nisa sinesi, 4/176 âyeti en son inen âyettir. Bu âyette de mirasla ilgili hükümler zikredilmektedir. Bu da göstermektedir ki "Bugün dininizi kemale erdirdim." ifadesindeki kemale erdirmekten maksat, dini hükümlerin tamamlanması değildir. Zira ondan sonra Nisa suresinin, zikredilen son âyetindeki dini hükümler nâzil olmuştur.

Eğer denilecek olursa ki: "Niçin "Bugün dininizi kemale erdirdim." âyetinden sonra herhangi bir hüküm indirilmemiştir?" diyenlerin sözünü tercih etmiyorsun da "Nisa suresinin yüz yetmiş atına âyeti en son inen

Âyettir." diyenlerin sözünü tercih ediyorsun?" Cevaben denilir ki: "Birinci sözü söyleyenler, zikrettikleri âyetten sonra herhangi bir hükmün indiğini bilmediklerini ifade etmektedirler. Halbuki onların bunu bilmemesi, daha başka sadık kimselerin onu bilerek söylediklerini kabul etmeye engel teşkil etmez.

Âyet-i kerime'de "Size nimetimi tamamladım." buyurulmaktadır. Bu ifadeden maksat şudur: "Ey mü'minler, sizi, benim de sizin de düşmanlarınız olan müşriklere galip getirerek onları memleketinizden kovarak ve sizin, İslamdan dönerek tekrar eski dininize dönmenize dair onların ümitlerini keserek nimetimi size tamamladım."

Bu hususta Abdullah b. Abbas diyor ki: "Daha önce müşriklerle müslümanlar, beraber Hac yapıyorlardı. Tевbe sûresi inince müşrikler Beytullah'tan uzaklaştırıldı. Müslümanlar Beytullah'ı müşrikler olmaksızın Hac ettiler. İşte bu, Allahü teâlânın "Üzerinize olan nimetimi tamamladım." ifadesindeki "Nimetini tamamlama" dır.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Din olarak size İslamı seçtim." diye tercüme edilen cümlesi şu şekilde izah edilmiştir: "Ben size dinin emirlerini, yasaklarını ve diğer hükümlerini tayin ederek emrimi kabul etmenizi ve itaatime boyun eğmenizi sizin için bir din ve bir itaat yolu yaptım."

Taberi diyor ki: "Eğer denilecek olursa ki; "Allahü teâlâ, bu âyet inmeden önce İslam dininin, kulları için bir din olmasına azı değil miydi de bu âyetle din olarak seçtiğini beyan etti?" Cevaben denilir ki: "Allahü teâlâ ezelden yaratıkların dininin İslam dini olmasını istemiştir. Fakat o, Peygamberi Hazret-i Muhammed'i ve ona tabi olan sahabilerini, İslam dininin çeşitli mertebelerine derece derece ulaştırmış, onlar bu âyetin indiği zamanlardaki son aşamaya varınca Allahü teâlâ şeriatını ve İslam dininin kendileri için din olmasına razı olduğunu beyan etmiştir.

Müfessirler bu âyet-i kerime'nin ne zaman ve nerede indiği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Tarık b. Şihab, Abdullah b. Abbas, Muhammed b. Ka'b el-Kurezi, . Âmir eş-Şa'bi, Katade, İkrime, Şehr b. Havşeb, Esmâ bint-i yezid, Muaviye b. Ebi Süfyan ve Hazret-i Ömer'den nakledilen bir görüşe göre bu âyet-i kerime Cuma günü akşamleyin Resûlullah Hac yapmak üzere Arafat'ta iken orada ona inmiştir. Bu hususta Tank b. Şihab diyor ki:

"Yahudiler Ömer b. Hattab'a dediler ki: "Sizler bir âyeti okuyorsunuz. Şâyet o âyet bize inmiş olsaydı biz onun indiği zamanı bayram edinirdik. Ömer dedi ki: "Ben o âyetin nerede ve nasıl indiğini ve onun indiği zaman Resûlullah'ın nerede bulunduğunu iyi biliyorum. O âyet Arafat günü indi. Allah'a yemin olsun ki biz o zaman Arafattaydık. O gün Cuma günüydü. O âyet de "Bugün dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım ve din olarak size İslamı seçtim... Buhari, K. Tefsir el-Kur'an Sûre 5, bab: 2 âyetidir.

Ammar b. Ebi Ammar diyor ki:

"Abdullah b. Abbas: "Bugün dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve din olarak size İslami seçtim." âyetini okudu. Onun yanında bir Yahudi bulunuyordu. O dedi ki: "Eğer bu bize indirilecek olsaydı biz bunun indirildiği günü bayram enidirdik." Abdullah b. Abbas da dedi ki: "O âyet bayram gününde, Cuma gününde ve Arafat gününde nazil olmuştur. Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an Sûre 5, bab: 2

Esma bint-i Yezid diyor ki:

"Ben, Resûlullah'ın ismindeki devesinin yularım tutarken ona Maide suresinin tam olarak indiğini gördüm O surenin ağırlığından dolayı neredeyse devenin ayakları ezilecekti. Ahmed b. Hanbel, C. 6, s. 455

b- Haneş'in, Abdullah b. Abbas'tan naklettiğine ve Katade'ye göre ise bu âyet ve Maide suresinin tümü, pazartesi günü Medine'de nazil olmuştur. Bu hususta Haneş, Abdullah b. Abbas'ın şunları söylediğini rivâyet etmiştir. "Peygamberiniz pazartesi günü doğmuş, Mekke'den pazartesi günü çıkmış, Maide sûresi de, "Bugün dininizi kemale erdirdim." âyeti dahil pazartesi günü inmiş ve vahyin kesilmesi pazartesi günü olmuştur."

c- Rebi' b. Enes'ten nakledilen diğer bir görüşe göre Maide sûresi Resûlullah'a, Veda hacı yapmak üzere giderken yolda bineğinin üzerinde iken nazil olmuş ve bineği surenin ağırlığından dolayı çökmüştür.

d- Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen bu "Gün"den hangi günün kastedildiği insanlar tarafından bilinmemekte sadece Allahü teâlâ tarafından bilinmektedir. Bu izaha göre âyetin bu bölümünün mânâsı şöyledir: "Benim, dininizi kemale erdirdiğim gün, ancak benim bildiğim bir gündür. Yaratıklarımın bileceği bir gün değildir."

Taberi bu âyetin nazil oluşu hakkındaki görüşlerden, bu âyetin Arafe gününe rastlayan Cuma gününde indiğini söyleyen birinci görüşü tercih etmiştir. Zira bununla ilgili haberlerin senetleri sahih, diğerlerinin senetleri ise zayıftır.

Âyet-i kerime'de: "Açlık sebebiyle zaruret içinde olan, günaha kaymayacak şekilde bu haram kılınan şeylerden yiyebilir." buyurulmaktadır. Burada "Günaha kaymayacak şekilde" diye tercüme edilen (ifadesinden maksat, kasıtlı bir şekilde haram yiyerek günah işlemekten çekinmektir. Yani açlığından dolayı bu âyette haram kılındığı beyan edilen şeylerden yeme mecburiyetinde kalan kimse bunlardan yiyebilir. Yeterki haramları yiyerek Allah'a karşı gelme niyetinde olmasın.

Âyet-i kerime'nin sonunda "Allah çok affeden ve çok merhamet edendir." buyurulmaktadır.

Bu ifadeden maksat, "Allah, açlığından dolayı, mecbur kalarak bu âyette haram kılman şeyleri yiyeni hesaba çekmeyrek kusurlarım örtendir. Aç kalması halinde haramlardan yeme ruhsatı vererek ona merhamet edendir." demektir.

Taberi diyor ki; "Eğer denecek olursa ki "Allahü teâlânın burada yenmesine ruhsat verdiği haram şeylerden kişi ne kadar aç olduğu zaman ve ne kadar yiyebilir?" Cevaben denilir ki: "Bu hususta şu hadis'er Rivâyet edilmektedir: "Ebû Vâkid el-Leysi diyor ki:

"Dedim ki "Ey Allah'ın Resulü öyle yerlerde bulunuyoruz ki oralarda aç kalıyoruz. O durumda leşten bize ne kadan helal olur?" Resûlüllah buyurdu ki: "Sabahleyin bir bardak süt içmiyor, akşamleyin bir bardak süt içmiyor ve yeşilliklerden de yeteri kadar bulup yi yemi yors anız, leş hususunda serbestsiniz."a Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 5, s. 218 / Darimi, K. el-Edahi, bab: 24

Hasan-ı Basri diyor ki; "Bir adam Resûlüllah'a geldi ve dedi ki: "Aç olduğumda haram olan şeyler ne zamana kadar bana helal olur?" Resûlüllah da buyurdu ki: "Ailene süt içirinceye veya onların yiyeceklerini temin edinceye kadar."

Urve b. Според Зубайр един мъж от бедуините дошъл при Пратеника на Аллах и го попитал какво Аллах забранява това, което направих. Пратеникът на Аллах му даде следния отговор: „За теб чистите неща са халал, неясни неща са забранени. има нужда от изключителна храна. " Тогава той каза: "Какво ми е нужно, за да го направя халал към мен, и какво е моето присъствие, което няма да имам нужда от мен?" каза той. Messenger на Аллах Той каза: „Ако очаквате животните да дадат потомство, можете да достигнете до потомството на животните, като ядете месото на животните (това е вашето същество). Яж каквото искаш. Бедуинът каза: "Какво е моето присъствие, което ме кара да се откажа от нещата, които давам на семейството си, ако ги намеря?" Пратеникът на Аллах каза: "Ако можеш да накараш семейството си да пие мляко през нощта, избягвай нещата, които Аллах ти е забранил. Не търси нищо друго освен собственото си имущество. Защото това е твоето предназначение.

4

О, Пратеник, те те питат какво е направил халал за тях. Кажете: "Всичко, което е добро и чисто, ти е било законно. Който яде онова, което Аллах ви е научил, ловните животни, които сте научили и обучили за вас, и това, което те са взели за вас. И запомнете името на Аллах, докато ги пускате на лов. Аллах е този, който е много отговорен.

Пророк, мюсюлманите ви питат какво е победил Аллах за тях халал. Кажете им: „Нещата, които са чисти и халални, са направени халал;

ловните животни, които сте научили и обучили за вас, също са халал; трябва да обучите тези ловни животни по начина, по който ви е научил Аллах. Освободете ловеца с Бесмеле, докато освобождавате животните на плячката, и се бойте от Аллах, като се подчинявате на заповедите на Аллах и знайте, че Аллах е този, който го взема предвид много бързо. не му пречи да бъде зает.

Тавери казва накратко: "Според нас този стих е причината за стиха: Пратеникът на Аллах (sallallahü alayhi и wa sallam) е заповядал убиването на кучета, хората идват при него. Това стерлинги на Аллаху Та'ала този стих-и kerime е намалена. Той освобождава ловни кучета, овчарски кучета и кучета за растителна защита от кучета, чието скриване е било забранено. В тази връзка се говори, че Абу Рафи каза: "Едно време Габриел (aleyhisselam) Messenger на Аллах " пристигна. Той поиска разрешение да влезем вътре. Пратеникът на Аллах му даде разрешение. И той каза: "О, Пратеник на Аллах, ние ви дадохме разрешение." Джабраил каза: "Да, но ние не влизаме в къщата с кучето."

Абу Раск казва: "Тогави Пратеника на Аллах Да ми нареди да убият всички кучета ме Медина съм убити твърде крайна сметка аз имам до една жена е имала лай куче Оставих кучето си на Неговата милост жени Тогави. Пратеника на Аллах ", за да влезе, аз го измисли той. . също така ми нареди отново Убивам също да отидете, че кучето в началото на това те казаха някои хора идват да се възстанови sululiah: "О, Пратенико на Аллах, сте поръчали починал от принудена да се скрие, които потомците на тези кучета ще бъде позволено на нас?" Пратеник отговори Така Аллах та'ала : "О, Пратеник, те те питат какво са направили за себе си ..." Той понижи стиха.

Икрима и Мохамед б. Ка'б също споменава този възглед за причината за стиха.

А знамения, от преминаване и "хищници" споменатите лексикално значение на преведените речник "победителите и резултатите." Това означава. Дадени са ловци животни, животните, които държат собствениците си за това име. Въпреки това, коментаторите споменаха две становища относно вида на животните, които ще се считат за лов на животни:

a- Hasan-ı Basri, Mücahid, Hayseme b. Abdurrahman, Ali b. Hüseyin, Abdullah b. Abbas, Tavs ve Ubeyd b. Umeyr'den nakledilen bir görüşe göre bu âyette zikredilen avcı hayvanlardan maksat, kendisine avcılık öğretilen her türlü kanatlı ve kanatsız hayvandır. Mesela, köpek, pars, şahin,doğan ve benzeri hayvanlardır.

b- Dehhak, Süddi ve Abdullah b. Ömer'den nakledilen diğer bir görüşe göre burada zikredilen avcı hayvanlardan maksat, sadece köpeklerdir. Diğer hayvanlar değildir.

Taberi, âyetin, avcı hayvanları umumi bir şekilde ifade etmesi nedeniyle

birinci görüşün tercihe şayan olduğunu bu sebeple köpek olsun kuş olsun bütün eğitilmiş avcı hayvanların avladıkları hayvanların yenilebileceğini söylemiş ve bu hususta Resûlullah'ın, şahinlerin avladığı hayvanların yenileceğine dair izin verdiğini zikretmiştir.

Adiy b. Hatim diyor ki: "Ben, Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) den, şahinin avladığı hayvanın durumunu sordum, buyurdu ki: "Senin için yakaladığını ye."

Âyet-i kerime'de, kendilerine av hayvanları için: "Allah'ın size öğrettiklerinden kendilerini öğretip yetiştirdiğiniz.." buyurulmaktadır.

Av hayvanlarının, Allahü teâlânın, müslümanlara öğrettiği şekilde nasıl eğitilecekleri hususunda müfessirler farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Abdullah b. Abbas, Âmir eş-Şa'bi, Abdullah b. Ömer, Tavus, Said b. cübeyr, İbrahim en-Nehai ve Süddi'den nakledilen bir görüşe göre avcı hayvanın eğitilmesi şöyledir: "Sahibi onu av üzerine salıverdiğinde o, avın arkasından koşar. Yakaladığında ondan yemez ve sahibine getirir. Sahibi onu çağırdığında onu sözünü dinler. Ondan ayrılmaz. Avcı hayvan bu halini devam ettirince eğitilmiş sayılır. Ancak İmam Ebû Yusuf la İmam Muhammed, avcı hayvanın tam eğitilmiş sayılması için bu davranışını en az üç kere tekrar etmesi gerektiğini söylemişler fakat diğer bir kısım âlimler böyle bir sınır belirtmemişlerdir.

Bu hususta Abdullah b. Abbas'ın sunan söylediği rivâyet edilmektedir: "Eğitilmiş olan köpek, avı yakalayan ve sahibine getirinceye kadar ondan yemeyen köpektir. Şâyet sahibine getirmeden önce avdan yiyecek olursa, sahibi onu canlı iken kesmeye yetişse dahi o avcı hayvanların avladıkları şeyden yememeleri gerekirken şahinin, avladığı hayvandan yemesinin, onun eğitilmiş olmadığını göstermeyeceğini ifade etmişlerdir. Bunlara göre şahin, avladığı hayvandan yese dahi onun avladığı hayvanın yenmesinde bir mahzur yoktur.

b- Şa'bi, İkrime ve Ata'dan nakledilen diğer bir görüşe göre bütün avcı hayvanların, avladıkları hayvandan yememeleri şarttır. Aksi takdirde onların avladıkları hayvanlar yenmez. Şahin de diğer avcı hayvanlar gibidir.

c- Selman'ı Fârisî, Sa'd b. ebi Vakkas, Ebû Hureyre ve Abdullah b. Ömer'den nakledilen diğer bir görüşe göre avcı hayvanın, avladığı hayvandan yememesi, onun eğitilmiş sayılması için şart değildir. Bunlara göre bütün avcı hayvanların eğitilmesi aynıdır. O da şöyledir: "Avcı hayvan avın üzerine salıverildiğinde o, avın üzerine koşar, onu yakalar. Sahibi kendisini çağırdığında dönüp gelir veya ondan kaçmaz. İşte avcı hayvan bunu yapacak olursa, Allahü teâlânın bu âyette beyan ettiği şekilde eğitilmiş olur. Avdan yeyip yememesi önemli değildir. Bu hususta

Selman-ı Farisi ve Ebû Hureyre'nin "Avcı hayvan avın üçte ikisini yese de üçte birini bırakacak olsa sen onu ye." dedikleri, Sa'd b. Ebi Vakkas'ın da "Avladığı hayvanı yiyip sadece bir parça bırakacak olsa dahi onu ye." dedikleri Rivâyet edilmektedir.

Taberi diyor ki: "Bize göre bu görüşlerden doğru olmaya daha layık olanı, bu âyette zikredilen, eğitilmekten maksadın şu şekilde eğitilmiş olduğunu söyleyen görüştür:

Avcı hayvan av üzerine gönderilmeli o da gitmelidir. Sahibi onu geri çağırdığımla da dönüp gelmelidir. Avı yakaladığında ondan yemeksizin sahibine getirmeli, sahibi ona bir emir verdiğinde ondan kaçmamalı, bilakis çağırışına uymalıdır. İşte kuş olsun diğer hayvanlar olsun, eğitilmeleri böyledir. Şâyet avcı hayvan, avladığından yiyecek olursa o hayvan henüz eğitilmiş değildir. Ancak avcı hayvanın yakaladığı ve ondan bir miktar yediği av hayvanına, canlı iken yetişilir de kesilecek olursa onu yemek helal olur. Yetiştirilemezse helal olmaz. Zira bu âyette zikredilen haramlardan, yırtıcı hayvanların yediği türe dahil olur.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Bu görüşü tercih etmemizin sebebi, bunun hakkında Resûlüllah'tan birbirini destekleyen hadislerin rivâyet edilmesidir.

Adiy b. Hfitim diyor ki:

"Dedim ki "Ey Allah'ın Resulü, ben, köpeğimi av'a salıyor üzerine de besmele çekiyorum. (Bunun avladığı hayvanın hükmü nedir?) Resûlüllah buyurdu ki: "Sen, köpeğini saldıığında ve onun üzerine besmele çektiğinde eğer o, avı yakalar, onu öldürür ve ondan yiyecek olursa sen o avı yeme. Çünkü avcı hayvan onu kendisi için yakalamıştır.

Adiy b. Hatim diğer bir Rivâyetinde de diyor ki:

"Ben Resûlüllah'tan avı sordum ve dedim ki: "Biz, bu köpeklerle av yapan bir kavimiz." Resûlüllah da dedi ki: "Sen, eğitilmiş köpeklerini gönderir ve üzerlerine Allah'ın adını anacak olursan onlar, sizin için yakaladıklarım öldürmüş olsalar dahi o av hayvanını ye. Ancak köpeğin avdan yemiş olma hali müstesnadır. Çünkü korkarım ki o, bunu kendisi için yakalamıştır. Buhari, K. ez-Zebaih, hab: 7

Âyet-i kerime'de geçen ve "Avcı hayvanların sizin için yakaladıklarından yeyin." diye tercüme edilen ifadede neyin kastedildiği hususunda farklı görüşler zikredilmiştir.

a- Bir kısım âlimler, Âyetin bu bölümünün zahirini alarak umum ifade ettiğini bu sebeple avcı hayvanların yakaladıkları, etleri helal olan her hayvanın yenilebileceğini, avcı hayvanın, yakaladığı hayvanın bir kısmını yese dahi yine de onu yemenin helal olduğunu söylemişlerdir. Bu görüşte olanlar, avcı hayvanın, avladığından herhangi bir şeyi yemesinin, onun

eğitilmemiş sayılmasına sebep olmayacağım söyleyen âlimlerdir. Bunlar daha önce zikredilmiştir.

Diğer bir kısım âlimler ise âyet-i kerime'nin bu bölümünün genel bir mânâ ifade etmeyip özel bir mânâ ifade ettiğini, bu özel mânânın da "Avcı hayvanların, yakaladıklarının tümünü yeyin. Ancak bir bölümü hariç. O da avcı hayvanların, yakalayıp yedikleri hayvanlardır. Siz onlardan yemeyin." şeklinde olduğunu söylemişlerdir.

Bu görüşte olan âlimler, avcı hayvanların eğitilmiş sayılabilmeleri için, yakaladıkları av hayvanlarından yememelerini şart koşan âlimlerdir. Bunlar da daha önce zikredilmiştir.

Abdullah b. Abbas, Süddi, Dehhak, Katade ve Adiy b. Hatim de bunlardandır. Daha önce bu son görüşün tercihe şayan olduğu açıklanmıştı.

Âyette zikredilen "Allah'ın adım anın." ifadesinden maksat, avcı hayvanları avın üzerine salarken Besmele çekmektir.

Adiy b. Hatim diyor ki: "Resûlullah'a, köpekle av yapma meselesi soruldu. Resûlullah buyurdu ki: "Sen, eğitilmiş köpeğini avın üzerine gönderir o da avı yakalayıp öldürürse onu ye. O köpek, tuttuğu avdan yerse sen o avdan yeme. Çünkü o bunu kendisi için yakalamıştır." Dedim ki: "Köpeğimi gönderiyor, ona başka köpeğin de katıldığını görüyorum." Resûlullah: "Bu durumda o avdan yeme. Çünkü sen, sadece kendi köpeğine besmele çektin. Diğer köpeğe besmele çekmedin." buyurdu.

5

Bugün size, temiz ve güzel olan şeyler helal kılındı. Kendilerine kitap verilenlerin yemekleri size helaldir. Hür ve iffetli mü'min kadınlar ile sizden önce kendilerine kitap verilenlerden hür ve iffetli kadınlar, namuslu olmanız, zina yapmamanız, dost edinmemeniz ve kendilerine mehirlerini vermeniz şartıyla size helaldir. Kim dini inkâr ederse şüphesiz onun, daha önceki amelleri boşa gider. Ve âhiret gününde o, hüsrana uğrayanlardandır.

Ey mü'minler, kesilen hayvanlardan ve yiyeceklerden temiz olanları size helal kılındı. Murdar olanları ise haram kılındı. Kendilerine Tevrat verilen Yahudilerin ve İncil verilen Hristiyanların kestiği hayvanların etleri de size helal kılındı. Mü'minlerin hür kadınlarıyla, kendilerine kitap verilen Yahudi ve Hristiyanları hür kadınlarıyla evlenmeniz de size helal kılındı. Ancak, evlendiğiniz bu kadınlara mehirlerini vermeniz, iffetli olmanız, hayasızlık yapmamanız ve onları dost tutmamanız şartıyla size helal kılınmıştır. Kim, Allah'ın, iman etmeyi emrettiği şeyleri inkâr edecek olursa şüphesiz ki onun amelleri iptal edilir. O kimse, âhirette hüsrana uğrayanlardan olur.

*Ehl-i kitabın kestiğinin yenmesinin helal olduğu husunda şu hadis-i şerif delil gösterilmektedir:

"Hayberli bir Yahudi kadın, kızartılmış bir koyunu zehirleyerek Resûlullah'a ikram etti. Resûlullah koyunun ön kolundan alıp yedi. Kendisiyle beraber sahabilerden bir cemaat da o koyundan yedi. Sonra Resûlullah onlara "Ellerinizi yemekten çekin." buyurdu. Yahudi kadına adam gönderip yanına çağırdı ve ona "Sen bu koyunu zehirledin mi?" diye sordu. Kadın: "Bunu sana kim haber verdi?" dedi. Resûlullah "Elimde bulunan bu kol haber verdi." dedi. Bunun üzerine kadın: "Evet zehirledim." cevabını verdi. Resûlullah: "Maksadın neydi?" diye sordu. Kadın da şu cevabı verdi: "Ben, kendi kendime dedim ki: "Eğer bu adam Peygamber ise bu koyun ona asla zarar vermez. Şâyet Peygamber değilse ondan kurtulmuş oluruz." Resûlullah o anda bu kadını affetti, cezalandırmadı. Koyundan yiyen sahabilerden bazıları öldü. Resûlullah da bu koyundan yediği için omuzundan kan aldırdı."

Diğer bir Rivâyette, ölen kişilerden birisinin, Bısr b. el-Bera olduğu ve onun ölümünden sonra Resûlullah'ın, o kadını öldürttüğü bildirilmektedir. Ebû Davud, K. ed-Diyat, bab: 6, Hadis no: 4510, 4512 /Darimi, K. el-Mukaddime 6. 11

Âyet-i kerime'de, kendilerine kitap verildiği zikredilenlerden kimlerin kastedildiği hususunda iki görüş zikredilmiştir.

a- Abdullah b. Abbas, Hasan-ı Basri, İkrime, Şa'bi, Ata, Hakem, Hammad ve Katade'ye göre burada zikredilen ehl-i kitaptan maksat, kendilerine Tevrat ve İncil verilen Yahudi ve Hristiyanlar ve bu iki dine herhangi bir milletten giren insanlardır. Bunlar, sadece kendilerine Tevrat ve İncil verilen İsrailoğullarının soyundan gelen insanlar değildir. Bu itibarla Arap oldukları halde Hristiyan olan Tağlib oğullarının kestikleri hayvanlar da müslümanlar tarafından yenilir. Bu hususta Abdullah b. Abbas'ın, şunu söylediği rivâyet edilmektedir. "Tağlib oğullarının kestiklerini yeyin, kadınlarıyla da evlenin, zira Allahü teâlâ kitabında: "Ey iman edenler, Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden kim onları dost edinirse şüphesiz o da onlardan olur Maide sûresi, 5/51 buyurulmaktadır.

Görüldüğü gibi, Yahudi ve Hristiyanları sadece dost edinenler bile onlardan sayılmıştır. Başka milletlerden onların dinine girenler elbetteki onlardan olacak ve onların hükümlerine tabi olacaklardır. Yani Arap olduğu halde İsrailoğullarına gelen İncile bağlanıp Hristiyan olan Tağlib oğulları ehl-i kitab sayılırlar bu sebeple de kestikleri yenir.

b- Diğer bir kısım âlimlere göre ise bu âyette kendilerine kitap verildiği zikredilen ehl-i kitaptan maksat, kendilerine Tevrat ve İncil verilen İsrailoğulları ve bizzat onların soyundan gelen insanlardır. Başka milletlerden bu dinlere girenler burada zikredilen ehl-i kitab mefhumuna girmemekte bu sebeple de kestikleri hayvanlar helal sayılmamaktadır, yenilmezler. Muhammed b. İdris eş-Şafii (İmam Şafii) bu görüşte olanlardandır.

Taberi diyor ki: "Muhammed b. İdris eş-Şafii'nin bu görüşe varmasının sebebi Arap Hristiyanların kestikleri hayvanların etlerinin yenmeyeceği hususundaki görüşlere tabi olmasıdır.

Bu hususta Hazret-i Ali'nin şöyle dediği rivâyet edilmiştir: "Tağlib oğulları Hristiyanların kestiklerini yemeyin. Çünkü onlar Hristiyanlığın sadece içki içme adetine sanlmışlardır." Abdullah b. Abbas'ın da "Siz, Arap olan Hristiyanların ve Ermeni Hristiyanların kestiklerini yemeyin." diye söylediği rivâyet edilmektedir.

Taberi diyor ki: "Aslında Hazret-i Ali'den Rivâyet edilen bu gibi haberler şunu ifade etmektedir: Hazret-i Ali, Tağlib oğullarının kestiklerini yemeyi yasaklıyordu. Çünkü onlar, gerçek Hristiyanların helal kabul ettikleri şeyleri helal saymayarak ve haram kabul ettikleri şeyleri de haram kabul etmeyerek hakiki Hristiyanlığı bırakmışlar sadece içki içme âdetini devam ettirmişlerdir. İşte İsrailoğullarından olmayan diğer milletlerin Hristiyanlığın sadece içki içme âdetini alarak kendilerini onlardan saymaları onlara yakışmayan bir şeydir."

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki: "Muhammed b. İdris eş-Şafii'nin bu görüşü isabetli değildir. Her milletten Yahudi ve Hristiyan olanların kestikleri hayvanlardan yemek mubahtır.

Âyette zikredilen ehl-i kitabın yemeğinden maksat, Mücahid, İbrahim en-Nehai, Abdullah b. Abbas, Hasan-i Basri, Süddi, Dehhak, İbn-i Zeyd ve Ebû'd-Derda'dan da nakledildiği gibi ehl-i kitabın kestiği hayvanların etidir.

Âyet-i kerime'de, "Hür ve iffetli mü'min kadınlarla sizden önce kendilerine kitap verilenlerden hür ve iffetli kadınlar." ifadesi zikredilmektedir. Bu ifadede geçen ve "Hür ve iffetli" diye tercüme edilen kelimesinden neyin kastedildiği hususunda iki görüş zikredilmiştir.

a- Mücahid, Tarık b. Şihab, Âmir eş-Şa'bi ve Hasan-ı Basri'den nakledilen bir görüşe göre bu kelimedden maksat, "Hür olan kadınlar" dır. Bunların iffetli veya iffetsiz olmaları farksızdır. Bu görüşte olanlara göre bu âyet-i kerime'den anlaşılmaktadır ki, Allahü teâlâ, mü'min erkeklere, hür olan mü'min kadınlarla ve hür olan ehl-i kitap kadınlarla evlenmeyi helal kılmıştır. Hür kadınların iffetli olmamaları veya iffetsizliğe düşüp sonra vazgeçmiş olmaları önemli değildir.

Yine bu âyetten anlaşılmaktadır ki, cariyelerle evlenmek caiz değildir. Çünkü sadece hür kadınlarla evlenileceği beyan edilmiştir. Ancak mü'min cariyelerle de evlenileceği şu âyette: "Sizden hür mü'min kadınlarla evlenmeye gücü yetmeyen kimse, sahip olduğunuz mü'min cariyelerden evlensin. Nisa sûresi, 4/254 diye zikredilmiş, kâfir olan cariyelerle evlenme ise, izahını yapmakta olduğumuz âyet-i kerime'nin delaletiyle yasaklanmıştır.

Görüldüğü gibi bu gö"rüşte olanlar kelimesini "Hür olan kadınlar" diye izah ettiklerinden, zina eden kadınlarla evlenmenin helal olduğunu söylemişlerdir. Hazret-i Ömer'in, hilafeti döneminde zina eden bir kadının mü'min bir erkekle evlenmesine izin verdiği, Tank b. Şihab, Âmir eş-Şa'bi ve benzeri kimseler tarafından rivâyet edilmiştir. Bu hususta Âmir diyor ki: "Biz Memedan oğullarından bir kadın zina etmişti. Ona, Resûlullah'ın zekat toplayan memuru zina cezası uygulayarak sopa vurmuştu. Sonra kadın tevbe etmişti. Kadının akrabaları Ömer'e geldiler ve ona: "O, çok çirkin bir iş yaptığı halde biz onu nasıl evlendireceğiz?" dediler. Ömer de onlara: "Yemin olsun ki eğer onun yaptıklarından herhangi bir şeyi anlattığınızı duyarsam sizi cezalandırırım." dedi.

Âmir eş-Şa'bi diyor ki: "Yemen halkından bir adamın kızkardeşi fuhuş yaptı. Kadın, usturayı boynundaki şah damarına sürerek kesmek istedi. Ona yetişildi ve engel olundu, yarası tedavi edildi. Kadın iyileşti. Sonra amcası onu ailesi ile birlikte Medine'ye getirdi. Kadın Kur'an okumaya başladı. Çokça ibadet yaptı. Öyle ki onların kadınlarının en çok ibadet yapanı oldu. Amcasından onu istediler. Amcası hem onun geçmişteki halini gizlemek istemiyor hem de yeğenini rezil etmek istemiyordu. Bunun üzerine Ömer'e geldi ve meseleyi ona anlattı. Ömer de dedi ki: "Eğer sen onun bu meselesini yayarsan seni mutlaka cezalandırırım. Sana, onunla evlenmek isteyen ve senin de razı olacağın salih bir " adam gelirse onu o adamla evlendir." dedi.

b- Mücahid, Amir eş-Şa'bi, Süfyan es-Sevri, Süddi, Katade, İbrahim en-Nehai ve Masani Basri'den nakledilen diğer bir görüşe göre âyetin bu bölümünde zikredilen kelimesinden maksat, iffetli olan, zina etmeyen kadınlardır. Bunlara göre hür olan mü'min ve ehl-i kitap kadınlarla evlenilmesi caiz olduğu gibi köle olan mü'min ve ehl-i kitap cariyelerle de evlenilmesi helaldir. Ancak evlenilen kadın hür olsun, köle olsun, mü'min olsun, ehl-i kitap olsun zina etmiş olmamalıdır. Aksi takdirde onunla evlenilemez. Bu hususta Âmir eş-Şa'bi demiştir ki: "Yahudi ve Hristiyan kadınların olmalarından maksat, zina etmemeleri ve cünüplükten yıkanmalarıdır.

Katade diyor ki: "Hür bir kadın, erkek kölesiyle ilişkide bulundu. Kendisine, bunu niçin yaptığı sorulunca: "Ben", Allahü teâlânın kitabındaki: "...Sahib olduğunuz kölelere iyilik edin... Nisa sûresi, 4/36 âyetini bu şekilde te'vil etlim." dedi. Kadın, Ömer b. el-Hattab'a getirildi. Resûlullah'ın sahabilerinden bir kısım insanlar: "Bu kadın, Allah'ın kitabındaki bir âyeti uygun olmayan bir şekilde te'vil etmiş." dediler. Bunun üzerine Ömer köleyi yanına çağırdı. Başını tıraş etti ve kadına da dedi ki: "Sen bundan sonra hiçbir müslümana helal değilsin."

İbrahim en-Nehai'ye de, nikahlanmadan önce bir kadını dost edinmenin hükmü soruldu. O da: "Bu kadının mehir hakkı yoktur. Bunlar birbirlerinden ayrılınsınlar." dedi.

Müfessirler, âyet-i kerime'nin bu bölümünde geçen kelimesini "İffetli kadınlar" mânâsında aldıkları takdirde dehür kadınlar mânâsında aldıkları

takdirde de kendi aralarında iffetli veya hür kadınlardan özellikle kimlerin kastedildiği hususunda dört görüş zikretmişlerdir.

a- Bir kısım âlimlere göre burada zikredilen ifadesinden maksat, iffetli olan ve mü'min ve ehl-i kitap olan kadınlardır. Bunlardan olan kadınlarla evlenmek caizdir. Müslüman bir erkek, hür veya cariye olan mü'min bir kadınla evlenebileceği gibi ehl-i kitap olan hür veya cariye, zımmi veya harbi olan kadınlarla da evlenebilir. Çünkü âyet, umumi bir ifade ile ehl-i kitap ve mü'minlerden her kadınla evlenilebileceğini beyan etmiştir.

b- Diğer bir kısım âlimler ise buradaki kelimesinden maksadın "Hür kadınlar" demek olduğunu, bu itibarla mü'min olan hür kadınlarla evlenilebileceği gibi ehl-i kitap olan her hür kadınla da evlenebilir. Bunun zımmi veya harbi olması, Yahudi veya Hristiyan olması farksızdır. Yeter ki ehl-i kitap ve hür olsunlar,

c-

Başka bir kısım âlimlere göre ise buradaki ehl-i kitap kadınlarından maksat, sadece İsrailoğullarından, kendilerine Tevrat ve İncil gelen kadınlar ve o kadınların soylarından gelen kızlardır. Bunlara göre başka milletlerden Yahudi ve Hrisliyanlık dinine girenlerin kadınlarıyla evlenmek caiz değildir. Bu görüş, İmam Şafii ve ona tabi olanlardan nakledilmektedir.

d- Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre burada zikredilen ehl-i kitap kadınlarından maksat, müslümanlarla zimmet sözleşmesi yapan ehl-i kitabın kadınlarıdır. Bu hususta Abdullah b. Abbas'ın: "Ehl-i kitabın bazı kadınları bize helaldir, bazı kadınları ise helal değildir." dediği ve sonra da şu âyeti okuduğu Rivâyet edilmektedir: "Kitap ehlinden, Allah'a ve âhiret gününe iman etmeyenler, Allah'ın ve Peygamberinin haram kıldığını haram saymayanlar ve hak din olan İslamı din edinmeyenlerle, boyun eğip kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın." Tövbe sûresi, 9/29

Abdullah b. Abbas bu âyeti okuduktan sonra demiştir ki: "Ehl-i kitaptan bize kim cizye verirse işte onların kadınları bize helal olur. Kim de cizye vermezse onların kadınları bize helal olmaz."

Taberi diyor ki: "Tercihe şayan olan görüş, bu âyette zikredilen kelimesinden maksadın hür kadınlar olduğunu söyleyen görüştür. gu. na göre âyet-i kerime, hür olan mü'min kadınlarla ve hür olan ehl-i kitap kadınlarla, mü'min erkeklerin evlenmelerinin helal olduğunu beyan etmiş, Nisa suresinin yirmi beşinci âyeti de mü'min olan cariyelerle evlenmenin helal olduğunu beyan etmiş, mü'min olmayan cariyelerle evlenme ise helal olan evlenmenin dışında kalmıştır.

Ayrıca, evienilmesi helal olduğu zikredilen bu kadınların iffetli olmamaları veya fuhuş işleyip tevbe etmiş olmaları farksızdır. Biz bu meselenin

farksız olduğunu başka yerlerde ispatladık. Burada tekrarlanmasına gerek görmedik.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Namuslu olmanız" diye tercüme edilen ifadesinden maksat, "Açıkça zina etmemeniz." demektir. "Dost edinmemeniz." diye tercüme edilen ifadesinden maksat, "Dostlar edinmemeniz, dost tutmamanız." demektir. Yani mü'minler, kadınlara mehir vererek onlarla evlendiklerine dair şahit tutarak evlensinler. Onlarla açık veya gizli bir şekilde zina etmesinler." demektir.

Âyet-i kerime'nin sonunda: "Kim dini inkâr ederse şüphesiz onun daha önceki amelleri boşa gider." buyurulmaktadır. Yani kim Allah'ın, tasdik etmesini emrettiği birliğini, Muhammed'in Peygamberliğini ve onun Allah katından getirdiklerini inkâr edecek olursa şüphesiz ki o, dünyada iken sevap kazanacağı ümidiyle yaptığı amellerin sevabını iptal etmiş olur. O, âhirette kendisini aldatan ve helak olanlardan olacaktır.

Bu hususta Abdullah b. Abbas diyor ki: "Allah bize buyurmuştur ki: "İman, sarılacak sağlam bir kulptur. O olmaksızın hiçbir amel kabul edilmeyecektir. Cennet ancak bu imanı terkedene haram kılınmıştır."

Katade de özetle şöyle diyor: "Ehl-i kitabın kadınlarıyla evlenilebileceği hükmü nazil olunca bir kısım mü'minler: "Biz onların kadınlarıyla nasıl evleneceğiz? Onlar bizim dinimizden değiller." demişlerdir. Bunun üzerine Allahü teâlâ: "Kim dini inkâr ederse şüphesiz onun daha önceki amelleri boşa gider ve âhiret gününde o, hüsrana uğrayanlardandır." hükmünü indirmiş ve ehl-i kitap kadınlarının kâfirliklerini bilerek onlarla evlenmeyi helal kıldığını beyan etmiştir.

6

Ey iman edenler, namaza kalktığınız zaman yüzlerinizi ve ellerinizi dirseklere kadar yıkayın. Başlarınızı meshedin. Ayaklarınızı da topuklarla beraber yıkayın. Eğer cünüp iseniz temizlenin. Şâyet hasta iseniz yahut yolculukla bulunuyorsanız yahut herhangi biriniz tuvaletten gelmişse veya kadınlara dokunmuşsanız ve su da bulamamışsanız temiz toprakla teyemmüm edin. Yüzlerinizi ve ellerinizi temiz toprakla meshedin. Allah size bir zorluk çıkarmayı dilemez. Fakat o, temizlenmenizi ve üzerinizde olan nimetini tamamlamak ister ki şükredesiniz.

Ey iman edenler, siz namaz kılmak istediğiniz zaman abdestsiz iseniz, yüzlerinizi ve ellerinizi dirseklerle beraber temiz su ile yıkayın. Başlarınızı meshedin. Ve ayaklarınızı topuklarla beraber yıkayın. Şâyet cünüp iseniz yıkanarak temizlenin. Eğer hasta iseniz veya yolculukta bulunuyorsanız yahut abdest bozmaktan gelmişseniz veya hanımlarınızla cinsi münasebette bulunmuşsanız ve bu durumda su bulamıyorsanız yahut su bulunduğu halde onu kullanma imkanınız yoksa temiz bir toprakla teyemmüm edin. O toprakla yüzünüzü ve ellerinizi meshedin. Allah size farz kılmış olduğu hükümlerle sizi zora koşmak ve sıkıntıya sokmak istemez. Fakat o sizi, abdestsizlikten, cünüplükten ve manevi kirler olan

günahlardan temizlemek ister. Ve şükredesiniz diye teyemmümü size mubah kılarak size olan nimetini tamamlamak ister.

Âyet-i kerime’de mü’minlere, namaza kalktıkları zaman abdest almaları emredilmektedir.

Müfessirler, namaza hangi halde kalkıldığında abdest alınması gerekli olacağı hususunda çeşitli görüşler zikretmişlerdir.

a- Abdullah b. Abbas, Ebû Mûsa el-Eş'ari, Ebul Âliye, Said b. el-Müseyyeb, İbrahim en-Nehai, Hasan-ı Basri, Cabir b. Abdullah, Dehhak, Esved ve Süddi'den nakledilen bir görüşe göre bu âyet-i kerime’de, kişi abdestsiz iken namaza kalktığı zaman abdest alması emredilmiştir. Şâyet kişi namaza kalkmadan önce abdestli ise yeniden abdest alması gerekli değildir.

Bu hususta İkrime diyor ki: "Abdullah b. Abbas dedi ki: "Abdestsiz olmadıkça abdest almak gerekmez." Yine İkrime diyor ki: "Sa' b. Ebi Vakkas, bir kaç namazı bir abdestle kılardı." Muhammed b. Şirin diyor ki: "Ben, Abide es-Selmaniye sordum ki: "Abdest almayı hangi hal gerektirir?" O da dedi ki: "Abdestsiz olma hali."

Tarif b. Yezid'den nakledilmiştir ki, onlar Ebû Mûsa el-Eş'ari ile birlikte Dicle nehrinin kenarında bulunuyorlarmış. Abdest alıp öğle namazını kılmışlar. Sonra ikindi ezanı okununca adamlar kalkıp Dicle nehrinde tekrar abdest almaya başlamışlar. Bunun üzerine Ebû Mûsa: "Abdest almak ancak abdestsizlik halinde gerekir." demiştir.

A'meş diyor ki: "Ben, İbrahim en-Nehai'nin, öğle, ikindi ve akşam namazlarını tek bir abdestle kıldığını gördüm. Fadl b. Mübeşşir diyor ki: "Ben, Cabir b. Abdullah'ın birkaç vakit namazı tek bir abdestle kıldığını gördüm. O, idrarını yaptığında veya başka bir şeyle abdestini bozduğunda abdest alırdı. Suyun artığı ile mestlerini meshedirdi. Dedim ki: "Ey Ebû Abdullah, bu, senin görüşüne dayanarak yaptığın bir şey mi?" Dedi ki "Hayır. Ben, Resûlullah'ın böyle yaptığını gördüm ve ben de onun yaptığını yapıyorum.

b- Zeyd b. Eşlem ve Süddi'ye göre bu âyette zikredilen namaza kalkma halinden maksat, uykudan sonra namaza kalkma halidir. Uyuyan kimsenin ab-desti bozulmuş olacağından, uyandıktan sonra namaz kılmak istediğinde abdest alması emredilmiştir.

e- İkrime'nin ve Nizal'ın Hazret-i Ali'den, Enes'in de Hazret-i Ömer'den Rivâyet ettiklerine göre "bu iki sahabe bu âyet-i kerime’nin, her namaz kılmaya kalkıldığında abdest almayı emrettiğini söylemişlerdir. Ancak kişi abdestli olduğu halde namaz kılmak istediğinde tekrar abdest alırken bu abdesti biraz daha hafif alır. mesela ayaklarını yıkama yerine onları mesheder.

Bu hususta Mes'ud b. Ali diyor ki: "Ben, İkrime'ye sordum ve dedim ki: "Ey Ebû Abdullah, ben sabah namazı için abdest alıyorum. Sonra çarşıya geliyorum. Öğle namazı vakti oluyor. Ben o abdestle öğle namazını kılayım mı?" O da dedi ki: "Ali b. Ebi Talib (radıyallahü anh) şu âyeti okuyordu: "Ey iman edenler, namaza kalktığınız zaman yüzlerinizi ve ellerinizi dirseklere kadar yıkayın, Başınızı meshedin, Ayaklarınızı da topuklarla beraber yıkayın."

İbn-i Şirin diyor ki: "Halifeler her namaz için yeni bir abdest alırlardı." Enes diyor ki: "Ömer b. el-Hattab, hafif bir abdest aldı ve dedi ki: "Bu, abdesti bozulmayan kişinin tekrar aklığı abdesttir." Nizal diyor ki: "Ben, Ali'nin öğle namazını kıldığını gördüm. Sonra o, insanlar için geniş bir yere oturdu. Ona su getirildi. O, yüzünü ve ellerini yıkadı, başını ve ayaklarını ise mesnetti ve dedi ki: "İşte bu, abdesti bozulmayanın abdestidir."

d- Abdullah b. Ömer ve Büreyde'den nakledilen diğer bir görüşe göre ise bu âyette de zikredildiği gibi Allahü teâlâ önce Resûlullah'a ve mü'minlere, her namaza kalktıkları zaman abdest almalarını emretmişti. Daha sonra ise bu yükü hafifletti. Abdestli olma durumunda, namaz kılmak için yeniden abdest alma hükmünü kaldırdı.

Bu hususta Muhammed b. Yahya diyor ki: "Ben, Abdullah'ın oğlu Ubeydullah'a dedim ki: "Sen, Abdulah b. Ömer'in, abdestli olsun veya olmam her namaz için abdest almasının sebebi nedir biliyor musun?" O da dedi ki: "Bana Zeyd b. Hattab'ın kızı dedi ki: "Abdullah b. Zeyd b. Hanzal'a anlatmış ki, Resûlullah her namaz kılarken abdest almayı emretmiş bu da ona ağır gelmiş. Bunun üzerine Resûlullah, her namaz için misvak kullanmasını emretmiş, abdest almasını kaldırmış, ancak abdestinin bozulma halini müstesna kılmıştır. Fakat Abdullah her namaz vakti için abdest almaya gücü ve kuvvetinin yettiğini hissetmiş ve bundan dolayı her namaza kalktığında abdest almıştır.

Büreyde diyor ki:

"Resûlullah her namaz için abdest alırdı. Mekke'nin fethi yılında bütün namazları tek bir abdestle kıldı ve mestleri üzerine de mesnetti. Ömer dedi ki: "Sen daha önce yapmadığın bir şeyi yaptın" Resûlullah da buyurdu ki: "Ben bunu kasıtlı olarak yaptım. Timizi, K. et-Taharet, bab: 45, Hadis no: 61 / Müslim, K. et-Taharet bab: 86, HN: 277

Abdullah b. Ömer diyor ki: "Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) öğleyi, ikindiye, akşamı ve yatsıyı tek bir abdestle kıldı."

Taberi diyor ki: "Bu görüşlerden tercihe şayan olanı, Allahü teâlânın bu âyetle her namaz kılmaya kalkana abdest almayı emrettiğini söyleyen görüştür. Ancak bu emir, abdestsiz olanlar için farz, abdestli olanlar için ise menduptur. Nitekim Resûlullah, Mekke fethedilmeden önce her vakit namaz için yeni bir abdest alarak ümmetine, her vakit namaz için abdest yenilemenin faziletli bir amel olduğunu öğretmiş Mekke fethedildikten

sonra da tek bir abdestle bir çok vakit namazını kılmış böylece asıl farz olanın abdestli olmak olduğunu ümmetine beyan etmiştir.

Eğer denilecek olursa ki yukarıda, Abdullah b. Zeyd b. Hanzala'nın Rivâyet elliği hadise göre Resûlullah, her namaz için abdest alınmasını emretmiş sahabiler de bu emrin farziyet ifade ettiğini anlayarak ona uymaya çalışmışlar, fakat bu onlara ağır gelmiş. Bunun üzerine bu emir neshedilmiştir. Bu da gösteriyor ki, namaza kalkıklığında abdest alınmasını beyan eder emir, mendubiyet ifade etmemektedir." Cevaben denilir ki "Allah'ın, Resulüne emrettiği emirler farziyet, öğüt, mendupluk, mübahlık ve mutlak bir hal ifade edebilir. Allah'ın buyurduğu emri bu yönleri ifade etme ihtimalinde olduğuna göre emri bu yönlerden, daha kuvvetli yöne yorumlamak elbetteki daha evladır. Kaldı ki bütün büyük âlimler Allahü teâlânın, Peygamberlerine ve diğer kullarına her zaman için abdest almayı önce farz kılıp daha sonra da bozmuş olmadığı hususunda ittifak etmişlerdir. Bu da gösteriyor ki Resûlullah'ın her vakit abdest alması bir mendubu tercih etmesidir yoksa bir farzı yerine getirmesi değildir. Nitekim abdestli iken tekrar abdest almanın sevap olduğunu beyan eden şu hadis-i şerifler bunu ifade temektedirler.

Amr b. el-Âmir el-Ensari diyor ki:

"Ben, Enes b. Malik'in şöyle dediğini işittim: "Resûlullah, her namaz için abdest alırdı. Dedim ki: "Siz ne yapıyordunuz?" dedi ki: "Biz bütün namazları, abdestini bozmadıkça tek bir abdestle kılardık. Tirmizi, K. el-Taharet, bab : 44, Hadis No : 60/ Buhari, K. el-Vudu, bab : 54

Abdullah b. ömer diyor ki :

"Resûlullah buyurdu ki : "Kim, abdestli olduğu halde tekrar abdest alacak olursa onun içi on sevap yazılır. Tirmizi, K. et-Taharet, bab: 45, Hadis no: 61

Ebû Gutayt diyor ki : "Ben , Abdullah b. ömerle birlikte öğle namazını kıldım. Abdullah, binasmdak oturma yerine geldi. Orada oturdu. Ben de onunla birlikte oturdum, ikinci ezam okununca abciest suyu istedi. Abdest aklı çıkıp namaza gilli. Sonra tekrar oraya döndü. Akşam ezanı okununca yine su istedi, abdest akh. Ben de dedim ki : "Yaptığım gördüğüm bu şey sünnet midir?" O da dedi ki : "Hayır, sabah namazı için aldığım abdest, onu bozmadıkça bütün bu namazlar için kâfi idi."-Fakat ben, Resûlullah'ın: "Kim, abdestli iken tekrar abdest alacak olursa onun için on sevap yazılır." buyurduğunu işittim ve ben bu sevapları kazanmak istedim."

Taberi diyor ki: "Bir kısım âlimlere göre namaza kalkıldığında abdest almayı emreden bu âyet-i kerime, Allah tealimin, Resûlullah'a, diğer amelleri yaparken değii, sadece namaz kılariken abdesî almasının gerekli olduğunu bildirmek için nazil olmuştur Zira bu âyet inmeden önce Resûlullah, abdestini bozunca abdest almadan hiçbir iş yapmıyordu. Bu

âyet-i kerime indi. Resûlullah'a, sadece namaz kılmak istediğinde gerekli olduğunu, abdestsiz iken istediği diğer amelleri yapabileceğini beyan etti.

Bu hususta Alkame b. Ebi Vakkas diyor ki: "Resûlullah idrarını yaparken biz ona konuşuyorduk, o bize cevap vermiyordu. Biz ona selam veriyorduk. O, evine varıp, namaz için aldığı abdesti almadıkça bizim selamımızı almıyordu. Dedik ki: "Ey Allah'ın Resulü, sana konuşuyoruz bize cevap vermiyorsun. Selam veriyoruz selamımızı almıyorsun." Nihâyet abdestsiz iken bu gibi şeyleri yapmaya ruhsat veren su âyet nazil oldu. "Ey iman edenler, namaza kalktığınız zaman yüzlerinizi ve ellerinizi dirseklere kadar yıkayın..."

Âyet-i kerime'de "Yüzlerinizi yıkayın." buyurulmaktadır, Müfessirler bu Âyetle, abdest alırken yıkanması emredilen yüzün sınırlarını tayinde farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Bir kısım âlimlere göre Yüz'den maksat, karşıdan bakan kişinin, baktığı kimsenin yüzünden çıplak derisini gördüğü kısımdır. Bunlara göre yüzün boyu, baştaki saçların bitiminden itibaren çenenin altına kadardır. Eni ise, iki kulak arasındır. Bu itibarla kulaklar, ağızın, burunun ve gözün içi yüz'den sayılmaz. Çenenin ve yanakların sakalla kaplı bölümlerinin dibine su erişirmek gerekmez. Bu sakallı kısımların üzerinden suyu yürütmek yeterlidir.

İbrahim en-Nehai, Muğire, Hasan-ı Basri, İbn-i Şirin, İbn-i Şihab, Rabia Said b. Abdükızız, Mekhul, Kasım b. Muhammed, Abdullah b. Abbas, Dehhak, Abdullah b. Ömer, Said b. el-Müseyyeb, Ebû Ümame, Ebû Hûreyre ve Süleyman b. Mûsa'nın bu görüşte oldukları Rivâyet edilmektedir.

Bu görüşte olan âlimlere göre abdest alan kimsenin, kulaklarını yıkaması, ağızına burnuna su vermesi, gözünün içini yıkaması, sakalının dibine su geçirmesi gerekli değildir. Bu hususla Abdullah b. Abbas'ın şunu söylediği rivâyet edilmektedir. "Şâyet namazda iken. ağızda kalan yemeği çiğneme ihtimali olmasaydı ağızıma su vermezdim."

İbrahim en-Nehai de "Ağıza ve burna su vermek abdestin farzlarından değildir." demiştir. Dehhak da Ramazan ayında ağıza ve burna su vermeyi yasaklamıştır.

Abdullah b. Ömer: "İki kulak, baştan sayılır. Başını meshettiğinde onları da meshet." demiştir.

Abdullah b. Abbas, Hasan-ı Basri ve Said b. el-Müseyyeb de "Kulaklar baş'tan sayılır." demişlerdir. Ayrıca Ebû Ümame ve Ebû Hureyre de Resûlullah'ın "İki kulak, baş'tan sayılır." Ebû Davud, K. et-Tahnn: i, bab: 51, Hadis no: 134 /Müslim, K. el-Taharet bab: 29 HN: 37 buyurduğunu Rivâyet etmişlerdir.

b- Diğer bir kısım âlimlere göre ise bu âyet-i kerime'de, namaza kalkıldığında abdest alırken yıkanılması emredilen yüz'ün sınırı, boy olarak başın tüy bitiminden itibaren çenenin altına kadar, en olarak da iki kulağın, gözle görülen ve görülmeyen arasındır." Bunlara göre abdest alırken sakalın dibini yıkamak, kulakların, ağzın, burnun ve kulakların içini yıkamak, Allahü teâlânın "Yüzünüzü yıkayın." enirine göre farzdır. Bu sebeple abdest alan kimse bunlardan herhangi birini yıkamayı terkedecek olursa o abdestle kılmış olduğu namaz caiz değildir.

Bu hususta Abdullah'ın azadlı kölesi Nâfi, Abdullah b. Ömer'in, abdest alırken suyu sakalının dibine geçirinceye kadar hilalladığını, öyle ki sakalından çokça sular damladığını söylemişlerdir.

İbn-i Ebi Leyla, Mücahid, Said b. Cübeyr, Tavus, İbn-i Şirin, Şube ve Dehhak'ın da sakallarını hilalladıkları Rivâyet edilmekte, Said b. Cübeyr'in de "Nasıl oluyor da sakal yeri yıkıyor, tüy bittikten sonra ise yıkanmıyor?" dediği rivâyet edilmektedir.

Enes b. Malik de diyor ki:

"Resûlullah abdest aldığı anda bir avuç su alıyor, onu çenesinin altına götürüyor ve onunla sakalını hilallıyordu. Resûlullah: "Aziz ve Celil olan Rabbi'm bana böyle yapmamı emretti. Ebû Davud, K. et-Taharet, bab: 56, Hadis no: 145 buyurdu.

Hassan b. Bilal diyor ki:

"Ben, Ammar b. Yasir'in abdest aldığı anda ve sakalını hilalladığını gördüm. Dedim ki: "Sen sakalını hilallıyorsun musun?" O da dedi ki: "Benim bunu yapmama mani olacak ne var ki? Ben Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) in, sakalını hilalladığını gördüm. Tirmizi, K. et-Taharer, bab: 23, Hadis no: 29

Taberi bu hadisin benzerini Ümmü Seleme, Ebû Eyyub, Ebû Ümame, Cübeyr b. Nüfeyr, Yezid er-Rekkaşi ve Katade'den de Rivâyet edildiğini nakletmiştir.

Ağıza buruna su verme hususunda da Mücahid'in "Buruna su vermek abdestin yarısıdır." dediği, Hammad'ın da ağıza burnuna su vermeden abdest alıp namaza duran kimse hakkında (namazını bozup ağıza burnuna su versin) dediği, namazını bitirmiş olana da tekrar abdest alıp namazın iade etsin." dediği rivâyet edilmektedir.

Kulakların yüz'e yönelik olan taraflarının yüz'den sayılacağı bu itibarla onların da parmakla meshedilmek suretiyle de olsa yıkanmaları gerektiği Şa'bi, Abdullah b. Abbas ve benzeri âlimler tarafından zikredilmiştir.

Bu hususta Abdullah b. Abbas, Hazret-i Ali'nin şunları söylediğini rivâyet etmiştir. "Ben size Resûlullah'ın abdesti gibi bir abdest alayım mı?" "Evet" dediler. O abdest aldı. Yüzünü yıkayınca baş parmaklarını kulaklarının,

yüze yönelik taraflarına soktu. Kulaklarını meshedince dışlarını da mesnetti." Bkz. Ahmed b. Hanbel, Müsned, c. 1 S.83

Taberi diyor ki: "Bu görüşlerden tercihe şayan olanı "Yüz'ün sınırı boy olarak, başın tüy bitiminden başlayıp çene altına kadardır. En olarak da ki kulak arasındaki gözle görülen kısımdır. Gözle görülmeyen ağız içi, burun içi, göz içi, sakalın ve bıyıklanın dibi yüzden sayılmaz." diyen görüştür. Bizim bu görüşü tercih etmemizin sebebi ise bütün âlimlerin iki gözü yüzden saymalarına rağmen bunların sadece kapaklarının yıkanmasının gerekli olduğu, kapakların içine su geçirmenin gerekli olmadığı hususunda görüş birliğine varmalarıdır. Onların böyle bir görüş birliğine varmaları Resûlullah'ın, ümmetine öğretmesiyledir, İşte insanın abdest azalarının herhangi birine su ulaştırılması zorluğa sebep olacak olursa onlar da gözlerin içine kıyaslanarak gözlerin hükmünü alırlar. İşte ağız içi, burnun içi sakal ve bıyıkların dibine su ulaştırmanın zorluğu, göz kapaklarının içine su ulaştırmak gibidir. Bu itibarla onlara da su ulaştırmak gerekli değildir.

Sahabi ve tabiinden sakal ve bıyığın dibine su ulaştıranlar ağız ve burnun içini yıkayanlar, yapıp yapılmaması serbest bırakılan iki hususun zor tarafını seçenlerdir. Nitekim Abdullah b. Ömer'in, göz kapaklarının altına su serpecek o kısımları da yıkadığı Rivâyet edilmektedir. Abdullah bunu farz olduğu için değil zor olanı tercih etmesinden dolayı yapmıştır. Sahabilerin bunları farz olduklarından dolayı yaptıklarını zansebepler bunların davranışlarını bilmeyenler ve kıyastan haberi olmayanlardır.

Diğer yandan Resûlullah'ın sahabilerinden herhangi birinden abdest alırken sakalının dibine su ulaştırmayanın ağıza ve buruna su vermeyenin bu ab-destle kıldığı namazı iade etmesi gerektiği hususunda herhangi bir haberin zikredilmeyişi en açık delildir ki, sahabilerden herhangi birinin bu zikredilenlerden birini yapması, terkedilip edilmemesi serbest olan işlerden daha efdal olduğuna inandığını tercih etmesidir.

Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) in:

"Sizden biriniz abdest aldığı zaman burnuna su çekip sümkürsün.. Buhari, K. el-Vudu, bab: 25 / Müslim, K. et-Taharet, bab: 22 Hadis No: 237 hadis-i şerifini delil göstererek burna su çekip sümkürmenin farz olduğunu zanneden kimse bilsin ki, âlimler görüş birliğine varmışlardır ki, burnuna su çekmeden abdest alan kimse bundan dolayı namazını iade etmez. Bu da bu iddiayı ileri sürenin aleyhine yeterli bir delildir.

Kulaklara gelince, yine âlimler, kulakların ön tarafını veya tümünü yıkamamanın, böyle bir abdest alanın namazını ifsad etmeyeceği hususunda ittifak etmişlerdir. Nitekim Resûlullah'ın sahabilerinin, "Kulaklar baş'tandır." demeleri ve bunu Resûlullah'tan rivâyet etmeleri zikredilen bu hükmü, yani kulakların yıkanmasının gerekli olmadığı hükmünü göstermektedir. Bu hususta sadece Şa'bi muhalefet etmiştir.

Âyet-i kerime'de ellerin dirseklere kadar yıkanması emredilmektedir.

Müfessirler, abdest alırken kollarla birlikte dirseklerin de yıkanmasının gerekli olup olmadığı hususunda iki görüş zikretmişlerdir.

a- Malik b. Enes ve Şafii'den nakledilen bir görüşe göre, elleri yıkamaya dirsekler de dahildir.

b- Züfer b. Hüzeyl ve benzeri âlimlere göre ise abdest alanın, kollarını yıkarken dirsekleri yıkaması gerekli değildir. Bu âyetteki "Ellerinizi dirseklere kadar yıkayın." ifadesindeki "kadar" kelimesi, "..Sonra orucunuzu geceye kadar devam ettirin.. Bakara sûresi, 2/187 âyetindeki "kadar" ifadesi gibidir. Nasıl ki gündüzleyin tutulan oruç, gecenin başlangıcı olan akşama kadar devam eder ve akşamleyin biter. Abdestte kolların yıkanması da dirseklere kadar devam eder ve orada biter. Yani nihai noktayı ifade eden ve "kadar" diye tercüme edilen kelimesi, nihai noktanın hükme dahil olmadığını gösterir.

Taberi diyor ki: "Bu hususta doğru olan görüş şudur: "Abdest alındığında eller yıkanırken dirsekleri yıkamak farz değildir. Yukanda da zikredildiği gibi bu mesele, orucun, gecenin başlangıcı olan akşama kadar devam etmesine benzetilmektedir. Ancak bizzat dirsekleri ve onların daha yukarısını yıkamak, Resûlullah'ın ümmetine açıkladığı sünnetiyle menduptur. Bu hususta Resûlullah'ın şöyle buyurduğu Rivâyet edilmektedir:

"Şüphesiz ki ümmetim kıyamet gününde abdestin eseri olarak alınları ve ayakları parlar bir vaziyette çağırılacaktır. Sizden kimin alnındaki parlaklığı çoğaltmaya gücü yeterse onu yapsın. Buhari, K. el-Vudu, bab: 3 / Müslim, K. el-Taharet, bab: 34, Hadis No: 246

Âyet-i kerime'de, namaz kılmak için abdest alanların, başlarını meshetmeleri emrediliyor.

Müfessirler, başın ne kadının ve ne şekilde meshedilmesi hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Bir kısım âlimlere göre abdest alan kişi başından dilediği yeri su ile meshedebilir. Başın meshedilmesinin bir sınırı yoktur.

Bu hususta Abdullah b. Ömer'in, başının sadece ön tarafını meshettiği, İbrahim en-Nehai'nin: "Başın hangi tarafını su ile meshedecek olursan o, senin için yeterlidir." dediği ve Süfyan es-Sevri'nin de "Abdest alan kişi başından tek bir tüy dahi meshedecek olsa o onun için kâfidir." dediği rivâyet edilmektedir.

b- İmam Malik'e göre ise bu âyetle başın tümünün meshedilmesi emredilmektedir. Bu sebeple bir kişi başının tümünü değil de bir kısmını su ile meshedip namaz kılacak olursa yeniden abdest alıp başının tümünü meshetmesi ve namazını iade etmesi gerekir.

c- Ebû Hanife, Ebû Yusuf ve İmam Muhammed'e göre ise bu âyet-i kerime ile abdest alanın, başının en az üç parmak miktarını meshetmesi emredilmiştir. Abdest alan kişi başın üç parmak miktarından daha azını meshedecek olursa bu onun için yeterli değildir.

Taberi diyor ki: "Bu görüşlerden tercihe şayan olanı, abdest alan kimse, başından dilediği yeri meshedebilir. Bunun bir sınırı yoktur." diyenin görüşüdür. Zira âyet-i kerime, namaz kılmak için abdest alan kimseye genel bir şekilde başını meshetmesini emretmiş ve bunun için belli bir sınır tayin etmemiştir ki abdest alan kimse o sınırla bağlı kalsın, onu aşmasın ve ondan azını da yapmasın. Bu itibarla abdest alan kimse başının ne kadarını meshedecek olursa, meshetme emrini yerine getirmiş olur.

Allahü teâlânın kitabında genel olarak zikredilen hükümler belli şartlarla kayıtlanıp şartlanmadıkça umumi mânâ ifade teme durumlarını korurlar. Bu âyet de bu kabildendir.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Ayaklarınızı da topuklarla beraber yıkayın." diye tercüme edilen cümlesindeki kelimesi, kurrallar tarafından iki şekilde okunmuş ve okunma şekillerine göre farklı mânâlar verilmiştir.

a- Hicaz ve Irak kurcalarından bir topluluk, âyet-i kerime'nin bu kelimesini şeklinde harfinin üstün olmasıyla okumuşlar ve bunu "Ellerinizi" kelimesine atfedildiğini söylemişlerdir.

Âyet-i kerime bu kıraata göre okunduğu takdirde mânâsı mealde zikredildiği gibi şöyle olur." Ayaklarınızı da topuklarla beraber yıkayın."

Görüldüğü gibi bu izaha göre abdest alan kimsenin ayaklarını mutlaka yıkaması gerekir. Çıplak ayaklara mesheden kimse abdest almış sayılmaz.

Hazret-i Ömer, Abdullah b. Mes'ud, Abdullah b. Ömer, Ömer b. Abdülaziz, Hazret-i Ali, Kasım b. Muhammed, İbrahim en-Nehai, Abdullah b. Abbas, Urve b. Zübeyr, Süddi, Ata, Mücahid, A'meş, Malik b. Enes ve Dehhak'tan, abdest alırken ayakların yıkanmasının gerekli olduğu Rivâyet edilmiştir.

Bu hususta Ömer b. el-Hattab'ın şöyle buyurduğu Rivâyet edilmiştir:

"Bir adam abdest aldı. Ayağının üzerinde tırnak kadar yer bıraktı. Resûlullah onu gördü ve dedi ki: "Geri dön abdestini güzelce al." adam geri döndü (abdestini tamamladı) ve sonra namazını kıldı. Müslim, K. et-Taharet, bab: 31, Hadis no: 243 Bu hadis, Enes b. Malik'ten de Rivâyet edilmiştir. Bkz. Ebû Davud, K. et-Taheret, bab: 67, Hadis no: 173

Ebû Kılabe diyor ki: "Bir adam abdest aldığı anda ayağının üzerinde bir tırnak kadar bir yer kuru kalmış olduğu halde namaz kıldı. Namazını bitirince Ömer ona dedi ki: "Abdestini ve namazını iade et."

Някои другари са базирани са разказани, че Пратеника на Аллах , молитви на един човек, който е видял на яркостта до по драхма, защото на крака, за да се удари във водата. Той му заповяда да върне своето измиване и молитва. Abu Dawud, K. et-Taharet, bab: 66, Хадис не: 175

Ноември б. Мохамед казва: "Синът на Омар Абдула, би взел възторга, след това е взел умивания. Измива краката си, полумесец между пръстите."

Авраам б. Meuser, Omer b. Абдулазиз, Ибн Аби Сувейд каза следното. " Пратеника на Аллах е един от тримата, които Messenger на Аллах " новини и е достигнала до нас, че са видели, докато измиване измие краката си.

Харис, Хазрет-и Али , "Измийте краката си до петите." Той също така е разказана.

Абу Абдуррахман, Хазрет-и Али , Икриме Абдула b. Абас , Хисам b. Урве, Урве б. Zubeyr, Zir b. Хубайш, Абдула b. Те казали, че са чели писмото на Мес'уд в изречението по-високо и по този начин казали, че стихът е заповядано да се мият краката.

Абди Науер е казал: ". Видях Али го уду и измие върховете на краката Али каза:" Ако аз, Пратенико на Аллах е не бях виждал и направи това мисля, че е по-достоеен за най-горния миене ayaklanıl злато ".

Абдул Малик каза, че Ата каза: "Не съм виждал някой помазаник на боси крака."

Ашхейб казва: „Този стих е бил поискан от Малик и е казал:„ Четете ли писмото или началника, или така писмото се чете? "Той каза: „ Този стих, изразяващ измиването на краката.

Това не означаваше да се привърже. Нозете не са помазани, а измити. Ден Говореше се: Не Какво ще кажете, ако някой помаже крака му, това ще е ли достатъчно за него?

б Hījaz и Ирак в писмото изразява друга част на Kurram се чете за тях от Езра Аллаху Та'ala този стих-и kerime с, измиване, а в провинцията е наредил мрежеста кожа на главата и краката. Измиването не се измива, когато краката са помазани.

Абдула b. Абас , Енес б. Малик , Iqrīma Абу Джафар, Амир ко Ṣa'b на , Katada , Алкема, Mücahid форма и Dehhek и прехвърлянето им от тази рецитация, че видите. В това отношение Ikrimе , Abdullah b. Абас : „Измиването е измиване на двама членове и двама от мешетмето“. Той също така е разказана.

Моисей , синът на Енес, казал на баща си: "О Абу Хамза, Хакак ни е прочел проповеди в Ахваз. Той говори за очистване и каза:" Измийте лицето си, измийте ръцете си. Краката, човечеството, е най-близкият крайник към мръсотията. Измийте дъното си, петите и петите си. Тогава Анас каза: Аллах Аллах е казал истината. Хакак излъга. Аллах: "Помазал си главата и краката си." Той каза. Моисей казва: "Но когато Енес помаза нозете си, той ще ги намокри. Асим ал-Евел де Енес" Коранът намали предоставянето на помазанието на крака. Обрязването е да го измиеш - каза той.

Mugha de Sha'bi : " Аллаху таала , измиването на органите, наредени да бъдат измити (ръцете и лицата), докато лелята е заповядана да бъде помазана, докато измиването на двата органа, наредени да бъдат помазани (главата и краката), обявено за изоставено. Той също така е разказана.

Табери казва: "По наше мнение, правилното едно от тези възгледи:" Аллаху таала измиване е мнението, че двата крака подредени към мешетмеси с вода всички. Ако готвителят помаза всичките му крака с вода, този човек също се нарича еден, помазал краката му. "Wash" Да. Това е така, защото миенето на два крака става чрез наливане на вода върху тях или чрез поставяне във вода. Разрязването им става чрез обрязване на ръцете или всичко, което ги замества. Ако някой прави тези две неща в краката си, той се нарича "Шайби" и "Мрежи".

Aslında meshetmenin iki mânâsı vardır. Bir mânâsı, meshedilecek organın tümünü meshetmek diğeri ise meshedilecek organın sadece bir kısmını meshetmektir. Bu sebeple kurraların bazıları bu âyetteki ifadesindeki harfini üstün okumuşlar, bu âyetle, farz olanın ayakların yıkanması olduğunu söylemişler ve ayakların tümünün su ile meshedildiğine dair Resûlullah'tan, birbirini destekleyen haberler geldiği halde ayaklara meshedilmeyi reddetmişlerdir.

Diğer bir kısım âlimler ise ifadesindeki harfini esre okumuşlar, bu âyetten maksadın, ayakların meshedilmesinin farzîyetini bildirmek olduğunu söylemişlerdir.

Taberi diyor ki: "Bize göre ise asıl maksat, ayakların tümünün su ile meshedilmesidir. Bu itibarla ayakların elleriyle veya ellerinin yerini tutacak herhangi bir şeyle meshetmeksizin sadece onlara su dökmek veya onları suya sokup çıkarmak yeterli değildir. Nitekim Tavus'tan, abdest alan kimsenin ayaklarını sadece suya sokup çıkarması sorulunca "Ben bunun, maksada ulaşan bir amel olduğunu kabul etmem." dediği rivâyet edilmiştir. Buna mukabil ayakların yıkanmasını farz sayan Hasan-ı Basri'den, gemide abdest alan kimsenin, ayaklana nasıl yıkayacağı sorulduğunda onun: "Ayaklarını suya daldırıp çıkarmasında bir mahzur yoktur." dediği rivâyet edilmiştir.

Taberi sözlerine devamle diyor ki: "Madem ki meshetmenin, organın tümünü veya bir bölümünü meshetme olarak iki mânâsı vardır ve daha

sonra zikredeceğimiz deliller, Allahü teâlânın buradaki meshetmeden ayakların tümünün meshedilmesini kastedtiğini göstermektedir. Ve bu suretle meshetme de hem yıkama ve hem de meshetmeyi içirmiş olacağından kelimesini iki şekilde okumak da sahihtir. Ancak her ne kadar iki kıraat da güzel ise de bunlardan benim daha fazla hoşuma giden harfini esre okuyan kıraattir. Çünkü bu kıraata göre ayakların tümünün su ile meshedilmesi hükmü ortaya çıkmaktadır. Böyle bir meshetme de hem ayakları yıkama hem de meshetmedir. Diğer yandan ifadesi başı meshetmeden sonra zikredilmiştir. Bu ifadeyi, daha önce zikredilen "Elleri yıkama" ya atfedip bağlama yerine hemen yanında bulunan, başı meshetmeye atfedip bağlamak daha evladır.

Eğer denilecek olursa ki: "Sizin, burada zikredilen, ayakları meshetmekten masadın, onları tümünü meshetmek olduğunu, başı meshetmek gibi sadece bir bölümünü meshetmek olmadığını iddia etmenize dair deliliniz nedir?" Cevaben denilir ki: "Buna dair delil, çeşitli Rivâyetlerle Resûlullah'tan nakledilen:

"...Cehennemden, ökçelerin vay haline.. Buhari, K.el-İlm, bab: 3 hadisi şerifidir. Şâyet ayakların sadece bir bölümünün meshedilmesi yeterli olsaydı Resûlullah'ın, ayaklarının bir bölümünü su ile meshetmeyenleri bu şekilde uyarması söz konusu olmazdı. Bilakis kişi o ameliyle sevap kazanmış olurdu. Bu hadisi, Resûlullah'tan çeşitli suhabiler bazı farklarla Rivâyet etmişlerdir.

Bu hususta Muhammed b. Ziyad diyor ki:

"Ebû Hureyre yanımdan geçiyordu. O esnada insanlar mataradan abdest alıyorlardı. Ebû Hureyre dedi ki: "Abdesti, azaları tam yıkayarak hakkıyla alın. Çünkü Ebul Kasım (sallallahü aleyhi ve sellem)'in "Ateşten, ökçelerin vay haline. Buhari, K. el-Vudu, bab. 29 diğer bir Rivâyetinde:

"Ateşten topuk sinirlerinin vay haline. Müslim, K. et-Taharet, bab. 29 Hadis no: 242 dediğini duydum.

Şeddad'ın azadlı kölesi Salim diyor ki:

"Ben, Sa'd b. Ebi Vakkas'ın vefat ettiği gün, Resûlullah'ın zevcesi Âişe'nin yanına gittim. Ebubekir'in oğlu Abdurrahman da onun yanına geldi. Âişe'nin yanında abdest aldı. Âişe ona dedi ki: "Ey Abdurrahman, abdesti, azalarını tam yıkayarak al.. Çünkü ben, Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem)'ın "Ateşten, ökçelerin vay haline." dediğini işittim Müslim, K. et-Taharet, bab. 25, Hadis no: 240

Diğer bir Rivâyetinde, "Ateşte yanacak topuk sinirlerinin vay haline." şeklindedir.

Cabir b. Abdullah diyor ki:

"Ben, Resûlullah'ın, "Ateşten topuk sinirlerinin vay haline." dediğini işittim. Ibn-i Mace, K. et-Taharet bab. 55, Hadis no: 454

Abdullah b. Amr b. el-Ass diyor ki:

"Yaptığımız yolculukların birinde Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) geride kalmıştı da bize sonradan yetişmişti. Tam o sırada da namaz vakti girmişti. Abdest alıyorduk. Ayaklarımızı meshetmeye başladık. Resûlullah bunu görünce gâyet yüksek bir sesle, iki veya üç kere: "Cehennemde yanacak ökçelerin vay haline." diye seslendi. Buhari, K. el-İlm, bab. 3,30, K. el-Vudu, bab. 27,29 / Müslim K. et-Taharet, bab. 25-30, Hadis no. 240,241 / Ebû Davud K. et-Taharet, bab. 46, Hadis no: 97 / Tirmizi, K. et-Taharet, bab. 31, Hadis no: 41 / Nesei, K. et-Taharet bab. 89 / İbn-i Mace, K. et-Taharet, bab. 55, Hadis no. 450-455 / Muvatta K. et-Taharet, bab. 5 / Darimi, K. el-Vudu, bab. 35 / Ahmed b. Hanbel, Müsned C. 2 S. 193 C.3 S.316 C.4 S.191 C.5 S.425 C.6 S.81 Bu hadis-i şerif, adı geçen kaynakların herbirinde şu sahabilerden Rivâyet edilmiştir.

BUHARİ'DE: Abdullah b. Amr, İbnül Ass ve Ebû Hureyre'den.

MÜSLİM'DE: Hazret-i Âişe, Abdullah b. Amr, ibnül Ass ve Ebû Hureyre'den.

EBU DAVUD'DA: Abdullah b. Amr, İbnül Ass'dan.

TİRMİZİ'DE: Ebû Hureyre'den Rivâyet edildiği zikredildikten sonra Tirmizi sahibi Ebû İsa diyor ki: "Bu hadis, Abdullah b. Amr İbnül Ass, Hazret-i Âişe, Cabir b. Abdullah, abdullah b. Haris, Muaykib b. Ebi Fatıma, Halid b. Velid, Şurahbil Hasene, amr İbnül Ass ve Yezid b. Ebi Siifyan'dan da Rivâyet edilmiştir. Ebû Hureyre'nin rivâyet ettiği bu hadis, HASEN VE SAHİHTİR.

NESEİ'DE: Ebû Hureyre ve abdullah b. Amr b. el-Ass'dan.

İBN-İ MACE'DE: Abdullah b. Ömer, Hazret-i Âişe, Ebû Hureyre ve Cabir b. Abdullah'tan. Diğer bir Rivâyetinde ise Halid b. Velid, Yezid b. Ebi Süfyan, Şuahbil Hasene ve Amribnül Ass'dan da geldiği ziredeimektedir.

MUVATTA'DA: Hazret-i Âişe'den. DARİMİ'DE: Abdullah b. Amr İbnül Ass ve Ebû Hureyre'den. Taberi bu hadisi Ebû Ümame el-Bahili'den Rivâyet etmiştir.

Taberi diyor ki: "Eğer denilecek olursa ki: Sen, abdest alırken ayaklarının tümünün su ile meshedilmesi gerektiğini söyledin. Halbuki Evs b. Ebi Evs'den ve Huzeyfe'den naledilen şu iki hadis ve benzeri haberler, abdest alırken ayakların sadece bir bölümünün meshed ilmesinin yeterli olduğunu ifade etmektedirler."

Evs'den Rivâyet edilen hadis şöyledir: Evs b. Ebi Evs demiştir ki:

"Resûlullah abdest aldı, ayakkabılarına ve ayaklarına meshetti." Taberi bu hadisin başka bir Rivâyetinin, Ebû Davud, K. et-Taharet, bab: 62, Hadis no: 160

"Resûlullah ayakkabılarına meshetti. Sonra kalkıp namaz kıldı..." şeklinde olduğunu Ahmed b. Hanbel, Müsned, C.4, S.8 diğer bir Rivâyetinde de "Abdest aldı. Ayakları üzerine meshetti." şeklinde olduğunu belirtmiştir.

Huzeyfe'nin rivâyet ettiği hadis ise şöyledir: Huzeyfe diyor ki: "Resûlullah bir kavmin çöplüğüne gitti. Ayakta durarak küçük abdestini bozdu. Sonra su istedi abdest aldı ve ayakkabılarının üzerine meshetti."

Taberi diyor ki: "Evs b. Evs'den Rivâyet edilen hadis, ayakların sadece bör bölümünü meshetmenin abdeste yeterli olacağını ifade etmektedir. Zira bu hadiste Resûlullah'ın, abdestini bozduktan sonra abdestsiz iken böyle yaptığı zikredilmemektedir. Resûlullah, abdestli iken tekrar abdest aldığı zaman ayakkabılarına veya ayaklarına meshederdi. Evs'in rivâyet ettiği hadiste Resûlullah'ın, abdestli iken tekrar abdest aldığını bildirmektedir. Resûlullah'ın abdestli iken tekrar abdest aldığı anda ayaklarını veya ayakkabılarını meshetmekle yetindiğini, Hazret-i Ali'den Rivâyet edilen şu hadis-i şerifte belirtmektedir.

Abdu Hayr diyor ki:

"Ali (radiyallahü anh) bir testi su istedi. Sonra: "Ayakta su içmeyi sevmeyen o kişiler nerede?" dedi. Testiyi aldı ayakta su içti. Sonra hafifçe bir abdest aldı. Ayakkabıları üzerine meshetti ve dedi ki: "İşte Resûlullah'ın, abdestini bozmayan temiz kimse için aldığı (Öğrettiği) abdest böyledir. Ahmed b. Hanbel, C.1, S.120

Taberi diyor ki: "Resûlullah'ın, abdest alırken ayaklarının tümünün yıkanmasını emrettiğine dair, mazeret bırakmayacak derecede çokça hadislerin rivâyet edilişi de göstermektedir ki, Evs'den Rivâyet edilen hadis, abdestli iken abdest alındığını beyan etmektedir.

Huzeyfe'den Rivâyet edilen hadise gelince bunu Huzeyfe'den Ebû Vail yoluyla A'meş Rivâyet etmiştir. A'meş'in güvenilen arkadaşları Ebû Avane, İbn-i İdris, Ebû Muaviye ve Amr b. Yahya, A'meş'ten bu hadisin metninin şu şekilde olduğunu Rivâyet etmişlerdir:

"Resûlullah bir kavmin çöplüğüne gitti. Ayakta küçük abdestini bozdu. Ben ondan uzaklaştım. O bana "Yaklaş." dedi. Ben de yaklaşıp ayaklarının arkasında durdum. Resûlullah abdest aldı ve iki mestinin üzerine meshetti. Müslim, K. et-Taharet bab : 73, Hadis No: 273 Sadece Cerir b. Hazım'ın A'meş'ten Rivâyet ettiği şekilde Resûlullah'ın, ayakkabılarına meshettiği zikredilmektedir. Bu da şaz bir Rivâyettir. Sahih olduğu kabul edilecek olsa dahi Resûlullah'ın, çorapları üzerine giymiş olduğu ayakkabılarına meshettiğini ifade etmiş olur.

Âyet-i kerime'de: "Ve topuklarla beraber." diye tercüme edilen ifadesindeki kelimesinin asıl mânâsı (kadar) demektir. Daha önce dirseklerin, abdest alma yerlerinden sayılıp sayılmayacağı hususunda ihtilaf eden âlimler, topukların da, bunlardan sayılıp sayılmayacağı hususunda ihtilaf etmişlerdir.

Ancak "Topuk" diye tercüme edilen kelimesiyle nerenin kastedildiği hususunda iki görüş zikredilmiştir.

a- Bazı âlimlere göre bu âyette zikredilen ve "topuklar." diye tercüme edilen ifadesinden maksat, ayakla baldırın birleştiği eklemdeki yuvarlak kemiktir. Yani eklemlerin içinde bulunan kemiktir.

b- Diğer bir kısım âlimlere göre ise burada zikredilen maksat, dışarı doğru çıkıntılı olan topuk kemikleridir.

Âyet-i kerime'de: "Allah size zorluk çıkarmayı dilemez. Fakat o, temizlenmenizi ister." buyurulmaktadır. Yani Allah sizlere, abdestiniz olmadığında abdest almanızı, cünüp iken yıkanmanızı ve su bulamadığınızda da teyemmüm etmenizi emrederken o sizleri arındırmak ister. Siz de kendinizi maddi ve manevi kirlerden temizleyin. Günahlarınızı yıkayın." buyurmaktadır.

Bir çok hadis-i şerifte abdest almanın fazileti ve kulu günahlardan arındıracağı zikredilmiştir.

Bu hususta Şehr b. Havşeb, Ebû Ümame'nin Resûlullah'tan şunu Rivâyet ettiğini söylemiştir: Resûlullah buyurmuştur ki: "Kim abdest alır, abdestini güzel yapacak olur sonrada kalkıp namaza başlayacak olursa onun günahları, kulağından, gözünden, ellerinden ve ayaklarından dışarı çıkar."

Ka'b b. Mürre de Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu Rivâyet etmiştir: "Abdest alıp yüzünü yıkayan herkesin hataları yüzünden dışarı çıkar. Ellerini veya kollarını yıkadığında kollarından dışarı çıkar. Başını mesnettiğinde hataları başından çıkar. Ayakların yıkadığında hataları ayaklarından dışarı çıkar."

Amr b. Abese diyor ki: "Ben, Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu işittim. "Müslüman ellerini yıkadığında hataları ellerinden sağa sola dağılır. Ağzına burnuna su verdiğinde hataları ağzından burnundan dışarı çıkar. Yüzünü yıkadığında hataları yüzünden dışarı çıkar. Öyle ki göz kapaklarından bile dışarı çıkar. Kollarını yıkadığında kollarından çıkar. Başını ve ayaklarını meshettiğinde başından ve kulaklarından çıkar. Ayaklarını yıkadığında ayaklarından çıkar. Öyle ki ayaklarının tırnaklarının altından bile dışarı çıkar. Abdest bilinci işte ondan kazandığı payı bu olur. Şâyet kalkıp yüzünü ve kalbini tam Rabbine yönelterek namaza durur ve iki rekat da namaz kılacak olursa bu kimse hataları bakımından annesinin, kendisini doğurduğu gündeki gibi olur. Bkz. Nesâî, K. et-Taharet, bab: 108 / İbn-i Mace, K. et-Taharet, bab: 6, Hadis no: 283

Ebû Hureyre demiştir ki:

"Resûlullah buyurdu ki: "Bir müslüman veya mü'min kul, abdest alır da yüzünü yıkayacak olursa, gözüyle bakarak işlemiş olduğu her hata, su ile birlikte veya suyun son damlasıyla yüzünden dışarı çıkar. Ellerini yıkadığında, elleriyle vurarak işlediği her hata, su ile birlikte veya suyun son damlasıyla birlikte ellerinden çıkar. Öyle ki kul, günahlardan tertemiz olup onlardan ayrılmış olur. Darimi, K. el-Vudu, bab: 45

Hazret-i Osman'ın azadlı kölesi Hüraran diyor ki:

"Ben, Osman b. Affan'ın, oturakların üzerinde oturduğunu gördüm. O, abdest suyu istedi ve abdest aldı. Sonra dedi ki: "Ben, Resûlullah'ın, bu oturduğum yerde oturduğunu ve aldığım bu abdest gibi abdest aldığını gördüm. Buyurmuştu ki: "Kim benim bu abdestim gibi abdest alacak olursa onun daha önceki günahlar, bağışlanmış olur. Fakat aldanmayın. İbn-i Mace, K. et-Taharet, bab: 6, Hadis no: 285

Abdullah es-Sünabihî diyor ki:

"Resûlullah buyurdu ki: "Kim abdest alır da ağzını burnuna su verecek olursa onun hataları ağzından burnundan dışarı çıkar. Yüzünü yıkadığında hataları yüzünden dışarı çıkar. Öyle ki göz kapaklarının altından bile dışarı çıkar. Ellerini yıkadığında hataları ellerinden dışarı çıkar. Başını meshettiğinde hataları başından dışarı çıkar. Öyle ki kulaklarından bile dışarı çıkar. Ayaklarını yıkadığında hataları ayaklarından dışarı çıkar. Öyle ki ayaklarının tırnaklarının altından bile dışarı çıkar. Bu kişinin namazı ve mescide doğru yürümesi nafîle bir ibadet olur. İbn-i Mace, K. et-Taharet, bab: 6,1 hadis no: 282

7

Allah'ın, üzerinizdeki nimetini ve "İşittik itaat ettik" dediğinizde sizden aldığı ve onunla sizi bağladığı ahidini hatırlayın. Allah'tan korkun ki Allah, kalblerin özünü çok iyi bilendir.

Ey mü'minler, sizi İslama kavuşturarak, Allah'ın size bahsettiği yüce nimetini hatırlayın. Allah'ın Resulünü zor anda da kolay zamanlarda da, istenilen şeylerde de seilmeyen şeylerde de dinleyip itaat edeceğinize dair biat ettiğiniz zaman, Allah'a vermiş olduğunuz ahdi de hatırlayın. Bir zaman siz, "Yaptığımız ahdi dinledik, emirlerinde ve yasaklarında sana itaat edeceğiz." demiştiniz. O halde Allah'ın emirlerini tutup yasaklarından kaçınarak ondan korkun. Şüphesiz ki Allah, göğüslerin özünü çok iyi bilendir ve onlara göre sizi hesaba çekecektir.

* Müfessirler, bu âyet-i kerime'de, Allahü teâlânın, aldığını beyan ettiği ahdinden hangi ahdin kastedildiği hususunda iki görüş zikretmişlerdir.

a- Abdullah b. Abbas ve Süddî'ye göre bu âyette zikredilen ahitten maksat, Mü'minlerin Resûlullah'ı, sevdikleri şeylerde de dinleyip itaat

edeceklerine, sevmedikleri şeylerde de dinleyip itaat edeceklerine söz vererek ona biat etmeleri anında Allah'a ahit vermeleridir.

Bu hususta Abdullah b. Abbas demiştir ki: "Allah, Peygamber (sallallahü aleyhi ve sellem)i gönderdi. Ona kitap indirdi. Mü'minler de: "Biz, Peygambere ve kitaba iman ettik. Tevrat'takileri de ikrar ettik." dediler. İşte Allahü teâlâ da onlara, vermiş oldukları bu sözü hatırlıyor ve bu sözü yerine getinmelerini emrediyor.

b- Mücahid'e göre ise bu âyette zikredilen ahitten maksat, insanların, Âdem'in sulbünden zerrecikler şeklinde çıkarıldıktan sonra Allahü teâlânın, Rableri olduğuna şehadet etmeleridir.

Taberi

birinci görüşün tercihe şayan olduğunu söylemiştir. Buradaki ahitten maksat, Hz Muhammed'i dinleyip itaat edeceklerine dair biat etmeleri anınca Allah'a verdikleri sözdür. Zira Allahü teâlâ buradaki ahdi aklığını zikrettikten sonra ehl-i kitaptan aldığı ahdi zikredecektir. Böylece Resûlullah'ın sahabilerini ehl-i kitabın durumuna düşmemeleri için uyarmıştır. Çünkü onlar verdikleri ahdi bozmuşlar ve bu sebeple cezalandırılmışlardır. Mü'minlerin de bu duruma düşmemeleri istenmiştir. '

8

Ey iman edenler, Allah için hakkı ayakta tutanlar ve adaletle şahitlik yapanlar olun. Bir kavme olan kininiz, sizi adaletsizliğe sevketmesin. Adaletli olun. Çünkü o, takvaya daha yakındır. Allah'tan korkun şüphesiz ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

Ey Allah'a ve Peygamberi Muhammed'e iman edenler, dostlarınız ve düşmanlarınız hakkında adletle şahitlik eden ve Allah için vazife yapan kimseler olun. Verdiğiniz hükümlerde ve yaptığınız işlerde haksızlık etmeyin. Sırf size düşman olduklarından dolayı düşmanlarınıza dair koyduğum sınırları aşmayın. Yine sırf dostluk yaptıkları için koyduğum sınırlarda ileri gitmeyin. Hepsi hakkında da koyduğum hudutlara bağlı kalın. Benim emrimi yerine getirin. Ey mü'minler, dostunuz olsun düşmanınız olsun bütün insanlara karşı adaletli davranın. Adaletli olmanız, Allah'tan korkmuş olmanıza daha yakındır. Kullarına zulmetmekten korkun ve bilin ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. Herkese, yaptığının karşılığını verecektir.

Abdullah b. Kesir, bu âyet-i kerime'nin, Resûlullah'a suikast düzenleyen Hayber Yahudileri hakkında nazil olduğunu söylemiştir. Resûlullah, Öldürülen bir kişinin diyeti hususunda bunlarla yardımlaşmaya gitmiş fakat Yahudiler Resûlullah'ı öldürmeyi planlamışlardır. İşte bunun üzerine bu âyet-i kerime inmiş ve "Bir kavme olan kininiz sizi adaletsizliğe sevketmesin." buyurmuştur.

Numan b. Beşir diyor ki:

"Annem, Revaha kızı Amre, babamdan, bazı mallarım bana hibe etmesini istedi. Babam bu işi bir sene erteledi. Sonra bunu yapmaya karar verdi. Bu sefer annem: "Oğluma yaptığın hibeye Resûlullah'ı şahit tutmadıkça razı olmam." dedi. Bunun üzerine babam beni, elimden tutup Resûlullah'a götürdü. O sıra ben henüz çocuktum. Babam "Ey Allah'ın Resulü bu çocuğun annesi Revaha kızı buna hibe ettiğim mala, seni şahit tutmamı istiyor." dedi. Resûlullah: "Ey Beşir senin bundan başka çocuğun vannı?" diye sordu. Babam: "Evet." dedi. Resûlullah: "Çocukların hepsine de buna hibe ettiğin gibi hibede bulundun mu?" diye sordu. Babam ise "Hayır," dedi. Bunun üzerine Resûlullah: "O halde sen beni şahit tutma. Çünkü ben, zulme şahitlik edemem." buyurdu. Müslim, K. el-Hibat, bab: 14, Hadis no: 1623 / Buhari, K. el-Hibe, bab: 12,13 Görüldüğü gibi Resûlullah, haksız bir muameleye şahitlik yapmamıştır.

9

Allah, iman edip salih amel işleyenlere vaad etmiştir. Onlar için mağfiret ve büyük bir mükâfaat vardır.

Ey Allah'ı ve Resulünü takdik eden, Peygamberin, Allah katından getirdiklerini ikrar edip Allah'a verdikleri ahdi yerine getiren, yaptıkları sözleşmeleri ifa eden, Allah'ın emirlerini tutup yasaklarından kaçınan insanlar, sizin için, geçmişteki günahlarınızın örtülmesi vardır. Bir de sınırlarım, Allah'ın dışında kimsenin bilemeyeceği bir mükâfaat vardır.

10

İnkâr eden ve âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar, cehennemliklerdir.

Allah'ın birliğini inkâr eden ve Peygamberlere gelen, Allah'ın âyet ve mucizelerine yalanlayanlar cehennemliktirler. Ve orada ebedi olarak kalacaklardır.

11

Ey iman edenler, Allah'ın, üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani bir kavim size el uzatmaya kalkışmıştı da Allah onların ellerini üzerinizden çekmişti, Allah'tan korkun. İman edenler sadece Allah'a güvensinler.

*Müfessirler, Allahü teâlânın bu âyet-i kerime'de mü'minlere lütfettiğini beyan ettiği nimetten hangi nimetin kasdedildiği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir:

a- Asım b. Ömer b. Katade, Abdullah b. Ebibekr, Mücahid, Yezid b. Ebi Ziyad, İkrime ve Ebû Malik'ten nakledilen bir görüşe göre burada zikredilen nimetten maksat, Allahü teâlânın, yanlışlıkla öldürülen Âmir oğullarından iki kişinin diyetlerini ödemede yardımcı olmaları için Nadr oğulları Yahudilerine gittiği zaman onların Resûlullah'a suikast düzenlemeleri, Allahü teâlânın da vahiy ile bunu Resûlullah'a bildirip Resûlullah'ı onların saldırısından kurtarmasıdır.

Rivâyet edilir ki Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) bir kısım sahabileriyle birlikte Nadr oğulları Yahudilerine gitmiş ve B'ir-i Maune olayından kurtulup geri gelen Amr b. Ümeyye ed-Dâmri'nin, Resûlullah'la anlaşmalı olan Âmir oğullarından iki kişiyi yanlışlıkla öldürmesi üzerine bu kişilerin diyetlerini ödeme hususunda Nadr oğullarının kendisine yardımcı olmalarını istemişti. Fakat Yahudiler, Amr b. Cehhaş'a, Resûlullah gelip duvann dibine oturunca onların da çevresinde toplandıkları bir sırada Resûlullah'ın üzerine el değirmeni taşını düşürmesini söylediler. Bunun üzerine Allahü teâlâ, Peygamberine, Yahudilerin bu tuzağını haber verdi. Resûlullah da oradan uzaklaşıp Medine'ye döndü. İşte bunun üzerine bu âyet nazil oldu.

b- Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre ise Allahü teâlânın burada zikrettiği nimetten maksat, Resûlullah'ı, içine zehir kattıkları bir yemekle öldürmek isteyen Yahudilerin suikastından kurtarmasıdır.

c- Katade'den nakledilen başka bir görüşe göre ise Allahü teâlânın bu âyette zikrettiği nimetten maksat, Batn-ı Nahle gazvesinde Resûlullah'a, düşmanlarının, kendileri namaz kılarlarken saldırıya geçeceklerini bildirmesi ve Resûlullah'a da korku anlarında nasıl namaz kılacağını beyan etmesidir.

Bu hususta Katade diyor ki: "Bu âyet Resûlullah'a, yedinci gazve olan Batn-ı Nahle gazvesinde nazil olmuştur.

Sa'lebe ve muharib oğulları, Resûlullah'ı ansızın yakalayıp öldürmek istemişler Allahü teâlâ da bu hallerini Resûlullah'a bildirmiştir. Katade diyor ki: "Ca-bir b. Abdullah, Resûlullah ile birlikte Necid tarafına savaşa gittiklerinde savaştan. Resûlullah ile beraber döndüklerini, dikenli ağaçların çokça bulunduğu bir vadiye geldiklerinde şiddetli bir sıcağın bastırıldığını söyledi. Bu sıcakta Resûlullah bir ağacın gölgesine oturmuş, kılıcını da ağaca asmış ve uyumuştur.

Herkes dağılıp bir ağacın gölgesine çekilmişti. İşte o sırada bir Bedevi gelip Resûlullah'ın kılıcını alarak kınından çıkarmış ve üzerine yürümüştü. Resûlullah uyanınca ona demişti ki: "Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" Resûlullah ise "Allah" demişti. Adam tekrar: "Seni benim elimden kim kurtaracak?" demiş. Resûlullah da "Allah" demişti. Bunun üzerine Bedevi kılıcım kınına koymuş Resûlullah da bizi yanına çağırıp hadiseyi anlatmıştı. Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) bu adamı cezalandırmamıştı. Bkz. Buhari, K. el-Cihad, hab 84, 87 K. el-Megazi bab: 31, 32

İşte böylece Allah, düşmanın elini Peygamberinden çekmişti.

Taberi bu görüşlerdin

birinci görüşün tercihe şayan olduğunu, buradaki nimetten maksadın, Allahü teâlânın, Resûlullah'ı, Nadr oğulları Yahudilerinin suikastından

kurtarması olduğunu söylemiştir. Zira bundan sonra gelen âyetlerde Yahudilerin çirkin sıfatları zikredilmekte, Allah'a ve Paygamberlerine ihanet ettikleri bildirilmektedir. Resûlullah'a, onların yaptıkları bu kötülöklere karşı onlara dokunmaması da emredilmektedir. Bu da göstermektedir ki âyette, mü'minlere ve Resûlullah'a el uzatmak isteyenlerden maksat, Yahudilerdir.

' Âyet-i kerime'nin sonunda "İman edenler sadece Allah'a güvensinler." buyurlumkatadır. Bu ifadeden maksat şudur: "Ey iman edenler, Allah'ın emir ve yasaklarına karşı gelmekten ve sizden aldığı ahdi bozmaktan kaçının. Aksi takdirde çare bulamayacağınız bir cezayı hak edersiniz. Mü'minler işlerini Allah'a bıraksınlar, onun kaza ve kaderine teslim olsunlar, onun zaferine ve yardımına güvensinler. Çünkü bu onların dinlerinin kemale ermesidir.

12

Şüphesiz ki Allah, İsrailoğullarından söz almıştı. Biz onlara, içlerinden on iki başkan göndermiştik. Allah onlara şöyle dedi: "Şüphesiz ben sizinle beraberim. Yemin olsun ki eğer namazı kılar, zekatı verirsiniz, Peygamberlerime iman edip onlara yardım ederseniz ve Allah için güzel bir ödünç takdim ederseniz muhakkak ki kötülüklerini örterim ve sizi, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyarım. Bundan sonra içinizden kim inkâr ederse, şüphesiz doğru yoldan sapmış olur.

Şüphesiz ki Allah, İsrailoğullarından, Allah'a itaat etmelerine ve Peygamberine iman etmelerine dair kesin söz almıştı. Bunların, vermiş oldukları sözü yerine getireceklerine dair kefil olmaları için de içlerinden kendilerini takibedecek on iki vekil seçmişti. Allah onlara "Şüphesiz ki yardım ve desteğimle sizinle beraberim. Ey İsrailoğulları, yemin olsun ki eğer namazı dosdoğru kılar, zekatı layık olanlara verir, Peygamberlerime iman eder, onlara destek olursanız ve Allah rızası için Allah yolunda mallarınızı harcayarak Allah'a güzel bir ödünç verirsiniz elbetteki ben kötülük ve günahlarınızı örtüp silerim. Ve sizleri kıyamet gününde, altından ırmaklar akan cennetlere bir lütuf olmak üzere koyarım. Bu söz vermenizden sonra kim Allah'ın nimetlerine karşı nankörlük ederse şüphesiz ki o, doğru yoldan sapmış ve hidâyetten ayrılmış olur." buyurmuştur.

Bu âyet-i kerime'de Allahü teâlâ Peygamberine ve mü'minlere, Yahudilerin ihanet ve sözlerinden dönme huylarını bildirmekte, bu huyların, Yahudilerin atalarından kalma mirasları olduğunu beyan etmekte ve Yahudileri, inatlarında ve sapıklıklarında ısrar etmelerinden dolayı kınamaktadır.

Resûlullah'a ve mü'minlere: "Bu Yahudilerin size el uzatmaya girişmelerini ve ihanet etmeye kalkışmalarını garipsemeyin. Çünkü bu onların, atalarından devam edip gelen kötü ahlaklarıdır. Onlar bu halleriyle atalarının yaptıklarını devam ettirmektedirler." buyurulmaktadır.

Âyet-i kerime'de Allahü teâlânın, İsrail oğullarından söz aldığı zikredilmekte ancak neye dair söz aldığı açıklanmamaktadır.

Ebul Aliye'ye göre burada İsrailoğullarından, yapacaklarına dair söz alınan husus, sadece Allah'a kulluk etmeleri ve ondan başkasına tapmamaları sözü dur.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Başkan" diye tercüme edilen kelimesinden maksat, Katade'ye göre "Şahit" demektir. Yani Allahü teâlâ İsrailoğullarının on iki torunundan her birinden, yaptıklarına şahitlik etmek üzere birini şahit tayin etmiştir.

Rebi' b. Enes, Süddi ve Mücahid'e göre ise buradaki den maksat, on iki torundan seçilip zorbalar diyen Şam'a gönderilen on iki önderdir. Bunlar Şam diyandaki zorbaların helak olup olmadıkları haberini öğrenip Hazret-i Mûsa'ya getireceklerdi. Çünkü Allahü teâlâ bu zorbaları helak edip onların yerlerini İsrailoğullarına miras bırakacağını ve İsrailoğullarını onların yerine yerleştireceğini bildirmişti. Bu sebeple de Hazret-i Mûsa, ileri gelen bu on iki kişiyi oraya göndermişti.

Bu hususta Süddi diyor ki: "Allahü teâlâ, İsrailoğullarına Kudüs toprakları can Eriha'ya gitmelerini emredince onlar yürüyüp oraya yakın bir yere ulaşmışlardı. Bunun üzerine Mûsa İsrailoğullarının on iki torununun her birinden bir öncü seçerek zorbaların bulunduğu yere göndermişti. Onlar gittikleri yerden o zorbaların haberini getireceklerdi. Bu on iki kişi ile "Ac" diye adlandırılan zorba bir kişi karşılaştı. O, on iki kişiyi yakalayıp koltuğunun altına (Kontrolüne) aldı. Başında bir kulaç odun bulunuyordu. Adamları alıp karısına götürdü. Ve ona: "Şunlara bak, bunlar bizimle savaşmak istiyorlarmış." dedi. Ve onları, karısının önüne attı. "Şimdi ben bunları ayağımın altında ezeyim mi?" dedi. Karısı: "Hayır. Onları bırak ki gördüklerini gidip kavimlerine haber versinler." dedi. "Ac" karısının dediğini yaptı. O iki önder oradan ayrılınca birbirlerine "Ey topluluk, eğer siz, İsrailoğullarına bu kavmin haberini bildirecek olursanız İsrailoğulları dinlerinden döner. Peygamberlerine karşı gelirler. Siz bu haberi gizleyin. Siz onu sadece Allah'ın Peygamberine bildirin ki böylece onlar, uygun gördüklerini yapsınlar." dediler. Bunlar, meseleyi gizleyeceklerine dair birbirlerine söz verdiler. Geri dönüp geldiler. Onlardan on kişi verdikleri bu sözü bozdular. Bunlar, babalarına, kardeşlerine, gördükleri o "Ac" adındaki zorbayı anlatıyorlardı. Sadece iki kişi meseleyi gizledi ve onu Hazret-i Mûsa ve Harun'a anlattılar. İşte Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de bu olaya işaret etmektedir. Mücahid bu iki kişinin Yûşa b. Nûn ve Kâlip b. Yûfenna olduklarını zikretmiştir.

Taberi bu hususta İbn-i İshak'ın şunları söylediğini rivâyet etmiştir: Mûsa'ya İsrailoğullarıyla birlikte mukaddes topraklara (Kudüs'e) gitmesi emredilmişti ve Allahü teâlâ buyurmuştu ki: "Ben, orayı sizin yurdunuz, karargahınız ve konaklama yeriniz olarak yazdım. Ey Mûsa, sen çıkıp oraya git. Orada bulunan düşmanlara karşı cihad et. Çünkü ben onlara karşı sana yardım edeceğim. Kavminden de her torundan bir kişi olmak üzere on iki kişi önder al. Onlar kavimlerine emredilenleri uygulasınlar ve

онlara de ki: "Allah diyor ki: "Yemin olsun ki eğer sizler namazı kılar, zekatı verir, Peygamberlerime iman eder, onları destekler ve Allah için güzel bir ödünç verecek olursanız ben sizin kötülüklerinizi mutlaka örterim. Ve sizi altından ırmaklar akan cennete koyanım. Sizden kim de söz verdikten sonra bu emrettiklerimden neyi inkâr etmeye kalkışacak olursa şüphesiz ki o, doğru yoldan sapmıştır.

Bunun üzerine Mûsa onlardan on iki önder seçti. Bu önderlerden her biri temsil ettiği topluluğun vermiş olduğu ahdin gereğini yerine getirmeleri için bir kefilidi. Mûsa bu toplulukların seçkinlerini ve vefakârlarını seçmişti. Bundan sonra Mûsa onlarla birlikte Allah'ın emriyle mukaddes topraklara doğru yürüdü.

Те пристигнаха в пустинята „TÎX“ между Египет и Дамаск. Беше пустиня без дървета и балдахин. Sıckat която стесни чрез Мойсей там помоли Господ. Аллах та'ла ги засенчваше с облаци. Отново Мойсей поиска храна от Бога. Аллах им изпрати манна и пѣдпѣдѣци. Аллах заповяда на Моисея : "Изпратете човек от всеки внук да донесе вестта за израилтяните в земята Кенан, която дадох." Мойсей изпратил лидерите на тези внуци. Имената на тези водачи се споменават в Тората:

Шамун от внука си Рубил б. Rekum, Safat b. Harba, от Яхве, Kaib b. Юфена, Михаил b. Юсуф, от Юсу Джошуа б. Монахиня, Felat b. Зенун, Кербал от Рибалон, Хади б. Susa, Harnlail b. Hamel, Sabur b. Melkili, Mahreb b. Veks, Holaid b. Minked. Когато Мойсей ги изпрати, той им каза: "Изкачете се, преди да изгрее слънцето, изкачете се на планината; вижте и вижте какво са намерили в земята и в долината. Те са силни или слаби, или повече или по-малко преброени? Мястото, където живеят без дървета или слънце? Донеси ни плодове. каза той. Мойсей "първи плодове на гроздето, което иска.

I айяти от : ". За Бога, ако ви даде зекят молитви и Пророка Мохамед и ще ви помогне да повярват, и ако ти заемаш на Аллах красив подарък със сигурност покрива си зло" Той е ръкоположен.

Призивът в тази част на стиха е от израилтяните, които приемат техните завети. Аллах таала казал на израилтяните, че ако се подчиняват на упоменатите тук заповеди, те със сигурност ще им помогнат срещу техните врагове и ще простят греховете им.

Rebi 'b. Според Енес , в тази част на стиха, призивът е отправен предимно към дванадесетте лидери на израилтяните. Аллах та'ала им заповяда да отидат в земята на тираните, ако изпълнят заповедите, споменати в стиха, те ще им помогнат и ще простят греховете им. Обаче всеки, който изпълнява заповедите, споменати в този раздел на стиха, ще бъде послушен на Аллах и така ще получи Божията помощ. В това отношение не е правилно да се казва, че адресът тук не е за всички израилтяни, а за дванадесетте лидери.

В стиха и фразата "Помощ за теб", преведени от муджахидините и Сюдди "Не помагай", обясни той Абдуррахман. Той също е преведен от послушание и помощ от Zayd , и е описан от Abu Ubeyde като Yardım, помагащ, уважаващ, компенсиращ и подкрепящ Fer, и Ferra обясни "избягване на несправедливостта".

Табери каза, че идеята за смисъла на етме помага на ş е предпочитание за това, и той каза буна В този стих се споменава както думата gösterme значение на уважение, така и думата kö от корена до вида baş.

Той също е "помагащ" означава смисъл, той е "помагащ". "О, хора, така че можете да вярвате в Аллах и Неговия Пратеник. Помогнете на религията на Аллах. Трябва да го опитомите и превъзмогнете онова, което не е достоен за сутринта. Фатах серусе, 48/9

13

Проклехме ги, че нарушиха обещанието си. И укрепихме сърцата им. Те вдигнаха и промениха думите. Те забравиха да вземат част от това, за което бяха предупреждени. О, Пратеник на Аллах, с изключение на няколко от тях, непрекъснато ще предаваш. Простете им и ги игнорирайте. Аллах обича онези, които вършат добро.

Yahudilerin, Allah'a vermiş oldukları ahitlerini bozmuş olmaları sebebiyle biz onları kovduk ve rahmetimizden uzaklaştırdık. Kalblerinden merhamet duygularını çekip alarak katil aştırdık. Artık öğütlerle yumuşamaz oldular. Bunlar, rablerinin kelamı olan Tevratı tahrif ettiler, bozdular. Allah'ın indirmedığı şeyleri kendi elleriyle yazıp cahil insanlara "Bu, Allah katındandır." dediler. Allah'ın emir ve hükümlerinden kendilerine hatırlatılan kısımları bıraktılar. Artık onlarla amel etmez oldular. Ey Rasûlüm, sen hâlâ bu Yahudilerin hıyanete ve sözlerinde durmamaya devam ettiklerini görürsün. Bunlardan pek az* müstesnadır. Sen bu Yahudileri affet, tuzaklarına aldırma. Şüphesiz ki Allah, kusurluyu affederek iyilikte bulunanları sever.

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de Hazret-i Muhammed'e, Yahudileri tavsif ederek beyan etmiştir ki: "Ey Rasûlüm, sana ve sahabilerine el uzatarak isteyen, seninle kendileri arasında bulunan ahdi bozan bu Yahudilere hayret etme. Zira bunları yapmak, onların, atalarından süregelen bir âdetidir. Bu âdetlerden biri de şudur ki: "Bunlar, bağlı kalacaklarını bildirdikleri ahitlerini bozarlar. Zira ben onlardan Mûsa döneminde, bana itaat edeceklerine dair söz almıştım. Ve içlerinden seçtikleri on iki önderi, zorba düşmanlarının haberlerini öğrenmeleri için gözcü olarak göndermiştim. Ben onlara yardım edeceğimi vaad etmiştim. Firavunun o kavmini helak ettikten sonra onların yerlerini, yurtlarını ve mallarını, kendilerine miras olarak bırakacağımı bildirmiştim. Bütün bu mucizeleri kendilerine göstermememe rağmen, bağlı kalacaklarını bildirdikleri sözlerimi bozdular. Ahitlerinden döndüler. Ben de bu yüzden onları lanetime uğrattım. İsrailoğullarının ileri gelenlerinin, kendilerine lütfettiğim bütün

nimetlere rağmen, durumları bu iken artık onların rezillerinin yaptıklarını garipseme.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Kanlaştırdık" diye tercüme edilen kelimesi,

bazılarına göre "Katı kalblilik" anlamında yorumlanmış, diğer bazıları tarafından ise "Karışık ve bozuk kalblilik" diye izah edilmiştir. Taberi, âyetin önceki ifadelerine daha uygun olması hasebiyle

birinci görüşü tercih etmiştir.

Âyet-i kerime'de, Yahudilerin, kelimeleri yerlerinden kaldırıp değiştirdikleri zikredilmektedir. Bu ifadeden maksat, Allahü teâlânın, Hazret-i Mûsa'ya gönderdiği Tevrat'ı değiştirip yerine kendi elleriyle başka şeyleri yazmaları ve cahillerine de, Allah'ın indirdiği Tevrat'ın, kendi yazdıktan olduğunu söylemeleridir. Evte, Hazret-i Mûsa'dan sonra Hazret-i Muhammed'e kadar devam eden Yahudilerin sıfatları bu olmuştur.

Katade bu âyet-i kerime'nin, Tevbe suresinin şu âyetiyle neshedildiğini söylemektedir: "Kitap ehlinden, Allah'a ve âhiret gününe iman etmeyenler, Allah'ın ve Peygamberinin haram kıldığını haram saymayanlar ve hak din olan İslamı din edinmeyenlerle, boyun eğip kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın. Tevbe sûresi, 9/29

Taberi diyor ki: "Katade'nin bu söyledikleri mümkün olmayan şey değildir. Ancak, "Neshetme"nin mânâsı, kendinden önce bulunan hükme tamamen ters düşmüyorsa ve onları belli bir noktada bağdaştırmak mümkünse, sonra gelenin öncekim neshettiğini söylemek, ancak Allah'ın veya Resulünün bildirmesiyle mümkün olur.

Katade'nin zikrettiği Tevbe suresinin yirmi dokuzuncu âyetinin hükmü bu âyette Resûlullah'a emredilen, Yahudileri affetmesine ve onlara aldırış etmemesine tamamen ters düşmemektedir. Çünkü Yahudiler zilleti kabul eder ve savaştan sonra cizye vermeye razı olurlarsa buna rağmen onların yaptıkları herhangi bir ihaneti veya ahitlerini bozma teşebbüslerini affetmek mümkündür. Yeter ki cizye vermeyerek savaşa girişmiş olmasınlar ve kendileri için gerekli olan hükümlere karşı diretmemiş olmasınlar."

Bu izahlar da gösteriyor ki, Tevbe suresinin yirmi dokuzuncu âyetinin bu âyeti neshettiğine hüküm vermek vacib değildir. Zira bunları bağdaştırmak mümkündür.

14

"Biz Hristiyanız" diyenlerden de ahit almıştık. Onlar da uyarıldıkları şeylerden pay almayı unuttular. Bu yüzden onların aralarına, kıyamet gününe kadar düşmanlık ve kin saldık. Allah onlara, ne yaptıklarını ilerde haber verecektir.

"Biz Hristiyanız." iddiasında bulunanlardan da bizzat itaat edeceklerine ve Peygamberlerimize uyacaklarına dair ahit almıştık. Onlar da sapık Yahudilerin yolunu tuttular, dinlerini değiştirdiler ve Allah'a vermiş oldukları sözlerini bozdular. Allah'ın, kendilerine hatırlatılan hükümlerinden pay almayı unuttular, onu tatbik etmediler. Bu Hristiyanîann aralarına, Allah'ın kitabını terkettikleri, farzlarını ihlal ettikleri ve cezalarını uygulamadıkları için düşmanlık ve kin saldık. Aralarındaki bu kin, kıyamet gününe kadar devam edecektir. Allah bunlara âhirette, dünyada işledikleri suçları bildirecek, Allah'a ve Resulüne karşı uydurmuş oldukları yalanlarından dolayı da cezalandıracaktır.

Âyet-i kerime'de, Hristiyanîann da Allah'a vermiş olduktan sözü bozmaları yüzünden Allah'ın, aralarına düşmanlık ve kin saldığı zikredilmektedir. Bu düşmanlık ve kinin, aralarına ne suretle salındığı hususunda iki görüş zikredilmiştir:

a- İbrahim en-Nehai'ye göre burada düşmanlık ve kinin aralarına sokulması; heva ve heveslerinin birbirleriyle çelişmesiyle ve görüş ayrılığına düşmeleriyle olmuştur Mesela Hazret-i İsa hakkında çeşitli ihtilaflara düşülmüştür.

b- Katade'ye göre ise, Hristiyanîann aralarına fiilen düşmanlık ve kin girmiştir. Bu yolla birbirlerine karşı savaşmışlardır.

Taberi

birinci görüşü tercih etmiştir. Âyet-i kerime'de, aralarına düşmanlık ve kin sokuduğı beyan edilen insanlardan kimlerin kasdedildiğı hususunda iki görüş zikredilmiştir.

a- Süddi, İbn-i Zeyd, Mücahid, ve Katade'den nakledilen bir görüşe göre bunlar Yahudi ve Hristi yani ardır. Bu iki guruh da kendilerine hatırlatılan hükümlerden öğüt almayı unuttukları için Allah bu Yahudilerle Hristiyanları birbirlerine düşman kılmış ve aralarına kin sokmuştur.

b- Rebi' b. Enes'e göre ise bu âyette, aralarına düşmanlık ve kin sokulduğu beyan edilen insanlardan maksat, Hristiyanı ardır. Allahü teâlâ, Hristiyanların kendilerine hatırlatılan şeylerden pay almayı unutmaları sebebiyle aralarına düşmanlık ve kin sokmuştur. Nasturiler, Yakubilere karşı, Yakubiler Nasturilere karşı düşmanlık besler hale gelmiştir.

Taberi, âyet-i kerime'nin baş tarafında Hristiyanlardan bahsedildiğinden bu ikinci görüşün tercihe şayan olduğunu söylemiştir. Bu âyet-i kerime, Hristiyanlar arasında düşmanlık ve kinin, kıyamete kadar devam edeceğini kesin bir şekilde ifade etmekte ve hadiseler de âyetin belirttiğı doğrultuda cereyan etmektedir. Hristiyanların birbirlerine düşman oldukları, birbirleriyle savaşmışları, birbirlerini İnkârcılıkla itham ettikleri, hatta birbirlerine lanet okudukları herkes tarafından bilinmektedir.

Bazıları Katolik, bir kısmı Ortodoks diğer bir kısmı ise Protestandır. Bir mezhebin mensubu diğer bir mezhebin mensubuyla evlenmeyi dahi caiz görmemektedir. Birbirlerinin kiliselerine girmeye dahi müsaade etmemektedirler. İcad ettikleri güçlü silahlarla birbirlerini de hiç çekinmeden nasıl imha ettikleri bilinmektedir. İkinci dünya savaşında Almanya, İngiltere ve Fransa'nın nasıl harap edildikleri çok iyi bilinmektedir. Bunların hepsi Hristiyan değil midir?

15

Ey kitap ehli şüphesiz size kitaptan gizlediklerinizin bir çoğunu açıklayan ve bir çoğunu da açıklamayıp geçiveren Peygamberimiz gelmiştir. Muhakkak "ki size, Allah tarafından bir nur ve apaçık bir kitap gelmiştir.

Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyan topluluğu, size Peygamberimiz Muhammed geldi. O, Rabbiniz tarafından size gönderilmiş olan Tevrat ve İncil'in hükümlerinden, insanlardan gizlediğiniz, evli olduğu halde zina edenlerin recmedilmedikleri gibi bir çoğunu sizlere açıklar ve ortaya koyar. Ve kitaplarınızda bulunan fakat gizlediğiniz şeylerden bir çoğunu da açıklamayıp vazgeçer. Sizlere, Allah katından, hak yolunu aydınlatan ve Allah'a eş koşmayı ve sapıklığı ortadan kaldıran bir nur olarak Muhammed gelmiştir. Ve Allah'ın, içinde helal ve haramı açıkladığı, kendisiyle hak ve batılı ayırdettiği Kur'an gelmiştir.

*Âyette zikredilen Peygamberden maksat, Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) dir. Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) in, kitap ehlinin gizlediği hükümlerden açıkladığı şeylerden biri de, evli olduğu halde zina eden erkek ve kadının recmedilmeleri hükmüdür.

Bu hususta Abdullah b. Abbas'ın şunları söylediği rivâyet edilmektedir: "Kim, recmetme hükmünü inkâr edecek olursa, o hiç farkında olmadan Kur'an'ı inkâr etmiş olur. Çünkü Allahü teâlâ, kitabında: "Ey kitap ehli, şüphesiz size, kitaptan gizlediklerinizin bir çoğunu açıklayan Peygamberimiz gelmiştir." buyurmaktadır. Kitap ehlinin gizlediği şeylerden biri de, recmetme hükmüdür.

İklime bu âyetin izahında şunları söylemiştir: "Yahudiler Resûlullah'a gelmiş ve ondan, recmetme hükmünü sormuşlardır. Resûlullah onlara "Daha bilgili olanınız hanginizdir?" diye sormuş, onlar da İbn-i Suriya'yı göstermişlerdir. Resûlullah ona: "Bunların en bilgilisi sen misin?" demiş. O da: "Dilediğini sor." demiş. Resûlullah da: "O halde onların en bilgilisi sensin." demiş, İbn-i Şuriya da: "Onlar öyle zannediyorlar." diye cevap vermiştir. Resûlullah, İbn-i Suriya'yı, Mûsa'ya Tevrat'ı indiren, Tur dağına yukarı kaldıran Allah hakkı için doğru söylemeye davet etmiş, yine Resûlullah onu kendilerinden alman ahitler haki için doğru söylemeye çağırmış ve demiştir ki: "Zina cezalarının hepsi Tevrat'ta var mıydı?" İbn-i Suriya da: "Bizim kadınlarımız güzeldir. Bizde bir zaman çok öldürme hadisesi olduydu. Biz bu sebeple zina cezasını hafifletmiştik. Zina edene yüz sopa vuruyor bir de başını traş ediyorduk. Biz onların baş traşlarını hayvan kırkmalarından farklı yapıyorduk." dedi. Resûlullah da onlara, Recmedilme hükmünü verdi. İşte bunun üzerine bu âyet nazil oldu.

Âyette zikredilen "Nur" dan maksat, Hazret-i Muhammed, "Apaçık kitap" tan maksat ise Kur'an-ı Kerim'dir. Zira Kur'an, ehl-i kitabın, aralarında ihtilaf ettikleri Tevhid inancım, helallan, haramları ve diğer dini hükümleri açıklığa kavuşturmuştur.

16

Allah, o kitapla, rızasına tabi olanları selamet yollarına eriştirir. Onları, izni ile karanlıklardan aydınlığa çıkarır ve onları doğru yola iletir.

Allah bu apaçık Kur'an'la, rızasına uyanları kurtuluş yollarına iletir. Ve onları, inkârın ve Allah'a ortak koşmanın karanlıklarından çıkarır. Allah'ın izni ve başarılı kılmasıyla İslamın nuruna ve aydınlığa götürür. Ve onları, dosdoğru bir yol olan Allah'ın sağılara dini İslama iletir.

Âyette zikredilen, Allahü teâlânın razı olmasından neyin kasdedildiği hususunda iki görüş zikredilmiştir:

Bazılarına göre, Allah'ın bir şeye razı olması demek, onu kabul etmesi ve övmesi dernektir. Allahü teâlânın bir mü'minden razı olması demek, onun imanını kabul etmesi ve onu, imanından dolayı övmesi demektir.

Diğer bir kısım âlimlere göre ise Allahü teâlânın razı olmasından maksat, gazap etmemesi demektir. Razı olma, Allahü teâlânın sıfatlarından biridir. Bu da övmek demek değildir. Çünkü övmek, sözde olan bir şeydir. Rıza ise sözle söylenen bir şey değildir.

Аллаху Та'ала , а след това дойде стиха-и kerime "също заяви, които несправедливо осъжда християнството, което казва:"

17

Без съмнение: "Аллах е само Исус Христос, Син на Мария." Тези, които са станали неверници. О, Пратеник на Аллах, кажи: "Ако Бог иска да унищожи Майката Исус Христос, неговата майка и всичко, което е на земята, кой може да го спре? Собствеността на небесата и земята и всичко, което принадлежи на Него, принадлежи на Аллах. Той създава каквото пожелае. Аллах е способен да прави всичко.

Кълна се в Бога: „Исус е Месия“. онези, които не вярваха и клеветиха Аллах. О, пророк, кажете на онези християни, които клеветят Аллах: "Ако Бог иска да унищожи Исус, неговата майка и всичко, което е на земята, кой ще устои на тази Божия заповед? Ако Исус беше Аллах, както твърдите," Разбира се, той се противопостави на Аллах да унищожи, но той е човек като всички други хора: Бог е единственият Бог, който е постоянно жив, ръководи и насочва слугите си, съживява, убива, създава, унищожава, надделява и не е победен. Всички неща на небето и на земята принадлежат на него, а властта да ги спаси принадлежи единствено на Аллах и той изпълнява решението си над създанията. Той създава каквото пожелае по

начина, по който Той желае. Така е създал Исус без баща. Аллах има власт над всичко.

Аллаху Та'ала този стих-и кериме от отклонение от правилния път осъжда християнството, на пророка Мохамед ", за да клеветите, което са направили в дефилето разкри, че те са несправедливи и Hristiy внезапно пчела, синът на Мария Исус заявява, че те са се научили да правите клевета, като каза, че Христос е Бог. По тази причина Hazret-i Muhammad (sallallahü alayhi wa sallam) , това клевета срещу докладите за клеветите.

В стих се съобщава, че християните, чисто, се опитват да покрият истината, като твърдят, че Исус Христос е Мериемоглу, като по този начин клеветят против Аллах и невярващите. Освен това се съобщава, че Исус, Мериемоглу, не е възможно да бъде бог. Защото Аллаху таала , Мериемоглу Христос, майка му, Мария и всички същества на земята, ако никой не желае да унищожи, се споменава, че Бог не може да устои, ако Пророкът Исус Христос, самият Бог би бил покорен на унищожението на Бог?

Знамения-и кериме е продължаването на небето и земята и всичко, което принадлежи единствено на Бога собствеността на нещата между тях, Исус също е един от активите, които Бог е създал тази връзка са го цитира като не е нищо повече от клевети да приписват божественост. В края на стиха се казва, че Бог, който наистина е достоен за поклонение, е Всемогъщият Бог, че безпомощните създания не могат да бъдат богове.

18

Евреи и християни: "Ние сме синове и приятели на Бога". те казаха. Кажи им: Защо е наказанието ви за греховете ви? Не, вие сте човешко същество, създадено от Аллах. Аллах прощава, когото иска, и наказва кого иска. Небесата и земята и всичко, което принадлежи на него, принадлежат на Аллах.

О, Пратеник, кажи на онези, които измислят лъжа срещу Аллах: "Ако си прав в това твърдение, защо тогава твоят Господ те наказва за греховете ти? Но този, който обича, прощава несъвършенствата на любимия си човек и за разлика от твоите твърдения, Аллах не те харесва." Аллах прощава, когото пожелае, като изискване от Неговата щедрост, и наказва кого пожелае като наказание, и не е ваша собственост да ви прости или да ви накаже, но притежанието на небето и земята и нещата между тях принадлежи на Аллах. И накрая, завръщането е с него и той ще се отнася към всички според делата им.

Âyet-i kerime, Yahudi ve Hristiyanların, şımararak İslam dinine girmekten kaçınmalarına ve bu şımarıklıklarına gerekçe olarak da kendilerinden uydurdıkları bazı iftiraları ileri sürdüklerine dikkati çekmektedir. Yahudi

ve Hristiyanlar, "Allah bizi seviyor, bize ayrı bir önem veriyor. Çünkü bizler onun oğulları olan Peygamberlerin çocuklarıyız." demişlerdir.

19

Ey kitap ehli, "Bize müjdecî ve uyarıcı gelmedi." demeyesiniz diye Peygamberlerin arasının kesildiği birdevirde size gerçekleri açıklayan Peygamberimiz geldi. İşte size, müjdecî ve uyarıcı geldi. Allah, herşeye kadîrdir.

Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar, Peygamberlerin gelişinin kesintiye uğradığı bir sırada size hakkı öğreten, doğru yolu açıklayan ve Allah'ın rızasını kazanmayı gösteren Peygamberimiz Muhammed geldi. Böylece "Bize, müjdeleyici ve uyarıcı bir Peygamber gelmedi." demeyesiniz. İşte size, Allah'a itaat edenleri bol sevaplarla müjdeleyen, ona karşı gelenleri de can yakıcı bir azaba uğatma ile uyararak Muhammed geldi. Allah herşeye kadîrdir. Hiçbir şey onu, dilediğini yapmaktan alıkoymaz.

Peygamber efendimizle ondan önce gelen Hazret-i İsa arasında ne kadar zaman geçtiği hususunda farklı görüşler zikredilmiştir.

a- Mamer'in Katade'den zikrettiğine göre bu süre beş yüz altmış senedir.

b- Said b. Ebi Urube'nin, Katade'den naklettiğine göre bu süre altı yüz senedir.

c- Başka bir kısım âlimlere göre, beş yüz kırk senedir.

d- Dehhak'tan nakledilen başka bir görüşe göre bu süre dört yüz otuz küsur senedir.

Bu görüşlerden tercihe şayan olanı, "Altı yüz senedir." diyen görüştür.

Hazret-i İsa ile Peygamberimiz Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) arasında başka Peygamber gelmemiştir. Bu hususta Peygamber efendimiz bir hadis-i şerifinde şöyle buyuruyor;

"Аз съм най-близкият от хората към Исус, сина на Мария. Пророците са чичо синове. Между мен и него няма пророк. Бухари, К. ал-Анбия, баб: 48

20

Моисей каза на народа си: "О, народе мой, спомни си за благословието на Аллах! Той е извел от теб пророци, Той те е направил управници и не е дал на никого от света.

И рече на Моисеевите люде: Мои люде, спомнете си за великите благословения на Аллах, когато Аллах ви изпрати между вас пророци като Авраам, Исмаил, Исаак и Яков. И това те е направило владетели и във времето си Той ти е дал благословения и предимства, като

пресичане на морето, изтласкване на извори от камък и изтегляне на храна от небето, които не са били давани на никого във вселената.

Айяти-и от Хазрат Моисей каза на народа си, прати пророци са tirlatıy-ха. Целта на тези пророчески Хазрат Мойсей Пророчески се изпращат на Израел преди. Същотока се казва, че целта на тези пророци еседемдесетте избрани отХазрат Моисей по пътя си да говори с Аллах на планината Тур.

А стихове; от преминаване и "управници" той включени различни мнения по отношение на това, което се разбира под думите са преведени на:

а- Катада според децата на Израел, заяви, че причината за владетели, са хората, за да ги обслужват. Всъщност, преди израилтяните, хората във всяка общност не трябваше да им служат.

б- Абдула б. Amr б. al-Ass, Zayd б. Карта, Хасан-и Басри , Рефер, Абдула б. Според друго мнение, цитирано от Абас , муджахидините и Катаде, " синовете на Израел" се наричат "владетели", защото имат жилища, слуги и съпрузи. Защото тези, които споменават тези три неща, се наричат "крал", което означава "мелик".

с- Според Süddi , за целта на цитираната тук дума, това означава Sahip на собствениците ". Споменато е, че защото израилтяните имат семейства и някаква собственост, те имат това име.

В стих керим и каза: "Той ти даде, че не е дал на никого от светове." споменати са две мнения за това кои са събеседниците.

а- Абу Малик и Саид б. Според Джубайр , целта на хората, споменати в тази част от стиха, е нацията на Хазрат-и Мохамед (sallallahu alayhi wa sallam) . Аллаху таала , добродетелта и превъзходството на Хазрат-и Мохамед, дадена на ума, не е обявила никой от световите.

б- муджахид и абдула б. Според Абас , целта на вярващите, споменати в тази част на стиха, са израилтяните. Въпреки това, са цитирани две мнения за това, какви са благословиите и заслугите, дадени на израилтяните, въпреки че те не са дадени на никой от учените:

Абдула б. Според мнението, предадено от Абас и муджахидините , тези благословии са дадени само на израилтяните.

Абдула б. Според друг възглед от Абас , целта на тези благословии е дом, слуга и съпруга.

Taberi diyor ki: "Âyetin bu bölümünde, âlemlerden hiçbir kimseye verilmeyen nimetlerin, kendilerine verildiği beyan edilen insanlardan maksat, İsrailoğullarıdır. Zira âyetin başı, İsrailoğullarından

bahsetmektedir. Âyetin devamının, İsrailoğullarının dışındaki insanlara hitabettiğine dair herhangi bir delil yoktur.

Eğer denilecek olursa ki: "Burada hitap İsrailoğullarına olamaz. Zira Muhammed ümmetine verilen nimet ve meziyetler, İsrailoğullarına verilenlerden daha üstündür." Cevaben denilir ki: "Bu âyette, İsrailoğullarına verilip diğer insanlara verilmediği beyan edilen nimet, aslında İsrailoğullarının dışında hiçbir ümmete verilmemiş demek değildir. Sadece kendilerinin zamanındaki insanlara verilmeyen nimetlerin onlara verildiği zikredilmektedir.

21

Ey kavmim, Allah'ın size takdir ettiği mukaddes yere girin. Geri dönmeyin. Yoksa hüsrana uğrarsınız."

Ey kavmim, Allah'ın size ikametgâh ve mesken olmasını vaad ettiği temiz ve mübarek olan o mukaddes yere yani Kudüs'e girin. Mağlup bir şekilde geri dönmeyin. Aksi takdirde zarara uğrayanlar olarak geri dönmüş olursunuz ve cihad farızasını ihlal ederek izzet ve şerefınızı kaybetmiş olursunuz.

*Bu âyette zikredilen mukaddes yer'den maksat,

a- Mücahid ve Abdullah b. Abbas'a göre, Tur dağı ve çevresidir. '

b- Kata'deye göre Şam topraklarıdır.

c- İbn-i Zeyd, Süddi ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre "Eriha" şehridir.

d- Mücahid'den nakledilen başka bir görüşe göre burada zikredilen mukaddes yerden maksat, Şam, Filistin ve Ürdün'ün bir bölümüdür. "Mukaddes" kelimesinin mânâsı ise "Pâk ve mübarek" demektir.

Taberi, burada zikredilen mukaddes yerin, Fırat nehri ile Arış kasabası arasında bir yer olduğu hususunda görüş birliği bulunmasına rağmen buranın bu iki sınır arasında tam olarak neresi olduğuna dair kesin bir delil bulunmadığından bu mukaddes yerin neresi olduğunu kesin olarak söylemenin doğru olmadığını zikretmiştir.

Taberi diyor ki: "Eğer denilecek olursa ki: "Âyet-i kerime'de, Hazret-i Mûsa'nın kavmine "Geri dönmeyin yoksa hüsrana uğrarsınız." dediği zikredilmektedir. Buna göre bir insanı, ginnesi emredilen yere girmeyecek olursa hüsrana uğrar. Bu nasıl olur?" Cevaben denilir ki: "Allahü teâlâ, İsrailoğullarına, mukaddes topraklara girerek orada bulunan düşmanlarına karşı cihad etmelerini farz kılmıştır, İsrailoğulları bu emre uymadıktan takdirde iki yönden hücrana uğramış olacaklardır. Bunlardan biri kendilerine farz kılman cihaddan geri durmaları diğeri de, Allah'ın mukaddes topraklara girme emrine karşı gelmeleridir. Bu sebeple hüsrana uğramış olacaklardır.

Onlar da: "Ey Mûsa orada zorba bir kavim vardır. Onlar oradan çıkmadıkça biz oraya asla giremeyiz. Eğer oradan çıkarlarsa şüphesiz biz gireriz." dediler.

Mûsa kavmine, Allah'ın vermiş olduğü nimetleri hatırlatıp, girmelerini emrettiği Kudüs şehrine gitmelerini söyleyince, düşmanları karşısında korkan, sinen Yahudiler, Mua'ya şu cevabı vermişlerdi: "Ey Mûsa, O mudaddes topraklarda güçlü kuvvetli, zorba bir kavim var. Biz onlarla savaşıma güç yetiremeyiz. Çünkü onlar, ezici bir güce sahip oldukları için bütün milletleri mağlup etmişlerdir. Eu zorba kavim o mukaddes topraklardan çıkmadıkça biz oraya asla giremeyiz. Şâyet onlar oradan çıkarlarsa biz oraya gireriz."

Âyet-i kerime'de Hazret-i Mûsa'nın, kavmine, mukaddes topraklara girmelerini emretmesi üzerine kavminin, o topraklarda bulunan güçlü kuvvetli insanlardan korkarak Mûsa'nın emrine karşı geldikleri zikredilmektedir. Süddi bu hususta şunları anlatmaktadır: "Mûsa, kavmine Kudüs topraklarında bulunan Eriha'ya gitmelerini emretti. Onlar buraya yaklaşınca Mûsa, İsrailoğullarının on iki torununun herbirinden bir kişi seçilmek üzere on iki kişiyi öncüler olarak gönderdi. Bu adamlar zorba kavmin haberlerini toplayıp Mûsa'ya getirmek için gönderilmişlerdir. Bunlar, "Uc" diye adlandırılan bir zorba ile karşılaştılar. O, başında odun taşıdığı halde bu on iki kişiyi koltuğunun altına sıkıştırıp götürmüş, onları karısının önüne atmış ve."Bak şunlara, bunlar bize karşı savaşacaklarını zannediyorlarmış. Şimdi ben bunları ezeyim mi?" demiş karısı da "Hayır, bir şey yapma. Onlar gidip kavimlerine, gördüklerini anlatsınlar." diye cevap vermiştir.

Abdullah b. Abbas da demiştir ki: "Mûsa'ya, zorbaların şehrine girmesi emredilmişti. Mûsa yanmdakilerle birlikte yürüyüp şehrin yakınında bir yere ulaştı. Oranın adı "Eriha" idi. Mûsa, her torundan bir kişi seçerek on iki kişiyi, zorbalardan haber getirmek üzere öncüler olarak gönderdi. Onlar şehri girdiler. Zorbaların şekil ve manzaralarının çok büyük olduğunu gördüler. Onlardan bir kişinin bahçesine girdiler. Adam, bahçesinden meyve toplamak üzere girmişti. Meyve toplarken on iki kişiden her birinin izini takib ederek onları yakaladı ve kolunun yeninin içine koydu. Onları krala götürdü ve yeninin içinden onun önüne döktü. Kral onlara: "Bizim kim olduğumuzu gördünüz. Şimdi gidip bu durumu arkadaşlarınıza anlatın." dedi. Onlar da Mûsa'nın yanına dönüp gördükleri şeyleri ona anlattılar.

Âyet-i kerime'nin devamında; "Onlar oradan çıkmadıkça biz oraya asla giremeyiz." buyurulmaktadır.

Burada İsrailoğullarının, girmeleri emredilen şehre, orada bulunan zorbalar yüzünden giremedikleri beyan edilmektedir. Bu hususta İbn-i İshak diyor ki: "Kâlib b. Yûfenna, Mûsa'ya karşı isyan eden halkı susturdu ve onlara dedi ki: "Biz bu emredilen yere çıkacağız, oraya sahip olacağız.

Bizim, orada bulunanlara gücümüz yeter." Ancak Kâlib'le birlikte giden diğer öncüler: "Biz oraya ulaşamayız. Çünkü orada bulunan insanlar bizden daha cesaretli kimselerdir." dediler. Öncü olarak gönderilen o insanlar, İsrailoğullarına, zorba kavmin güçlü ve kuvvetli oldukları haberini yayarak dediler ki: "Orası, içinde bulunanları yiyip bitiriyor. Bir kısmı insanlar gördük, onların vücuttan çok büyüktü. Biz orada zorba oğlu zorbalara gördük. Biz onların gözünde çekirgeler gibiyiz."

Bunun üzerine İsrailoğulları korkudan titremeye başladılar. Yüksek sesle ağladılar. Gecelerini ağlama ile geçirdiler Mûsa ve Harun hakkında da şüpheye düşerek şöyle dediler. "Keşke biz Mısır'da ölmüş olsaydık. Keşke biz şu çölde ölsük de savaşa katılmasak. Böylece kadınlarımız, çocuklarımız ve mallarımız düşmanlar tarafından yağmalanmasaydı. Biz, Mısır topraklarında kalmış olsaydık bizim için daha hayırlı olurdu." hep birlikte Mısır'a dönelim" şeklinde konuşmaya başladılar. Yahudiler bu sözlerini, korktuklarından, sindiklerinden ve düşmanlarına karşı savaşmakta ylgın davrandıklarından söylemişler ve Hazret-i Mûsa'ya karşı sızlanmaya başlamışlardı. Bu, Yahudilerin içinde kökleşmiş bir huydur. Yahudiler: "O zorbalara, mukaddes topraklardan Çıkmadıkça biz oraya giremeyiz." demektedirler. Hiçbir insanın, savaşı ve mücadelesiz, evin ve vatanını başkalarına bırakıp gitmesi düşünülebilir mi? Bu hadiseyi bizlere anlatan Kur'an-ı Kerîm, başarılı savaş taktiklerini öğretmektedir. Kur'an, müslümanların savunmada değil devamlı taarruzda bulunmaları gerektiğini öğretmektedir. Çünkü taarruza geçmek cesaret ve kahramanlık işidir. Yahudiler ise bunun tam aksini yapmışlardır. Çünkü daha önce de belirtildiği gibi onlar ylgın, cesaretsiz ve korkak insanlardır. Ne yazık ki günümüzde Yahudiler Araplara karşı arslan kesilmektedirler. Çünkü müslümanlar Allah yolunda cihad etmeyibırakmışlar, dünya hayatının zevkine dalmışlardır. Cihadı terkeden her millet, zelil olmaya mahkumdur. Günümüzdeki Yuhadiler, kendilerine karşı duracak kimseyi bulamadıkları için adeta kedi gibi kabarmaktadırlar. Eğer gerçek arslanı karşılarında görseler kokup kaçacaklardır. Müslümanların bugünkü halini tasvir eden bir hadis-i şerifte Resûlullah efendimiz buyuruyor ki: "Aç insanların yemek kabına üşüşükleri gibi yakında milletler sizin başınıza üşüşeceklerdir." Bir kişi: "O gün, bizim azlığımızdan mı böyle olacaktır?" diye sorunca Resûlullah: "Bilakis o gün sizlerin sayısı çok olacka fakat sizler, sel üzerindeki çer çöp gibi olacaksınız. Allah, düşmanlarınızın kalbinden, sizden korkma duygusunu çekip alacak sizin kalbinize ise zafiyet salacaktır." cevabını verdi. Bir kişi: "Ey Allah'ın Resulü, zafiyet nedir?" diye sorunca Resûlullah, "Dünyayı sevmek ve ölümden nefret etmektir." buyurdu. (Bkz. Ebû Davud K. el-Melahim bab. 5, Hadis no: 4297 / Ahmed b. Hanbel, Müsned C.5 S.278)

23

Allah'tan korkan ve Allah'ın kendilerine iman nimetini verdiği kimselerden iki adam şöyle dedi: "O zorbalara üzerine kapıdan yürüyün. Oradan girerseniz şüphesiz galip gelirsiniz. Eğer mü'min iseniz, sadece Allah'a tevekkül edin."

Mûsa'nın kavminden, Allah'tan korkan, emir ve yasaklarını göz önünde bulunduran ve Allah'ın kendilerine itaat etme ve rızasını kazanma nimetini verdiği insanlardan iki adam şöyle dediler: "Siz bu zorba topluluğun üzerine, şehirlerinin kapısından yürüyün. Siz bunların üzerine kapılarından yürüdüğünüz takdirde şüphesiz ki galip geleceksiniz. Çünkü Allah sizinle beraberdir. Ve sizin yardımcınızdır. Eğer gerçekten Peygamberinize iman ediyor, size vermiş olduğu zafer haberine inanıyorsanız sadece Allah'a güvenin, onun zaferine itimad edin.

Bu âyette zikredilen iki salih kişi, Yûşa b. Nûn diğeri ise Kâlib b. Yûfenna'dır. Hazret-i Mûsa'nın gönderdiği on iki kişilik öncü, zorbaları görüp geri dönünce Hazret-i Mûsa onlara, gördükleri güç ve kuvveti İsrailoğlu İl arına söylememelerini emretmiştir, işte on iki kişiden sadece bu iki kişi, Hazret-i Mûsa'ya verdikleri sözü yerine getirmişler ve İsrail oğullarını, vaad edilen şehre kapısından girmeye teşvik etmişlerdir. Bu iki kişinin Yûşâ b. Nûn ve Kâlib yahut Kalub b. Yûfennâ oldukları, Mücahîd, Abdullah b. Abbas, Süddi, Katade, Rebi' b. Enes tarafından rivâyet edilmiştir.

Said b. Cübeyr ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre ise bu âyette zikredilen iki salih kişi, halkı zorba olan şehrin insanlarından müslüman olan iki kişidir. Onlar müslüman olduktan sonra İsrailoğullarını, zorbalara karşı savaşıma ve vaad edilen şehre ginneye teşvik etmişler ve onların morallerini yükseltmişlerdir.

Taberi bu iki kişinin, Yûşâ b. Nûn ve Kâlib b. Yûfennâ olduklarını söyleyen görüşün daha sahih olduğunu söylemiştir.

24

Kavmi ona: "Ey Mûsa, onlar orada oldukça biz ebediyyen oraya girmeyiz. Sen ve rabbin gidin ve savaşın. Biz burada oturacağız." dediler.

Yahudiler Mûsa'ya şu cevabi verdiler: "Ey Mûsa, o zorbalar o şehirde bulundukları müddetçe biz onların şehirlerine ve yerlerine kesinlikle girmeyeceğiz. O zorbalarla savaşmak için sen ve rabbin gidi savaşın. Bizler mutlaka burada oturacağız."

Yahudiler Hazret-i Musa'ya böyle derken, Mikdat b. esved Resûlullah'a, Yahudilerin bu söylediklerinin tam aksini söylemiş ve demiştir ki:

"Ey Allah'ın Resulü, biz sana, İsrailoğullarının Mûsa'ya: "Sen ve rabbin gidin ve savaşın. Biz burada oturacağız." şeklinde söylediklerini söylemeyiz Fakat biz deriz ki: "Sen devam et. Biz seninle beraberiz." Bunun üzerine sanki Resûlullah'tan büyük bir sıkıntı gitmiştir. Buhari, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre 5, bab: 4

Taberi, Mikdat'ın bu sözlerini Resûlullah'a, Hudeybiye sulhunun yapılmasından önceki sıkıntısı sırasında söylediğini rivâyet etmiştir.

25

Mûsa: "Ey Rabbim, ben kendimden ve kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum. Artık bizimle bu fasık kavmin arasını ayır." dedi.

Mûsa, Allah'a yönelerek şöyle dedi: "Ey Rabbim, ben, kendim ve kardeşim Harun dışında herhangi bir kimseyi senin emrine itaat etmeye sevkedemiyorum. ve onlara söz geçiremiyorum. Sen bizimle, imandan çıkıp inkâra ve isyana düşen bu fâsık topluluğun arasını âdil hükmünle ayır."

26

Allah Mûsa'ya şöyle dedi: "Kırk sene o mukaddes yer onlara haram kılınmıştır. Yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklardır. O fasık kavim için üzülme."

Allah, Mûsa'ya şöyle dedi: "O mukaddes topraklar İsrailoğullarına, korkaklıkları, Rablerinin emirlerini ve Peygamberlerinin nasihatim dinlemelerinin cezası olarak kırk yıl haram kılınmıştır. Onlar bu müddet içinde yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklardır. Ey Mûsa, artık sen de, Allah'a itaatten ayrılan bu fasık kavme üzülme.

Bu âyet-i kerime'yi şu şekilde izah edenler de vardır. "Ey Mûsa, o mukaddes yer, zorbalara karşı savaşımayan bu insanlara ebediyen haram kılınmıştır. Bu insanlar yeryüzünde kırk yıl şaşkın şaşkın dolaşacaklardır. Sen bu fasık kavmin haline üzülme."

Bu izaha göre âyette geçen "Kırk" kelimesi, daha sonra gelen "Şaşkın şaşkın dolaşırlar" fiilinin meful-ü bihidir.

Според първото обяснение, тази дума се нарича "Харам". с думата.

Rebi 'b. Енес , първо са изобразени на фигурата е показано, Katada , Iqrima , Сюд и Абдула б. Абас, на втория са избрали пътя на илюстрация и Hadrat Мойсей "бунт или всички от тези хора, които са били убити в пустинята, Ерусалим земята на децата си, също Джошуа б. Нуна и Кайб б. Казаха, че е влязла Юфена.

Както е известно, Аллаху таала , израилтяните, Ерусалим и законът срещу синовете на Амахлика и Кенан джихад и заповяда да влязат в земята на Ерусалим, но евреите, хората там са побойници, те не могат да се борят срещу тях, казвайки Хазрат-и- Моса : - Вие и вашият Господ отидете и се бийте. те казаха. Тогава Аллах таала им забранил да влязат в светата земя четиридесет години. Междувременно евреите се скитаха в Синайската пустиня.

Дори докато израилтяните се скитали в тези пустини , Аллаху таала им давал различни благословии, както се изискваше от името на Рахман. Поддържа се в разгара на езерото пустинята с облаци onlat печалба, намаляване на разходите за храна имат небе глад, жажда за, Мойсей е бил удря водата бликна вървят мотаете с моя ASAS камък.

В тази пустиня умряха Хазрат- и - Моса и Аарон, а след това изпратиха на израилтяните като пророк Юша б. Говори се, че Нун е влязъл в светите земи. Има и други дълги разкази в това отношение.

27

Пророк, прочети им праведните от двамата синове на Адам. И двамата са заклали една жертва, единият от които е жертва, а другата не е била. Жертвата е неприемлива за друг: "Аз със сигурност ще те убия." каза той. Признат на жертвата: "Бог само ще приеме жертвата на преданите."

Пророк, кажи на тези евреи истините на Авел и Каин, двамата синове на Адам и ги научи какви са последствията от жестокостта и кии. Аллах прие жертвата на Авел и не прие Авел. Каин каза на брат си Авел, който беше жертвата: „Аз със сигурност ще те убия“. Авел му отговори. Аллах приема само жертвата на преданоотдадените.

Абдула б. Омар казва: "Авел е бил собственик на стадото Каин е бил собственик на културата. Авел, собственикът на стадото, е пожертвал овцете с най-сладките и най-красивите сърца, а собственикът на културата Каин даде най-лошото на неговите култури и нежелателно за Аллах. - той не прие Кабул.

Коментаторите споменаха различни мнения за това, защо двамата синове на Астре-и Адам убиха жертвата и защо е приета една от тях и дали тези жертви са истинските синове или потомци на Хазрат-и Адам.

Според някои коментатори, причината за жертвата на двамата сина на Хазрат-и Адам е, че Аллах им е заповядал да се жертват. Причината за жертвата на една от техните жертви е, че те жертват най-доброто от своето имущество и че жертвата на най-лошото от тяхната собственост не е приета. Тези двама души, които принасят жертви, са двамата синове на самия Пророк. Името на жертвата е Авел, а неприетото е Кабул.

Жертвата е синът на Хазрат-и Адам, който се занимава с животновъдство. Никой не беше пожертвал най-добрите и привлекателни от овцете си. Жертвата не е приета и синът му се занимава със земеделие. Този предлагаше най-лошото от техните култури като жертви. Тъй като по онова време не е имало благотворителност, закат и подобни финансови практики, всеки би предложил определена сума от неговите вещи като жертви. Въпреки това, чиято жертва е била приета и чиято не е била приета, се определя от пожар, спускащ се от небето, изгарящ приетата жертва. Аллах таала Казано е, че причината, поради която Хазрат-и Адам заповяда да жертва на синовете си, е, че децата на Хазрат-и Адам са постоянно родени близнаци, едно момиче и друго мъжко. Мъжът от предишното раждане ще се ожени за момичето от следващото раждане и мъжът от следващото раждане ще се ожени за момичето

от предишното раждане. Каин твърди, че той и брат му близък са били в корема на майка си, когато са били на небето, докато други са паднали в утробата, когато са били в света, затова не са били равни с другите и поради това има разногласия между тях. Те отнесоха този спор на баща си Хазрет-и Адам, а Хазрат-и Адам каза, че синът му, роден на небето, е несправедлив и че и двамата казват: да предложи жертва. Той каза, че който и да е бил приет на жертвата, ще бъде прав. Знакът за приемане на жертвата е, че пожар, който слиза от небето, изгаря жертвата на жертвата. Както споменахме, Авел и Каин пожертваха това, което имаха. В резултат на това огънят от небето изгори овцете, които Авел бе предложил като жертва. Така се оказва, че Авел е бил прав.

28

Yemin olsun ki sen beni öldürmek için elini bana uzatsan da ben seni öldürmek için elimi sana uzatmayacağım. Şüphesiz ben, âlemlerin rabbi olan Allah'tan korkarım."

Habil sözlerine devamla şöyle dedi: "Ey Kabil yemin olsun ki sen beni öldürmek için bana elini uzatsan da ben seni öldürmek için sana elimi uzatmayacağım. Çünkü ben, Allah'tan korkan biriyim. O, bütün yaratılanların sahibidir. Eğer sana saldıracak olsam o beni cezalandırır."

Abdullah b. Amr ve Abdullah b. Abbas'a göre burada öldürülmekle tehdit edilen kardeşin, diğerine bunları söylemesinin sebebi, Allah'ın izni olmadıkça bir insanın diğerinin kanını akıtmasının haram olduğunu bildirmek içindir.

Mücahid'e göre ise öldürülmekle tehdit edilenin bunları söylemesinin sebebi, Allahü teâlânın o zamanda öldürülmek islenen kimsenin kendisini öldürmek isteyen kimseye karşı koymasını yasaklamasıdır.

Taberi

birinci görüşün daha evla olduğunu söylemiş, Hazret-i Âdem'in oğullarından, öldürülmek isteninin diğerine "Yemin olsun ki sen beni öldürmek için elini uzatsan da ben seni öldürmek için elimi sana uzatmayacağım." demesinin sebebi, kardeş kanı akıtmanın haram olduğunu ifade etmesi içindir." demiştir. Öldürülenin, diğerine hiç karşılık vermediği zikredilmemiştir. Hatta uykuda iken suikastla öldürüldüğü de Rivâyet edilmiştir.

Tki müslümanın birbiriyle savaşması haramdır. Bu hususta Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) buyuruyor ki:

"İki müslüman, kılıçlarıyla karşı karşıya geldiğinde öldüren de öldürülen de ateştedir." Dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, evet, bunların biri katildir. Fakat öldürülenin suçu nedir?" Buyurdu ki: "O da karşısındaki arkadaşını öldürmek istemiştir. İbn-i Mace, K. el-Fiten, bab: 11, Hadis no: 3964 /

Nesâî, K. Tahrim ed-Dem, bab: 29 Diğer bir hadis-i şerifinde de buyuruyor ki:

"İki müslüman, birbirlerine silah çekerlerse her ikisi de cehennemin kenanndadır. Biri diğerim öldürecek olursa her ikisi de oraya girer. İbn-i Mâce, K. el-Fiten, bab: 11 Hadis no: 3965 / Nesâî, K. Tahrim ed-Dem, bab: 29

29

Çünkü ben, hem benim günahımı hem de kendi günahını yüklenip cehennem ehlinde olmanı istiyorum. İşte zalimlerin cezası budur."

Habil şöyle devam etti: "Şüphesiz ki ben, benim hatalarımın günahını da senin, beni öldürme günahını da senin yüklenmini ve böylece cehennemliklerden olmanı istiyorum. Allah'ın sınırlarını aşan her zalimin cezası cehennem ateşidir.

*Müfessirler bu âyet-i kerime'yi iki şekilde izah etmişlerdir:

Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Mes'ud, Katade, Mücahid ve Dehhak'a göre bu âyetin mânâsı şöyledir: "Ben, hem beni öldürmenin günahını hem de diğer günahlarını yüklenmeni ve böylece cehennemliklerden olmanı istiyorum."

Mücahid'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyetin mânâsı şöyledir: "Ben senin, hem benim günahlarımı yüklenmeni hem de beni öldürmek suretiyle kazanacağın günahı yüklenmeni ve böylece cehennemliklerden olmanı istiyorum.

Taberi diyor ki: "Birinci izah şekli daha doğrudur. Zira hiçbir kimsenin başka birinin günahını yüklenmeyeceği nasslarla beyan edilmiştir. Bu sebeple öldürülenin günahlarının öldürene intikal edeceğini söylemek isabetli değildir.

Âyet-i kerime'nin sonunda: "Cehennemliklerden olmanı istiyorum. İşte zalimlerin cezası budur." buyurulmaktadır. Bu da göstermektedir ki Allahü teâlâ, Hazret-i Âdem'i yeryüzüne indirdikten sonra ona emirler, yasaklar, vaadler ve tehditler içeren hükümler indirmiştir. Zira Hazret-i Âdem'in oğullarından, öldürülmek istenen, öldürmeye kalkışana, cehennemliklerden olacağını ve zalimlerin cezasına da bu olduğunu söylemiştir. Elbetteki o bunu, bildiği bir şeriatten söylemiştir.

Mücahid diyor ki: "Katilin, o günden kıyamete kadar ayaklarının biri diğer bacağına dolaştırılmış, yüzü, güneşe doğru döndürülmüştür. Yüzünü güneşin döndüğü yöne doğru döndürür. Yazlarda onun başında ateşten bir harman, kışlarda da kardan bir harman bulunmaktadır."

Bu hususta Peygamber efendimiz şöyle buyurmuştur:

"Hiçbir insan haksız yere öldürülmez ki onun kanından Âdem'in ilk oğluna bir pay gitmiş olmasın. Çünkü o, öldürme işini ilk işleyendir. Müslim, K-el-Kasame, bab: 27, Hadis no: 1677 /Buhari, K. el-Enbiya, bab: 1

30

Bunun üzerine kurbanı kabul edilmeyenin nefsi kendisini, kardeşini öldürmeye teşvik etti ve öldürdü. Böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.

Kabil'in nefsi, kardeşi Habil'i öldürmeyi süsledi ve güzel gösterdi. Nihâyet Kabil, kardeşini öldürdü ve böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Teşvik etti." diye tercüme edilen kelimesi, Mücahid tarafından "Kışkırtma" mânâsında, Katade tarafından ise. süslü gösterme anlamında izah edilmiştir.

Hazret-i Âdem'in oğullarından birinin, diğer kardeşini ne şekilde öldürdüğü ihtilaflıdır. Süddi, Ebû Mâlik, İbn-i Abbas, Abdullah b. Mes'ud ve diğer bazı sahabilerden nakledildiğine göre Hazret-i Âdem'in katil oğlu, kardeşini uyurken yakalamış ve basını iki taşın arasına koyup ezerek öldürmüştür.

İbn-i Cüreyc ve Mücahid'e göre ise katil olan kardeş, diğerini nasıl öldüreceğini bilememiş, Şeytan ona bir kuş şeklinde gelmiş, başka bir kuşu kafasından yakalamış, onu iki taşın arasına koymuş ve ezerek öldürmüş böylece katile, kardeşini nasıl öldüreceğini göstermiştir.

Taberi diyor ki: "Tercih olunan görüş şudur: Kabil Habil'i öldürmüştür. Ancak öldürme şeklinin nasıl olduğu kesin olarak bildirilmemiştir. Öldürülen Habil,

birinci görüştekilerin zikrettikleri şekilde de öldürülmüş olabilir ikincilerin zikrettikleri şekilde de."

31

Kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermek için, Allah, yeri eşeleyen bir karga gönderdi. Bunu görünce: "Yazıklar olsun bana, şu karga kadar olup kardeşimin cesedini gömmekten âcizmişim ha?" dedi. Ve yaptığına pişmanlık duyanlardan oldu.

Allah, Kabil'e kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermesi için, yeri eşeleyen bir karga gönderdi. Ve onu gören Kabil şöyle dedi: "Yazıklar olsun baba, kardeşimin cesedini gömmek hususunda bu karga kadar olmaktan âciz misim ha?" Ve Kabil kardeşini öldürerek Allah'a isyan etmesinden dolayı pişman oldu.

Müfessirler, Hazret-i Âdem'in oğullarından, kardeşini öldüren katilin, Öldürülmüş olan kardeşini ne yapacağı hususunda nasıl tereddütler geçirdiğine dair çeşitli görüşler zikretmişlerdir.

a- Abdullah b. Abbas'a göre Kabil, kardeşi Habil'i öldürdükten sonra onu bir tulumun içine koyarak bir yıl omuzunda gezdirmiş. Nihâyet Allahü teâlâ iki karga göndermiş ve ona, kardeşini nasıl gömeceğini öğretmiştir.

b- Ebû Malik, Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Mes'ud ve diğer bir kısım sahabilerden Rivâyet edildiğine göre ise, katil olan kardeş, diğer kardeşini öldürdükten onra onu açık bir arazide bırakmış ve onu nail defnedeceğini bilememiştir. Bunun üzerine Allahü teâlâ, kardeş olan iki karga göndermiş, onlar birbirleriyle dövüşmüşler, biri diğerini öldürmüş, yeri kazmış ve öldürdüğü kardeşini oraya gömmüştür. İşte bunu görmesi üzerine Âdem'in oğlu, "Yazıklar olsun bana, şu karga kadar olup kardeşimin cesedini gömmekten âcizmişim ha?" dedi.

c- Atiyye'den nakledilen diğer bir görüşe göre, katil olan kardeş, diğer kardeşini öldürünce pişman olmuş ve öldürdüğü kardeşini bağrına basmış ve ondan ayrılmamıştır. Nihâyet ölü kokmuş, kuşlar ve yırtıcı hayvanlar onun başına toplanmış ve onu yemek için cesedin terkedilmesini beklemeye başlamışlardır.

d- Mücahid'den nakledilen başka bir görüşe göre katil olan kardeş, öldürdüğü kardeşini yüz sene sırtında gezdirmiş ve onu ne yapacağını bilememiştir. Cesedi bazan sırtında taşımış bazan da yere bıkamıştır. Nihâyet bir karganın, diğer bir kargayı yere gömdüğünü görmüş ve "Yazıklar olsun bana, şu karga kadar olup kardeşimin cesedini gömmekten âciz misim ha?" demiştir.

Taberi diyor ki: "Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de Hazret-i Âdem'in iki oğlunu bir misal olarak zikretmiştir. Allahü teâlâ bu âyetle Resûlullah'ın sahabilerini, Amr b. Ümeyye ed-Darimi'nin hataen öldürdüğü iki muahedeli kişinin diyeti hususunda yardım istemeye giden Resûlullah'a suikast planlayan Nadr oğulları Yahudilerini affetmeye teşvik etmiş ve Yahudilerin atalarının karakterlerinin kötülüğünü bildirmiş ve Allah'ın kendilerine çeşitli nimetler vermesine rağmen Yahudilerin doğru yolda sebat etmediklerini beyan etmiştir.

Allahü teâlâ, Yahudileri, mü'minlere karşı düşmanlıkları yüzünden, Hazret-i Âdem'in katil olan oğluna benzetmiş, mü'minleri ise, vefakârlıkları ve hoşgörülü olmaları yönünden Hazret-i Âdem'in öldürülen oğluna benzetmiştir. Ayrıca mü'minlere, Hazret-i Âdem'in iki oğlundan, salih olana uymalarını, katil olanı örnek almamalarını bildirmiştir. Nitekim bu hususta Resûlullah'ın şöyle buyurduğu Rivâyet edilmiştir: "Allah size Âdem'in iki oğlunu örnek olarak zikretmiştir. Siz onlardan hayırlısını örnek alın, şerli olanını bırakın."

32

Bunun içindir ki İsrailoğullarına; "Kim, bir insanın canına kaymayan veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayan bir insanın öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir nefsin yaşamasına sebep olursa bütün insanları yaşatmış gibi olur." hükmünü farz kıldık. Andolsun ki

onlara, Peygamberlerimiz apaçık delillerle geldiler. Yine de bundan sonra onların bir çoğu yeryüzünde aşırı gitmektedirler.

Âdem'in oğlu, kardeşini haksız yere öldürdüğü içindir ki biz, İsrailoğulları içle şu hükmü koyduk"; "Kim, mü'min bir insanı, başka bir insanı öldürüp kisası hak etmediği veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarıp öldürölme cezasını hak etmediği halde öldürürse, o kimse bunu yapmakla bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de haksız yere bir insanı öldürmeyip sağ bırakırsa bütün insanları yaşatmış gibi olur, Andolsun ki insanlara Peygamberlerimiz açık delillerle geldiler. Yine de bundan sonra onların bir çoğu yeryüzünde aşın gitmektedirler.

Âyet-i kerime'de, İsrailoğullarından "Bir kimsenin, haksız yere bir insanı öldürmesi halinde bütün insanları öldürmüş gibi olacağı bir insanı da ölümden kurtarması halinde bütün insanları ölümden kurtarmış gibi olacağı." hükmünün farz kılındığı zikredilmektedir.

Müfessirler, bir insanı öldürmekle bütün insanları öldürmüş gibi olma ve bir insanın yaşamasına sebep olmakla bütün insanların yaşamasına sebep olmuş gibi olma ifadelerinden neyin kastedildiği hususunda farklı görüşler zikredilmiştir:

a- Abdullah b. Abbas'a göre bu âyette öldürölmesi veya diriltölmesi zikredilen insanlardan maksat, bir Peygamber veya âdil olan bir Halifedir. Bu izaha göre âyetin, mânâsı şöyledir: "Kim bir Peygamberi veya adaletli bir Halifeyi öldürecek olursa o kimse sanki bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de bir Peygamberi veya adaletli bir Halifeyi destekleyecek olursa o kimse bütün insanları hayata kavuşturmuş gibi olur.

b- Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Mes'ud ve Resûlüllah'ın diğler bir kısım sahabilerinden nakledilen başka bir görüşe göre bu âyette, öldürölmesi veya sağ bırakılması zikredilen insandan maksat, herhangi bir insandır. Bu izaha göre âyetin mânâsı şöyledir: "Kim, herhangi bir insanı haksız yere öldürecek olursa o kimse öldürölren şahıs nezdinde bütün insanlığı öldürölmiş gibidir. Kim de bir insanı ölümden kurtarıp hayata kavuşturacak olursa o kimse, kurtarılan kişi nezdinde bütün insanlığı hayata kavuşturmuş gibidir.

c- Abdullah b. Abbas ve Mücahid'den nakledilen başka bir görüşe göre bu ifadeden maksat, "Kim, haksız yere Allah'ın öldürölmesini haram kıldığı bir kimseyi öldürecek olursa o kimse bütün insanlığı öldürölmiş gibi cehennem ateşine girer. Kim de bir insanı ölümden kurtaracak olursa bütün insanlığı ölümden kurtarmış gibi olur."

Bu hususta Mücahid'in şunları söylediği zikredilmektedir: "Kasıtlı olarak bir mü'mini öldürenin cezası (Nisa suresinin doksan ikinci âyetinde zikredildiği gibi) cehennemdir. Allah ona gazap etmiş ve lanetine uğratmıştır. Onun için büyük bir azap hazırlamıştır. Bu da göstermektedir ki bu kimse bütün insanlığı da katletmiş olsaydı yine azabı bu olacaktı.

Bundan fazla bir şey olmayacaktı. Bu sebeple haksız yere bir insanı öldüren kimse bütün insanlığı öldürmüş gibi olur.

Görüldüğü gibi bu görüşte olanlara göre, bir inşam öldüren veya yaşamasına sebep olan kimse âhirette göreceği ceza veya mükâfaat bakımından bütün insanları öldürmüş veya yaşamalarına sebep olmuş gibi muamele görecektir.

d- İbn-i Zeyd ve Hasan-ı Basri'den nakledilen başka bir görüşe göre ise "Kim bir insanı öldürecek olursa o bütün insanları öldürmüş gibi olur." ifadesi, dünyevi cezayı uygulamayı beyan etmektedir. Yani bir insanı öldürene de bütün insanlığı öldürene de aynı ceza verilir ki o da ölüm cezasıdır." Kim de bir insanın yaşamasına sebep olursa bütün insanları yaşatmış gibi olur." ifadesi de bu kişinin kazanacağı sevabı beyan etmektedir.

İbn-i Zeyd, bir insanın yaşamasına sebep olmaktan maksadın, Öldürülenin bizzat kendisinin can vermeden önce öldüreni affetmesi veya velisinin, öldüreni affetmesidir.

Mücahid'e göre bir insanın yaşamasına sebep olmaktan maksat, onu boğulmak, yanmak ve helak olmaktan kurtarması demektir.

Bu hususta Katade'nin şunları söylediği rivâyet edilmektedir: Allah'a yemin olsun ki Allah bir insanı haksız yere öldürmenin cezasını ve yaşamasına sebep olanın mükâfaatını çok büyük olarak takdir etmiştir. Ey Âdemoğlu, gücün yeterse malınla ve affınla bir insanı hayata kavuştur. Kuvvet ancak Allah'ındır. Bizim bildiğimize göre bu kıbleye yönelen herhangi bir müslümanın kanını akıtmak helal değildir. Ancak üç kimsenin kanını akıtmak helaldir. O da müslüman olduktan sonra dinden çıkan kimse. Evlendikten sonra zina eden kimse. Ve kasıtlı olarak bir insanı öldüren kimse. Bunlardan dinden çıkan ve bir müslümanı öldüren kişi öldürülür. Zina eden kimse de recmedilerek öldürülür.

Rebi' diyor ki: "Ben Hasan-ı Basri'ye dedim ki: "Ey Ebû Said, "Kim bir insanın canına kıymayan veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayan bir insanı öldürürse bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir nefsin yaşamasına sebep olursa bütün insanları yaşatmış gibi olur." âyetinin hükmü İsrailoğullarına farz kılındığı gibi bizim için de geçerlidir midir?" Dedi ki: Kendisinden başka İlah olmayan Allah'a yemin ederim ki, İsrailoğullarına farz kılındığı gibi bizim için de geçerlidir. Allah katında İsrailoğullarının kanları bizim kanlarımızdan daha değerli değildir."

Taberi bu görüşlerden âyeti şu şekilde izah eden görüşün daha evla olduğunu söylemiştir: "Kim, mü'min bir insanı, öldürülmeyi hak etmesizin öldürecek olursa o kimse Allah tarafından kendisine verilecek ceza bakımından bütün insanlığı öldürmüş gibidir. Kim de Allah'ın haram kıldığı bir nefsi öldürmeyi haram görür de onu öldünneye teşebbüs etmeyecek olursa kendisinden kimseye zarar dokunmaması bakımından bütün insanları hayata kavuşturmuş gibi olur. Bu âyette ifade edilen

"Yaşamasına sebep olmak"tan maksat yaşayan bir insanın canına kıymamaktır. Nitekim Hazret-i İbrahim ile tanışmaya girişen kişi de İbrahim'in "Benini Rabbim diriltten ve öldürendir." demesi üzerine: "Ben diriltir ve öldürürüm. Bakara sûresi, 2/258 demesi bu kabildendir. Burada, kâfir olan kişi "Ben de diriltirim." derken "Öldürmeye gücümün yettiği kimseyi öldürmem" demek istemiştir.

33

Allah ve Resulü'ne karşı savaşı ve yeryüzünde fesa çıkarmaya çalışanların cezası, ancak öldürülmeleri veya asılmaları yahut ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi ya da yeryüzünde başka bir yere sürgün edilmeleridir. Bu, dünyada onlar için bir zillettir. Âhirette ise onlar için büyük bir azap vardır.

Allah'a ve Resulüne karşı savaş açarak haksız yere insanları öldürenlerin, şehir ve köylere baskın yaparak insanlar üzerine korku salanların ve yol keserek yeryüzünde bozgunculuk çıkaranların cezası, insan öldürdükleri takdirde onların da öldürülmesi, insanları öldürüp mallarını da gaspettikleri takdirde cezalan, Öldürüldükten sonra asılmaları, sadece malları gaspedip insanları öldürmedikleri takdirde ise cezalan, sağ kollarıyla sol ayaklarının çaprazlama olarak kesilmesi, insanlar, öldürmeyip mallarını da-almadıkları halde sadece insanlara korku vermenin cezası ise sürgün edilip hapsedilmeleridir. Bu cezalar onlar için dünyada bir zillet ve rüsvaylıktır. Âhirette ise onlara büyük bir azap vardır ki o da cehennem ateşidir.

Müfisserler, bu âyet-i kerime'nin kimler hakkında nazil olduğu hususunda çeşitli görüşler zikretmişlerdir:

a- Abdullah b. Abbas ve Dehhak'tan nakledilen bir görüşe göre bu âyet-i kerime, Resûlullah ile "Savaş yapmama" antlaşması yapan sonra da bu antlaşmaları bozup yeryüzünde bozgunculuk çıkaran ve ehl-i kitaptan olan bir topluluk hakkında nâzîl olmuştur. Allahü teâlâ, Peygamberine, bu insanlara ne ceza verileceğini beyan etmiştir.

b- İkrime ve Hasan-ı Basri'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyet-i kerime, müşriklerden bir topluluk hakkında nazil olmuştur. Ancak burada zikredilen suçları işleyen müsülmanlara da burada beyan edilen cezalar verilir.

c- Enes b. Malik, Said b. Cübeyr, Cerir b. Abdullah, Urve b. Zübeyr ve Süddi'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyet-i kerime, Ukl veya Ureyne kabilelerinden, önce müslüman olup sonra dinden dönen, Allah'a ve Resulüne karşı savaş açarak Resûlullah'ın çobanını öldürdükten sonra ganimet mallarını sürüp götüren bir kavim hakkında nazil olmuştur.

Bu hususta Enes b. Malik diyor ki:

"Ukl veya Ureyne kabilesinden bir topluluk Medine'ye geldiler. Resûlullah onlara sağmal develerden faydalanmamaları emretti. Ve onları Medine'nin

dışına çıkararak o develerin idrarlarını ve sütlerini içmelerim emretti. Onlar içtiler ve iyileştilediler. Sonra da çobanı öldürerek develeri sürüp götürdüler. Sabahleyin haber Resûlullah'a ulaştı. Resûlullah arkalarından adam gönderdi. Güneş yükselmeden onlar yakalanıp getirildi. Resûlullah emretti. Onların ellerini ve ayaklarını kestirdi. Gözlerine mil çektir. Onlar "Harre" denen yere atıldılar. Su istiyorlardı. Fakat kendilerine su verilmiyordu." (Hadisi Rivâyet eden Ebû Kılabe demiştir ki: Bunlar hırsızlık yapan, adam öldüren, iman ettikten sonra kâfir olan ve Allah'ın Resulüne karşı savaşı bir kavimdi. Buhari, K. el-Hudud, bab: 17

Diğer bir Rivâyette Enes bunların, Ukl kabilesinden olduklarını, suffe ehline katıldıklarını, Medine'nin havasını ağır bulduklarını ve bu yüzden Resûlullah'a "Ey Allah'ın Resulü, sen bize süt bul." dediklerini, bunun üzerine Resûlullah'ın onları develerin yanına gönderdiğini, onların da yukarıda zikredilen şeyleri yaptığını Rivâyet etmiştir. Bkz. Buhari, K.el-Hudud. bab: 16 Başka bir Rivâyetinde de bunların sayısının sekiz kişi olduğu zikredilmiştir. Bkz. Buhari, K. el-Cihad, bab: 152

Taberi bu görüşlerden son görüşün daha evla olduğunu, zira bu hususa dair Resûlullah'ın sahabilerinden sıhhatli görüşler Rivâyet edildiğini söylemiştir.

Müfessirler, Resûlullah'ın, Ureyne kabilesine tatbik ettiği bu cezanın neshedilip neshedilmediği hususunda ihtilaf etmişlerdir.

a-

Bazılarına göre bu âyet-i kerime'de eşkıyanın cezası belirtilerek işkence etme, yasaklanmış ve böylece Resûlullah'ın Ureyne kabilesinden olan kişileri cezalandırma şekli neshedilmiştir.

b-

Diğer

bazılarına göre ise Resûlullah'ın Ureyne kabilesinden suç işleyen bu insanlara verdiği ceza geçerlidir. Benzeri suçları işleyenlere aynı cezalar verilir. Bu âyet-i kerime ise sadece müslümanlara karşı savaş açan ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaran insanların cezasını belirtmektedir. Ureyne kabilesinden olan insanlar ise müslüman olduktan sonra dinden çıkmışlar, adam öldürmüşler, hırsızlık yapmışlar ve Allah'a ve Resulü'ne karşı savaşa girişmişlerdir. Elbette ki onların cezası, müslüman ve zimmi olarak eşkıyalık yapan veya yeryüzünde bozgunculuk çıkaran insanların cezasından farklı olacaktır.

с- Според някои други учени , наказанието, наложено от Пратеника на Аллах за тези хора, които са искали убийство от племето Урийн, е валидно за тези, които извършват подобни престъпления. Защото Пратеникът на Аллах в този стих, споменат в ръцете и краката на кръстосания разрез, е дал наказанието. Той искаше да привлече

мили към очите им, но преди да го направи, този стих беше „насочен“ и забранил на Пратеника на Аллах да го направи.

Коментаторите споменаха различни мнения за това как онези, които заслужават наказанията, споменати в този стих, и които се наричат кендерилейн Ешкия 1, както и боецът мух.

а - Според становище, цитирано от Katade и Ata al-Khorasan i; Целта на споменатия "бандит" е всеки, който пресича пътя.

б- Малик б. Според Енес те са хора, които изнудват в града или извън него. В това отношение Валид б. Мюсюлманинът казва: "Аз, Малик б. Казах на Енес:" Има ли бандит в града? "Той каза:" Да, дали бандитът в града, независимо дали извън града, мюсюлманите са нападатели с оръжие. "

Валид казва: "Аз поисках това от Лейс б. Саид и Ибн Лейла. Казах:" Има ли бандити в градовете и селските къщи? "Те казаха:" Ако нападателите открито атакуват или Казах: "Ако убият човека или ако не убият човека и само зложат стоките, считат ли се за бандити?" Те казаха: "Да, те са бандити. Ако убият човек, те ще го направят. Ръцете и краката им ще бъдат нарязани по диагонал, ако искат да отнемат стоките. Защото опасността от тези, които се борят срещу мюсюлманите извън града и по пътищата, не е по-малка от опасността от тези, които се борят срещу тях в домовете си и в интимните райони. Имам ШафийБандитът може да е в града и в провинцията.

В тази връзка, Валид казва: "Малик ми каза, че убийството на човек с хия е бандит." Казах: "Как убивате с Хийл?" Той каза: „Човек мами човек или дете, го завежда в къща или изоставена земя, след това го убива и поема мата. Това е халифът на убития по този начин човек. Сега потомъкът на този човек губи властта, за да направи убиеца къс. Имам Шафий е на мнение, че той заслужава наказанията, споменати в стиха .

Според Абу Ханифа , неговите приятели и Ибн Хубайра, бандитът е този, който пресича пътя извън града. Бунтовниците в града не са бандити. Бандитът не се прилага към него.

d- Според муджахидините , всеки прелюбодееен крадец, който убива хората и ги изтребва, е бандит, който повдига корупцията на земята.

Табари тези становища втората казаха, че е по-женен за становището, а също така да се намали техния начин на müslümanîann Zimmer е заявил, че също така се посочва, че бандити, които са ги нападнали в градове и села. Защото има съюз, който войните срещу хората ще се наричат бандити. Също така може да се свърже и извън градската война. По пътищата или в селата.

Стихове; А от каза, че "ще корумпиран на земята." За целите на израз,създаден от Аллах та'ала на земята от вярващи или робство чрез пресичане на пътища на несправедливи и враждебни, вземане на тяхната собственост и бунт срещу тяхното изнасилване и чест, те се бунтуват срещу тях и правят поражението.

Айяти-и 'също , като наказание за вземане на бандитизъм, те ще бъдат убити или разпънати или са упоменати разпоредби за депортиране на тяхното местоположение или отрязването на ръцете и краката.

Коментаторите споменаха две мнения относно това дали една от тези наказания ще бъде избрана и приложена в зависимост от вида на престъплението, извършено от бандита, или дали халифът е бил свободен да даде някое от тези наказания на бандита:

а- Абдула б. Abbas , Ibrahim меридиана, Abu Miclez, Хасан Басра , Katada , Sud , Ата Al-Khurasani, Споменатата б. Cübeyr , Rebi 'b. Енес , Мугрик ал-Икли и Мохамед б. Според мнение, цитирано от Ка'б ал-Курези, една от посочените в този стих санкции е избрана и приложена според тюла на престъплението, извършено от бандита. Халифът няма правомощия да избира някое от тези наказания и да ги прилага. В това отношение Абдула б. АбасГовори се, че се казва следното. "Ако човек отвори война срещу мюсюлманите и убие някого без покаяние, той също бива убит. Ако не улови покаяние, ръката и кракът му се изрязват по диагонал.

Абу Miclez, Катада , беше Süd , Atiyye Avfi и ръчно Ата в Ал Khurasani, Абдула б. Абас , престъплението и наказанията са изброени по същия начин.

Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre o, suç ve cezaları şöyle sıralamıştır. "Bir eşkiya baş kaldırır yol kesecek olur da sadece mal gaspedecek olursa eli ve ayağı çaprazlama kesilir. Şâyet o, hem mal gaspeder hem de adanı öldürecek olursa eli ve ayağı çaprazlama kesilir. Sonra da asılır. Şâyet sadece adam öldürecek olursa o da öldürülür. Eğer yol kesme dışında bir şey yapmayacak olursa sürgün edilir.

Мохамед б. Ка'б ал-Курези и Said б. Кюбейр изброява тези престъпления и наказания по следния начин: Разбойникът, който пресича пътя, само разпростира стоките, но ако той не убие човека, ръката и кракът му се срязват по диагонал. Само ако убие хора. Ако оплакването е да се убият както газовият апарат, така и човекът, първо се срязват ръката и краката му, след което той се убива и след това се обесва. Ако той не се предаде, халифът и мюсюлманите трябва да го последват, докато не го хванат и да го наложат на Аллах или да го изгонят от ислямските земи и да го отблъснат към невярващите.

Road пресича наказание да се даде на бандити, извършил, ще се основава на вида на песнопение престъпление от учени, те цитират следните като оправдание за мнението: Аллаху Та'ала убиец за услуга приложение, заповядали да намали ръката на кражба, Пратенико на Аллах също така заяви, че това би било законосъобразно за обработката на едно от трите неща, но кръвта на мюсюлмани. Те или убиват човек, в който случай убиецът е убит. Или когато прелюбодейството е омъжено, прелюбодейството се помни. Или човек, който е мюсюлманин, който излиза от религията, който е убит.

Пратеникът на Аллах , кръвта на мюсюлманин, заяви, че не е халал, с изключение на споменатите неща, халифът на мюсюлманите, пътят нарязан на бандит, ако не правите нищо друго освен да режете вятъра, може да е подходящо да приложите наказанието? Защото "халифът е свободен да приложи всяка от посочените в стиха наказания срещу разбойника, който пресича пътя". Това означава, че халифът може също да наложи смъртно наказание на разбойника, който пресича пътя или го увисва, или пресича ръката и краката си, или изгнание, ако не извърши друго престъпление.

б- муджахид , Ибрахим ен-Нехай , Хасан-и Басри , Абдулах б. Абас и Саид б. Според друго мнение, прехвърлено от Ал-Мусайеб , халифът на мюсюлманите е свободен да избира и прилага някое от посочените в стиха наказания, независимо от извършеното нарушение.

Али б. Abi Talha, Abdullah b. Абас каза, че е казал: „Кой, мюсюлманска общност ще привлече оръжия и ще отреже пътя и страхът ще бъде уловен, тогава халифът ще му бъде наложен да приложи следното наказание.

Учените в това мнение, като причина за своите мнения, цитират следното: "Както е споменато в този стих, Коранът" или ", " Яхут "означава думата, навсякъде в Корана, оригиналът "Или" означава "Яхут". Това означава, че е свободен да избере някое от споменатите неща. Например, това е вид писмо, което се отнася до клетвата на клетвата на клетвата. "Аллах ви държи дори отговорен. Влошаването на клетвата на влошаването е да се нахранят десетте бедни на средната стойност на това, което хранят за вашето семейство, или да се облича или освободи роб.Сура ал-Маида, 5/89Отново в следващия стих, който гласи, че откупът, който ще даде, ако е обръснал главата си за поклонение, е по избор, думата също изразява този смисъл. "Който е болен от вас или има дискомфорт в главата си, може да го обръсне и откупи за пост, милосърдие или жертва. Сура ал-Бакара, 2/196

Отново, човекът, който е влязъл в iḥram за лова, ако някое животно изпълни опцията на kaffarah, заявява, че думата в следващия аят на израз на Muḥayyerlik. "Който от вас, когато има хирам, убие ловно животно, неговото наказание е жертва, която ще достигне Кааба в съответствие с решението, дадено от двама от вас справедливо ."

Думата, спомената в Свещения Коран, заявява, че разпоредбата е незадължителна навсякъде, а споменатата дума за наказанията на бандита е подобна.

Taberi bu görüşlerden

birinci görüşün daha isabetli olduğunu söylemiştir. Bu da âyette zikredilen cezaların, eşkiyalık yapan kimsenin suçunun türüne göre uygulanacağını söyleyen görüştür. Bu görüşe göre yol kesen kişiye, herhangi bir mal almadan veya herhangi bir kişiyi öldürmeden ve bu halinden dolayı tevbe etmeden yakalanacak olursa sürgün edilir. Şâyet bir malı gaspedip ve Allah'ın haram kıldığı bir cana kıydıktan sonra yakalanacak olursa asılır. Bu görüşün daha isabetli olduğu bu görüşte olan âlimlerin zikrettikleri gerekçelerden anlaşılmaktadır. İkinci görüşte olanların, bu âyette zikredilen kelimesinin muhayyerlik mânâsında zikredildiğini ileri sürerek görüşlerine delil getimeleri isabetli değildir. Zira kelimesi, arap dilinde bir çok mânâlara gelmektedir. Eğer sözü uzatmak sıkıcı olmasaydı onun çeşitli mânâlarını burada zikrederdik. Bu kelimenin bir çok mânâsını anlattığımız gibi bundan sonra da yeri geldikçe anlatacağız.

Bu âyette kelimesinin mânâsı, sıralamayı ifade etmektedir. Buradaki kelimesi, şu sözde zikredilen gibidir. "Şüphesiz ki mü'minlerin, kıyamet gününde, Allah katındaki mükâfaatları, Allah'ın, onları cennetine koyması veya onların derecelerini yüksek mevkiler ulaştırması yahut onları Peygamberler ve sıddıklarla beraber bulundurmasıdır." Şüphesiz ki bu sözü söyleyen, her müminin, bu sözde zikredilen mertebelerden birini seçmekte serbest olduğunu kasdetmemiş, bilakis mü'minlerin derecelerine göre bu mevkilerden birine ulaşacağını beyan etmiştir. Bu âyette zikredilen kelimesi de bu türdendir.

Bu hususta, senedi hakkında bazı şeyler söylenen şu hadis, bizim zikrettiğimiz bu görüşün doğru olduğunu ortaya koymaktadır. Yezid b. Ebi Habib diyor ki: "Abdûlmelik b. Mervan, Enes b. Malik'e, bu âyetin mânâsının nasıl olduğunu öğrenmek için bir mektup yazdı. Enes de onun mektubuna cevaben şunu yazdı: "Bu âyet-i kerime, Ureyne kabulesinden olan o topluluk hakkında nazil olmuştur. Onlar, İslam dininden çıktılar. Çobanı öldürdüler, develeri sürüp götürdüler. Yol kesip korku saldılar ve Alla'ı haram kıldığı ırza tecvüz ettiler. Resûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) de Cebrâil (a.S:) dan, bu şekilde savaş açan eşkiyanın hükmünü sordu. O da dedi ki: "Kim, hırsızlık yapar ve yol kesip korku salacak olursa sen onun elini, hırsızlık yapmasının cezası olarak, ayağını da, terör estirip korku salmasının cezası olarak kes. Kim de sadece adam öldürecek olursa onu öldür. Kim de adam öldürür, yol kesip terör estirir ve haram kılınan namusa, helal görüp tecavüz ederse sen onu as."

Âyet-i kerime'de geçen, eşkiyanın el ve ayağının çaprazlama kesileceğini ifade eden cezadan maksat, eşkiyanın sağ eli ile sol ayağının kesilmesidir. Böylece eli ve ayağı çaprazlama kesilmiş olur.

Âyette zikredilen "Sürgün" den neyin kasdedildiği hususunda farklı görüşler zikredilmiştir:

a- Süddi, Abdullah b. Abbas, Enes b. Malik, Dehhak, Hasan-ı Basri, Resi' b. Enes, Katade ve Said b. Cübeyr'den nakledilen bir görüşe göre bu âyette zikredilen sürgüriden maksat, eşkıyayı İslam diyarından sürüp kâfir diyarına kaçmaya mecbur etmektir. Bu görüşte olanlara göre eşkıya yakalanıncaya kadar takib edilir. Yakalanırsa suçuna göre öldürülür veya asılır yahut eli ve ayağı çaprazlama kesilir. Ona, İslam diyarı içinde bir yerden diğer yere sürgün cezası verilmez. Nitekim yukarıda zikredilen mektupta Enes b. Malik, Abdülmelik b. Mervan'a aynı şeyleri yazmıştır. İslam diyarı içinde sürgün cezasından bahsetmemiştir.

b- Said b. Cübeyr ve Ömer b. Abdülaziz'den Rivâyet edilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen "Sürgün"den maksat, eşkiyalık yapan kimsenin, İslam ülkesinde bir yerden başka bir yere sürgün edilmesidir. Bu hususta Hibban b. Şüreyh'in katibi Sult şunları anlatmıştır: "Kadı Şüreyh'in oğlu Hibban, Emevi Halifesi Ömer b. Abdülaziz'e bir mektup yazarak ona şunları bildirmiştir: "Kıptilerden bir kısım insanların Allah'a ve Resulüne karşı savaş açtıkları ve yeryüzünde fesat çıkardıklarına dair deliller ortaya çıkmıştır. Allahü teâlâ da bu husuta buyurmuştur ki: "Allah ve Resulüne karşı savaşan ve yeryüzünde fesat çıkarmaya çalışanların cezası, ancak öldürülmeleri veya asılmaları yahut ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesidir..." Hibban âyetin: "Ya da yeryüzünde başka bir yere sürgün edilmeleridir." bölümünü zikretmemiştir. Mektubunda, Ömer b. Abdülaziz'e hitaben: "Eğer mü'minlerin emiri bu kimseler hakkında Allah'ın hükmünü tatbik etmek kanaatinde ise onu yazsın." demiştir. Ömer b. Abdülaziz Hibban'ın mektubunu okuyunca: "O, âyeti kesmiş." dedi. Sonra Hibban'a şu cevabı yazdı. "Mektubun bana ulaştı onu okuyup anladım. Sen, âyeti kesmişsin. Seni onlara benzetmek istemiyorum amma sanki sen, Yezid b. Ebi Müslim'in yazdığı veya Irak idarecisinin yazdığı mektup gibi bir mektup yazmışsın. Âyetin baş tarafım yazmış sonunu zikretmemişsin. Halbuki Allahü teâlâ ". Ya da yeryüzünde başka bir yere sürgün edilmeleridir." buyurmaktadır. Şâyet yazdığın gibi onların böyle yaptıklarına dair delil mevcutsa sen onların boyunlarına demir tak ve onları "Şuğup" ve "Beda" denen yerlere sürgün et,"

c- Ebû Hanife ve arkadaşlarından nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen "Sürgün" den maksat, "Hapsetmek"tir.

Taberi diyor ki: "Bu görüşlerden evla olanı, "Sürgünden maksat, eşkiyalık yapanın bir şehirden başka bir şehre sürgün edilmesidir. Ve tevbe edip fisk ve isyanından vazgeçmesine kadar sürgün edildiği şehirde hapsedilmesidir." diyen görüştür. Zira kâfir diyarına kaçmak onun cezasını düşürmez. Keza bir beldeden diğer bir beldeye sürgün edip hapsetmek de, sürgün etmek sayılmaz. Çünkü kişi oradan dilediği yere gidebilir.

Ancak kendilerini yakalamanızdan evvel tevbe edenler olursa bilin ki Allah, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.

Yol kesiciler eşkiyalıktan vazgeçer, devlet idaresi de yakalanmalarından önce kendilerine eman verir, güven içinde olduklarını bildirirse, onlara eşkiyaya verilen cezalar uygulanmaz. Çünkü tevbeleri, onlardan dünyevi sorumluluğu kaldırır.

Müfessirler, bu âyette, yakalanmadan önce tevbe etmeleri halinde affedilecekleri bildirilen kişilerden kimlerin kasdedildiği ve tövbelerinden maksadın da ne olduğu hususunda çeşitli görüşler zikretmişlerdir.

a- İkrime, Hasan-ı Basri, Mücahid, Dehhak, Abdullah b. Abbas, Katade ve Ata el-Horasani'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen insanlardan maksat, müşrikler, tevbelerinden maksat da müslüman olmalarıdır. Bunlara göre Allahü teâlâ bu âyette şunu beyan etmiştir: "Müslüman olmadan önce Allah'a ve Resulüne savaş açan ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaran müşrikler, müslümanlar tarafından yakalanmadan önce müslüman olularsa onlara, eşkiyaya uygulanan ceza uygulanmaz. Buna mukabil, bir müslüman diğer müslümanlara karşı veya müslümanlarla antlaşması bulunan diğer insanlara savaş açacak olursa ve bundan önceki âyetlerde zikredilen suçlardan birini işleyecek olur da müslümanları kendisini yakalamasından önce tevbe edip teslim olursa onun tevbesi, kendisine uygulanacak cezayı düşürmez. Sadece kendisiyle rabbi arasında geçerli olur. Müslümanların halifesi, Allah'ın bir kişi için farz kıldığı cezayı ona uygular ve insanların hakkını ondan alır.

b- Âmir eş-Şa'bi, Süddi ve Mekhul'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen insanlardan maksat, müslümanlardan, Allah'a ve Resulüne karşı savaş açan, yeryüzünde bozgunculuk çıkaran sonra da İslam dininden çıkıp mürted olan ve kaçıp Darül Harb'e (kâfirlerin ülkesine) sığınan kimsedir. Onu yakalamadan önce tevbe etmesinden maksat ise, eman istemesi, Halifenin de kendisine, önceki suçlarından dolayı cezalandırmayacağına dair eman vermesidir. İşte böyle olan bir kimseye, önceden işlediği suçlardan dolayı herhangi bir ceza uygulanmaz. Âyet-i kerime işte bu gibi eşkiyayı beyan etmektedir.

Bu hususta Âmir eş-Şa'bi diyor ki: "Ali b. Ebi Talib'in halifeliği döneminde Haris'e b. Bedr, müslümanlara karşı savaş açtı. Sonra Hazret-i Ali'nin oğlu Hasan'a gelerek, babası Ali tarafından kendisine eman vermesini istedi. Hasan onun bu talebini reddetti. Sonra o, Cafer-i Tayyar'ın oğluna gitti. O da reddetti. Daha sonra Said b. Kays el-Hemedani'ye gitti. O da eman verdi ve onu yanında tuttu. Harise ona dedi ki: "Sen bana, mü'minlerin emiri Ali b. Ebi Talib'den eman al." Bunun üzerine Ali, sabah namazını kılınca Said b. Kays onun yanına vardı ve ona: "Ey mü'minlerin emiri, Allah'a ve Resulüne karşı savaş açanların cezası nedir?" diye sordu, ali de ona: "Öldürülmeleri veya asılmaları yahut ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi ya da yeryüzünde sürgün edilmeleridir." dedi. Sonra sözlerine şöyle devam etti: "Ancak kendilerini yakalamadan önce tevbe edenler müstesnadır." Bunun üzerine Said dedi ki: "Bu kişi Harise

b. Bedir olsa da mı?" Ali de "Harise b. Bedir de olsa." dedi. Said: "İşte Harise b. Bedir. Bu, tevbe ederek ve iman ederek geldi." dedi. Bunun üzerine Ali de: "Olur." dedi. Said onu alıp Ali'ye getirdi. O, ali'ye biat etti. Ali de onun biatını kabul etti ve ona bir eman belgesi verdi.

c- Âmir eş-Şa'bi, İmam Malik, Leys b. Sa'd, Mûsa b. İshak el-Medeni ve Ata'dan nakledilen diğer bir görüşe göre burada zikredilen insanlardan maksat, Allah'a ve Resulüne karşı savaş açan, yeryüzünde bozgunculuk çıkaran ve yakalanmadan önce tevbe edip teslim olan her insandır. Halifenin kendisine eman verip vermemesi farketmez.

Bu hususta Âmir eş-Şa'bi diyor ki: "Murat kabilesinden bir adam, Hazret-i Osman'ın Halifeliği döneminde Küfe valisi olan Ebû Mûsa el-Eş'ari'nin yanına geldi. Namazı kıldıktan sonra dedi ki: "Ey Ebû Mûsa, burası sana sığınma yeridir. Ben, Murat kabilesinden filan oğlu filanım. Ben, Allah'a ve Resulüne karşı savaş açmış ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmıştım. Şimdi ise beni yakalamalarından önce tevbe edip geldim." Bunun üzerine Ebû Mûsa ayağa kalktı ve dedi ki: "Bu, filan oğlu filandır. Bu, Allah'a ve Resulüne karşı savaş açmış ve yeryüzünde fesat çıkarmıştı. Şimdi ise yakalanmadan önce tevbe edip geldi. Kim bununla karşılaşırsa ona bir kötülük yapmasın." Âmir diyor ki: "Bu adam dilediği kadar kaldı. Sonra tekrar dağa çıktı. Allahü teâlâ da günahları yüzünden onu yakalattı ve öldürttü. Böylece cezasını buldu.

Velid b. Müslim diyor ki: "Ben, İmam Malik'e dedim ki: "Yol kesip korku salan, adam öldürüp mal gaspeden sonra da kaçıp Darül Harbe giden yahut İslam ülkesinde kendisini koruyup yakalanmayan daha sonra da tevbe edip teslim olan eşkiya hakkında görüşün nedir? " O da dedi ki: "Tevbesi kabul edilir." Ben de dedim ki: "O, işlediği suçlardan dolayı hesaba çekilmeyecek midir?" İmam Malik de dedi ki: "Hayır. Ancak kendisinde, gaspettiği malın aynısı ele geçirilecek olursa o mal sahibine iade edilir. Veya eşkiyalık yaptığı sırada bir kişi öldürür de buna dair şahit bulunur veya kendisi itiraf edecek olur da öldürülenin velisi de ona kısas uygulanmasını isterse kısas uygulanır. Şâyet öldürülenin velisi böyle bir şey istemezse Halife ona herhangi bir ceza uygulamaz. Velid diyor ki: "Ben, İmam Malik'e sorduğum bu meseleyi Leys b. Sa'd'a da sordum. O da dedi ki: "Öldürülenin velisi kısas tatbiki istese dahi ona herhangi bir ceza verilmez." Velid sözlerine devamla diyor ki: "Leys dedi ki: "Bizim emirimiz olan Mûsa b. İshak el-Medeni de aynı şeyi anlattı ve dedi ki: "Esed kabilesinden Ali el-Esedî, müslümanlara karşı savaş açtı. Yol kesti adam öldürdü, mal gaspetti. idareciler de halk da onu yakalamaya çalıştı. Fakat o kendisini korudu yakalayamadılar. Nihâyet tevbe edip geldi, tevbesinin de şöyle olduğunu söyledi: "O, bir kişinin şu âyeti okuduğunu işitti: "Ey Rasûlüm, kullanma şöyle dediğimi söyle "Ey kendi aleyhlerine haddi aşan kullarım, Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Zümer sûresi, 39/53 Onu durdurdu ve "Ey Allah'ın kulu onu bir kere daha oku." dedi. Adam onu bir kere daha okudu. Bunun üzerine Ali el-Esedî kılıcını kınına koydu. Tevbe ederek seher vaktinde Medine'ye geldi. Yıkandı ve Resûlullah'ın mescidine gidip sabah namazını kıldı. Ebû Hureyre'nin arkadaşlarının arasına katılarak yanına oturdu. Sabah aydınlanınca

insanlar onu tanıdılar ve üzerine yürüdüler. Bunun üzerine Ali el-Esedî: "Sizin bana bir şey yapmaya hakkınız yoktur. Çünkü ben size, beni yakalamanızdan önce tevbe edip geldim." dedi. Ebû Hureyre dedi ki: "Doğru söyledi." Sonra Ebû Hureyre onun elinden tutup o sırada Haüfe olan Muaviye'nin Medine valisi Mervan b. Hakem'e götürdü ve ona dedi ki: "İşte bu, Ali el-Esedî'dir. Tevbe ederek geldi. Sizin buna bir şey yapmaya ve öldünneye hakkınız yoktur." Bunun üzerine Ali'ye hiçbir şey yapılmadı ve serbest bırakıldı. Ali, Allah yolunda cihad etmek üzere deniz savaşına katıldı. Rumlarla karşılaştılar. Onun gemisi, Rumların gemilerinden birine yaklaştı. Ali hücum ederek aralarına daldı. Onları püsküttü. Rumlar, diğer gemilerine doğru kaçmaya çalışırken, Ali el-Esedî'nin, içine daldığı Rum gemisi alabora oldu ve hep birlikte boğuldular.

d- Urve b. Ziibeyr'e göre ise bu âyette zikredilen "Tevbe edenler"den maksat, Allah'a ve Resulüne karşı savaş açtıktan ve yeryüzünde bozgunculuk çıkardıktan sonra kaçıp kâfirlerin ülkesine sığınan kimselerdir. Bunların tevbelerinden maksat ise, yaptıklarından vazgeçip İslam topraklarına dönmeleridir. İşte bu durumda olan bir kimse, kaçmadan önce yaptığı eşkiyalığından dolayı hesaba çekilmez. Buna mukabil, eşkiya, suç ve cinâyetlerini, İslam diyarında bulunarak ve ümmetin içinde yaşayarak işler de sonra da yakalanmadan tevbe edip teslim olursa onun tevbesi, kendisinden hiçbir cezayı ve hakkı düşürmez.

e- Ebû Amr'a göre bu âyette, tevbelerinin kabul edileceği beyan edilen eşkiyadan maksat, kendisini himaye edecek bir zümreye (bir örgüte) dayanarak eşkiyalık yapan kimsedir. Tevbesinden maksat ise, müslümanların, kendisini yakalamadan, himayecilerini terkederek teslim olmasıdır. Buna göre eğer eşkiya, kendisini koruyacak bir örgüte sığınmaksızın suç ve cinâyetlerini İslam diyarında işler sonra da yakalanmadan tevbe edip teslim olursa onun bu tevbesi kendisinden ne bir cizyeyi ne de bir hakkı düşülür. O, bütün yaptıklarından sorumludur. Buna mukabil eğer eşkiya, kendisini müslümanların idarecisine karşı himaye eden bir örgüte sığınarak, gerek İslam diyarında bulunurken gerekse kâfirlerin diyarına kaçtıktan sonra bir suç veya cinâyet işler"sonra da yakalanmadan tevbe edip teslim olursa onun bu tevbesi, eşkiyalık sırasında işlediği suç ve cinâyetlerin cezasını düşürür. Ancak gaspettiği malların aynısı mevcut ise o, sahibine iade edilir.

f- İmam Şafî'ye göre ise eşkiyalık yapan kişi, yakalanmadan tevbe edecek olursa onun bu tevbesi, kendisinden kul hakkını düşürmez. Sadece Allah'ın koyduğu cezaları düşürür.

Taberi diyor ki: "Bana göre bu görüşlerden tercihe şayan olanı şöyle diyen görüştür:

aa- Gerek kendi gücüyle gerekse bir topluluğa dayanarak müslümanlara karşı kendisini koruyabilen bir eşkiyanın, yakalanmadan önce tevbe etmesi onun dünyevi sorumluluğunu düşürür Böyle bir kişinin, eşkiyalık yaptığı sırada işlediği suç ve cinâyetlerden dolayı cezalandırılması söz

konusu değildir. Bu ceza ister bir kısas isterse had uygulanması şeklinde olsun. Sadece onun elinde bulunan, müslümanlardan veya antlaşmalı kimselerden gaspedilen mallar sahiplerine iade edilir. Zira bütün İslam âlimleri, devlet idaresine karşı kendisini koruyabilecek bir topluluğun, İslam dininden çıkarak Allah'a ve Resulüne karşı savaş açmaları ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaları daha sonra da mağlup edilmeden tevbe edip teslim olmaları halinde işledikleri suç ve cinâyetlerden dolayı sorumlu olmayacakları hususunda ittifak etmişlerdir. Binaenaleyh tek başına devlet güçlerine karşı kendisini koruyabilecek eşkiyanın durumu da, cemaat halinde kendilerini koruyan mürtedlerin durumuna benzemektedir. Ona da aynı hükümler uygulanır.

bb- Şâyet eşkiya, gizlice hırsızlık yapan birisi ise yahut da, insanların bulunmadığı bir yerde silah çekip yol kesen, takip edildiğinde de kendisini korumaktan âciz olan bir kimse olursa, onun tevbe edip etmemesi, ceza ve sorumluluğunu düşürmez. Onlardan, mallarını gaspettiği kimselerin hakları alınır. İşlediği cinâyetlerin cezası verilir. Tevbesi ise sadece kendisi ile Allah arasındadır. Böyle olan kimse, bütün âlimlerin, hükmünde görüş birliğine vardıkları şu kimseler gibidir: "Bir insan müslümanlarla barış içindeyken bir kısım suçlar işlese sonra da onlara karşı savaşa girip eşkiyalık yapsa, daha sonra da tevbe edip teslim olsa bu kimsenin, müslümanlara savaş açmadan önce işlediği suç ve cinâyetlerin cezası düşmez. Bu kişi, yaptıklarından sorumludur. İşte kimsenin olmadığı yerde veya gizlice eşkiyalık yapan ve kendisini devlet kuvvetlerine karşı koruyacak bir gücü de bulunmayan eşkiyanın durumu da buna benzemektedir.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Bu âyet-i kerime'yi anlamaya muvaffak olan kimse için açıktır ki, burada zikredilen eşkiyalara ait hükümler, müslüman olan veya müslümanlarla antlaşmalı olan eşkiya için geçerlidir. Müslümanlara karşı savaşan müşrikler için geçerli değildir. Çünkü "Bu hükümler, müşrik olan eşkiya içindir.." denildiği takdirde, müşriklerin, müslümanlar tarafından mağlup edildikten veya ele geçirildikten sonra müslümânolmalan veya tevbe edip teslim olmaları halinde onların, müslüman olmadan ve tevbe etmeden önce işledikleri cinâyet ve gaspettikleri mallardan sorumlu olmalarını icabettirir. Çünkü onlar, müslümanların kendilerini yakalamasından önce değil yakaladıktan sonra müslüman olmuşlardır. Âyet-i kerime ise yakalanmalarından önce tevbe edenlerin affedileceklerini beyan etmektedir. Halbuki bütün âlimler, müşriklerin İslama giirneleri halinde, müslüman olmadan önce işledikleri cinâyet ve suçlardan sorumlu olmayacakları hakkında ittifak etmişlerdir. Velew ki bunlar yakalandıktan sonra müslüman olsunlar. Bu da gösteriyor ki, eşkiyaya ait hükümler, müslüman olan veya müslümanlarla antlaşmalı olan eşkiya içindir. Müslümanlarla savaş halinde olan müşrikler için geçerli değildir.

Ey iman edenler, Allah'ın emirlerini tutup yasaklarından kaçınarak ondan korkun. Onun rızasını kazanacak salih ameller işleyerek sizi ona yaklaştıracak bir yol arayın. Allah yolunda, düşmanlara karşı cihad edin ki kurtuluşa erip cennette ebedi olarak kalmayı hak edesiniz.

Burada aranılması emredilen yol, yakınlık demektir. Yani Allah'a yakın olmayı isteyin demektir. Âyette geçen ve "Yol" diye tercüme edilen "Vesile" kelimesi asîmda, "Kişiyi maksadına eriştirecek vasıta" demektir. Fakat bu âyette bu kelimenin "Yakınlık" mânâsına geldiği rivâyet edilmiştir. Ayrıca "Vesile" cennetin bu yüce makamının adıdır. Bu makam cennetle Peygamber efendimize verilecektir. Burası cennetin arş'a en yakın noktasıdır. Çeşitli hadislerde Allahü teâlâdan Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) e bu makamı vermesini dilememiz emredilmiştir. Buhari'nin, Cabir b. Abdullah'tan rivâyet ettiği bir hadiste Cabir diyor ki: "Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) buyurdu ki: "Kim, ezanı işittiği zaman şu duayı okursa kıyamet gününde ona şefaati erişir: "Ey bu mükemmel davetin ve kılınmasına başlanan namazın sahibi olan Allah'ım, sen, Muhammed'e vesile makamını ve fazileti ver. Ve onu, vaad ettiğin o övülen makama gönder. (Buhari, K. el-Ezan, b.S) İmam Ahmed b. Hanbel de Ebû Hureyre (radiyallahü anh)'dan şu hadisi Rivâyet eder. "Siz bana salavat getirdiğinizde, bana vesilenin verilmesini isteyin." Denildi ki: "Ya Resûlallah vesile nedir?" Peygamber efendimiz buyurdu ki: "O, cennetin en yüce derecesidir." Ona ancak tek bir adam erişecektir. Ümit ederim ki o adam ben olurum.

Ebû Vâil, Ata, Süddi, Katade, Mücahid, Hasan-ı Basri ve Abdullah b. Kesir bu görüştedirler. Bu hususta Katade diyor ki: "Bu âyetin mânâsı şudur: Allah'a itaat ederek ve onun rızasını kazanacak ameller işleyerek ona yakın olun." Ibn-i Zeyd de "Buradaki "Vesile'den maksat sevgidir, âyet-i kerime'de "Kendinizi Allah'a sevdin" buyurulmaktadır." demiştir. Sonra da şu âyeti okumuştur: "Onların taptıkları da rablerine bir yol arar. İsrâ sûresi, 17/57

36

Bütün yeryüzündekiler ve bir o kadarı daha inkâr edenlerin olsa da kıyamet gününün azabından kurtulmak için fidye verseler yine onlar kabul olunmaz. Onlar için can yakıcı bir azap vardır.

Şüphesiz ki Allah'ın rablığını inkâr eden, İsrailoğullarından, Allah'ın di-a buzağıya tapan, İsrailoğullarının haricindeki insanlardan putlara ve heykellere tapanlar, bu hallerinden vazgeçip tevbe etmeden önce ölürlerse yeryüzünde bulunan herşey ve bir o kadarı daha kendisinin olsa da kıyamet gününde, Allah'a isyan etme suçunu affettirme karşılığında fidye verecek olsa Allah ondan bu fidyeyi kabul etmeyecek ve onları kızgın cehennemin ateşine koyarlar;

"

Taberi diyor ki: "Allahü teâlâ bu âyet-i kerime ile, Resûlüllah'ın hicret ettiği bölgede bulunan Yahudilere, putlara tapan diğer müşriklerden

farksız olduklanm, zira hepsinin de cehennem azabına gireceklerini bildirmiştir.

Yahudiler Allah'a karşı yalan uydurarak ve kendilerini aldatarak "Bize Cehennem azabı sadece sayılı bir kaç gün isabet edecektir." diyorlardı. Allahü teâlâ bu âyeti ve bandan sonra gelen âyetleri göndererek Yahudilerin bu iddialarını yalanladı, onların ümitlerini kesti.

Âhirette hiçbir maddi varlığın kıymeti olmayacaktır. Kişi sadece bu dünyada işlemiş olduğu amellerine göre muameleye tabi tutulacaktır. Orada, bu dünyada bulunan herşey bir kimsenin olsa da o kimse bunları kendisini cehennemden kurtarmak için verse asla kabul edilmez. Orada kişiyi kurtaracak ve kendisini cennete götürecek olan tek şey, onun bu dünyadayken işlemiş olduğu salih amellerdir.

37

Cehennem ateşinden çıkmak isterler. Ama oradan çıkacak değillerdir. Onlar için devamlı bir azap vardır.

Bu dünyadaki amelleriyle ebedi cehennemi hak etmiş olan kâfirler, kıyamet gününde, içinde bulundukları o korkunç azaptan kurtulmak isteyecekler fakat onların artık bu azaptan kurtulmaları mümkün olmayacaktır.

Bu âyet-i kerime, kıyamet gününde kâfirlerin halini belirtmektedir. Mü'minlerin isyankârları ise günahları kadar yandıktan sonra cehennemden çıkarılacaklardır. Bu hususta İkrime diyor ki: "Nafi b. el-Ezrak, Abdullah b. Abbas'a dedi ki: "Ey gözü ve kalbi körü olan, sen bir kısım insanların, cehennem ateşine girmelerinden sonra onların tekrar çıkacaklarını sanıyorsun. Halbuki Aziz ve Celil olan Allah buyuruyor ki: "Onlar cehennemden çıkacak değillerdir." Abdullah b. Abbas da dedi ki: "Vay haline, bundan önceki âyeti oku. Bu âyet, kâfirler hakkındadır."

38

Hırsızlık yapan erkekle hırsızlık yapan kadının, yaptıklarının karşılığı; ve Allah tarafından bir ceza olarak ellerini kesin. Allah, herşeye galiptir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Herhangi bir erkek veya kadın hırsızlık yapacak olursa onların sağ ellerini kesin. Bu ceza, onların hırsızlıklarının karşılığı ve Allah tarafından da bir cezalandırmadır. Bu bakımdan, Allah'ın koyduğu cezayı takbik ederken onlara acımayın. Zira Allah'ın emrettiği şeyler faydanıza yasakladığı şeyler ise zararınızdır. Allah, hırsızlık yapan erkek ve kadını cezalandırmada herşeye galiptir, verdiği hükmünde de hikmet sahibidir. Sizler bu hükümler hususunda ifrat ve tefrite kaçmayın.

Âyet-i kerime'de geçen "Eller" ifadesinden maksat, sağ ellerdir. Nitekim Abdullah b. Mes'ud'un kıraatında ifade, "Sağ ellerini kesin" şeklindedir.

Kişinin ne kadar mal çalması halinde, âyette zikredilen hırsız ifadesinin içerisine gireceği hususunda dört görüş zikredilmiştir.

a- İmam Malik dahil, Medine halkından bir topluluk, üç veya daha fazla dirhem çalanın hırsız sayılacağını söylemişler ve görüşlerine delil olarak Abdullah b. Ömer'in rivâyet ettiği şu hadisi zikretmişlerdir. Abdullah b. Ömer demiştir ki.

"Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) hırsızın elini, değeri üç dirhem olan bir kalkanı çalmasından dolayı kesmiştir. Buhari, K. el-Hudud, bab: 13 / Müslim, K. el-Hudu, bab: 6, Hadis no: 1686

b- İmam Evzai, imam Şafii ve bunlara tabi olan diğer bazı âlimlere göre ise çeyrek dinar veya onun kadar bir şey çalan kimse âyette ifade edilen hırsız kavramına girer. Bunlar da görüşlerine delil olarak, Hazret-i Âişe'nin rivâyet ettiği şu hadisi zikretmişlerdir. Hazret-i Âişe, Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu Rivâyet etmiştir:

"Hırsızın eli, çeyrek dinar veya daha fazlasını çaldığında kesilir. Buhari, K. el-Hudud, bab: 13 / Müslim, K. el-Hudud, bab: 2, Hadis no: 1684

c- Ebû Hanife ve arkadaşlarına göre ise on dirhem ve daha fazlasını çalan kimse, âyette zikredilen hırsız kavramına girer. Bunların delilleri ise şu hadistir.

Abdullah b. abbas demiştir ki:

"Resûlullah bir adamın elini bir dinar veya on dirhem değerinde olan bir kaîkam çalması karşılığında kesti. Ebû Davud, K. el-Hudud, bab: 11, Hadis no: 4387

d- Diğer bir kısım âlimlere göre ise, değeri az olsun çok olsun herhangi bir şeyi çalana "Hırsız" elenir. Zira âyet-i kerime'de, hırsızlık yapanın, herhangi bir miktarı çalmış olması şart. koşulmamış, âyet mutlak bir ifade beyan etmiştir. Âyetin hükmünü belli bir miktar mal çalan hırsıza tahsis etmek için buna dair, kabul edilebilecek bir delilin bulunması gerekir. Bu hususta Resulullah'tan nakledilen haberler, birbirleriyle çelişkili olduklarından, itibar edilecek haberler de-ğillerdir. Ayrıca hiçbir kimse tek bir dirhem çalanın Resûlullah'a getirildiğini ve az bir şey çaldığından dolayı ona hırsızlık cezası uygulanmadığını Rivâyet etmemiştir.

Resûlullah'tan, üç dirhem değerinde bir kalkanı çalanın kolunu kestiği rivâyet edilmiştir. Ona, daha az değerinde bir şey çalan getirilmiş olsaydı onun kolunu da kesmesi mümkün olabilirdi.

Diğer yandan, Abdullah b. Zübeyr, tek bir dirhem çalanın da kolunu kesmiştir. Abdullah b. Abbas'ın da "Bu âyet umum ifade eder. Yani herhangi bir miktar mal çalanın hırsız olduğunu ifade eder." dediği rivâyet edilmiştir.

Taberi diyor ki: "Bize göre doğru olan görüş, âyetin mânâsının genel olmayıp, çeyrek dinar veya daha fazla değerdeki bir şeyi çalanı ifade ettiğini söyleyen görüştür. Zira bu hususta, Resûlullah'tan, sahih olan bir haber Rivâyet edilmiştir. Biz bu meseleyi "Kitab es-Sirka" adlı eserimizde detaylı bir şekilde izah ettik. Burada tekrarlanmasına lüzum gönnedik.

39

Kim, zulmettikten sonra tevbe edip kendini düzeltirse şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. Muhakkak ki Allah, çok affeden ve çok merhamet edendir.

Bu hırsızlar, hırsızlık yaptıktan sonra tevbe eder ve amellerini düzeltirse şüphesiz ki Allah, hırsızlık cezası tatbik edildikten sonra onun tevbesini kabul eder. Çünkü Allah, çok affeden ve çok merhamet edendir.

Mücahid ve İbn-i Abbas diyorlar ki: "Burada hırsızın tevbesinden maksat, kendisine hırsızlık cezasının tatbik edilmesidir.

Abdullah b. Amr ise bu âyetin nüzul sebebi hakkında şunları söylemiştir: Bir kadın süs eşyası çaldı. Eşyaları çalınan insanlar Resûlullah'a geldiler ve ona: "Ey Allah'ın Resulü, bu kadın bizim malımızı çaldı." dediler. Resûlullah da: "Sağ elini kesin." dedi. Bunun üzerine kadın: "Tevbe kabul edilir mi?" dedi. Resûlullah da ona: "Sen bugün, günahların bakımından annenin seni doğurduğu gündeki gibisin." dedi. İşte bunun üzerine Allahü teâlâ bu âyeti indirdi.

Âyet-i kerime'de: "Allah onun tevbesini kabul eder." buyurulmaktadır. Bundan maksat, Allah onu, sevmediği günahlardan döndürür, sevdiği amellere yöneltir." demektir.

Âyet-i kerime'de: "Allah çok affeden ve çok merhamet edendir." buyurulmaktadır. Bu ifadedden maksat ise: "Şüphesiz ki Allah, günah işlemekten vazgeçip itaate yönelenin günahlarını affeder. Kıyamet gününde o günahlarından dolayı kendisini cezalandırmaz ve onu, şahitler huzurunda rezil etmez ve ona merhametli davranır, "demektir.

Hırsızlık yapanın, tevbe etmesi halinde günahlarının bağışlanacağına dair Resûlullah'tan şunlar Rivâyet edilmiştir: "Ebû Hureyre (radıyallahü anh) diyor ki: "Cübbe çalan bir hırsız Resûlullah'a getirildi. Resûlullah ona: "Bunu çaldığını sanmam." dedi. Hırsız: "Çaldım Ya Resûlallah." dedi. Bunun üzerine Peygamber efendimiz: "Onu götürün, kolunu kesin sonra dağlayın, sonra bana getirin." buyurdu. Kolu kesildikten sonra Resûlullah'a getirildi. Resûlullah ona: "Tevbe et." dedi. O da: "Allah'a tevbe ettim." dedi. Resûlullah da ona: "Allah senin tevbeni kabul etsin." dedi. Darekutni, K. el-Hudud, bab: 71

Kz. Âişe (radıyallahü anhâ) da buyuruyor ki:

"Mekke'nin fethi sırasında Mahzumi kabilesinden bir kadın hırsızlık yaptı. Bu kadının hali Kureyş kabilesini üzüntüye boğdu." dediler ki: "Bu kadın

hakkında Resûlullah ile kim konuşabilir? Bu hususta Resûlullah ile, onun sevdiği Üsarne b. Zeyd'den başka kim konuşmaya cesaret edebilir? Kadın Resûlullah'a getirildi. Üsame b. Zeyd onun için Resûlullah ile konuştu. Bunun üzerine Resûlullah'ın rengi değişti ve şöyle buyurdu: "Allah'ın koymuş olduğu cezalardan birinin düşürülmesi hususunda mı şefaâtçi oluyorsun?" Bunu duyan Üsame "Ey Allah'ın Resulü, Allah'tan affedilmemi dile." dedi. Akşam olunca Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) mescitte hutbeye çıktı ve Allah'a hamdedip onu layık olduğu şekilde övdükten sonra şöyle buyurdu: "Sizden öncekiler, içlerinden şerefli birisi hırsızlık yapınca onu serbest bırakıyor, zayıf birisi yapınca da onu cezai andın yorlardı. Onlar işte bu sebepten helak oldular. Nefsim, kudret elinde olan Allah'a yemin olsun ki eğer Muhammed'in kızı Fatıma hırsızlık yapsaydı onun da elini keserdim." Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) bu sözlerinden sonra hırsızlık yapan kadının elinin kesilmesini emretti ve kesildi. Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) diyor ki: "Elinin kesilmesinden sonra bu kadın düzeldi, tevbe etti ve evlendi. Her zaman bana gelip gidiyordu.

İhtiyaçlarını Resûlullah'a arzederdi. Müslim, K. el-Hudud, bab: 9, Hadis no: 1688 / Buhari, K. el-Enbiya bab: 54, K. el-Hudud, bab: 12

40

Göklerin ve yerin hükümrânlığının Allah'a ait olduğunu, dilediğine azap edip dilediğini de bağışladığını bilmez misin? Allah, herşeye kadirdir.

Ey Rasûlüm, ateşin kendilerine sadece belli günlerde dokunacağını iddia eden ve Allah'ın oğulları ve sevgilileri olduklarını zanneden o insanlar bilmezler mi ki, gökleri ve yeri sevk ve idare eden, onları yaratan, evirip çeviren Allah'a, orada bulunanlardan herhangi birine bir şey dilemesi halinde, karşı gelecek kimse yoktur. Çünkü göklerin ve yerin mülkü ona aittir. Kullarından dilediğine, günahından dolayı azab eder, dilediğini ise tevbesinden dolayı affeder. Allah, herşeye kadirdir. Çünkü bütün varlıklar onun yaratığıdır ve onun mülküdür.

Bu âyet-i kerime her ne kadar Resûlullah'a hitab etmekte ise de aslında Resûlullah'ın Medine'sinde ve çevresinde yaşayan İsrailoğullarının çeşitli fırkalarına hitabetmektedir. Arapça'da bu tür hitaplar vardır.

41

Ey Peygamber, kalbleri inanmadığı halde ağızlarıyla "İman ettik." diyenlerden ve Yahudilerden, inkâra koşanlar seni üzmesin Onlar, çokça yalan dinlerler. Sana gelmeyen başka bir kavme çokça kulak verirler. Bunlar, kitabın kelimelerini asıl yerlerinden değiştirirler. (Kendilerine uyanlara) "Bu, (değişik şekliyle) size verilirse alın, verilmezse kaçının." derler. Allah bir kimsenin fitneye düşmesini dilerse senin, o kimse için Allah'a karşı yapacak hiçbir şeyin yoktur. İşte onlar, Allah'ın, kainlerini temizlemek istemediği kimselerdir. Dünyada onlar için zillet, âhirette de büyük bir azap vardır.

Ey Peygamber, dilleriyle "İman ettik" dedikleri halde kalbleriyle seni yalanlayarak iman etmeyenlerden ve Yahudilerden kâfirliğe koşuşanlar sakın seni üzmesin. Onlar, hem Medine'de bulunan hahamlarından yalanlar dinlerler hem de senin yanına hiç gelmemiş olan Yahudilerin yalanlarını dinlerler. Bu Yahudiler, Allah'ın Tevrat'ta kendilerine indirdiği hükmü değiştirirler. Zina yapana verilen ve taşlanarak öldürme olan recm cezasını kaldırıp yerine, sopa vurma ve yüzünü kömürle siyaha boyama cezasına çevirdiler. Ey Rasûlüm, bunların âdileri şöyle derler: "Eğer Muhammed, zina yapan arkadaşınıza sopa vurma cezası verirse sözünü kabul edin. Şâyet recmedilmesine hükmederse ondan kaçının, fetvasını kabul etmeyin." Allah kimin sapmasını dilerse sen onu sapıklığından kurtaramazsın. Bu itibarla hak yola dönmedikleri için kendini üzme. Çünkü Allah onların kalblerini, kâfirlik ve Allah'a ortak koşma kirlerinden temizlemek istememiştir. Bunlar için dünyada zelil ve rüsvay olmak vardır. Âhirette de bunlara, büyük bir azap olan cehennem azabı vardır.

Müfessirler bu âyet-i kerime'nin kimin hakkında nazil olduğu hususunda çeşitli görüşler zikretmişlerdir.

a- Süddi'den Rivâyet edilen bir görüşe göre bu âyet-i kerime, Ensar'dan Ebû Lübabe b. Münzir ismindeki bir kişi hakkında nazil olmuştur. Resûlullah, Hendek savaşını yaptığında Kureyza oğlu Yahudileri düşmanla işbirliği yaparak Resûlullah'a ihanet etmişler bunun üzerine Resûlullah Kureyza oğlu Yahudilerini kuşatmıştır. İşte bu sırada Kureyza oğlu Yahudileri, ebu Lübabe'ye işaret ederek, Sa'd b. Muaz'ın hakemliğinin nasıl bir netice vereceğini öğrenmek istemisler Ebû Lübabe de onlara, Sa'd b. Muaz'ın hakemliğini kabul etmeleri halinde, eliyle boğazını işaret ederek öldürüleceklerini işaret etmiştir.

b- Âmir eş-Şa'bi'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyet-i kerime, müslümanların birinden, öldürdüğü bir kimsenin hükmünün ne olduğunu Resûlullah'tan sormasını isteyen bir Yahudi hakkında nazil olmuştur.

Bu hususta Âmir diyor ki: "Yahudilerden bir adam, kendi dininden olan bir adamı öldürdü. Katil, müslümanlardan antlaşmalı olduğu kimselere: "Siz bunun cezasının ne olduğunu Muhammed'den sorun. Eğer o, diyet ödemeye dair hüküm verecek olursa onun önünde muhakeme oluruz. Şâyet o, Öldürülmeye hüküm verirse ona gitmeyiz." dedi.

c- Ebû Hureyre ve Bera b. Âzib'den Rivâyet edilen başka bir görüşe göre bu âyet-i kerime, Abdullah b. Suriya ve benzeri Yahudiler hakkında nazil olmuştu. Bunlar, zina eden evli iki Yahudinin Resûlullah'a götürülmesini istemişler, Resûlullah'ın onlara sopa vurma ve yüzlerini karalama cezası vermesi halinde onun hükmünü kabul etmelerini, recmedilme cezası vermesi halinde ise kabul etmemelerini söylemişlerdir.

Bu hususta Ebû Hureyre diyor ki: "Yahudilerden bir erkekle bir kadın zina etti. Yahudiler birbirlerine: "Biz bu Peygambere gidelim çünkü o, cezaların hafifletilmesiyle gönderilen bir Peygamberdir. Eğer o bize, recmedilmekten başka bir fetva verirse onu kabul ederiz. Allah katında

onu delil olarak beyan ederiz ve deriz ki: "Bu, senin Peygamberlerinden bir Peygamberin fetvasidir," Resûlullah, sahabileriyle birlikte mescitte otururken onun yanına geldiler ve ona: "Ey Ebul Kasım, zina eden bir erkekle bir kadın hakkında görüşün nedir?" dediler. Resûlullah da tek bir kelime konuşmadan, onların Tevratı okudukları yer olan Beytül Midras'a gitti. Kapısında durdu ve dedi ki: "Sizi, Mûsa'ya Tevrat'ı indiren Allah'a yemin ettiriyorum. Söyleyin bana, evli iken zina eden kimse hakkında Tevrat'ta nasıl bir hüküm buluyorsunuz?" Onlar da dediler ki: "Kömürle yüzlerini karartmak, her ikisini de merkebe (birbirlerine) ters bindirerek dolaştırmak ve onlara sopa vurmaktır." Ebû Hureyre diyor ki: "İçlerinden bir genç sustu. Resûlullah onun sustuğunu görünce yemin ettirmede ona ısrar etti. Bunun üzerine o genç dedi ki: "Hay Allah'ım, madem ki sen (Ey Ebul Kasım) bize yemin ettirdin. (Şimdi ben doğrusunu söyleyeyim) "Biz, Tevrat'ta recmedilme cezasını buluyoruz." Bunun üzerine Resûlullah buyurdu ki: "Allah'ın emrini ihmal etmenizin ilk sebebi neydi?" Genç de dedi ki: "Bizim Krallarımızdan birinin akrabası zina yaptı. Kral recmedilmesini erteledi. Sonra halktan birisi daha zina yaptı. Kral onu recmetmek istedi. Fakat zina yapanın akrabaları ona engel oldular ve dediler ki: "Sen getirip adamını recmetmedikçe bizim adamımız da recmedilmeyecektir." İşte o zaman yukarıda zikredilen ceza üzerinde anlaştılar." Resûlullah da buyurdu ki: "Ben, Tevrat'ta bulunan ceza ile hükmediyorum?" Resûlullah emretti ve iki Yahudi recmedildi. Ebû Davud, K. el-Hudud, bab: 26, Hadis no: 4450 / Not, Taberani'nin rivâyetinde de Ebû Hureyre'nin, bu hadisi daha uzun ve kısmen farklıdır.

Bu hususta Bera b. Âzib de diyor ki:

"Resûlullah'ın yanından yüzü kömürle karartılmış ve sopa vurulmuş bir Yahudi geçti. Resûlullah Yahudileri çağırdı ve dedi ki: "Siz kitabınızda zina cezasını böyle mi buluyorsunuz?" Onlar da "Evet." dediler. Bunun üzerine Resûlullah onların âlimlerinden birini çağırdı ve ona: "Seni, Mûsa'ya Tevrat'ı indiren Allah'a yemin ettiriyorum. Söyle bana siz kitabınızda zina edenin cezasını böyle mi görüyorsunuz?" O kimse: "Hayır, eğer sen bana bu yemini ettirmeyecek olsaydın söylemezdim. Onun cezasını Tevrat'ta recmedilme olarak buluyoruz. Fakat bizim ileri gelenlerimizde zina çoğaldıydı. Biz, ileri gelenlerimizi yakaladığımızda serbest bırakıyor zayıf olanlarımızı yakaladığımızda ise bu cezayı veriyorduk. Bu sebeple dedik ki: "Gelin bir ceza üzerinde ittifak edelim de onu hem ileri gelenlerimize hem de güçsüz olanlarımıza uygulayalım." İşte biz bu sebeple recmetme yerine kömürle yüz karartma ve sopa vurma cezasını koyduk." dedi. Bunu üzerine Resûlullah: "Ey Allah'ım, onların öldürdükleri (yürürlükten kaldırdıkları) emrini ilk ihya eden benim." dedi. Sonra onların recmed il mel erini emretti ve recmedildiler." İşte bunun üzerine Aziz ve Celil olan Allah, "Ey Peygamber, kalbleri inanmadığı halde ağızlarıyla 'İman ettik" diyenlerden ve Yahudilerden inkâra koşanlar seni üzmesin." âyetini indirdi. Yahudiler demişlerdi ki: "Siz Muhammed'e varın. Eğer o, zina edenlerin yüzlerinin karartılmasını ve sopa vurulmasını emrederse onu alın. Şâyet o size, recmedilmesini emrederse kaçın." Bunun üzerine Allahü teâlâ: "Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, işte onla, kâfirlerin ta kendileridir. Maide sûresi, 5/44, 45, 47 âyetini indirdi.

Мүслим, К. el-Hudud, bab: 28, Hadis no: 1700 / Buhari, К. el-Hudud, bab: 24

d- Abdullah b. Kesir ve Mücahid'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyet-i kerime, münafıklar hakkında nazil olmuştur.

Taberi diyor ki: "Bana göre bu görüşlerden doğru olmaya daha evla olanı, bu âyetin, münafıklar hakkında nazil olduğunu söyleyen görüştür. Bu münafıklar, Abdullah b. Suriya gibileri de, Ebû Lübabe gibileri de ve bunların dışındakiler de olabilirler. Ancak bu münafıkların, Abdullah b. Suriya ve benzerleri oldukları hakkında Resûlüllah'ın iki sahabisi Ebû Hureyre ve Bera b. Âzib'den hadisler Rivâyet edilmiştir. Bu sebeple bu konuda Rivâyet edilenlerin en sağlam olan bu iki sahabinin rivâyet ettikleridir. Bu da göstermektedir ki, Abdullah b. Suriya, diliyle Resûlüllah'a iman ettiğini söyleyen, kalben ise iman etmeyenlerden biridir.

Âyet-i kerime'de: "Onlar çokça yalan dinlerler. Sana gelmeyen bir kavme çokça kulak verirler." buyurulmaktadır.

Burada zikredilen yalan dinleyenlerden kimlerin kastedildiği, dinledikleri yalanın ne olduğu hususunda çeşitli izahlar yapılmıştır.

a- Mücahid'e göre, yalan dinleyenler, müslüman gözüken Yahudilerdir. Dinledikleri yalan ise hahamlarının "Evli oldukları halde zina edenlerin cezası recmedilme değil yüzünün karalanması ve sopa vurulmasıdır." şeklindeki sözleridir. Başka bir kavmi dinleyenler de münafık Yahudilerdir. Dinledikleri kavimden maksat ise, zina edenin ailesinden olan ve münafık Yahudileri Resûlüllah'a gönderirken şu şekilde telkinde bulunan Yahudilerdir. Onlar, münafık Yahudilere: "Eğer Muhammed size, evli olduğu halde zina edene yüz karartma ve sopa vurma cezası verirse onu kabul edin. Şâyet size recmetme cezası verirse onu kabulden kaçın." şeklinde telkinlerde bulunmuşlardır.

b- Jabir b. Според Абдула тези, които слушат лъжите на равините и думите на друго племе са евреи в Медина. Хората, които им правят предложения, са евреи, живеещи във Федек. Федек евреи към евреите от Медина: "Ако Мухаммад ви даде решението, приемоте го, ако ви го даде, не приемайте." те казаха.

ei Süd от трансплантирания според друг аспект на лъжи и равини Messenger на Аллах "на хората, не за намерението на хората, които се вслушват в предложенията си, делегацията, изпратени от семейството на мъж или жена, който е извършил прелюбодеяние.

Целта на хората от Аллахския Пратеник в предложението, въпреки че той не е отишъл в прелюбодеяние, е семейството.

Табери казва: "Според мен правилното е мнението на Ибн Зайд , който казва:" Тези, които слушат лъжи и слушат други хора, са едни и

същи хора. Те могат да бъдат евреи от Медина, които слушат евреите от Федек, или други хора, които слушат другите. Факт е обаче, че е способността на еврейската общност да изслушва лъжи, които са измислени извън Божието решение за наказанието на прелюбодейка, въпреки че е омъжена. Те Messenger на Аллах "Те слушали лъжите на двете равин пред двамата слушал предложенията на племето на жени, проституиращи, Пратенико на Аллах ", за да научите какво ще бъде отговорът ми са подали молби за предоставяне си да съобщи на семейството на жената.евреите биха се подчинявали на него, както са направили техните равини, и като внушение на семейството на прелюбодееца. Ако не го направиха, нямаше да го направят.

В стихове : "Те променят думите на книгата от първоначалните си места, вземете го, ако ви е дадено, и го избягвайте, ако не е." buyunl e.

С други думи, евреите, които слушат лъжите и предложенията на равините, променят изречението, след като Аллах го постави на точното му място. Те ще го накажат с пръчка. Тези юдеи казват на лицемерите, или на евреите от Медина, на евреите от Медина, или на представителя на прелюбодееца, който го е изпратил: "Ако Мохамед ви накаже, че се придържате към нашия прелюбодеец човек, и ако той накаже лицето му, вземете го и го освободете."

Катада е и обяснението на този стих:.. "Този стих Нейдър синовете евреи, убити са били разкрити за евреите от Qurayza синовете Когато те убия един от Нейдър синове на Qurayza синове, самите ще ги направя цица, за които се счита, ги превъзхожда Те бяха просто си плащат диета Qurayza синовете Qurayza. . синове, убива един от Нейдър синовете Нейдър синовете си, че няма да се разреши за нищо друго, освен за кратко незачитане превъзхожда те като продължава по този начин Messenger на Аллах . стигна до Медина евреи този въпрос Messenger на Аллах . ", за да са решили да попитам, каза той един от лицемерите върху него:" този човек умишлено е убит. Ако вземете този въпрос , боя се, че той ще ви даде указ. Мохамед Мохамед приеме вашата диета, вземете неговата преценка. В противен случай го избягвайте. "

I айяти от : "Бог не е за не взеха нищо, ако искате да пуснете корупция на този, който ще го направи за всеки, срещу Бога." buyunl e.

Аллаху Та'ala стих-и kerime е с този раздел, евреите и лицемерите на отказ работят тези, срещу разстроен на Пратеника на Аллах "утеха е, както и че е му заповядал:" Ти ги, не се притеснявайте да се бърза, за да се откажете от вашия Пророк Защото аз съм с да ги разгневи и преди, един от тях перверзия. Сигурен съм, че няма да се върнат. Ако съжалявате за тях, няма да им бъде от полза.

Табари казва: "Целта, посочена тук, е да се отклони от правилния път."

Айяти-и е в края на "Ето кои са те, Боже, са тези, които не искат да се чисти на сърцето. Има голямо наказание в отвъдния унижение за тях в света." Това е лагерът.

Това е, тези хора, които запечатват сърцата си, са онези, които Аллах не иска да очисти сърцата им от мръсотията на отричане, укриване, очистване на исляма и добротата на вярата, за да се покаят и да се отрекат от своето нечестиво състояние. Напротив, Аллах искаше те да бъдат жестоки и безпомощни в света. И за тях има вечно наказание, в което те ще останат.

В тази част от стиха на откровението и "Zillet" преведени като думата, като един град на византийски гърци обясни и каза: " Аллах ta'ala казва:" Това е за хора, които попадат в света "Nizu се възползват от града." Първо ще го победят и след това ще бъдат поробени.

42

Те са тези, които слушат лъжата и ядат забраненото. Ако дойдат при вас, управлявайте помежду си или се отвърнете от тях. Ако се отвърнете от тях, те няма да ви навредят. Ако управлявате между тях, съдете със справедливост. Аллах обича онези, които вършат правосъдие.

О, Пратеник, тия юдеи, чиито имена съм ти дал, са тези, които слушат суеверия и лъжи. Някои от неговите лъжи, Мухаммад Пророкът не е така. Той е лъжец. Наказанието на омъжения прелюбодеец в Тората е пръчки и клевети лицето му. Ако искате, ако желаете, да им дадете решението на Аллах за прелюбодейната жена и ако желаете, не давайте сред тях. Нито те могат да ви навредят в земни условия, а вие сте свободни да ги съдите, и ако ги съдите, съдете ги с правосъдие, и това е решението, което Аллах е направил за техните дела.

Айяти-и "на последния и" Харам ", той превежда на речника значението на думата" алчност и насищане да се знае ", т. В метафоричен смисъл на подкуп се дава това име. Защото то е оприличено на онези, които искат подкуп, алчност и ненаситност. Има различни обяснения за значението на думата в този стих.

а- Хасан-и Басри , Катаде , Абдула б. Масуд , Авраам ен-Нехай , Суди и Анас б. Според цитирано от Малик становище, тук споменатата таблица е "Рушвеф. Владетелите на израилтяните слушаха много суеверия и подкупи и бяха споменати в тези стихове с тези две титли.

б- муджахид , деххак , абдула б. Абас , Ибн Зайд до Абдула б. Според Омар , целта на думата "Suht", спомената в този стих е: "Не вземайте подкупи в съда". В тази връзка, синът на Хазрат Умар , Абдула казва:

" Пратеникът на Аллах (sallallahu alayhi и wa sallam) каза:" Suht'un за всяко месо е по-наказание от ада. "Каза:" О, Аллах, реулу, какво е ужасно? "Той каза:" Да взема подкупи в съда. " Виж Бухари, К.

с- Според друг слух, цитиран от Hazret-i Ömer , Su Suht ü е таксата, получена от жената, която извършва подкуп и проституция.

d- Според служителите на Hazret-i Ali , парите на прелюбодейците, парите, получени от продажбата на кучета, данните за разглеждане на таксата за случая, върхът на свещеника, взетите пари, ако мъжкото животно се използва за потомство, докато осигуряването на подкуп, пие пари а парите, получени от продажбата на мърша, се считат за "Suht".

Според е- Abu Hurayrah, "Suht" за целта, получени пари от прелюбодеяние, ако мъжкото животно се използва за получени пари от потомството, заплатата и парите, получени от продажбата на кучето, са парите.

е- Абдула б. Според Хубейър, прелюбодейството на "Сухт" е парите, дадени на свещениците по време на подкупите на Анан и невежеството.

g- Абдула б. Mas'ud описва suht по следния начин: "Човек иска да бъде посрещнат от човек. Той отговаря на нуждите му. Тогава човекът, който отговаря на нуждата, получава подарък. Той го приема. Това е ужасно." Друг слух е казал: "Един човек от вас, вие сте му помага да потърси помощ срещу несправедливостта Тогава мъжът с подаръка, който се нещо, което смятате да приема, че е suht.... " Б Абдула Масуд. "А Според този въпрос Месрук казва: „Аз, абдула б. Масуд- Дали Сух вземе подкупи в съда? - попитах аз. Той каза: "Не, не е такъв. Тъй като Аллах е владетел на неверниците, Аллах е владетелят на това, което се разкрива, Аллах е владетел на онова, което е изпратено. Сух е:" Никой не иска да ви помогне срещу несправедливостта. , Ти му помагаш. Тогава този човек ви дава подарък. Ще я вземеш. Това е ужасно.

В стих : "Ако дойдат при вас между властта или се отвърнат." Той е ръкоположен.

Разглеждайки тази част от стиха, коментаторите споменават две мнения за това кой е този стих.

а- Муджахид , Зухри, Абдула б. Абас и Абдула б. Според мнение, цитирано от Фракция, този стих е бил просветен за фалшифицираните евреи. Когато юдеите прелюбодействаха, те не го наказваха за прелюбодеяние в Тората, но омазали лицето му и го намушкали. Когато един от по-слабите прелюбодеяния, те не го рециклират. Когато пратеникът на Аллах дойде в Медина, те го попитаха какво е наказанието за прелюбодеяние, въпреки че са били

женени. Пратеникът на Аллах също им казал, че има затвор и наредили прелюбодеянието да бъде затворен. Аллах та'ала понижи този стих и Пратеника на Аллах , хората от книгата да преценят помежду си, ако кандидатстват за издаване на книгата.

Относно този въпрос Abdullah b. Фракция казва: "Евреите не са прилагали наказанието за прелюбодеяние преди. Накрая, млад човек на чест, прелюбодейство."

Казаха си един на друг: „Това племе не ти позволява да го рецитираш. Ти го биеш с пръчка и го измъчваш“. те казаха. Удариха го с пръчка. Поставиха го с главата надолу на магарето на седлото и го взеха наоколо. Отново един от тях, слабият от хората, прелюбодейства. Еврей: "Не си го спомнял." те казаха. След това: "Защо сте повторили предишното? Направете същото като предишното." те казаха. Когато Пратеникът на Аллах емигрира в Медина, евреите казват: "Попитайте го за присъдата по въпроса. Може би ще намерите разрешение за въпроса." те казаха. Аллах таала : "Ако те дойдат при вас, съдете между тях." Той свали неговите стихове.

b- Абдула b. Абас и Ибн Заид от предадат в съответствие с друг аспект на настоящите стихове, а пък на евреите Нейдър сина с диета оспорвани между Qurayza синовете Messenger на Аллах "е изпратен надолу по въпроса.

В това отношение Абдула b. Казва се, че Абас е казал: Имаше племена на синовете на Курайза и Надр, еврей в Медина. Племената на синовете на Надр се считат за по-благородни от племената на синовете на Курейза. Ако един от синовете на Курейза убил един от синовете на Надр, убиецът, който ги убил, ще бъде убит. Но ако един от синовете на Надр убил един от синовете на Курейза, убиецът би получил сто веска (около двадесет тона) дати като неизбити диета. След като пратеникът на Аллах дойде в Медина, един от синовете на Надр убил един от синовете на Курайза. - Дай ни убиеца и нека го убием. те казаха. Когато противната страна възрази, синовете на Курайза казаха: "Нека се отнасяме към Аллахския пророк между нас и вас." те казаха. Те дойдоха. Тогава този стих се превърна в назил, и Пратеникът на Аллах , докато съди между тях, за да съди с правосъдие (тоест да даде присъдата). " Несай, К. ал-Касаме, баб: 8, хадис не: 4736

Тълкуватели , стих-и kerime от по "Съдията между тях или да се отвърне от тях, ако те идват към вас." две становища относно това дали разпоредбата е била несъществена:

а- Авраам на меридиана , Şa'b на , Ата и Katada съгласно транспортирани от гледане на тези разпоредби не се отменя ил работа. Дори и днес. Съответно, ако Zimmî и други не-мюсюлмани, които имат споразумения с мюсюлмани, се прилагат към

разпоредбите на мюсюлманските администратори, мюсюлманските администратори са свободни да решават своите въпроси.

Във връзка с това Ибрахим ен-Нехай и Шаби казаха, че „ако един многобожник ще бъде съден и приложен към вас в правосъдие, вие ще съдите с това, което Аллах е изпратил между вас. Вие ще отхвърлите техните искания и ще се обърнете“.

б - Икрима , Хасан-и Басри , муджахид , Катаде , Омар б. Абдулазиз Zühre и съгласно друг аспект предава от саудитските знамения А е е mensuh този раздел. Когато не-мюсюлмани, които са присвоявани, се отнасят до мюсюлманския съдия, за да бъдат съдени, мюсюлманският съдия е длъжен да съди между тях. Не е свободен да разглежда проблемите си. Тази част от стиха от предмета на стиха по-късно в стиха е следният аят: "Аллах е с властта между тях. Не се покорявайте на техния ентусиазъм и ентусиазъм. Аллах ви е изпратил от част от отклонението от вас. Той иска да им навреди. Коран, 5/49

Съдията казва: " Муджахидините казаха:" Само сурите ал-Маида са призовали само следните два стиха. Отменена стихове от първата страна : "Ако те идват да ви съдят помежду им или се обръщат далеч от тях." откровенията. Този стих от обекта, "в търсенето на всезнанието на Аллах, и следвайте техния ентусиазъм и ентусиазъм. Сура ал-Маида, стих 5/49 .

Отменена стихове на втората част е "О, вярващи, с Божията знак, който е свещен за haḡanfa, подаръци, че са жертви, колиета и взискателен от техния Господ глави и удоволствие на тези, които не неуважение към Кааба." Сура ал-Маида е стих от 5/2 . Това е от неш: "Убий многобожниците, където и да намериш. Сура ал- Тава, 9/5 стих.

Кажи му: Ако дойдат при теб, нека властват между тях. Откровението на Сунната относно стиха гласи: "Немусулманите, техните права и наследства се отнасят към тяхната религия. Обаче, ако искат да се приложат към нас в наказание по собствена воля в този случай, книгата на Аллах:" съдът се дава между тях. "

Табери казва: "Предпочитано от тези възгледи е мнението, според което стихът не е член на стиха и че съдията е свободен да прецени помежду си, ако се обърнат към мюсюлмански съдия по въпросите на не-мюсюлманите. мнение, този стих, тази сура четиридесет и деветисе отменя от стиховете, казва той. В нашата книга, "Kitabül Beyan a Usulül Ahkâm", споменахме, че разпоредбите на двата стиха трябва да бъдат напълно противоположни един на друг, за да може един пророк да бъде реализиран. Не е правилно да се казва, че стиховете, в които се казва, че обективността на всеки друг може да се помири помежду си, така че те да се противопоставят един на друг. Този стих се споменава като стих от стиха на пророка: "Аллах е изпратил властта, кева и следва стремежите. Сура ал-Маида,

5/49"Ако решите да не се отвръщате, а да съдите между тях, съдете между тях с това, което Аллах е изпратил." Възможно е двата стиха да се съгласуват помежду си. Тъй като един от стиховете разкрива другия, ясно се споменава, че единият от тях не е напълно премахнат от другия, а от Пратеника на Аллах няма истинска новина, че един от тях разкрива другия . по-точно е да се коментира по начин, който е съвместим с другия и да се каже, че те не са несвършени помежду си.

43

Как е така, че съдбата на Аллах е написана в Тората, която е с тях, и как искат да го съдите? Тогава те се отвръщат от вашата присъда. Те не са вярващи.

О, Пратеник, защо тези евреи искат да съдите между тях и те приемат арбитража ви? Но до тях е Тората, която Аз изпратих на Мойсей , който те приемат като праведната книга. Разпоредбите, които се съдържат в него, са разпоредбите, които съм изпратил. Той също има присъда за прелюбодейство, женен. Въпреки че знаят това, те се отвръщат от него, като се отказват от присъдата му и смеят да се разбунтуват срещу мен. По-скоро те не са вярващи. Защото отхвърлянето на решението на Аллах не е от качествата на вярващите.

Табери казва: "Въпреки че този стих, Пратеникът на Аллах, или всъщност евреите, заради своето грозно поведение осъжда. Защото и дваматаотказват и отричат Пророка Мохамед (мир на него) и го определят като съдия. Нещо повече, осигуряването на темата, която те искат да получат фетва, се намира в Тората, която според тях е правилната книга, и така стихът гласи, че поведението на евреите е несъвместимо с искреността и че евреите не са истински вярващи.

44

Şüphesiz ki biz, içinde hidâyet ve nur bulunan Tevrat'ı indirdik. Allah'a teslim olan Peygamberler, Yahudilere onunla hükmederlerdi. Rabbine samimi olarak kulluk edenler ve âlimler de Allah'ın kitabını korumakla görevlendirildiklerinden onunla hükmederlerdi. Onlar, Tevrat'ın hak olduğuna şahit idiler. İnsanlardan korkmayın, benden korkun. Âyetlerimi az bir değere satmayın. Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar, kafirlerin ta kendileridir.

Şüphesiz ki biz Tevrat'ı indirdik. Onda insanları doğru yola ileten hidâyet ve karanlıkları aydınlatan nur vardır. Allah'a boyun eğen Peygamberler, kendilerine tabi olan Yahudilere Tevrat ile hükmederler, âlimleri de Allah'ın kitabını muhafaza etmekle görevlendirildikleri için Tevrat'la hükmederlerdi. Yahudi alimleri. Peygamberlerin. Allah'ın kitabıyla hükmettiklerine dair sahillerdir. Ey Yahudi alimleri, insanlardan korkmayın, benden korkun. Çünkü fayda ve zarar verme ancak benim elimdedir. Âyetlerimle hükmetmeyi bırakıp karşılığında geçici ve az bir

değeri almayın. Allah'ın göndermiş olduğu kitabın hükmüyle hükmetmeye, kefillerin ta kendileridir.

Âyette, Allah'a teslim oldukları zikredilen Peygamberlerden maksat, evli oldukları halde zina eden iki Yahudi hakkında recmedilme cezasını veren ve Kureyza oğullarıyla Nadr oğullarının öldürülenlerinin diyetlerinin eşit olduğuna hüküm veren Hazret-i Muhammed'dir ve Hazret-i Muhammed'den önce geçen ve Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmeden diğer Peygamberlerdir.

Katade diyor ki: "Bize anlatıldığına göre bu âyet-i kerime indirilince Resûlullah buyurmuştur ki: "Yahudiler hakkında da onların dışındaki, diğer dinlere sahip olan insanlar bakında da biz hüküm vereceğiz."

Zühri bu âyet-i kerime'nin, Resûlullah'a evli oldukları halde zina eden iki Yahudinin cezasının ne olacağın: sormalıyla Resûlullah'ın, onlara recmedilme cezası vermesi üzerine nazil olduğunu söylemiştir.

Âyet-i kerime'de "Rablerine samimi olarak kulluk edenlerin ve âlimlerin de insanlara, Allah'ın indirdiği Tevrat'la hükmedecekleri" beyan edilmiştir.

Burada zikredilen ye "Rablerine samimi olarak kulluk edenler.." diye tercüme edilen "Rabbaniyyun" kelimesinden maksat, hikmetli davranan, insanları idarede, işlerini düzenlemede ve menfaatlerini korumada basiretli olan âlimler." demektir. Daha önce bunun izahı ve hakkındaki görüşler zikredilmiştir.

Burada geçen ve "Âlimler" diye tercüme edilen "Ahbar" kelimesi "Hibr" kelimesinin çoğuludur. Mânâsı ise "Bir şeyi sağlam bir şekilde bilen" demektir.

Süddi burada "Rabbaniyyun" ve "Ahbar" diye vasıflandırılan kişilerden maksadın "Suriya" ismindeki Yahudinin iki oğlu olduğunu söylemiştir.

Esbat, bu hususta Süddi'nin şunları söylediğini rivâyet etmiştir: "Yahudilerden iki kardeş vardı. Bunlara "Suriya'nın iki oğlu" denirdi. Bunlar, müslüman olmadıkları halde Resûlullah'a tabi olmuşlardı. Bunlar, Resûlullah'ın, kendilerinden, Tevrat hakkında bir şey sorduğunda ona, Tevrat'tan bildiklerini söyleyeceklerine dair ahit vermişlerdir. Bunlardan biri "Rabbani" diğeri ise "Hibr" idi. Bunlar, Resûlullah'a, ondan bir şeyler öğrenmek için tabi olmuşlardı. Bir gün Resûlullah onları çağırdı. Kendilerinden bazı şeyler sordu. Onlar da "İleri gelen kimselerin zina etmeleri halinde hükmün ne olduğunu, zayıf olanların zina etmeleri halinde de hükmün ne olduğunu ve diğer hükümlerin neler olduklarını anlamlar. Bunun üzerine Allahü teâlâ "Şüphesiz biz, içinde hidâyet ve nur bulunan Tevrat'ı indirdik. Allah'a teslim olan Peygamberler, Yahudilere onunla hükmederlerdi." Yani, Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) Yahudilere Tevrat'ın hükmüyle hüküm verir." beyanını indirdi.

И все пак Аллаху Та'ала "искрен, както и да служи на нашата общност и учени, за да им Господи, те са определени за защита на Книгата на Аллах, така Suriya-те години, двамата сина нарича Рабани и Hib, евреите са управлявали Тора разкрита от Бога." изявленията са намалени.

Табери казва: "Според мен правилната представа за този въпрос е мнението, според което" Рабани "и" Ахбар "са прилагателни на учени, които могат да бъдат двамата сина на Сурия, а други са известни като Раббани и Ахбар. Всъщност Деххак , Ха-сан-Басри, Катаде и муджахидините казват, че те са кюрдите, а юрисдикцията на евреите и Ибн Зайд казва, че раббаните са владетели, а Ахбар - учени.

Айяти-и е в края, "Кой тук не съди по това, което се е Аллах разкри, те самите са т неверниците". Той е ръкоположен. С други думи, евреите, които са омъжени, двама души, които са фалшифицирани, за да обърнат борда и лицето на решението за размазване на лицето, припомнящи, че някои хора са платени за пълна диета, докато други са платени половината диета за другите, мъртвите се убиват само когато предметът е съкратен. ако владетелите дават хранителни разпоредби и ако не управляват с указите на Аллах, те са тези, които крият правото и го пренебрегват.

Коментаторите споменаха различни мнения за това кой има предвид неверниците, споменати в този стих.

а- Бера б. AZIB, Абу Салех , Dehhak Абу Miclez, Ikrima , Катада и Ubayd Аллах б. Според цитирано от Абдула мнение, целта на неверниците, споменати в този стих, са юдеите, които фалшифицират и променят Тората, книгата на Аллах.

В това отношение Bera b. Взиб каза:

"Който не съди по това, което Аллах е изпратил, те са невярващите. Сура ал-Маида, 5/45 " Това са самите Вяри. Сура ал-Маида, всички стихове 5/47, бяха благословени за неверниците. Мюсюлманин, К. ал-Худуд, б.б .: 29, хадис не: 1700

Абу Салих казва: „В тези три стиха на сура ал-Маида няма нищо за хората на исляма. Те са за неверниците.

Имран казва: "Абу Miclez да дойдат някои хора от външно секта на Ibad секта седна до Абу Miclez и те му казаха:" Аллаху Та'ала казва: "Кой, те работят не съди според онова, което Аллах се е разкрил, и който направи невярващите . " "Който не съди по това, което Аллах е изпратил, тогава те са престъпниците." "Който не съди според това, което Аллах е изпратил, те са самите князе." (Тези, които са членове на поклонението на поклонниците, казаха тези думи, защото владетелите, Аллах не управляваше с неверниците, искаха да кажат,

че са нарушители и морал.) Абу Миклес каза: „Тези управители правят това, което правят и знаят, че това е грях.

Онези от молитвената стая казаха: "Господи, знаеш, както знаем. Но ти се страхуваш от тях." Абу Миклес каза: "Вие сте по-достойни от това, което правим ние. Ние не знаем, както знаете. Знаете, но вие се страхувате, че няма да действате, както знаете."

В това отношение Ебул Бухтури каза: "Човек от Хюзифе", Който не съди с това, което Аллах е изпратил, те са самите невярващи. Той поиска обяснението на стиховете и каза: "Как казвате, че тези стихове са нацисти за израилтяните?" Той каза: "Да, на вас, братя Израилеви, всяко горчиво нещо за тях, всеки Сладкото нещо е за теб. Не, не е въпросът. Вие ще следвате пътя на израилтяните от разстояние толкова близо до запушването на запушването.

Bera b. Âzib de Resûlullah'ın, zina eden Yahudiler hakkında recm cezası vermesi üzerine bu âyetlerin indiğini ve bunların, Yahudiler hakkında nazil olduğunu söylemiştir.

İbn-i Zeyd de demiştir ki: "Kim, kendi eliyle bir kitap yazar, Allah'ın kitabını bırakarak o kitapla hüküm verir ve kendi yazdığı o kitabın da Allah katından olduğunu zannedecek olursa işte o zaman kâfir olur.

Ebuzzinad diyor ki: "Biz, Ubeydullah b. Abdullah b. Utbe b. Mes'ud'un yanında bulunuyorduk. Bir adam, "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kâfirlerin ta kendileridir." "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar zalimlerin ta kendileridir." "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar fasıkların ta kendileridir." âyetlerini okudu. Bunun üzerine Ubeydullah dedi ki: "Vallahi bir çok insan, bu âyetleri, haklarında inmedikleri mânâlarla yorumluyorlar. Bunlar, Yahudilerden iki kabile hakkında nazil olmuştur. Onlar da Kureyza ve Nadr oğullarıdır."

Ubeydullah, bu iki kableden birinin, kendisini daha üstün sayarak öldürülenlere diyet takdir edildiğinde, kendi kabilesinden öldürülenlerin diyetini diğer kableden öldürülenin iki katı kabul ederlerdi. Resûlullah Medine'ye hicret edip diyetlerinin eşit olduğuna hüküm vereceği anlaşıncı onlar, içlerinden müslüman görünen bir münafıkı Resûlullah'a gönderip durumu öğrenmek istemişler, daha önce yaptıkları gibi hüküm verirse kabul edeceklerini, eşit olduklarına hüküm verirse kabul etmeyeceklerini kararlaştırmışlardır. İşte bunun üzerine Allahü teâlâ, bundan önceki âyetleri, bunu ve bundan sonraki âyetleri o Yahudiler hakkında indirmiştir.

b- Âmir eş-Şa'bi'ye göre ise "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kâfirlerin ta kendileridir." âyeti müslümanları kasdetmektedir. "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar, zalimlerin ta kendileridir." âyeti, Yahudileri kasdetmektedir. "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar, fasıkların ta kendileridir." âyeti Hristiyanları kasdetmektedir.

Yani, birinci âyet müslümanlar hakkında, ikinci âyet Yahudiler, üçüncü âyet de Hristiyanlar hakkında nazil olmuştur.

c- Ata b. Ebi Rebah, Tavus ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar, kâfirlerin ta kendileridir..." "İşte onlar, zalimlerin ta kendileridir.." "İşte onlar fasıkların ta kendileridir." âyetlerinde zikredilen kâfirlikten maksat, insanı dinden çıkararak kâfirliğin daha alt seviyesinde bir kâfirliktir. Zalimlik ve fasıklık da, bilinen zalimlik ve fasıklıklardan daha alt derecede zalimlik ve fasıklıklardır.

Bu hususta Said el-Mekki Tavus'un şunları söylediğini rivâyet etmiştir. "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar, kâfirlerin ta kendileridir." âyetindeki kâfirlik, kişiyi elinden çıkararak kâfirlik değildir.

Tavus diyor ki: "Bir kişi, Abdullah b. Abbas'tan, "Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler.." âyetlerini sordu ve dedi ki: "Bir kimse bunu yaparsa kâfir mi olur?" Abdullah b. Abbas da dedi ki: "Onun bunu yapması kâfirliktir. Fakat o kimse Allah'ı âhiret gününü, şunu ve şunu inkâr eden kimse gibi değildir.

d- Ибрахим ен-Нехай , Хасан-и-Басри , Абдулах б. Според Масуд и Сюдди , тези стихове, хората на Книгата са се спуснали. Но те включват всички хора. Той е валиден и за мюсюлманите, както и за неверниците.

В тази връзка Мансур разказва, че Авраам ен-Нехай казва: "Тези стихове са се спуснали за израилтяните, но това важи и за нацията."

Avf, Hasan-i Basri'nin "Който не съди по това, което Аллах е изпратил, те са самите невярващи." Той каза, че е казал за стиха. Този стих е благословен за евреите, но е задължително да се подчиняваме на неговите разпоредби.

Selem b. Küneyl казва: "Alkame и Mesruk , Abdullah б. Mas'ud , поиска присъда за подкуп и той каза:" Подкупът е suht'tan. (Това е, в четиридесет и втория стих на тази сура и преведени като "Харам", "Suht'tan") Те казаха: "Това ли е подкуп, взет по време на решението?" Абдула бин Масуд каза: "В такъв случай Вземането на подкупи е недоверие. Защото Аллах таала е казал: "Който не съди по това, което Аллах е изпратил, те са самите невярващи."

Süddi обяснява този стих по следния начин: " Аллаху таала заповядал, че" Който не съди с това, което съм изпратил, той умишлено ще напусне и дори ако е несправедлив, той е един от неверниците.

е- Абдула б. Според друго мнение, цитирано от Масуд : "Който не съди по това, което Аллах е изпратил, те са самите невярващи." Онези, които не вярват в стиха на целта, като не вярват, че Аллах е

изпратил онези, които съди с външни неща. Онези, които приемат, че Аллах е изпратил от Аллах и които съди с други неща освен Него, са жестоки и фантазии.

Тавери казва: "Който не съди по това, което Аллах е изпратил, те са самите невярващи." Колкото по-достоеен е погледът на стиха, толкова по-достоеен е този стих и следващите стихове, това е мнението за неверниците. Защото е повече да се каже, че стиховете, които идват преди този стих и следващите стихове, информират невярващите за Хората на Книгата.

Ако трябва да се каже: " Аллах таала , след като говори за Хората на Книгата в публично изявление, с всички хора, които не управляват с неверниците. Сър. Как е, особено за неверниците на Хората на Книгата, казват, че само за неверниците?" В отговор заяви, че: " Аллаху Та'ала . Недоверие на тези, които управлява с мишката, заедно с правилото с изтеглянето, ГА-има nelleşîir го за тези, които не вярват ." Абдула б Абас е също като Аллах разкри, че всеки, който го съди като отрича хората на Книгата на невярващите Наистина, онзи, който не вярва в знанието, което Аллах е открил, е като онзи, който не вярваше в пророчеството си, въпреки че познаваше Пратеника на Аллах.

45

В Тората ние ги направихме следните разпоредби: Кана може да се сравнява окото, очите, носа, носа, ушите до ушите, зъба към зъба. Раните са къси. Но който се откаже от правата си, е прошка на греховете му. Който не съди според това, което Аллах е изпратил, тогава те са престъпници.

В Тората направихме следните разпоредби за евреите: Всеки, който несправедливо убива човек, е убит като притча. Окото на екстрактора на окото се отстранява. Носът на стрелата на копа е счупен. Ушната чанта е отрязана. Зъбът на бръмбара се скъсва. Нараняванията също са кратки. Но всеки, който прощава правото си, се прощава толкова, колкото той прощава. Или който приеме наказанието, което заслужава, това е изкупление за греховете му. Онези, които не владеят по заповед на Аллах, са сами по себе си.

Taberi diyor ki: "Allahü teâlâ bu âyet-i kerime ile Peygamberi Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) e Yahudilerin hallerini bildirmekte, onlardan, önce Resûlüllah'ı kabul edip de sonra inkâr edenlerin inkârlarına karşı Resûlüllah'ı teselli etmekte ve Resûlüllah'a, Yahudilerin, eskiden beri süregelen, Rablerine ve Peygamberlerime karşı isyan etme cesaretinde olduklarını, Allahü teâlânın gönderdiği kitabı tahrif ve tebdil ederek kendilerini Allah'tan üstün tutma gibi bir hale düştüklerini bildirmekte ve buyurmaktadır ki:

"Ey Rasûlüm, bu Yahudiler sana gelip hüküm vermen için seni hakem tayin ederek senin verdiğin hükme hiç razı olurlar mı? Çünkü onların

елинде Теврат bulunmaktadır. Onlar Теврат'ın hak kitap olduğunu, benim kitabım olduğunu, Peygamberim Mûsa'ya vahyettiğim bir kitap olduğunu ikrar ediyorlar. Теврат'ta ise, evli oldukları halde zina edenler hakkındaki recmedilme hükmüm ve haksız yere birini öldürenin kısas yapılması, haksız yere bim'nip gözünü çıkarının, gözünün çıkarılması, burun koparanın burnunun koparılması, diş kıranın dişinn kırılmasına ait hükümlerim, yaralarda da, yaralayanın aynen yaralanmasına dair hükümlerim vardır. İşte onların elinde bulunan Теврат'ta bu hükümlerimin bulunmasına rağmen onlar bu hükümlere sırt çevirirler. Onlarla amel etmezler. Bu itibarla onların, senin vereceğin hükmü almamaları ve vereceğin karara kızacakları muhakkaktır."

Тези стихове на откровението, причинени около Ибн Cüreyc е казал: "Qurayza синовете Messenger на Аллах е, да се крият, че са камъни движение видях съдия с криминални истории, а също и да има:". О Мохамед, да ви даде управлявал между братя Нейдър сина с нас "Поради това, че Пратеника на Аллах Синове на Надр се смятали за основа на синовете на Курейза, защото виждали себе си като основа на синовете на Курейза . г. сумата е дланта. диетата на Kurezy синове бяха седемдесет Vesker. Пратеника на Аллах Той каза: "Кръвта на синовете на Кураиса е кръвта на синовете на Надр." Тогава синовете на Надър се разгневиха и казаха: "Ние няма да ви се покорим, за да вземете решението на Рем. Ние ще приложим наказанието, което сме наложили преди." След това : „Искат ли те да преценят периода на невежеството сура ал-Маида, стих 5/50 и:„ В Тората сме направили следните разпоредби.

Абдула б. Абас също беше в обяснението на този стих: "Убийствата са настъпили между евреите като може да бъде разбран от този стих и наранявания не са имали други разпоредби от вземане на кратко по точки. Аллаху Та'ala Hadrat Мохамед (sallallahu alayhi благословии) в страната, за да се облекчи това наказание и диетични плащане следващия зебло Това е облекчение за вас от вашия Господ и милост. Който иска да го направи, е изкупление за него.

Айяти-и "в последния и каза:" Но ако това е причина да се откажат за това кой е прощение на греховете си. " Изречението, обяснено под формата на думата, беше обяснено от коментаторите по два начина:

а- Абдула б. Амр, Ибрахим и Нехай , Явир б. Според Зайд, Хасан-и Басри , Амир ал- Шаби и Катаде , целта на думата "Ким", спомената в този стих, е пазителят на пострадалите, себе си и убитите. Съответно, смисълът на тази част от стиха е следният: "Ако раненото лице или пазителят на убити, прости едно от гореспоменатите наказания, грехът ще бъде прощен толкова, колкото и наказанието, което ще прости."

В тази връзка Ebus-експедицията казва:

"Човек от курайшитите е счупил зъб от един човек от Ансар. Муавия се опитал да му помогне. Той каза: "О, емир, това е зъбът ми, той ми счупи зъба. "Муавия каза: "Ние ще се съгласим с вас. " но човекът, който е бил Муawīyah настоя, че прилагането наказание Муawīyah му даде завет, но не успя да се заселят в началото на това ". Ако направи това, което е направил един приятел", каза той, че той е в непосредствена близост до Муawīyah в класираха Ebudder той каза, че Ebudder: "аз, Пратенико на Аллах е Чух да казваш. Чух го да говори с ушите си и осъзнах с сърцето си. Той каза: "Ако някой трябва да бъде наранен от някоя част от тялото си и Той ще прости вредата, Аллах издига степен на Своя слуга чрез прошка и намалява грешката." Ебуддерда каза: „Чух го със собствените си уши и сърцето ми го разбра. - Човекът от района, каза той: - Аз ще извадя от него наказанието. Муавия му каза: "Никаква вреда, няма да те лиша". И той поръча стоката. Tirmidhi, K. ed-Diyat, bab: 5, HN, 1393 / Ahmed b. Hanbel , Musnad C.6 P.448

Убаде b. es-Samit казва:

"Аз, Пратеника на Аллах (sallallahu alayhi c.a.c.) е Чувал съм, че е казал:". Ако ще простя наказанието за раните си, някой взема след отнема рана по тялото му, Аллах ще покрие греховете си като си дарения " . Ахмад б Hanbal , Musnad, C.5 S.316, 329, 412

б- Абдула б. Според друго мнение, цитирано от Абас , муджахидините и Ибрахим ен-Нехай , смисълът на този раздел от стиха е следният: „Ако самият ранен и пазителят на убития се откажат от правото да наказват, неговата оставка е изкупление за извършване на престъплението. "принадлежи."

В това отношение Абдула б. Казва се, че Абас е казал: "Който се откаже от правото да накаже пострадалите и вече не прави нищо на ранените. Не се прилага съкращаване. Диета не може да бъде взета от него, а той не може да бъде ранен. Защото увреденият му прости. . "

Табери казва: "По мое мнение, по-достоеен от тези две гледни точки е мнението, че прошката ще бъде изкупление за ранените. Защото стихът изрично се отнася до законния донор." От друга страна, всяка милосърдие е средство да се прости греха на милосърдието, но целта не е в греха на получателя.

Табери казва: "Ако кажеш:" Да извършиш престъпление на извършителя на греховете му прощава греховете му. Защото Пратеника на Аллах , докато приемате вярност от айс "Човекът няма да убие. Прелюбодеяние, прелюбодеяние, кражба, не се кълнете в вярност към мен. Кой ще направи едно от тях и той ще бъде наказан, наказанието за него е покаяние." и му обещаха, че на нарушителя ще бъде простено. От това изглежда, че самият ранен или пазителят на жертвата не е като прошката на извършителя. Прошката на жертвата

на извършителя не е изкупление за него. Иначе човекът, който клевети клеветата, да прости на онези, които клеветят прелюбодеяние, да бъде кафара за клевета и изисква пръчката да се отърве от наказанието. Но никога не сме чували за такова нещо, което да се казва на всеки, който клевети прелюбодейството. Сега казваме:

Eğer denilecek olursa ki: "Yaralanan kimse, yaralayana kısas yaptırma yerine ondan diyet alabilir mi?" Cevaben denilir ki: "Evet alabilir." Tekrar denilecek olursa ki: "Yaralanan kimse kısas yerine diyet almayı tercih eder sonra da o diyeti almaktan vazgeçecek olursa yaralayan kimse kıyamet gününde yaraladığı kimseye karşı sorumlu olur mu?" Cevaben denir ki: "Bize göre senin söylediğin durum imkânsızdır. Çünkü bize göre diyet almayı tercih etmiş olabilmesi için diyeti fiilen almış olması gerekir. Diyet almadan affetme işi, kısas yaptırmakta söz konusudur. Ancak mağdur diyeti aldıktan sonra tekrar suç işleyene hibe edebilir. Diğer yandan mağdurun, diyet almayı tercih ettikten sonra onu amîamktan vazgeçmesi caiz görülse dahi bu, suç işleyenin Allah katında affedildiğini ifade etmez. Zira Allahü teâlâ bir mü'mini katledene, tevbe etmemesi halinde büyük cezalar vereceğini bildirmiştir. Diyet, suç işleyenden iradesi dışında alınır. Bu da suç işleyenin kendi iradesiyle suçundan tevbe ettiğini ifade etmez. Halbuki tevbe, işlediği suçtan hür iradesiyle vazgeçme ve benzerini yapmamaya karar vermekle olur.

Yine denecek olursa ki: "Yaralanan diyeti tercih eder sonra da onu almaktan vazgeçecek olursa suçlu, kısas tatbikinde olduğu gibi bu durumda da affedilmiş olur." Buna cevaben deriz ki: "Kısasın suç işleyen için keffaret sayılması, Resûlullah'ın bildirdiği gibi onun, cezalandırılmaya boyun eğerek tevbe etmesinden dolayıdır. Mağdurun diyet almayı tercih edip sonra da diyetten vazgeçmesi, suçlunun cezasının verildiğini ifade etmez ki Resûlullah'ın: "Kim de suç işleyecek olur da bundan dolayı cezalandırılacak olursa bu onun için bir keffarettir." ifadesine dahil olabilsin.

Taberi diyor ki: "Âyetin, "Kim hakından vazgeçerse bu onun günahlarının affına bir sebeptir." bölümünü "CinÂyete uğrayan herhangi bir mağdur suçluyu affedecek olursa bu, suçlu için bir keffarettir." şeklinde izah edenler, Zü-beyr'in oğlu Urve'nin hadisesindeki şekilde izah etmek istemişlerdir. Bu hususta Miicahid diyor ki: "İnsanlar Kâbenin rüknünü (köşesini) istilam (selamlama) ederken Zübeyr'in oğlu Urve, birinin gözüne çarptı ve ona dedi ki: "Ey arkadaş, ben, Zübeyr'in oğlu Urve'yim. Şâyet gözüne bir zarar verdiysem ben ondan sorumlu yım."

Eğer, yaralayan kimse, Urve'nin yaptığı gibi, kasıtsız olarak hatalı bir şekilde birini yaralayacak olur da bunu itiraf eder sonra da yaralanan kişi onu affederse artık yaralananın yaralayandan alacağı ne dünyevi bir hakkı vardır ne uhrevi. Zira böyle bir durumda yaralananın yaralayandan alacağı hak maldır, kısas değildir. Mal hakkını ise bağışlamıştır. Bu bağışlaması da yaralayan için bir keffarettir. Bu sebeple artık ona herhangi bir dünyevi veya uhrevi ceza uygulaması söz konusu değildir.

Zira Allahü teâlâ kullarının kasıtsız olarak işledikleri fiillerinden dolayı onların günahkâr olmayacaklarını beyan etmiş ve buyurmuştur ki: "Yanlışlıkla yaptığınız şeylerden dolayı size bir günah yoktur." Ahzab sûresi, 33/5

Âyet-i kerime'nin sonunda "Kim, Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar, zalimlerin ta kendileridir." buyurulmaktadır. Yani kim Allah'ın Tevrat'ta indirdiği "Kasıtlı olarak ve haksız yere birini öldürene kısas yapılır. Kasıtlı olarak haksız yere birinin gözünü çıkaranın gözü çıkarılır." şeklindeki hükümleriyle hüküm vernemez de bazılarına kısas uygular bazılarına uygulanmaz veya bir kişi öldürür ve benzeri şeyleri yapacak olursa şüphesiz ki onlar, Allah'ın koyduğu hükmü aşan, onun yerine başka hükümleri koyan zalimlerdir.

46

O Peygamberlerin peşinden, kendinden önceki Tevrat'ı tasdik eden Meryemoğlu İsa'yı gönderdik ve ona, içinde hidâyet ve nur olan, kendinden önceki Tevrat'ı tasdik eden ve Allah'tan korkanlar için bir hidâyet rehberi ve bir nasihat olan İncil'i verdik.

Ey Rasûlüm, senden önce, Allah'a boyun eğen Peygamberlerin arkasından da Meryemoğlu İsa'yı, kendinden önce indirilen Tevrat'ı doğrulayan bir Peygamber olarak gönçlerdik. İsa, Tevrat'ın İncil'le neshedilmeyen hükümlerinin kendi ümmeti için de geçerli olduğunu beyan eden bir Peygamberdir. Biz İsa'ya da "İncil" diye adlandırılan kitabı verdik. İncil'de o zamanki insanların bilmedikleri, Allah'ın hükümleri ve cahalet karanlıklarını aydınlatan nurlar vardı. İncil kendisinden önce inen Tevrat'ı doğrulayan, Allah'ın muttaki kulları için seçtiği hükümleri beyan eden ve bu muttaki kulları, Allah'ın sevmediği şeylerden sakındırıp sevdiği şeylere teşvik eden bir kitaptı.

47

İncil'e tabi olanlar, Allah'ın onda indirdikleriyle hükmetsinler. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işle onlar, fasıkların ta kendileridir.

Biz, Yahudilere, Tevrat'la hükmetmelerini farz kıldığımız gibi İsa ve ona tabi olanlara da İncil'de Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmelerini emretmiştik. İncil'e tabi olanlar, Allah'ın onda indirdikleriyle hükmetsinler." demiştik. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar, Allah'ın emir ve yasaklarına uymayan fasıkların ta kendileridir.

Bu surenin kırk dört. kırk beş ve kırk yedinci âyetlerinde, Allah'ın nizamıyla hükmetmeyenler, kâfirlik, zalimlik ve fasıklıkla sıfatlandırılmaktadırlar. İbn-i Zeyd, burada zikredilen "Fasıklar" ifadesini, "Yalancılar" şeklinde izah etmiştir.

İbn-i Vehb diyor ki: "İbn-i Zeyd dedi ki: "Kur'an'da bulunan her "Fasık" kelimesi, çok azı müstesna "Yalancı" manasınadır. Nitekim Allahü teâlâ: "Ey iman edenler, eğer bir fasık size bir haber getirirse onun doğruluk

derecesini araştırın Hucurat sûresi, 49/6 buyurmuş ve buradaki fasıktan maksadın, yalancı mânâsını taşıdığını kasdetmiştir.

Bu âyetin baş tarafındaki kelimesi, Hicaz, Basra ve bazı Küfe kurralları tarafından harfî harekesiz olarak şeklinde okunmuştur. Küfe, âlimlerinin diğer bir kısmı tarafından ise harfinin esresiyê şeklinde okunmuş, Taberi her iki kıraatin da meşhur olduğunu, mânâ bakımından da birbirlerine yakın olduklarını, bu itibarla okuyucunun her iki kıraatla da okumasının doğru olacağını söylemiştir.

Birinci kıraata göre âyetin bu bölümünün mânâsının: "Biz İncil'i verdiğimiz insanlara emrettik ki onlar, Allah'ın İncil'de indirdiği ile hükmetsinler." şeklinde olduğunu, ikinci kıraata göre ise: "Biz İncil'i İsa'ya verdik ki ona tabi olanlar, Allah'ın onda indirdiği ile hükmetsinler." şeklinde olduğunu söylemiştir.

48

Ey Rasûlüm, sana da geçmiş kitapları tasdik eden ve onları muhafaza altına alan Kur'an'ı hak olarak indirdik. Aralarında Allah'ın indirdiği üç hükmet. Onların heva ve heveslerine uyarak sana gelen haktan sapma. Herbiriniz için bir şeriat ve yol tayin ettik. Eğer Allah dileseydi sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat sizi ümmetlere ayırması verdiklceriyle sizi imtihan etmesi içindir. O halde iyiliklere koşun. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O, ihtilaf etmekte olduğunuz şeyi size bildirecektir.

Ey Rasûlüm, sana da, Allah katından geldiğinde şüphe olmayan ve hak bir kitap olan Kur'an'ı indirdik. O Kur'an geçmişte Allah'ın, Peygamberlerine indirmiş olduğu kitapları tasdik eder ve onları muhafaza altına alır. Ve onların nerelerinin sağlam kaldığını, nerelerinin değiştirildiğini size bildirir. O Kar'an'a mutabık düşen semavi kitaplar hak, düşmeyenler ise batıldır. Zira o batıllar, Yahudi ve Hristiyan din adamlarının tahrifleri sonucunda ortaya çıkmıştır. Ey Rasûlüm, sen ehl-i kitap ile müşrikler arasında Allah'ın sana indirdiği Kur'an'daki hükümlerle hükmet. Allah katından sana gelen hakkı bırakıp Yahudilerin ve müşriklerin seni davet ettikleri heva ve heveslerine uyma. Sizden her -ümmet için bir yol ve bir şeriat tayin ettik. Eğer Allah dileseydi sizin şeriatlarınızı tek bir şeriat kılarak sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat Allah, size göndermiş olduğu şeriatları farklı yaptı ki sizleri imtihan etsin. İtaat edeni isyan edenden, emirlere uyanı onlara karşı çıkandan ayırdetsin. Sizler, rabbinizin rızasına yaklaştıracak işleri yapmakta yarışın. Ey insanlar, hepenizin dönüşü ancak Allah'adır. Sizlerin ihtilaf etmiş olduğunuz hususların gerçeğini size haber verecek ve adaletli hükmüyle sizi yargılayıp kararını verecektir. İşte o zaman kimin iyi kimin de kötü olduğu ortaya çıkacaktır.

Айяти-и "на последния и" съхранение пространство отдолу ", той превежда на речника значението на думата " Корана и да се държи под контрол "т.

Ако човек защитава нещо и го държи под своя контрол, този човек се нарича Мю Мухаммад Мю. Според тази книга Аллах та'ла , Светата

Библия, изпраща пред него Библията, Тората, Псалмите като книга, която ги потвърждава и съхранява, като книга, която свидетелства, че те са квалифицирани като правилната книга.

Табари казва: " тълкуватели " Müheymîn на "цитирани в прогласяване на думите, а те цитират мненията, които изразяват това значение. Текстовете са едни и същи неща, които те искат да се каже по различен начин, въпреки че са показвания на тях това отношение...:

а- Абдула б. Абас , Süd и Катада , че "Müheymîn на" значението на думата "доказателствен план" средства. С други думи, Светият Коран свидетелства, че книгите, които идват пред него, са истински книги.

б- Абдула б. Абас , Саид б. Cübeyr и Ikrîma от трансплантираните според една цел мнение, различно от думата "осигуряване" средства. С други думи, Светият Коран е гаранция за книгите, които са я предхождали.

с- Според Ибн Зайд целта на думата "muheymînen" е "проверената" асоциация. С други думи, точно както Коранът потвърждава други книги, други книги потвърждават, че Светият Коран е истината.

д- Според Muġahid , думата "Muheymînen", спомената тук, е титлата на Пратеника на Аллах. Значение "Доверени и доверени" означава. Следователно обяснението на тази част от стиха е следното: "Ние ви изпращаме Корана като праведна книга. Коранът е книга, която потвърждава изтеглените пред него книги. О, Пратеник, ти си поверен на него пророк."

Табари каза, че това последно мнение не е точно, тъй като не е достъпно за текста на стиха.

В стиховете : "Между тях съдете по това, което Аллах е изпратил. Те се отклоняват от правото ви, като се покоряват на техния ентусиазъм и ентусиазъм." Той е ръкоположен. Максимумът на това твърдение е: "О, Пратеник, вие и езичниците на Хората на Книгата, за проблемите, които са ви нанесли в книгата, която сте изтеглили към вас. Изпратих ви Корана като книга, която потвърждава и контролира книгите, които са слизали преди. Не се покорявайте на желанието и страстта на евреите. Те казват: "Ако Мухаммад Ако те накаже с пръчка за прелюбодеяние, макар и да е женен, и ако реши, че човек на честта е убит от нормален човек, и ако честният човек умре от нормален човек, той няма да бъде убит, приеми неговите разпоредби. Ако това не стане, избягвайте го.

О, Пратеник, това са евреите, които са казали, че послушанието към ентусиазма и ентусиазма: "Аллах ви е изпратен от истинската книга. Не действайте с тази книга, слушайте му."

А стихове; от преминаване и "закон и начин", така преведените речника първо трябва смисъла на "специфичен път" средства. Значението на второто си означава "ясен път".

Abdullah b. Abbas, Mücahid, Süddi, Katade ve Dehhak kelimesinin mânâsının "Devam eden bir sünnet" mânâsının da "Bir yol" demek olduğunu söylemişlerdir.

Müfesirler, âyetin bu bölümünde zikredilen "Herbiriniz" ifadesinden kimlerin kastedildiği hususunda iki görüş zikretmişlerdir.

a- Katade ve Hazret-i Ali'den Rivâyet edilen bir görüşe göre buradaki "Herbiriniz" ifadesinden maksat, çeşitli dinlerde olan ümmetlerdir. Yani Allah her dinde olan bir ümmet için belli bir şariat ve belli bir yol kılmıştır. Tevrat'ın şariatı başka, incil'in şariatı başka, Kur'an'ın şariatı daha başkadır. Allahü teâlâ bu şariatlardan bazılarında helal kıldığını diğerlerinde haram kılmış olabilir. Aksini de yapabilir. Ta ki itaat edenleri itaat etmeyenlerden ayırdetsin ve tanıtsın. Ancak, tevhid inancı, Allahü teâlâ ve Peygamberlerle ilgili olan hükümler tektir. Şariatları şariata değişmez.

b- Mücahid'den nakledilen diğer bir görüşe göre burada zikredilen "Herbiriniz" ifadesinden maksat, "Muhammed Ümmetidir." Bu görüşte olanlara göre âyetin bu bölümünün mânâsı şöyledir: "Ey insanlar, sizden İslam dinine giren ve Muhammed'in hak Peygamber olduğunu ikrar eden herbiriniz için Muhammed'e indirdiğimiz bu Kur'an'ı bir şariat ve bir yol kıldık.

Taberi diyor ki: "Bu görüşlerden tercihe şayan olanı,

birinci görüştür. Çünkü âyetin devamında "Eğer Allah dileseydi sizi tek bir ümmet yapardı." buyurulmaktadır.

Muhammed ümmeti tek ümmet olduğuna göre, buradaki "Herbiriniz" ve "Sizler" ifadesinden maksat, geçmiş milletlerden, çeşitli şariatlar üzere olan ümmetlerdir.

Âyet-i kerime'de "Hepinizin dönüşü Allah'adır. O, ihtilaf etmekte olduğunuz şeyi size bildirecektir." buyurulmaktadır.

Taberi diyor ki: "Eğer denecek olursa ki "Rabbimiz bizlere, dönüp kendisine gitmeden önce, daha dünyadayken ihtilaf ettiğimiz şeyleri bildirmemiş midir?" Cevaben denilir ki: "O, ihtilaf ettiğimiz şeyleri bizlere dünyada iken Peygamberleri ve çeşitli vasıtalarıyla bildirmiş fakat mükâfaatlandırma ve cezalandırmayı, açıktan açığa yapmamıştır. Bu sebeple Allah'ın bildirdiklerini bazı insanlar doğrulamış bazıları da yalanlamışlardı. Allah'ın huzuruna döndüğümüzde ise Allah, ihtilaf ettiğimiz meselelerin gerçeğini bizlere, ceza ve mükâfaatlarını da vererek bildirecektir. Böylece kimin haklı kimin haksız olduğu kesin olarak ortaya çıkacak, artık kimse bu hususta şüphe edemeyecektir. İşte bu sebeple

Allahü teâlâ, ihtilaf ettiğimiz meselelerin mahiyetini, âhirette bize bildireceğini özellikle zikretmiştir.

Bu hususta Abdullah b. Mes'ud diyor ki: "Kur'an-ı Kerim, Tevrat ve İncil'e şahhid ve önce gelen bütün kitaplara hakini durumdadır." Âyet-i kerime, Peygamberlerin şariatlarının farklı olduğunu beyan etmektedir. Buradan dinlerin de farklı olduğu anlaşılmalıdır. Allahü teâlânın birliği ve Peygamberlerin, Allah'ın elçileri olmaları gibi dindeki temel prensiple değişmez. Bu hususla Allahü teâlâ şöyle buyuruyor: "Şüphesiz ki Allah katında din İslamdır." (3/19) Fakat Peygamberlere gelen tevhid dininin, teferruattaki hükümleri, kullara kolaylık olsun diye birbirinden farklı kılınmıştır. Zira insanlığın bazı dönemlerinde konan hükümler, başka dönemlerde onların faydasına olmayabilir. Bu sebeple, dönemler değiştikçe teferruattaki dini hükümler de değişmiştir. Ancak, İslam en son dindir. Bu dinin, teferruata ait hükümlerinin de artık değişmesi soz konusu değildir.

49

Aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet. Onların heva ve heveslerine uyma. Allah'ın sana indirdiğinin bir kısırından seni saptırmalarından sakın. Eğer Allah'ın hükmünden yüzçevirirlerse, bil ki Allah, bir kısım günahları sebebiyle onları musibete uğratmak istiyor. Muhakkak ki insanların bir çoğu fasıktırlar.

Ey Rasûlüm, sen o Yahudilerin arasında, Allah'ın sana kitabında indirdiği hükümlerle hüküm ver. Öldürülenleri ve fuhuş işleyenleri hakkında senin hakemliğine başvuran Yahudilerin heva ve heveslerine uyma. Onların, seni, Allah'ın sana indireceği hükümlerin bazılarında saptırıp heva ve heveslerine alet etmelerinden kaçın. Şâyet senin hakemliğine başvuran o Yahudiler, senin verdiğin hükmü reddedip onunla amel etmeyecek olurlarsa bil ki, onların böyle sapmaları Allah'ın onları, daha dünyada iken, işledikleri bazı günahlar yüzünden cezalandırmak istemesindendir. Şüphesi ki Yahudilerin çoğu, Allah'ın kitabıyla amel etmenin dışına çıkan ve ona itaatten ayrılıp isyana düşenlerdir.

* Този стих за причината за стиха за Керим Абдула б. Говори се, че Абас казва: "Ка'б б. Асад, ибн Салюба, Абдула б. Сурия, Шаа б. Кейс, сред евреите, казали:" Да отидем при Мохамед , може би ще го изкараме от пътя за неговата религия. Те дойдоха при Пратеника на Аллах и му казаха: „Знаеш, че ние сме юдеи, старейшини и господари. Ако сме ви подчинени, знайте, че юдеите ще ни се подчинят и няма да ни се противопоставят. Но има спор между нас и нашите хора. Нека ви назначим арбитър. Но вие съдите срещу тях в наша полза. Ако го направите, ние ще повярваме в вас и ще ви потвърдим.

Пророкът отхвърлил предложението на евреите и този стих бил разкрит.

Ибн Заид казва: "Евреите, Пратенико на Аллах е, отклоняване работа от разпоредбите, които Аллах се е разкриха" Този въпрос е толкова в Библията "е под формата на думите на евреите не са намерили тази възможност, защото... Аллаху Ta'ala , не са съобщили какво се е случило в Teevrat.

50

Те искат невежество? Кой може да съди по-добре от Аллах за хора, които осъзнават тънкостите?

О, Пратеник на Аллах, и след това отказал да прецениш решението си, а след това да съдиш със своята присъда, тези книги в ръцете на Аллах на Тората, но те искат идолопоклонниците и идолопоклонниците? Евреи, чието решение може да е по-добро от решението на Аллах за хора, които познават единството и господството на Аллах? Ако сте хора, които наистина обединяват Аллах и изповядват неговия Господ, трябва да осъзнаете това.

Абдула б. Следният хадис е разказан от Абас :

"Най-непопулярните хора в очите на Аллах са следните три: Харем, който прави жестокост и несправедливост в региона, периода на исляма по време на невежеството и да разследва правилата и разпоредбите на човек, несправедливо пролял кръв." Bukhari, K. ed-Diyat, bab; 9

51

Вярващите, не правете приятели на евреи и християни. Те са приятели един на друг. Който и от вас да ги направи приятели, със сигурност ще бъде от тях. Разбира се, Аллах няма да ръководи жестоките хора.

О, вярващи, не ги правете приятели, като сте искрени към евреите и християните, поговорете им тайно, скривате ги от вярващите и им помагате срещу тях. Защото против вярващите евреите са приятели на евреите, християните са приятели на християните. Защото човекът, който придобива приятел, прави себе си приятел, защото обича себе си, своята религия и своята държава. В това отношение той също подлежи на преценката на неговия познат. Разбира се, Аллах не води хората, които правят несправедливост, като правят приятели, които не са приятели.

* Коментатори , този стих на всички вярващи, евреи и християни. те са направили различни обяснения за това кои са хората, които са причинили този стих да слезе.

а- Атийе б. Каза, Ибн Шихаб ез-Зухри и Убаде б. Според едно мнение, разказано от Валид, този стих , край на неговото приятелство с евреи, Убаде б. Ал Самит и лидерът на лицемерите Абдула б. Übey b: Селул е нацил.

Atiyye b. Саид казва: "В Ubayu на Khazraj племе от Ensann б Ал-Самит. Пратеника на Аллах " пристигна и каза: "О, Пратенико на Аллах, ми, приятелите ми, има много евреи. Сега казвам на Аллах и Неговия Пратеник, че съм бил приятел на евреите и правя Аллах и Неговия Пратеник приятел. Не мога да се откажа от приятелството на моите приятели. " Пратеникът на Аллах каза на Абдула ибн Убей: " Бащата на Хаббаб, Убаде б. Нека приятелството на евреите, които сте стигнали до Ал Самит, е ваше, а не само него. - Управителят каза: - Приемам.

Zuhri казва: "Когато идолопоклонниците са победени в битката при Badr, мюсюлманите казват на своите събратя евреи:" Вярвайте един ден преди бедствието на Аллах, както Бог направи в деня на Бадр. побеждава не-бойните знания на общността на кураите. Ако се обединим и решим против вас, няма да можете да воювате срещу нас. Няма да намериш сила да се биеш.

След това Ubade b. Ес-Самит каза: "О, Пратеник на Аллах, приятели мои, евреите бяха твърди хора, оръжията бяха много, влиянието им беше голямо. И сега им казвам, че съм бил приятел на Аллах и Неговия Пратеник. Няма приятел. Абдула б. Übey каза: "Но аз не съм от приятелството на евреите. Аз съм човек, необходим на евреите." Пратеникът на Аллах също каза: "Отец на Хаббаб, Убаде б. Ал-Самит, вие сте стигнали до евреите, а не само за неговото приятелство." Абдула б. Юйби каза: "Приемам." Ето защо Аллах та'ла и стиховете, които следват.

б Süd съгласно настоящото стих-и kerime , който бе победен от съдружаващите в Uhut война и потърсили убежище на евреите е била разкрита за някои вярващи.

В тази връзка, Süddi казва: Uh Резултатът от битката при Uhut е тежък за някои хора.Те започват да се страхуват, че неверниците нахлуват сами. Защото се страхувам, че евреите ще ни нахлуят Адам Друг човек каза: Бен Аз ще се прибера в християнството в Дамаск. Аз ще взема от него и ще стана християнин с него, а Аллах таала забрани на тези двама души да правят това, което искат да направят този стих.

с- İkrime'ye göre ise bu âyet-i kerime, Ebû Lübabe b. Abdülmünzir'in, Yahudi Kureyza oğullarının, Sa'd b. Muaz'ın hakemliğini kabul etmeleri neticesinde onların kesileceğini bildirmesi üzerine nazil olmuştur.

İkrime diyor ki: "Resûlüllah, Evs kabilesinden olan Ebû Lübabe b. Abdülminziri Hendek savaşında, Resûlüllah ile olan anlaşmalarım bozan Kureyza oğlu Yahudilerine gönderdi. Kureyza oğulları, Sa'd b. Muaz'ı hakem kabul ederek Resûlüllah'ın hakeme başvurma çağırışım kabul edince Ebû Lübabe boynunu göstermiş ve Yahudilere "Bu hakemliğin sonu kesilmekler." diye işaretle bulunmuştur.

Taberi diyor ki: "Bize göre bu âyetin nüzul sebebi hakkında doğru olan görüş şudur: Allahü teâlâ tüm mü'minlere, Yahudi ve Hristiyanlar, mü'minlere ve Peygambere karşı dost edinmeyi ve onlarla antlaşmalar yapmayı yasaklamıştır. Mü'minlerden herhangi bir kimsenin, Allah'ı, Resulünü ve mü'minleri bırakarak Yahudi ve Hristiyanlar dost edinmesi halinde onun da Allah'a, Resulüne ve mü'minlere karşı olmakta Yahudi ve Hristiyanlardan biri olacağını, Allah ve Resulünden uzaklaşacağını beyan etmiştir. Bu âyet, Ubade b. es-Samit ve Abdullah b. Übey ile onların dost edindikleri Yahudiler hakkında da nazil olmuş olabilir. Ebû Lübbe ile, Hain, Kureyza oğlu Yahudileri hakkında da nazil olmuş olabilir. Süddî'nin zikrettiği Yahudi Dehle'ki ve Şamlı bir Hristiyanı dost edinmek isteyen iki kişi hakkında da nazil olmuş olabilir. Zikredilen bu görüşlerden herhangi birinin, iddiasının delil olacak derecede sahil olduğu tesbit edilemediğinden Âyeti umumi mânâda almak ve müfessirlerin hepsinin görüşlerini kapsar mahiyette olduğunu söylemek daha isabetli olur. Ancak âyetin, başına bazı felaketlerin gelmesinden korkarak Yahudi veya Hristiyanları dost edinen bir münafık hakkında nazil olduğu muhakkaktır. Zira bundan sonra gelen âyette "Kalblerinde hastalık bulunanların onlara doğru koştığını görürsün." buyurulmaktadır.

Âyet-i kerime'de: "Onlar birbirlerinin dostudurlar." buyurulmaktadır. Bu ifadede maksat şudur: Yahudiler mü'minlere karşı birbirlerinin dostudurlar ve yek vücutturlar. Hristiyanlar da, dinlerine ters olanlara karşı birbirlerinin dostudurlar ve yek vücutturlar. Bu itibarla mü'minlerden bir kısmını veya hepsini dost edinenler de onlardan olmuş ve mü'minlere cephe almış sayılırlar. O halde ey mü'minler, sizler birbirinizin dostu olun, bütün kâfirlere karşı yek vücut olun. Aksi takdirde mü'minlere karşı savaş açmış ve onların dostluğunu sona erdirmiş olursunuz.

Âyet-i kerime'de: "Sizden kim, onları dost edinirse şüphesiz onlardan olur." buyurulmaktadır. Yani kim, mü'minleri bırakır da Yahudileri ve Hristiyanları dost edinecek olursa o da onlardan biri olur. Zira kim onları dost edinir, mü'minlere karşı onlara yardım ederse o da onların dininden, onların mezheplerine girenlerden olur. Çünkü bir kimsenin başka birini dost edinmesi, ancak dost edindiği kimsenin dinin ve ahvalini beğenmesiyle ve dost edindiği kimsenin karşı olduğu kimselere düşmanlık yapması, kızması ve nefret etmesiyle olur. Bu da o kişinin, dost edindiklerinden bir fert olduğunu ortaya koyar.

Taberi diyor ki: "Âyet-i kerime'nin bu bölümü göstermektedir ki, herhangi bir kimse herhangi bir kavmin dinine girecek olursa o kimseye o kavmin dininin hükümleri uygulanır. Vele ki o kimse o dine İslam geldikten sonra girmiş olsun. Meselâ İslam geldikten sonra putperest bir kimse Yahudilik dinine girse o kimseye ehî-i kitap hükmü uygulanır. Ancak, müslüman olduğu halde dinini bırakıp başka bir dine girecek olursa onun girdiği bu din kendisi için bildir kabul edilmez. O kimse ya tekrar İslam dinine döner yahut da ölüm cezasına çarptırılır.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Âyetin bu bölümünden anlaşılıyor ki: Şöyle diyenlerin görüşü fasittir: "İslam geldikten sonra Yahudilik veya Hristiyanlık dinine giren kimselere iki ehl-i kitabın hükmü uygulanmaz. İki ehl-i kitabın hükmünün uygulanması için kişinin, devam edip gelen İsrailoğullarından biri olması veya İsrailoğullarının mensup oldukları Yahudilik ve Hristiyanlığa İslam gelmeden önce girmiş olması gerekir." Bu görüşün fasit olup daha önce zikredilen gömsün isabetli olduğu, Abdullah b. Abbas'ın şu sözlerinden de anlaşılmaktadır.

Abdullah b. Abbas demiştir ki: "Tağlib oğullarının kestiklerini yiyin. Kadınlarıyla evlenin. Çünkü Allahü teâlâ kitabında buyurmuştur ki: "Ey iman edenler, Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden kim onları dost edinirse şüphesiz onlardan olur." Tağlib oğulları sadece Hristiyanları dost edinmiş olsalardı bu dahi onların Hristiyan sayılmaları için yeterli olurdu. Tağlib oğulları, önce müşrik iken sonra Hristiyan olan Araplardır. Hasan-ı Basri de Arap oldukları halde Hristiyan olanların kestiklerini yemede ve kadınlarıyla evlenmekte bir mahzur görmemiş ve âyet-i kerime'yi okumuştur.

Mü'minlerin kimleri dostlar edinmesinin icab ettiği hususunda şu âyet-i kerimeleri de hatırlamak lazımdır. "Ey iman edenler, benim düşmanımı da sizin düşmanınızı da dost edinmeyin. Siz onlara sevgi gösteriyorsunuz. Halbuki onlar size gelen hakkı inkâr ettiler. Peygamberi ve sizi, rabbiniz olan Allah'a iman ettiği için yurdunuzdan çıkarıyorlar. Eğer siz, benim yolumda cihad için ve rızamı talep için yurdunuzdan çıktıysanız onları dost edinmeyin. Onlara olan sevginizi gizlersiniz. Oysa ben sizin gizlediklerinizi de açığa vurduklarınızı da çok iyi bilirim. İçinizden kim, benim ve sizin düşmanlarınızı dost edinirse şüphesiz o, doğru yoldan sapmıştır." (60/1) Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeye çalışan müslimanların bu âyetleri çok iyi okumaları ve ona göre davranmaları gerekmektedir. Mü'minler bilmelidirler ki Yahudi ve Hristiyanları hoşnut etmek ve onlarla gerçek anlamda dost olmak asla mümkün değildir. Bu hususta diğer bir âyet-i kerime'de şöyle buyru ramaktadır: "Kendi dinlerine uymadıkça Yahudi ve Hristiyanlar senden asla razı olmayacaklardır. De ki: "Hidâyet ancak Allah'ın hidâyetidir. Yemin olsun ki sana ilim geldikten sonra şâyet onların arzularına uyarsan, Allah'tan sana ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.

Muhammed b. Şirin Hristiyanlara mabed yeri saunanın onları dost edinmek olduğunu kabul etmiş ve evini manastır yapmak üzere Hristiyanlara satmak isteyen bir kimseye: "Ey iman edenler, Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin." âyetini okumuştur.

52

Kalblerinde hastalık bulunanların, onlara doğru koştuğunu görürün. "Bize kötülük isabet etmesinden korkarız." derler. Umulur ki Allah bir fetih ihsan eder veya katından bir emir gönderir de, içlerinde gizlediklerine pişman olurlar.

Ey Rasûlüm, Abdullah b. Übey gibi, kainlerinde şüphe ve münafıklık hastalığı bulunanların, Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeye ve onlara yaranmaya koşuştuklarının görürsün. O koşuşanlar: "Başımıza bir bela gelir de onların yardımına muhtaç oluruz korkusuyla onları dost ediniyoruz." derler. Umulur ki Allah, düşmanlarına karşı mü'minlere zafer ihsan eder ve fetih nasib eder yahut katından bir emir gönderir de mü'minleri kâfirlerden üstün kılar. Böylece Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeye koşuşan o münafıklar, kalblerinde gizledikleri sevgi ve dostluktan dolayı pişman olurlar.

Müfessirler, bu âyetle, kendilerinde hastalık bulunduğu beyan edilen kişilerden kimlerin kasdedildiği hususunda çeşitli görüşler zikretmişlerdir;

a- Ayye b. Said ve Ubade b. el-Velid'e göre burada, kalblerinde hastalık bulunduğu zikredilen kimselerden maksat, Abdullah b. Übey b. Selul'dür. Çünkü o, "Ben Yahudilerle olan dostluğumu bozmak istemiyorum. Başıma bir felaketin gelmesinden korkuyorum." demişti."

b- Mücahid, Katade ve Süddi'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyetle, kalblerinde hastalık bulunduğu beyan edilen kimselerden maksat, Yahudilere karşı samimi olan ve mü'minleri aldatan münafıklardır.

Mücahid diyor ki: "Bu âyet, Yahudilerle hoş geçinen, onlarla fısıldaşan ve çocuklarını onlara emzirten münafıklar hakkında nazil olmuştur.

Taberi diyor ki: "Bu âyet-i kerime'nin, Yahudi ve Hristiyanları dost edinen, mü'minleri aldatan münafıklar hakkında nazil olduğunu söyleyen görüş isabetli görüştür. Bu münafık, Abdullah b. Übey b. Selul de olabilir, başka biri de olabilir.

Âyet-i kerime'de "Umulur ki Allah bir fetih ihsan eder veya katından bir emir gönderir de içlerinde gizlediklerine pişman olurlar." buyurulmaktadır.

Katade'ye göre burada zikredilen "Fetih"ten maksat, Allah'ın, vereceği hükümdür. Suudi'ye göre ise Mekke'nin fethidir.

Taberi diyor ki: "Fetih kelimesi Arapça'da "Hüküm vermek" mânâsına gelir. Nitekim bu âyet-i kerime'deki kelimesi "Hüküm ver" mânâsına gelmektedir. "Ey rabbimiz, kavmimizle bizim aramızda hak ile hükmünü ver. Sen hüküm verenlerin en hayırlısıdır. A'raf sûresi, 7/89 Ancak buradaki fethin, Mekke'nin fethi mânâsına gelmesi de mümkündür. Zira Allahü teâlânın, iman ehli ile inkâr ehli arasında verdiği en büyük hükümlerden biri de Mekke'nin fethedilmesine (Sair verdiği hükümdür. Allahü teâlâ bu hükmüyle küfür ve nifak ehline, sözünü mutlaka yücelteceğine ve kâfirlerin tuzaklarını mutlaka etkisiz hale getireceğine dair hükmünü vermiştir.

Âyetin bu bölümünde zikredilen "Allah'ın, katından göndereceği bir emir"den maksat ise Süddi'ye göre ehl-i kitabın, boyun eğerek zillet içinde cizye vermelerine dair emirdir.

Taberi diyor ki: "Allah'ın, katından göndereceği emir cizye de olabilir başka bir şey de. Ancak her halükârda bu emrin, münafıkların hoşuna gitmeyen, mü'minleri kâfirlere karşı aziz kılacak olan bir emir olduğu muhakkaktır.

53

İman edenle, birbirlerine: "Sizinle beraber olduklarına dair Allah'a ağır yeminler edenler bunlar mıdır?" derler. Onların amelleri boşa gitmiştir ve hüsrana uğramışlardır.

İman edenler, münafıkların haline şaşarak "Bizimle beraber olacaklarına dair şunlar mı ağır yeminler ediyorlar?" derler. O münafıkların yaptıkları boşa gitmiştir. Karşılığında hiçbir şey alamayacaklardır. Onlar hüsrana uğramışlardır.

Taberi bu âyet-i kerime'nin başındaki filinin kıraatında üç görüş olduğunu söylemiştir:

a- Medineliler bu kelimenin başında (.....) harfi olmaksızın (.....) şeklinde okumuşlardır. Bu kıraata göre bu âyet-i kerime ile bundan önceki âyet-i kerime birbirleriyle iç içedirler. Ve izahları şöyledir: "Allah bir fetih ihsan eder veya katından bir emir gönderir de münafıklar, içlerinde gizledikleri, Yahudi ve Hristiyanları dost edinme hallerine pişman olurlar. Mü'minler de onların bu hallerine ve yalan yere yeminler ederek Allah'a karşı cür'etkâr davranmalarına hayret ederek derler ki: "Bunlar mı bizimle beraber olduklarına dair Allah'a bütün güçleriyle yemin ediyorlardı? Halbuki bunlar, bütün yeminlerinde yalancı imişler."

b- Bir kısım Basralılar ise hn kelimenin başında (.....) harfi bulunarak sonunu da üstün olarak şeklinde okumuşlardır. Bu cümlelerin bundan önce zikredilen (.....) harfi ile üstün okunan cümlesine (.....) harfi ile atfedildiğini söylemişlerdir. Bu kıraata göre iki âyetin birbirleriyle bağlantısı olan bölümlerinin mânâsı şöyledir: "Umulur ki Allah bir fetih ihsan eder veya katından bir emir gönderir de onunla mü'minleri, düşmanları olan kâfirlere galip getirir. Münafıklar da içlerinde gizledikleri, kâfirlere dost edinme hallerinden dolayı pişman olurlar. Yine umulur ki o zaman mü'minler, münafıklara: "Bizimle beraber olduklarına dair bütün güçleriyle Allah'a yalan yere yemin edenler bunlar mıydı?" derler.

c- Küfe kurraları ise bu âyetin başına (.....) harfi ile ve (.....) filinin sonunu ötreli olarak şeklinde okumuşlardır. Bu kıraata göre bu âyet müstakil bir âyettir.

Taberi diyor ki: "Bizim kıraatimiz bu son kıraat şekline göredir. Çünkü biz doğudaki insanların ellerinde bulunan Kur'an'ların yazısı şu şekildedir:

Ey iman edenler, sizden kim dininden dönerse, bilsin ki Allah onların yerine kendisinin onları, onların da kendisini sevdiği, mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı ise güçlü ve şerefli olan, Allah yolunda cihad eden, kınayanın kınamasından korkmayan bir kavim getirir. İşte bu, Allah'ın bir lütfudur. Onu dilediğine verir. Allah, geniş ihsan sahibidir. Herşeyi çok iyi bilendir.

Ey iman edenler, sizden kim, hak din olan İslamdan döner de Yahudi veya Hristiyan dinlerine yahut başka bir dine girer yahut da dinsiz olarak kalırsa bilsin ki Allah onun yerine, kendisinin onları sevdiği, onların da kendisini sevdiği, mü'minlere karşı alçak gönüllü ve mehametli, kâfirlere karşı ise sert ve şiddetli olan, Allah yolunda cihad eden, hak yolunda kınayanın kınamasından korkmayan bir kavim getirir. Bunu yapmak Allah'ın bir lütfudur. Allah, o lütuf ve ihsanını dilediğine verir. Allah, lütfü bol olandır. Ona layık olanı çok iyi bilendir,

*

Taberi diyor ki: "Allahü teâlânın İslamdan çıkanlara yaptığı bu tehdidi, ezeli ilminde Resûlullah'ın vefatından sonra, dinden çıkacaklarını bildiği kimselere aittir. İslam dinine girerek artık ondan çıkmayan ve onu tahrif etmeyen kimselere ait olan vaadi ise yine Allahü teâlânın ezeli ilminde bir kısım insanların İslama girdikten sonra onda dosdoğru devam edeceklerini bildiği kimselere aittir. Nitekim Resûlullah'ın vefatından sonra bir çok Bedevi ve bazı şehirliler, dinlerinden çıkıp mürted olmuşlar, Allahü teâlâ da onların yerine, kararlı, sebatlı mü'minleri getirmiş, böylece mü'minlere vaadini yerine getirmiş, mürtedlere olan tehdidini de uygulamıştır.

Muhammed b. Ka'b el-Kurezi demiştir ki: "Ömer b. Abdülaziz Medine valisi iken onu yanına çağırması ve demiştir ki: "Ey Ebû Hamza, bir âyet, dün gece beni uyutmadı." Muhammed b. Ka'b da: "Ey Emir, o âyet hangi âyettir?" dedi. Ömer b. Abdülaziz bu âyeti okudu. Muhammed b. Ka'b da "Allahü teâlâ bu âyette zikrettiği mü'minlerden, Kureyş idarecilerinden haktan dönenleri kastetmiştir." demiştir.

Taberi diyor ki: "Müfessirler, bu âyet-i kerime'de, dinden çıktıkları için yok edilecekleri zikredilen kimselerden ve onların yerine getirilecek kararlı mü'minlerden kimlerin kasdedildiği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Hasan-ı Basri, Dehhak ve Katade'den nakledilen bir görüşe göre bu âyette dinden çıkacakları bildirilen kişilerden maksat, Resûlullah'ın vefatından sonra Hazret-i Ebubekir'in Hilafeti döneminde, zekat vermemekte direterek mürted olan kişilerdir. Onların yerine getirilecekleri beyan edilen kararlı mü'minlerden maksat ise, dinden çıkanlara karşı savaşan Hazret-i Ebubekir ve arkadaşlarıdır.

Bu hususta Katade diyor ki: "Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'yi indirdiğinde bir kısım insanların daha sonra dinden çıkıp mürted olacaklarını biliyordu. Allahü teâlâ, Peygamberi Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem)'in ruhunu alınca Medine halkı, Mekke halkı ve Bahreyn halkı dışında Araplar'ın geneli dinden çıktılar ve dediler ki: "Namaz kılarız fakat zekat vermeyiz. Vallahi mallarımız gaspedilemez."

Bunlar hakkında Ebubekir konuştu. Ona denildi ki: "Eğer bunlar zekatın ne demek olduğunu anlamış olsalardı onu verirlerdi. Hatta daha fazla da verirlerdi." Ebubekir de dedi ki: "Hayır vallahi, Allah'ın "Namazı kılın zekatı verin. Bakara sûresi, 2/43 şeklinde birlikte zikrettiği şeylerin arasını ayırmam. Eğer onlar Allah'ın ve Resulünün farz kıldığı bir yuları dahi vermeye engel olurlarsa o yuları alıncaya kadar onlarla savaşırım." Bunun üzerine Allahü teâlâ, Ebubekirle birlikte, müslüman ordusunu gönderdi. Ebubekir onlara karşı Resûlullah'ın savaştığı hususlar için savaştı. İslamdan çıkıp zekatı vermeyenleri, esir aldı, öldürdü ve ateşle yaktı. Nihâyet onlar, zekat vermeyi, zelil ve sindirilmiş olarak kabul ettiler. Bunun üzerine Ebubekir'e, Araplardan çeşitli heyetler geldi. Ebubekir de onları rüsvay eden bir planla, köklerini kazıyacak savaş arasında serbest bıraktı. Onlar, kendileri için daha kolay olduğundan rüsvay eden planı seçtiler. O da kendilerinden öldürülenlerin cehennemde olduklarını, mü'minlerden ölenlerin ise cennetlik olduklarını kabul etmeleri, müslümanlardan aldıkları malları geri vermeleri, müslümanların onlardan aldığı malların ise müslümanlara helal olduğunu kabul etmeleri planı idi.

b- İyad el-Eş'ari'ye göre ise bu âyette, mürted olanların yerine gelecekleri beyan edilen istikrarlı mü'minlerden maksat, Ebû muşa el-Eş'ari'nin kavminden gelecek olan Eş'arilerdir.

Iyad el-Eş'ari diyor ki: "Bu âyet nazil olunca Resûlullah kendisinde bulunan bir şeyle Ebû Mûsa el-Eş'ari'ye işaret etti ve dedi ki: "Mürted olanların yerine gelecek olanlar, bunun kavmidir."

c- Mücahid, Şehr b. Havşeb ve Muhammed b. Ka'b'e göre bu âyette mürted olanların yeride getirilecekleri beyan edelin insanlardan maksat Yemen halkıdır.

d- Süddi'ye göre ise bu âyette, mürted olanların yerine getirilecekleri beyan edilen kararlı mü'minlerden maksat, Resûlullah'ın yardımcıları olan Ensardır.

Taberi diyor ki; "Bize göre bu görüşlerden, doğru olmaya daha layık olanı, hakkında Resûlullah'tan hadis Rivâyet edilen görüştür. O da "Dinlerinden çıkan mürtedlerin yerine getirilecek kararlı mü'minlerden maksat. Yemen halkından Ebû Mûsa el-Eş'ari'nin kavmidir." diyen görüştür. Şâyet bu hususta Resûlullah'tan hadis zikredilmemiş olsaydı bu kararlı mü'minlerden maksadın Hazret-i Ebubekir ve arkadaşları olduğunu söylerdim. Çünkü Resûlullah'ın döneminde müslüman iken vefatından

sonra dinden çıkıp mürted olan insanlara karşı savaşıyorlar, Ebubekir ve arkadaşlarıdır."

Taberi, sözlerine devamla diyor ki: "Eğer denilecek olursa ki "Yemen halkı, Hazret-i Ebubekir'le birlikte mürtecilere karşı savaşıyorlar, sizin bu âyeti Yemen halkına yorumlamanız isabetlidir. Savaşmıyorlar, âyeti Yemen halkına nasıl yorumlarsınız?" Cevaben denilir ki: "Allahü teâlâ bu âyette, mürted olanları yok edip yerlerine daha hayırlı olan insanları getireceğini beyan etmiş, getireceği insanların, mutlaka o mürtedlerle savaşmış olacaklarını beyan etmemiştir. Bu itibarla Hazret-i Ebubekir döneminde Yemenliler'in, mürtecilere karşı savaşmamış olmaları, bu âyette zikredilen kararlı mü'minler olmamalarını icabettirmez. Nitekim Hazret-i Ömer döneminde, Yemenliler, müslümanlar için Bedevi Araplar'dan daha faydalı olmuşlardır.

55

Вашият приятел са само вярващи, които правят Аллах и Неговия пророк и молитви и дават закят на Аллах.

Аллаху Та'ала този стих-и kerime от вярващите от Аллах, пророка на евреите и заявява, че няма никакви приятели, различни от вярващите, че собствената си религия и тези, които се сприятеляват с врагове на религията, като християни, те са избрали по грешен начин, крайт е сигурно съжаляват, което вие или тя е приятелски те ще бъдат с това, което са придобили.

Исак б. Yesar и Atiyye b. Sa'd този стих-и kerime е , счупи договора и приятелството с еврейския Каурук но Пратеника на Аллах и на вярващите приемат за приятели в държави, които Ubayy б. Казаха, че е нацилианец за ес-Самит.

Стихове; А е "Молитва те правят, като се поклоня () zekat данни." от двете гледни точки за това кой е слязъл.

Според някои този стих е за всички вярващи. Süddi , Abu Jafar, Utbe b. Според Еби Хаким и муджахидините тази част от стиха е наричана за Хазрет-и Али . Защото докато Хазрат Али се покланял в молитва, просякът, който минавал покрай него, искал нещо от него, а Хазрет-и Али му подарил пръстена. Поради тази причина, "поклон, докато дава закят" се характеризира като.

56

И който придобие Аллах, Неговия Пратеник, и тези, които вярват, последователите на Аллах със сигурност ще надделеят.

Аллах таала в този стих - i kerime също далеч от евреите и другите врагове на Аллах, Аллах, Пророка и вярващите, които са приятели, те са последователи на Аллах, в този смисъл със сигурност ще надделеят и ще заявят, че не трябва да се прибягват до приятелството на неверниците. Това е. Той информира онези, които

се сближават с тях, страхувайки се от невярващите, че вярващите ще надделеят накрая и не трябва да изоставят приятелството си.

57

Вярващите, не се сприятелявайте с онези, които са ви давали книги, и тези, които не вярват и се подиграват с вашата религия. Ако вярвате, бойте се от Аллах.

Вярващите, Хората на Книгата на еврейските и християнските идоли и идоли се покланят на идоли, вашата религия, за да го забавляват и да забавляват приятели и помощници, които не получават. Дори ако ви покажат приятелство и искреност, не го правете. Бойте се от Аллах, ако вярвате в отвъдното и че Аллах ще ви привлече вниманието. Не се подчинявай на заповедите.

Айяти-и от по-рано заяви намерението на хората се дава книга, евреите и християните. Аллах та'ала наредил на вярващите да не им помагат, да не ги смятат за братя и да правят с тях договори за приятелство. Защото тези хора от Хората на Книгата, въпреки че изглеждат приятелски настроени към вярващите, те не се въздържат да вършат злото, което могат.

Евреите, вярващите, религията ще бъде както следва с религията. Един от тях, въпреки че е невярващ, той каза на вярващите, че е вярващ, след известно време обясни, че е неверник с езика си. Така че той играе с религията и би искал да се отърве от него. Аллаху Та'ала такива лицемери евреи друг обявяване злите си дела стих-и kerime от , заяви: "Когато те отговарят на тези, които вярват," Ние имаме вяра. "Те казват, че в гъста грубо Şeytanlanı" Наистина ние, ние сме с теб.. Ние се подиграваме с тях. " Сура ал-Бакара, 2/14

В това отношение Абдула б. Абас казва: "Рифа б. Зайд и Суец б. Ал-Харис първо обявиха, че са мюсюлмани, после станали лицемери. Някои от мюсюлманите, приятелите, те ги хранеха. Алаху таала за тези двама души" неверници, се подиграват на вашата религия и правят приятелите на предмета на забавлението стих понижен.

Целта на "неверниците", споменати в стиха, идоли са идолопоклонници. Аллах таала , вярващи, такива неверници забраняват да се сдружават .

58

Когато сте призовани да се молите, те се подиграват и се подиграват. Това е така, защото те са хора, които не използват умовете си.

Ey mü'minler, sizin müezziniğinizin ezan okuyup sizi namaza davet ettiğinde, Yahudi, Hristiyan ve müşriklerden olan kâfirler, sizin bu davetinizi alaya alır, onu oyuncak yapmak isterler. Bu da, rablerini bilmemelerinden ve namaza çağırışı kabul etmenin kendileri için ne kadar faydalı olduğunu idrak edememelerindendir. Yine bu davranışlar, namaza

çağırان ezanla alay edenlerin cezasının neolacağını düşünememelerindendir. Eğer bunun cezasını düşünecek olsalardı elbette böyle davranmazlardı.

*Süddi diyor ki: "Medinede Hristiyan olan bir adam vardı. Müezzinin ezan okurken "Eşhedü enne Muhammeden Resûlüllah" dediğini duyunca şöyle dedi: "Ateşte yanası yalancı" Bir gece bu Hristiyanın hizmetçisi, kendisi ve ailesi uyurken elinde bir ateşle içeri girdi. Ateşten bir parça düştü ve ev yanarak o kişi ve ailesi öldü.

59

Ey Rasûlüm, de ki: "Ey kitap ehli, sadece Allah'a, bize indirilene ve daha önce indirilenlere iman ettiğimizden ve sizin de çoğunuzun fa-sıklar olduğunuzdan dolayı mı bize kıızıyorsunuz?

Ey Rasûlüm, dininizle alay edip onu eğlenceye alan kitap ehline de ki: "Siz, bizim sadece Allah'a, bize indirilen Kur'an'a, bizden önce indirilen ilahi kitaplara iman ettiğimiz için mi ve sizlerin çoğumuzur. da Allah'a itaatten ayrılarak fasıklar olduğunuz için bizi sevmiyor ve bize kıızıyorsunuz? Aslında sizin bize kızdığınız bu husus, bizim için bir kusur değil bir meziyettir. Bundan dolayı ayıplanmamız değil takdir edilmemiz gerekir.

Abdullah b. Abbas bu âyet-i kerime'nin bir kısım Yahudiler hakkında indiğini söylemiş ve demiştir ki: "İçlerinde Ebû Yasir b. Ahtab Rafi b. Ebi Rafi, Azur, Zeyd, Halid, Aza b. Âzâr ve Eşya'ın da bulunduğu bazı Yahudiler Resûlüllah'a geldiler ve ona Peygamberlerden kimlere iman ettiğini sordular. Resûlüllah da onlara dedi ki: "Ben, Allah'a, bize indirilene, ibrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlara indirilene, Mûsa'ya ve İsa'ya indirilenlere ve rableri tarafından bütün Peygamberlere verilenlere iman ediyorum. Biz, onların arasında bir ayırım yapmayız. Biz, Allah'a teslim olanlarız." Resûlüllah İsa'yı zikredince Yahudiler, onun Peygamberliğini inkâr ettiler ve dediler ki: "Biz, ona iman edene iman etmeyiz." İşte bunun üzerine: "De ki: Ey kitap ehli, sadece Allah'a, bize indirilene ve daha önce indirilenlere iman ettiğimizden ve sizin de çoğunuzun fasıklar olduğunuzdan dolayı mı bize kıızıyorsunuz?" âyeti nazil oldu.

60

De ki: "Allah tarafından bir cezaya çarptırılma bakımından size bunlardan daha kötüsünü haber vereyim mi? Onlar o kimselerdir ki Allah onlara lanet etmiş ve gazabına uğratmış, o kimselerden, maymunlar, domuzlar ve tağuta tapanlar yapmıştır. İşte bunlar, makamları en kötü, yolları da en sapık olanlardır".

онези, които се гневят и се превръщат в маймуни и свине, и поклонение. Това е така, защото те са най-лошите по отношение на наказанието от Аллах. Това са най-лошото и най-извратеното. Така ли си или не? Помислете за това.

Както се вижда, стихът се отнася до евреите. Той им говори за своето грозно поведение и за неетичния им морал. „По-зле ли са тези на вярващите, че вие се подигравате, или тези, които Аллах е нанесъл на проклятието и гнева Му, и са се превърнали в маймуни и свине и са се поклонили?

Табаритой казва: "Отчасти сме посочили причината, поради която някои хора са били трансформирани в маймуни. Останалата част от тази книга ще бъде цитирана, когато е необходимо." Някои от израилтяните бяха превърнати в прасета, защото Амг б. Фракция б. Той е описан от Ефла, както следва: İsrail Обръщането на израилтяните в свине е следното: В един от израелските градове имало една жена, царят на израилтяните живеел в този град. Тази жена покани хората на Аллах и хората се събраха около нея и се подчиниха на нейната заповед. трябва да джихад в името на религията и да поканите хората си към него. Хайде, направи го. И така, отивам на тази работа Кадин. "Жената отиде на поканата и царят дойде пред него с мъжете си. Когато тя си мислела, че е събрала достатъчно хора, тя им заповядала да излязат на джихад и да проповядват религията и те излязоха. Когато се събраха около него и го послушаха, той им заповяда да излязат и да ги проповядват. Всички тези хора бяха убити. Тя отново избяга. Но този път той се отдръпна, отчаяна и си каза: „Субаналах, ако има приятел и помощник на тази религия, разбира се, че ще го направи“. каза той. Прекара нощта тъжен. Гражданите започнали да се скитат из града като свине. Защото Аллах ги превърна в прасета онази нощ. Когато ги видяла на сутринта, тя каза: „Днес знам, че Аллах е направил религията си светица и е следвал заповедта си“. Заради тази жена израилтяните бяха превърнати в прасета. Прекара нощта тъжен. Гражданите започнали да се скитат из града като свине. Защото Аллах ги превърна в прасета онази нощ. Когато ги видяла на сутринта, тя каза: „Днес знам, че Аллах е направил религията си светица и е следвал заповедта си“. Заради тази жена израилтяните бяха превърнати в прасета. Прекара нощта тъжен. Гражданите започнали да се скитат из града като свине. Защото Аллах ги превърна в прасета онази нощ. Когато ги видяла на сутринта, тя каза: „Днес знам, че Аллах е направил религията си светица и е следвал заповедта си“. Заради тази жена израилтяните бяха превърнати в прасета.

Абдула б. Според Мас'уд разказва "един ден от Пратеника на Аллах (sallallahu alayhi и wa sallam) , за маймуните и прасетата" Чудя се дали тези животни, потомците на евреите, които са влезли в тяхната форма, "са били помолени." Пратеникът на Аллах каза: "Аллах" всяко проклятие, което той осъждаше, се превърна в други същества, изчезнали, нямаше вече потомци. Тези маймуни и прасета са продължение на вече съществуващата линия. Когато Аллах беше обгърнал юдеите, той ги беше превърнал в маймуни и свине. Ахмед б. Hanbali , Müsned, C I, стр 395, 397, 421 / мюсюлмански К. El Kader б. 33 Хадис № 2663.

61

Onlar s ize geldikleri zaman: "İmanettik." derler. Oysa yanınıza kâfir olarak girip, kâfir olarak  kmışlardır. Allah onların, gizlediklerini çok iyi bilir.

Yahudilerin münafıkları size geldikleri zaman: "Dininizin ve Peygamberinizin getirdiğini tasdik ettik." derler. Halbuki onlar, yanınıza girdiklerinde de yanınızdan çıktıklarında da kâfirdirler. Fakat onlar, k firliklerini sizden gizlerler ve bunun, Allah'tan da gizli kalacağını zannederler. Bu onların cehaletindendir.       Allah, içlerinde gizledikleri k firliği çok iyi bilmektedir.

Katade bu âyetin izahında diyor ki: "Yahudilerden bazı insanlar, Res     'ın yanına geliyor ve ona, iman ettiklerini, getirdiklerine razı olduklarını söylüyorlardı. Halbuki onlar, sapıklıklarına ve İnk rcılıklarına sımsıkı bağlı idiler. Onlar, Res     'ın yanına girerken de böyle idiler, çıkarken de."

İbn-i Zeyd de diyor ki: "Ehl-i kitap olan Yahudilerden bir kısım insanlar şu âyette zikrediidiği gibi davranırlardı. "Kitap ehlinden bir cemaat şöyle dedi: "İman edenlere indirilenlere günün başlangıcında iman edin. Sonunda inkâr edin. Umulur ki dinlerinden dönerler.   -i İmran S resi, 3/72.

Evet, onlar ehl-i kitaptan olan kendi k firlerine ve şeytanlarına döndükleri zaman ink rlanıyla birlikte dönerlerdi.

62

Onların çoğunun günaha, düşmanlığa ve haram yemeye koşuştuklarını görürsün. Bu yaptıkları ne kötü bir şeydir.

Ey Ras     , o Yahudilerden çoğunun, günah işlemeye ve azgınlığa düşerek haddi aşmaya, rüşvet ve diğer haramları yemeye koşuştuklarını görürsün. Yemin olsun ki onların yaptıkları ne kötüdür.

Süddi, bu âyette zikredilen g nahtan maksadın, İnk rcılık olduğunu söylemiş, âyet-i kerime'de, Yahudilerin, inkâra koştuklarının bildirilmek istendiğini ifade etmiştir.

ibn-i Zeyd ise, buradaki g nahtan maksadın, İnk rcılık dahil her türlü günah olduğunu söylemiş, Allahü te   'nın, Yahudilerin her çeşit günaha koşuştuklarını bildirdiğini ifade etmiştir.

Katade de demiştir ki: "İşte her gün sizin aranızda bulunan Yahudiler böyledir.  yet, onların hallerini beyan etmektedir."

63

Rablerine hakkıyla kulluk edenler ve âlimler onları, yalan söylemek ve haram yemekten men etmeli değil miydiler? Bu işledikleri ne kötü bir şeydir.

Günah işlemeye, azgınlığa, hüküm verme karşılığında rüşvet almaya koşuşan bu Yahudilerin ileri gelenleri olan idarecileri ve âlim olan komutanları, bunları, yalan söylemekten, yalan yere şahitlik etmekten ve insanlar arasında verdikleri hükümler karşılığında rüşvet yemekten alıkoymalı değiller miydi? Yemin olsun ki, Yahudilerin idarecilerinin ve âlimlerinin yaptıkları bu şeyler, ne kötüdür.

Abdullah b. Abbas ve Dehhak diyorlar ki: "Kur'an-ı Kerim'de, âlimleri bu âyetten daha şiddetli bir şekilde kınayan ve korkutan başka bir âyet daha yoktur. Yahya b. Ma'mer diyor ki: "Tiz. Ali (radıyallahü anh) hutbe okudu. Allah'a hamil edip onu gereği gibi övdükten sonra şöyle dedi: "Ey. insanlar, sizden önceki insanlar günah imledikleri zaman dtn adamları ve âlimler onları bu günahlardan men etmedikleri için helak olmuşlardır. Unlar günah işlemeye devam edince, kendilerini, Allah'ın belaları yakalamıştır. Onların başına gelenler, sizin de başınıza gelmeden evvel, iyiliği emredin, kötülüğe mani olun ve iyi bilin ki, iyiliği emredip kötülüğe mani olmak bir insanın ne rızkını keser, ne de ecelini yaklaştırır."

Bu hususta Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) buyurmuştur ki: "Eğer herhangi bir topluluk içinde günah işleyenler bulunur, o toplulukta günah işleyen kimseden daha güçlü ve engel olmaya daha muktedir kimseler de olur, buna rağmen o günahı isteyenlere mani olmazlarsa, Allah, o topluluğun hepsini azaba uğratar. İbn-i Mâce K. el-Fiten bab. 20 Hadis No. 9004 / Ahmed b. Hanbel, Müsned, C.4, S. 361, 364, 366.

64

Yahudiler: "Allah'ın eli sıkıdır." dediler. Dediklerinden ötürü elleri bağlansın. Ve kendilerine lanet olsun. Aksine, Allah'ın (nimet veren) iki eli açıktır. Dilediği gibi sarfeder. Şüphesiz ki Rabbinden sana indirilenler, onların çoğunun azgınlığını ve inkârını artıracaktır. Biz onların arasına, kıyamete kadar düşmanlığı ve kini saldık. Ne zaman harp için bir ateş tutuştursalar Allah onu söndürür. Onlar, yeryüzünde bozgunculuğa koşarlar. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez.

Yahudiler, Allah'a layık olmayan sıfatları isnad ederek "Allah bize karşı cimridir. Eli sıkıdır." demişlerdir. Onların elleri bağlansın. Hayır yapamaz olsunlar. Allah'a karşı bu yalan ve iftiralarından dolayı onlar, Allah'ın rahmetinden ve lütfundan uzaklaştırılmışlardır. Onların iddia ettikleri gibi Allah cimri değil, bilakis lütfü bol olandır. Dilediği gibi rızıklandırır. Ey Rasûlüm, Rabbin tarafından sana indirilen Kur'an, gizli taraflarını sana bildirdiğimiz bu Yahudilerden çoğunun ancak inkârda azgınlıklarını artırır. Onlar, Allah'ı, layık olmadığı sıfatlarla sıfatlandırmaları yanında, senin Peygamberliğini de inkâra kalkışır. Böylece azgınlıklarını daha da artırmış olurlar. Biz, ehl-i kitap olan Yahudi ve Hristiyanların arasına, kıyamet gününe kadar düşmanlık ve kin salmışızdır. Onlar, savaşmak için

her birleştiklerinde Allah onları mağlup eder. Bölük pörçük yapar. Onlar, yeryüzünde Allah'a isyan ederek, onun âyetlerini ve Peygamberlerini yalanlayarak bozgunculuk çıkarırlar. Allah ise, kendi mülkünde, kendisine isyan ederek bozgunculuk çıkaranları sevmez.

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime ile, Yahudilerin, Rablerine karşı nasıl cür'etkâr olduklarını, Rablerini layık olmayan sıfatlarla sıfatlandırıdıklarını beyan etmekte, bu davranışlarından dolayı onları kınamakta ve inkârlarıyla Peygamberi Hazret-i Muhammed'e tanıtılmaktadır.

Yahudiler, ötedenberi cehaletleri ve devam eden şımarıklıkları sebebiyle kendilerinden ayrılmayan, Allah'ın, kendilerine verdiği bol nimetlerine ve büyük günahlarını bağışlamasına rağmen, nankörlük eden bir kavimdir.

Allahü teâlâ bu âyetiyle, Peygamberi Hazret-i Muhammed'in, hak Peygamber olduğunu, kendi tarafından gönderildiğini ispatlamıştır. Zira, Resûlullah'ın, bu âyetlerle bildirdiği haberler, Yahudilerin sadece ruhban ve hahamlarının bildikleri haberlerdi. Bu haberleri sadece okur yazarlığı olmayan ve ehl-i kitaptan herhangi bir âlim olmayan Araplar değil, âlim olmayan Yahudiler de bilmiyorlardı. Allah bu haberleri. Peygamberi Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem)'e bildirdi ki, Resûlullah'ın, Yahudiler nezdinde hak Peygamber olduğu kesinleşsin ve onu inkâr hususunda hiçbir mazeretleri kalmasın.

Âyet-i kerime'de "Yahudiler 'Allah'ın eli sıkıdır.' dediler." buyunılmaktadır. Bu ifadeden maksat, "Allah bize karşı nimetlerini kısıtlamıştır. Lütfü geniş değildir." demektir. Burada zikredilen "Allah'ın eli"nden maksat, Allah'ın nimetleri ve verdiği ihsanlardır. Âyet-i kerime'de "Verilen ihsan" yerine "El" kelimesi kullanılmıştır. Zira insanlar, ihsanlarını ve iyiliklerini çoğu zaman elleriyle yaptıklarından bu ihsan ve iyiliklerin yerine onları yapan organ olarak "El" kelimesi kullanılmıştır. Bir insanın cömertliğinden bahsederken "Eli bol", cimriliğinden bahsederken de "Eli sıkı" şeklinde ifadeler kullanılmıştır. Nimet ve ihsanın yerine "El" kelimesinin kullanıldığı, Arapçanın şiirlerinde, darb-ı mesellerinde sayılamayacak kadar çoktur. Allahü teâlâ, Kur'an'ı Arap diliyle indirdiğinden Kur'an'da Arapçaya ait olan ifadeleri de zikretmiştir ki, Kur'an akıllara yaklaşmış olsun ve anlaşılsın. Yani, Allahü teâlâ bu ifadeleriyle demek istemiştir ki: "Yahudiler dediler ki 'Allah bize karşı cimri, o bizden Hitfunu esirgiyor. O, bize karşı âdeta eli boynuna bağlı olduğundan herhangi bir şey vermeyen, kimse gibidir.'

Allahü teâlâ, Yahudilerin bu iftiralarından münezzeh olduğunu, nimetlerinin boi ve kuşatıcı olduğunu beyan ederek yine aynı mecazi üslupla buyurmuştur ki: "Bilakis Allah'ın iki eli de açıktır. O, dilediği gibi rızıklandırır. Bazısına bol rızık verirken, bazılarının rızkını kısar. Yani Allah, geniş lütuf sahibidir. O, ihsanında âdeta iki eli açık gibidir."

Abdullah b. Abbas, Mücühid, Katade ve Dehhak bu âyette zikredilen, "Allah'ın eli"nden maksadın, Allah'ın lütfü ve ihsanı olduğunu söylemişler Yahudilerin, "Allah'ın eli sıkıdır." şeklindeki sözleriyle "Allah cimridir,

cömert değildir." demek istediklerini beyan etmişlerdir. Ancak Taberi'nin de vasıflandırdığı gibi tartışmacı insanlar bu âyette zikredilen "Allah'ın eli"nden neyin kastedildiği hususunda çeşitli görüşler zikretmişlerdir. Bunları şu şekilde özetlemek mümkündür:

a-

Bazılarına göre buradaki "El" kelimesinden maksat "Nimet" demektir. Çünkü Araplar "Falanın benim üzerimde eli vardır." dediklerinde "Onun bana iyiliği ve ihsanı vardır." demek isterler.

h-

Bazılarına göre burada zikredilen "El" kelimesinden maksat, "Kuvvet" demektir. Nitekim bu âyette zikredilen "Eller" kelimesi de "Kuvvet" anlamındadır. "Ey Rasûlüm, kuvvetli (el sahipleri) kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakub'u hatırla. Sâd sûresi, 38/45 âyetindeki "El" kelimesi buna misaldir.

c-

Diğer

bazılarına göre burada zikredilen "El" kelimesinden maksat, "Mülk" demektir. Yahudiler, "Allah'ın eli sıkıdır." derken "Allah'ın bize karşı mülkü ve hazineleri kapalıdır." demek istemişlerdir. Nitekim Araplar: "Fılan kadının nikah akdi filan adamın elindedir." derken, "O kadın onun mülküntledir." demek isterler.

d-

Başka bir kısım âlimlere göre ise bu âyette zikredilen "El" kelimesi, Allahü teâlâ'nın sıfatlarından bir sıfattır. Ancak o, Âdemoğlunun organları gibi bir organ değildir. "El" kelimesinin, Allahü teâlâ'nın sıfatlarından bir sıfat olduğu şunlardan anlaşılmaktadır:

aa- Allahü teâlâ: "Ey İblis, iki elimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir?" Sad Sûresi, 38/75. buyurarak Âdem'i elleriyle yarattığını ve bunun Âdem'e mahsus bir durum olduğunu beyan etmiştir. Şâyet, "El" kelimesi "Kudret ve kuvvet" mânâsına olsaydı Hazret-i Âdem için böyle bir meziyeti zikretmeye gerek olmazdı. Çünkü bütün yaratıklar Allah'ın kudretiyle yaratılmıştır. Bütün yaratıkları Allahü teâlâ yarattığı halde Hazret-i Âdem'i bizzat eliyle yaratmasının Âdem için bir şeref ve üstünlük olduğunu bildirmiştir. Bu da göstermektedir ki Allahü teâlâ'nın eli, kuvveti, nimeti ve mülkünün dışında bir şeydir.

bb- Şâyet "El" kelimesinden maksat, "Nimet" dernek olsaydı âyetin devamında "Allah'ın iki eli açıktır." denmez "Eli açıktır." denirdi. Çünkü Allah'ın nimeti iki tane değil, kendisinin de beyan ettiği gibi saymakla bitmeyecek kadar çoktur. Bu hususta buyurulmaktadır ki: "Allah'ın

nimetlerini saymaya kalksanız bitiremezsiniz. İbrahim Sûresi, 14/34. Eğer buna itiraz edilerek denilecek olursa ki "Buradaki iki el'den maksat, iki nimet, iki nimetten maksat da "Nimet" demektir." Cevaben denilir ki: "Nimet kelimesi müfred olarak kullanıldığında Arapçanın üslubu gereği "Nimetler" mânâsına gelebilir. Nitekim "Asra yemin olsun ki insan ziyandadır. Asr sûresi, 103/1,2 âyetindeki insan kelimesi, "İnsanlar" demektir. Fakat teşriye olarak kullanılan bir kelime Arapçada hiçbir zaman çoğul mânâsına gelmemektedir.

cc- "El kelimesinin Allah'ın sıfatı olduğuna dair Resûlullah'tan birçok haberler varkl olmuş, âlimler ve müfessirler de böyle izah etmişlerdir.

Âyet-i kerime'deki "Şüphesiz ki Rabbinden sana indirilenler, onların çoğunun azgınlığını ve inkârı artıracaktır." buyurulmaktadır. Yani "Ey Rasûlüm, biz bu Yahudilerin, insanlardan gizledikleri ve ancak âlim ve hahamlarının bildikleri hükümleri sana bildirince ve onların: "Muhammed'in Peygamber olduğuna dair bize ne bir müjdecî, ne de bir uyarıcı geldi." şeklindeki bahanelerini ortadan kaldırıp senin Peygamberliğinin hak olduğunu ispatlayan meseleleri şana beyan edince bunlar, Yahudilerin, senin Peygamberliğini inkâr hususundaki aşırılıklarını ve Allah'ın büyüklüğünü inkârlarını iyice artırdılar. Onlar, Allah'ı cimrilikle vasıflandırır oldular."

Allahü teâlâ âyet-i kerime'nin bu bölümüyle Resûlullah'a, Yahudilerin Rablerinin emirlerine karşı inatçı ve isyankâr insanlar olduklarını ve hakka boyun eğmediklerini, Resûlullah'ın hak Peygamber olduğunu bildikleri halde sırf inatçılıklarından dolayı onu kabul etmediklerini bildinmekte ve böylece Resûlullah'ı, Yahudilerin çirkin davranışları karşısında teselli etmektedir.

Âyet-i kerime'de: "Biz onların arasına kıyamete kadar düşmanlığı ve kını soktuk." buyurulmaktadır. Burada, aralarına düşmanlık ve kını sokulduğu insanlardan maksat, Yahudi ve Hristiyanlardır. Bunlar bu surenin elli birinci âyetinde zikredildiğinden, burada isimleri tekrarlanmamış, "Onlar" şeklinde zamir olarak zikredilmiştir.

Allahü teâlâ, âyet-i kerime'nin bu bölümüyle Yahudilerle Hristiyanlar arasında kıyamete kadar düşmanlık ve kını sokulduğunu beyan etmektedir.

Âyet-i kerime'de: "Ne zaman harp için bir ateş tutuştursalar Allah onu söndürür." buyurulmaktadır. Bu ifadeden maksat şudur: "Onlar müslümanlara karşı her işbirliği yaptıklarında Allah onları bölük pörçük eder. Onların amelleri ve niyetleri bozuk olduğundan Allah onların savaş planlarını bozar."

Reb'i b. Enes bu âyet-i kerime'yi, İsra Sûresi'nde zikredilen Yahudiler hakkındaki âyetlerle irtibatlandırarak izah etmiş ve demiştir ki: "Allahü teâlâ buyuruyor ki: "Biz, kitapta İsrailoğullarına "Şüphesiz ki yeryüzünde iki defa bozgunculuk çıkaracaksınız ve aşırı bir şekilde azgınlacaksınız."

diye yazdık. Birinci bozgunculuğunuzun cezalandırma vakti geldiğinde, güçlü kuvvetli kullarımızı üzerinize saldı. Ülkenizin her yerini didik didik ettiler. Bu, mutlaka yerine gelen bir vaad idi." "Sonra sizi, üzerinize saldıranlara galip getirdik. Size mallar ve oğullar verdik, sayınızı çoğalttık. İsrâ sûresi, 103/1,2

Reb'i b. Enes sözlerine devamla diyor ki: "İsrailoğulları birinci bozgunculuklarını yapmışlardı. Allah onların üzerine düşmanlar gönderdi. Düşmanları onların ülkelerini talan ettiler. Kadınlarının ırzına geçtiler, çocuklarını köle yaptılar. Mescid-i Aksa'yı yıktılar. Böylece zamanın akışını değiştirdiler. Sonra Allah onlara Peygamber gönderdi. İsrailoğullarının durumu öncekinden daha güzel oldu. Ne var ki onlar daha sonra Peygamberleri öldürerek ikinci bozgunculuğu yaptılar. Zekeriyâ'nın oğlu Yahya'yı öldürdüler. Bunun üzerine Allah onlara Buhtunnasr'ı musallat etti. O da İsrailoğulları'ndan öldürdüklerini öldürdü, esir aldıklarını esir aldı, Mescid-i Aksa'yı tahrip etti. Evet, ikinci bozgunculukları sonunda Buhtunnasr onlara musallat oldu. Allahü teâlâ bu hususta şöyle buyurmaktadır. "..Yeryüzünde çıkardığınız ikinci bozgunculuğun cezalandırma vakti gelince, sizi, yüreklerinizden keder dökülür hale getirsınler, daha önce girdikleri gibi Mescid-i Aksa'ya girsınler ve ellerine geçirdikleri yeri yiksınler diye düşmanlarınızı üzerinize salıvereceğiz. Belki Rabbiniz size merhamet eder. Eğer bozgunculuğa dönerseniz biz de cezalandırmaya döneriz. İsrâ Sûresi, 17/7, 8.

Allahü teâlâ, İsrailoğullarının yeryüzünde çıkardıkları ikinci bozgunculuktan ve onun cezasını çekmelerinden sonra onlara Üzeyir'i gönderdi. O, Tevrat'ı bilen, onu ezberleyen, onu yazıp Yahudiler için kitap haline getiren biriydi. Üzeyir de yaşadığı dönemde Tevrat'ı onlara tatbik etti. Onlar zamanla Tevrat'ı unuttular. Üzeyir öldü. Bazı olaylar cereyan etti. Onlar Allah'a verdikleri ahdi unuttular. Allah'ı cimrilikle itham ederek "Allah'ın eli sıkıdır." dediler. Üzeyir için: "O, Allah'ın oğluydu." dediler. Halbuki onlar daha önce Hristiyanların, Hazret-i İsa'ya "Allah'ın oğlu" demelerini ayıplıyorlardı. Daha önce karşı çıktıklarını kendileri yapar oldular. Hristiyanlar kâfirlikle itham ettikleri şeyleri kendileri yaptılar. İşte o zaman Allahü teâlâ, İsrailoğullarının, düşmanlarına bir daha galip gelemeyeceklerini bildirdi ve buyurdu ki: "Ne zaman harp için bir ateş tutuştursalar, Allah onu söndürür. Onlar yeryüzünde bozgunculuğa koşarlar. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez."

Evet, Allah, İsrailoğullarına Mecusileri musallat etti. Onlar, Mecusilerin tehditlerini enselerinde hissederek yaşadılar. Onlar o zamanlarda "Keşke biz kitabımızda yazılı olan o Peygambere kavuşsak, belki Allalvonunla bizi Mecusilerin elinden, işkencelerinden kurtarır." diyorlardı.

Allahü teâlâ, Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem)'i gönderdi. Onun adı İncil'de "Ahmet" olarak geçiyordu. Yahudilere, gelmesini bekledikleri Peygamber gelince onu inkâr ettiler. Allah'ın laneti kâfirlerin üzerine olsun. Böylece gazap üstüne gazaba uğradılar.

Âyet-i kerime'nin nüzul sebebi hakkında Abdullah b. Abbas diyor ki: ."Şa's b. Kays adında bir Yahudi, Resûlullah'a dedi ki: "Şüphesiz ki senin Rabbin cimridir, kimseye bir harcamada bulunmuyor." İşte bunun üzerine bu âyet-i kerime nazil oldu ve Yahudilerin, Allah'a isnad ettikleri iftirada yalancı olduklarını ortaya koydu. Zira Allahü teâlâ kullarına, istedikleri nimeti bolca verir. Nitekim başka bir âyet-i kerime'de: "Allah, istediğiniz her şeyden size verdi. Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız bitiremezsiniz. Şüphesiz ki insan çok zalim, çok nankördür. İbrahim Sûresi, 14/34. buyurmuştur.

Благословенията на Аллаху таала със сигурност са твърде много, за да се брои. Всъщност Messenger на Аллах (sallallahu alayhi благословии) в Аллаху Та'ала е благодатта на Аллах казва за широк: "Аллаху Та'ала казва:

О, слуго, вие прекарвате по пътя на Аллах, аз ще ви дам. " Пратеникът на Аллах продължава да казва: " Ръката на Аллах е пълна. Няма да сляза с нея. Тези съкровища текат ден и нощ. Можете ли да ни кажете колко благословии Бог е дал от деня, когато е създал небето и земята? Всичко, което той даваше, беше нищо повече от неговото съкровище. Защото тя е основана на неговия трон (благодатта). Везни е в ръцете му. Понякога понижава тигана и понякога я вдига. (Така тя дава на хората някои, някои повече, други по-малко. Той издига една общност и намалява другата. Бухари, Сура Ал-Коран 11, баб: 2 / мюсюлманин, К. ez-Zeknt, b. . 993.

За Аллаху таала : "Твоят Господ е скъперник, не прекарва никого." Евреите, които клеветиха като казваха, бяха признати за тяхната мисъл и дори в Корана тези духовни болести бяха изразени с думите: "Или имат дял в имота? Ако бяха такива, те няма да дадат нищо на хората дори малко. Сура Ниса, 4 / 53.

Знамения-и kerime , Аллаху Та'ала е, пророкът Мохамед (с.а.с. sallallahu alayhi) ", за да се даде благословия и добродетели са, тъй като те увеличават делата им дали за заздравяване на доверието на вярващите, декларира, че завиждали неверници престъпления и увеличаване на отказите. Всъщност, в друг аят: „Ние вярваме в Корана като източник на изцеление и милост за онези, които. Този Коран само увеличава вредата (фрустрацията). Сура ал-Исра, 17/82 .

Стихът гласи , че евреите ще останат вражда и омраза един срещу друг до Съдния ден, че дискусията и цеделизацията няма да свършат и че сърцата им ще се мразят един друг, въпреки че те изглеждат обединени. В друг стих се изтъква: "Онлар" Те могат да се бият заедно с вас от укрепени места, заобиколени от стени или зад стени, а спорът между тях е много тежък. са един народ. е на сура, 59/14.

Стихът ни казва също , че когато прибягват до всеки трик и решителни и се подготвят за война срещу Хазрат Мохамед (Бог да му

бъде мир) , Бог ще обърне техните капани върху тях и ще изгори пожарите, които са поставили за войната.

Последният стих на евреите в общия характер на евреите, заявявайки пред вярващите: „Тяхната работа е непрекъснато да произвеждат корупция на земята. Аллах не обича онези, които произвеждат корупция”.

Този стих-и кегіме от от "ръцете на Божиите благословения, които са отворени." изразът носи метафорично значение. С това се има предвид, че Аллах дава на Своите служители много благословения. Отвореността на ръката означава щедрост. В противен случай не е възможно да се приписва на Аллах.

65

Ако хората на Книгата вярваха и се бояха от Аллах, разбира се, ние щяхме да покрием греховете им и да ги поставим в най-небесното небе.

Ако евреите и християните, които са Хората на Книгата, имат вяра в Аллах, потвърждават Пророка Мохамед и вярват, че тези, които са били изпратени до Него, са правилните, ако те се въздържат от забраните на Аллах и спазват техните заповеди, ние ще покрием техните грехове и няма да ги покрием. И ги сложихме в отвъдното, на небето, където живеят.

Bu hususta diğer bir âyette de şöyle buyurulmaktadır: "Ey iman edenler, Allah'tan korkun ve Peygamberine iman edin ki Allah da size merhametinden iki misli versin. Kendisiyle aydınlık içinde yürüyeceğiniz bir nur bahşetsin ve sizi bağışlasın. Allah, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir, Hadid Sûresi, 57/28.

66

Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri tarafından kendilerine indirileni tatbik etseydiler, üstlerinden ve ayaklarının altından rızıklandırıldıkları nimetleri yerlerdi. Onlardan bir kısmı mutedil bir ümmettir. Bir çoklarının yaptıkları da ne kötü bir şeydir.

Eğer, ehl-i kitap olan Yahudi ve Hristiyanlar, Tevrat ve İncil'in ve Rableri tarafından Muhammed'e indirilen Kur'an'ın hükümleriyle amel etmiş olsalardı elbette ki Allah, onlara bol nimetler verirdi ve onlar, üstlerindeki göklerden gelen bolca yağmurların, altlarında bulunan yeryüzünün çeşitli bitki ve mahsullerine hayat vermesi neticesinde bu nimetlerden bol bol yerlerdi. Bunlardan bir topluluk vardır ki orta yolu tutar. Dini hususta ne aşın gider, ne de eksik bırakır. Adaletli davranır. Fakaî Yahudi ve Hristiyanlardan çoğunun yapmış oldukları amelleri pek fenadır. Hristiyanlar, İsa'nın, Allah'ın oğlu olduğunu iddia etler ve Muhammed'i yalanlarlar. Yahudiler ise hem İsa'nın hem de Muhammed'in Peygamberliğini yalanlarlar.

Taberi diyor ki: "Eğer denilecek olursa ki: "Ehl-i kitap nasıl olur da Tevrat'ı, İncil'i ve Muhammed'e indirilen Kur'an'ı tatbik etmiş olabilirler? Çünkü bu kitaplar yer yer birbirlerine muhalif hükümler ihtiva etmektedirler ve birbirlerini neshetmektedirler." Cevaben denilir ki: "Her ne kadar kitaplar bazı hükümlerinde birbirlerine muhalif olmuş ve birbirlerini neshetmişlerse de zaman içinde değişmeyen temel hükümlerde müttefiktirler. Mesela, Allah'ın Peygamberlerine iman etme, onların, Allah'ın katından gönderildiklerini tasdik etme bu temel hükümlerdendir. İnsanların Tevrat'ı, İncil'i ve Hazret-i Muhammed'e gönderilen Kur'an'ı tatbik etmelerinden maksat, onlarda bulunan hükümlerden hepsinin hak olduğuna inanmaktır. Onların, üzerinde ittifak ettikleri temel esasları tasdik etmektir. Ve her ümmetin kendisine indirilen kitaptaki özel hükümlerle, neshedilmeden önce amel etmesidir.

Âyet-i kerime'de ehl-i kitaptan bazılarının mutedil bir ümmet oldukları zikredilmektedir. Bu kimselerden maksat, onların içinden müslüman olanlardır. Zira onlar Hazret-i İsa hakkında itidali muhafaza etmişler, onun, Allah'ın Peygamberi olduğunu ve Allah'ın Meryem'e ilka ettiği ruhu olduğuna inanmışlar ve aşın giderek onun, Allah'ın oğlu olduğunu veya iffetsiz bir kadının çocuğu olduğunu söyl emem işlerd ir.

Âyet-i kerime'nin sonundu: "Bir çoklarının yaptıkları da ne kötü şeydir." buyurulmaktadır. Bunlardan maksat, ehl-i kitabın, Hazret-i Muhammed'e iman etmeyenleridir. Ehl-i kitaptan Hristiyan olanlardan bazıları Hazret-i Muhammed'i yalanlayıp Hazret-i İsa'nın, Allah'ın oğlu olduğunu iddia etmişler, Yahudiler ise Hazret-i Muhammed'i yalanladıkları gibi Hazret-i İsa'yı da yalanlamışlardır. Böylece yaptıkları şey çirkin bir iş olmuştur.

67

Ey Peygamber, Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer yapmazsan Allah'ın Peygamberliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur. Şüphesiz ki Allah, kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmez.

Ey, insanlara Peygamber olarak gönderdiğim elçi, Rabbin tarafından sana indirilen Kur'an'ı insanlara tebliğ et. Şâyet bunu yapmazsan Peygamberlik görevini yerine getirmemiş olursun. Allah'ın sana gönderdiği şeylerden bir kısmını da gizlersen Peygamberliğini tebliğ etmemiş olur ve büyük bir günaha girmiş olursun. Allah seni insanların şerrinden koruyacaktır. O halele Allah'tan başka kimseden korkma ve şunu da bil ki Allah, kâfir topluluğu hidâyete erdirmez.

Аллаху Та'ала този стих-и кериме с пророка Мохамед (с.а.с. sallallahu alayhi) "д разпоредби има за хора на Писанието е ѝ наредил да ги забележи и няма да се поколебае, което правят, докато те се съобщава. Аллах таала Хората на Книгата на евреите и християните от началото на тази сура, пеещи тази страна, техните осакатени страни, тяхната религия е злонамерена в намеренията си, те се осмеляват срещу своя Господ, те се опитват да сплашат пророците си, променят книгата, че Аллах, Той споменава, че те имат вътрешни нечисти неща, на пророка Мохамед (sallallahu alayhi благословии) Той

не се поколеба да им каже това състояние, по-голямата част от техния брой не може да му навреди. Той е заявил, че никой не трябва да се страхува по пътя на Аллах, защото Аллах ще се защитава и защитава срещу всички създания. Пратеникът на Аллах заявява, че ако се е провалил в някое от нещата, които му е било наредено да общува, той ще се счита за грешен до степен, че не е уведомил нищо за него.

Абдула б. Абас казва: „ Аллах таала искал да каже:„ О, Пратеник, ако скриеш стих от твоя Господ, ако скриеш пророчеството на пророка ”.

След този стих коментаторите споменават, че Пратеникът на Аллах вече не се страхува от хората и дори сеотказва от пазенето на пазачи.

Катада казва: "Този стих-и kerime изтеглена да се мисли на Аллаху Та'ala , Пророка Хазрат Мохамед (sallallahu alayhi c.a.c.), " Е, против волята му достатъчно нейният народ, предаде ще го предпази от народа, и той е осъден да общуват хората, които го изтеглили. Пратеника на Аллах " А е казано: "Как можеш да станеш портиер?" Пратеникът на Аллах: "Аз ще бъда с тях, стига да покажа петата си", каза той.

Said b. Cübeyr казва: "Този стих-и kerime inince Messenger на Аллах каза:" Сега ти ме защити. Защото ме защити Господ.

Хазрат-и Аиша (радияла ал-аня) казва:

Този стих преди идването на Пратеника на Аллах (sallallahü alayhi и wa sallam) е бил защитен от другарите.Този стих дойде и каза: "Аллах ви защитава от хората." Когато Пратеника на Аллах, главата от шатрата в момента, той каза: "О, хора, разпръснете ме. Сега Аллах ме пази. " Тирмиди, К. Тафсир ал-Коран, Сура 5, Баб: 3, Хадис No: 3046.

Екзегети този стих-и kerime е споменах две мнения за каузата на откровение:

а-

Според някои, този стих , бедуина на Пратеника на Аллах по искане на смъртта на Аллах та'ла , злото на Пратеника на Аллах е било освободено от Пророка.

В това отношение Мохамед б. Ка'б Ал Kurez е казал: " Пратеника на Аллах е място да се настанят другари и бих избрал златото на шейдър дърво за него. Пратеника на Аллах бе засенчено под него. Пратеника на Аллах , а в такава състояние, че произхожда от бедуинско извади меч си и каза:". Сега ми който ще спаси ръката ми? " Пратеника на Аллах е казал:" Аллах ", каза той, така ръка titres бедуините му и пусна ръката меч удари главата си в дървото, така че мозъка на

петна среда излъчваше операция след което.... Аллаху Та'ala изпратил този стих.

b- Diğer bir kısım âlimlere göre ise bu âyetin nüzul sebebi, Resûlullah'ın Kureys'ten çekinmesi idi. Allahü teâlâ bu Âyet-i kerime'yi indirince sırtüstü yattı ve sonra buyurdu ki: "Dileyen beni yalnız bıraksın." Bu sözü iki veya üç defa söyledi.

Hazret-i Âişe (radıyallahü anhâ) diyor ki:

"Kim sana "Hazret-i Muhammed kendisine indirilenlerden bir şeyi gizledi." diyecek olursa şüphesiz ki o yalan söylemiştir. Çünkü Allahü teâlâ: "Ey Peygamber, Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer yapmazsan Allah'ın Peygamberliğini tebliğ etmemiş olursun." buyurmuştur. Buhari, K. Tefsir el-Kur'nı, Sûre: 5, Bih: 7

68

Ey Rasûlüm, de ki: Ey kitap ehli, Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbiniz tarafından size indirileni tatbik etmedikçe hiçbir dayanağınız olmaz. Şüphesiz ki Rabbinden sana indirilenler, onların çoğunun azgınlığını ve inkârını artıracaktır. O halde kâfir bir topluluğa üzülme.

Ey Rasûlüm, ehl-i kitap olan Yahudi ve Hristiyanlara de ki: "Sizin elinizde Mûsa'nın getirdiği Tevrat'tan ve İsa'nın getirdiği İncil'den bir şey yok ki sizler, Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbiniz tarafından Muhammed vasıtasıyla size indirilen Kur'an'ı hep birlikte tatbik edesiniz. Onlarda zikredilen Muhammed'e iman edesiniz. Onların hepsinin Allah katından inen kitaplar olduğunu ikrar edesiniz.

Onlardan herhangi birini yalanlamayasmız. Ve Allah'ın Peygamberleri arasında ayırım yapmayasmız. Yemin olsun ki sana Rabbin tarafından indirilen Kur'an, bu Yahudi ve Hristiyanların çoğunun azgınlığını ve senin Peygamberliğini inkârlarını artırır. O halde Ey Rasûlüm, Yahudi ve Hristiyan kâfirlerinin seni inkâr etmelerine karşı üzülme. Çünkü bu, onların, Peygamberlerine karşı süregelen âdetleridir.

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem)'e, hicret ettiği Medine'nin çevresinde bulunan Yahudi ve Hristiyanlara Allah'ın gönderdiği Tevrat ve İncil'den herhangi bir şeyin, ellerinde kalmadığını, bu itibarla Yahudi ve Hristiyanların hak din üzere olmadıklarını, bu sebeple Resûlullah'ı yalanlamaya kalkıştıklarını tebliğ etmesini emretmiştir. Şâyet ehl-i kitap olan Yahudilerin elinde gerçek Tevrat ve Hristiyanların elinde de gerçek İncil bulunmuş olsaydı onlar birbirlerini tasdik ederler ve Hazret-i Muhammed'e de iman ederlerdi. Böylece hak olan bütün kitaptan tatbik etmiş olurlardı.

Bu hususta Abdullah b. Abbas diyor ki: "Resûlulkıh'a, Rafı b. Harise, Selam b. Miskin., Malik b. Sayf ve Rafı' b. Harmele geldiler ve dediler ki: "Ey Muhammed, sen, İbrahim'in dini ve inancı üzere olduğunu, bizim elimizde bulunan Tevrat'a iman ettiğini ve Tevrat'ın, Allah tarafından

gönderilen hak bir kitap olduğuna şahitlik ettiğini sanmıyor musun?" Resûlullah da buyurdu ki: "Evet öyle, fakat sizler sonradan bir şeyler icadettiniz. Tevrat'ta bulunan sizden ahit alma meselesini inkâr ettiniz ve Tevrat'tan insanlara açıklamamız emredilen şeyleri gizlediniz. Ben, sizin, kendiliğinizden uydurduğunuz bu şeylerden beriyim." Onlar da dediler ki: "Biz elimizde bulunanları kabul ediyoruz. Hak ve hidâyet üzereyiz. Sana iman etmiyoruz ve sana tabi olmuyoruz." İşte bunun üzerine Allahü teâlâ: "Ey. kitap ehli, sizde bir şey yok ki, Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbiniz tarafından size indirileni tatbik edip onunla amel edesiniz." âyetini indirdi.

69

Şüphesiz iman edenler, Yahudiler, Sabiiler ve Hristiyanlardan kim Allah'a ve âhiret gününe iman eder vesalîh amel işlerse, onlar için bir korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir de.

Allah'ı ve Resulü'nü tasdik eden müslümanlar, Mûsa'ya tabi olan Yahudiler, Sabiiler ve İsa'ya tabi olan Hristiyanlardan kim Allah'a ve âhiret gününe iman eder ve salîh amel işlerse onlar için, kıyametin dehşetinden bir korku yoktur. Dünyada bıraktıkları şeylerden dolayı da üzülmazler. Zira âhirette bol mükâfatlara erişeceklerdir.

Âyet-i kerime, bu sayılan fırkalardan herbirinin Allah'a ve âhiret gününe iman etmeleri, salîh ameller işlemeleri ve kendi zamanlarında bulunan Peygamberleri tasdik etmeleri halinde cennete gireceklerini beyan etmektedir.

Fakat Hazret-i Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) geldikten sonra bu fırkaların hepsi Hazret-i Muhammed'in Peygamberliğini kabul edip ona uymak mecburiyetindedirler. Aksi takdirde cehennemün yakıtı olacaklardır. Zira Allahü teâlâ buyuruyor ki: "Kim, İslam'dan başka bir din ararsa o din ondan asla kabul edilmeyecektir. O kimse âhirette de hüsrana uğrayanlardan olacaktır. Ai-i İmran sûresi, 3/85.

70

Yemin olsun ki İsrailoğullarından ahit aldık ve onlara Peygamberler gönderdik. Ne zaman bir Peygamber onlara, nefislerinin hoşlanmadığı şeyi getirdiyse onların bir kısmını yalanladılar ve bir kısmını da öldürdüler.

Yemin olsun ki biz, İsrailoğullarından, samimi davranacaklarına, Allah'ı ve Peygamberini dinleyip onlara itaat edeceklerine, emirlerine uyup yasaklarından kaçınacaklarına dair ahit almış ve onlara Peygamberler göndermiş ve onlar vasıtasıyla bize itaat edenlere bol mükafatlar vereceğimizi, isyan edenleri de ağır şekilde cezalandıracağımızı bildirmiştik. Fakat Peygamberler ne zaman onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şey getirdilerse onlar Allah'a verdikleri ahdi bozarak ve ona karşı gelerek, Peygamberlerden bir kısmını yalanladılar bir kısmını da öldürdüler.

71

Onlar bir fitne kopmayacağını sandılar. Kör ve sağır oldular. Sonra Allah tevbelerini kabul etti. Yeniden onların bir çoğu kör ve sağır oldular. Allah onların yaptıklarını çok iyi görendir.

Kendilerinden ahit aldığımız ve kendilerine Peygamber gönderdiğimiz İsrailoğulları, Allah tarafından imtihan edilmeyeceklerini, yaptıklarından dolayı Allah tarafından cezalandırılıp başlarına bir bela gelmeyeceğini zannettiler ve böylece gerçeği göremeyen körler ve hakkı işitmeyen sağırlar oldular. Daha önce verdikleri ahdi unuttular. Sonra yaptıklarından vaz geçip tevbe edince Allah yine de tevbelerini kabul etti. Bunlardan çoğu tekrar hakkı göremeyen ve işitemeyenler oldular. Allah, bunların yaptıklarını çok iyi görendir. Kıyamet gününde kendilerini ona göre hesaba çekecektir.

Allahü teâlâ bundan sonra gelen âyetlerde, İsrailoğullarının, Hristiyan olanlarının içine düştükleri fitnelerden bir kısmını beyan etmektedir. Bu da Hazret-i İsa'yı ilâh edinmeleri ve Allahü teâlâ'nın üç ilahtan biri olduğunu iddia etmeleridir.

72

Şüphesiz: "Allah, Meryemoğlu İsa Mesih'tir." diyenler kâfir oldular. Oysa Mesih onlara: "Ey İsrailoğulları, hem benim hem de sizin Rabbiniz olan Allah'a ibadet edin. Kim Allah'a ortak koşarsa şüphesiz Allah ona cenneti haram kılmıştır. Ve onun varacağı yer cehennemdir. Zalimlerin hiçbir yardımcısı da yoktur." demişti.

Şüphesiz ki: "Allah, Meryemoğlu İsa Mesih'tir." diyenler kâfir olmuşlardır. Hristiyanların Yakubi fırkası bunu iddia eden kâfirlerdendir. Halbuki Meryemoğlu İsa Mesih onlara şöyle demişti: "Ey İsrailoğulları, benim de sizin de Rabbiniz olan, beni de sizi de yaratan, her varlığı önünde boyun eğdirmiş olan Allah'a kulluk edin. Zira kim, Allah'a başka bir şeyi ortak koşarsa Allah ona âhirette cennete girmeyi haram kılmıştır. Onun varıp sığınacağı yer de cehennem ateşidir. Ayrıca zalimlerin, kendilerini Allah'ın azabından kurtaracak bir şefaâtçileri de yoktur."

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de, İsrailoğullarının, içine düştükleri fitnelerden birini bize bildirmekte ve beyan etmektedir ki: İsrailoğullarının Allah'tan başkasına ibadet etmeyeceklerine ve Allah'tan başka herhangi bir şeyi Rab edinmeyeceklerine, onun yarattığı ve Peygamber olarak gönderdiği İsa'nın emirlerine itaat edeceklerine dair verdikleri ahdi bozmuşlar, Allah'ın yarattığı olan İsa'nın, Allah olduğunu iddia etmişlerdir. Nitekim Hristiyanlardan Yakubi fırkasının inancı bu doğrultudadır. Onlar, Allah'ın kulu, soyu belii, anası belli bir insan olan Hazret-i İsa'ya ilahlık isnad etmişlerdir. Halbuki İsa onları, Allah'ın bir olduğuna inanmaya, ona ibadet etmeye, ona itaat etmeye davet etmiş, Allah'ın kendisinin de onların da Rableri olduğunu söylemiş, onların, Allah'a herhangi bir şeyi ortak koşmalarını yasaklamıştır. Fakat onlar Allah hakkındaki aşırı cehaletlerinden dolayı ona babalık isnad etme fitnesine düşmüşlerdir. Halbuki Allah'a ne baba olmak yaraşır ne de oğul.

Görüldüğü gibi İslam inancına göre Hristiyanlar kâfirdirler. Çünkü İslam'dan başka bir dini kabul eden herkes kâfirdir.

73

Şüphesiz ki: "Allah, üç ilahın üçüncüsüdür." diyenler kâfir olmuşlardır. Oysa tek bir ilahtan başka hiçbir ilâh yoktur. Eğer söylediklerinden vaz geçmezlerse şüphesiz onlardan, inkâr edenlere can yakıcı bir azap isabet edecektir.

Şüphesiz, "Allah üç ilahın üçüncüsüdür." diyen Hristiyanlar da kâfir olmuşlardır. Çünkü ilâh tek bir ilahtır. Gerçekte kulluk edilecek ilâh yalnızca O'dur. Şâyet onlar söylemiş oldukları bu yalan ve iftiralardan vaz geçmezlerse şüphesiz ki "Allah, Meryemoğlu İsa Mesih'tir.", "Allah, üç ilahın üçüncüsüdür." diyerek kâfir olanları can yakıcı bir azap yakalayacaktır.

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime ile İsrailoğullarının, Hristiyan olan başka bir fırkasının, içine düştükleri fitneyi açıklamaktadır. Bu fırka, Allah'a ortak: koşarak, "O. üç ilahın üçüncüsüdür." demişlerdir. Bu görüş, Hristiyanların, Yakubiler, Melkaniler ve Nasturiler diye üç fırkaya ayrılmalarından önceki görüşleridir. Onlar, kadim olan ilahın, bir cevher ve üç unsurdan oluştuğunu iddia etmişlerdir. Üç unsurdan biri, başka birinden doğmayan, fakat çocuk sahibi olan "ba-ba"dır. Diğer babadan meydana gelen, fakat çocuk sahibi olmayan "oğul"dur. Üçüncüsü ise baba ile oğul arasında vasıta olan "eş"tir. Allahü teâlâ bu gibi iftiralarda bulunan Hristiyanları yalanlamış, Allah'ın tek bir ilâh olduğunu, ondan başka herhangi bir hak mabud bulunmadığını beyan etmiştir.

74

Hâla Allah'a tevbe edip ondan af dilemiyorlar mı? Halbuki Allah çok affeden ve çok merhamet edendir.

"Meryemoğlu İsa Mesih Allah'tır." diyen ve "Allah üç ilahın üçüncüsüdür." diyen iki fırka, bu söylediklerinden hâlâ vaz geçip Allah'a tevbe etmiyorlar mı? Ondan günahlarının bağışlanmasını istemiyorlar mı? Halbuki Allah, yaratıklarından tevbe edenin günahını bağışlayan, tevbelerini kabul etmede çokça merhamet edendir. Onları cezalandırmaktan vaz geçip sevgisine kavuşturandır.

Bu âyet-i kerime, Allahü teâlâ'nın lütuf ve rahmetinin çok büyük olduğunu göstermektedir. Zira Hristiyanların bu büyük iftira ve yalanlarına rağmen Allah onları tevbe etmeye, affedilmeye çağırmakta ve kendisinin, affeden ve merhamet eden olduğunu bildirmektedir.

75

Meryemoğlu İsa Mesih de ancak bir Peygamberdir. Ondan önce de Peygamberler gelip geçmiştir. Onun annesi dosdoğru bir kadındır. Her ikisi de yemek yerlerdi. Bak onlara âyetleri nasıl açıklıyoruz. Sonra bak nasıl yüz çeviriyorlar?

Meryemoğlu İsa Mesih ancak diğer Peygamberler gibi bir Peygamberdir. Diğer Peygamberlerin bir anneden doğdukları gibi, o da bir anneden doğmuştur. O, Meryem'in oğludur. Bir anneden doğmak ise yaratan Allah için değil, yaratılan insan için söz konusudur. Fakat Allah, onun vasıtasıyla birtakım mucizeler göstermiştir. Bundan önce de birçok Peygamberler gelip geçmiş, Alalı onlar vasıtasıyla da nice mucizeler göstermiştir. İsa'nın annesi Meryem ise, Allah'ın lanetine uğrayan Yahudiler gibi bir fahişe değil, salına ve takva sahibi dosdoğru bir kadındı. İsa nasıl bir ilâh olabilir ki, kendisi de annesi de diğer insanlar gibi hayatlarını devam ettirebilmek için yeyip içerlerdi. O halde yeyip içen ve diğer beşeri ihtiyaçlarını gidermek zorunda olan böyle bir varlığın ilâh kabul edilmesi şaşkınlık ve sapıklık değil de nedir? Ey Rasûlüm, Yahudi ve Hristiyanlardan kâfir olan bu insanların, Allah'ın Peygamberleri hakkındaki iddia ve iftiralarının batıl olduklarına dair delillerimizi nasıl açıkladığımıza bir bak. Bir de bütün bu delillerimize rağmen yine de onların hak yoldan saptıklarına bir bak.

Onların bu şaşkın ve sapık hallerini Allahü teâlâ başka bir âyet-i kerime'de şöyle beyan ediyor: "..Bu kavme ne oluyor da söz anlamaya yanaşmıyor Nisa Sûresi, 4/78.

76

Ey Rasûlüm, de ki: "Allah'ı bırakıp da size hiçbir fayda ve zarar vermeye gücü yetmeyen şeylere mi ibadet ediyorsunuz? Allah, her şeyi çok iyi işiten, çok iyi bilendir.

Ey Rasûlüm, İsa Mesih'in, rableri olduğunu zanneden bu kâfirlere de ki: "Her şeye gücü yeten Allah'ı bırakıp da size herhangi bir fayda sağlamayan ve sizden herhangi bir zarar uzaklaştıramayan varlıklara mı tapıyorsunuz? Allah, kullarının sözünü çok iyi işiten ve hallerini çok iyi bilendir."

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'yi, Hazret-i İsa'nın Allah olduğunu veya üç ilahtan biri olduğunu iddia eden Hristiyanlara karşı Hazret-i Muhammed'e bir delil olarak göndermiş, her şeyi yaratan, nziklandıran, hayat veren ve öldüren Allah'ı bırakıp da herhangi bir zarar veya fayda sağlayamayan Hazret-i İsa'ya ilâh olarak tapanların, sapıklık içinde olduklarını bildirmiştir. Zira Rab olan kimse, her şeye kadir olan ve yarattıklarına dilediğini yapabilendir. Bu sıfatlardan yoksun olanın Rab kabul edilmesi, sapıklığın ta kendisidir.

77

De ki: "Ey kitap ehli, hakkın dışına çıkarak dininizde aşırı gitmeyin. Daha önce sapmış, bir çoklarını da saptırmış ve böylece doğru yolu kaybetmiş bir kavmin heva ve heveslerine uymayın."

Ey Rasûlüm, de ki: "Ey kitap ehli olan Hristiyanlar, hakkın dışına çıkarak dininizde aşın gitmeyin. İsa'nın Allah veya Allah'ın oğlu olduğunu söylemeyin. Sizden önce hak yoldan sapmış olan ve İsa'nın gayr-i meşru bir çocuk olduğunu söyleyen, annesini de iffetsizlikle suçlayan Yahudilerin

heva ve heveslerine uymayın.' Onlar insanlardan bir çoğunu saptırıp inkâra sürüklemişler, kendileri de İsa'yı ve Muhammed'i yalanlayarak doğru yoldan sapmışlardır.

Allahü teâlâ bundan sonra gelen âyetlerde Yahudilerin uğradıkları zillet, lanet ve helaki zikretmekte ve buyurmaktadır ki:

78

İsrailoğullarından kâfir olanlar, Davud'un ve Meryemoğlu İsa'nın lisanıyla lanetlendiler. Bu onların isyan etmeleri ve aşırı gitmelerinden di.

Allah, İsrailoğullarından kâfir olanları, Zebur'da Davud'un, İncil'de de İsa'nın lisanıyla lanetledi. Bu da Allah'ın emirlerine karşı isyan etmelerinden ve haddi aşmalarındandı.

Âyet-i kerime'de, İsrailoğullarının, Hazret-i Davud ve Hazret-i İsa'nın lisanıyla lanetlendikleri zikredilmektedir.

Müfessirler bu lanetlenmenin nasıl olduğu hususunda çeşitli izahlarda bulunmuşlardır.

a- Abdullah b. Abbas bu lanetlenmeyi şöyle izah etmiştir: "İsrailoğulları her dil ile lanetlenmişlerdir. Hazret-i Mûsa'nın döneminde Tevrat'ta lanetlenmiş, Hazret-i Davud'un döneminde de Zebur'da lanetlenmişler, Hazret-i İsa'nın döneminde İncil'de lanetlenmişler, Hazret-i Muhammed'in döneminde ise Kur'an'da lanetlenmişlerdir. Lanetlenmelerinin sebebi ise, kötülük yapanların, kötülük yapmamalarına dair uyarılmalarından sonra, o kötülük yapanlarla ticari muamelelerinde içli dışlı olmalarıdır. İşîe Allahü teâlâ onları bu yüzden birbirlerine düşürmüş ve onları' lanetine uğratmıştır..

b- Mücahid, Katade ve Ebû Malik ise bu lanetlenmeyi şöyle izah etmişlerdir: "İsrailoğulları Hazret-i Davud'un lisanıyla lanetlenerek şeklen maymuna dönüştürülmüşler, Hazret-i İsa'nın lisanıyla lanetlenerek de domuza dönüştürülmüşlerdir."

c- İbn-i Cüreyc ise bu lanetlenmenin ve neticesinin şöyle olduğunu nakletmiştir: "Hazret-i Davud, İsrailoğullarının evlerinde bulunan bazı kimselerin yanından geçmiş, onlara, "Evde kim var?" diye sormuş, onlar da: "Domuzlar var." demişlerdir. Hazret-i Davud da: "Ey Allah'ım sen bunları domuz yap." demiş onlar da domuza dönüşmüşlerdir.

Hazret-i İsa da İsrailoğullarının aleyhine bedduada bulunarak: "Ey Allah'ım, sen bana ve anneme karşı iftirada bulunanları zelil ve adi maymunlar kıl." demiştir.

d- Abdullah b. Mes'ud ve Ebû Ubeyde'den Rivâyet edilen şu hadis-i şeriflerde ise, İsrailoğullarının lanete uğratılmalarının sebebinin "Kötülükten men ettikleri kimselerle içli dışlı olmaları" hadisesi olduğu beyan edilmektedir.

Abdullah b. Mes'ud bu hususta diyor ki: "Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) buyurdu ki: "İsrailoğulları isyana dalınca, âlimleri onları bu hallerinden vazgeçmeye çağırdılar. Fakat onlar vazgeçmediler. Buna rağmen âlimleri, onların meclislerine gidip oturdular. Onlarla yeyip içtiler. Allahü teâlâ İsrailoğullarmı birbirlerine düşürdü. Onları, işledikleri günahları ve aşın gitmeleri yüzünden Davud'un ve Meryemoğlu İsa'nın diliyle lanetledi."

Abdullah b. Mes'ud diyor ki:

"Resûlullah bunları söylerken sırtını bir yere dayamıştı. Doğrulup oturdu ve dedi ki: "Hayır, ruhum kudret elinde olana yemin ederim ki, böyle yapan günahkârları, yaptıklarından alıkoyup hakka boyun eğdirmedikçe azaptan kurtulmuş olamazsınız. Tirmizî, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Bab: 5, Hadis No: 3047.

Ebû Ubeyde de Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu Rivâyet ediyor:

"İsrailoğullarından bir kusur meydana geldiğinde, kişi, din kardeşinin günah işlediğini görüyor ve ona o günahı işlememesini söylüyordu. Ancak ertesi gün, onda gördüğü bu günah işleme hali, kendisinin, onunla birlikte yeyip içmesine ve onunla içli dışlı olmasına mani olmuyordu. Bunun üzerine Allah onları birbirlerine düşürdü. İşte bunlar hakkında Kur'an'ın şu âyetleri indi. "İsrailoğullarından kâfir olanlar, Davud'un ve Meryemoğlu İsa'nın lisanıyla lanetlendiler. Bu onların isyan etmeleri ve aşın gitmelerindendi."

Ebû Ubeyde devamla diyor ki; "Resûlullah bundan sonra gelen âyetleri şu âyete kadar okudu: "Eğer onlar, Allah'a, Peygambere ve ona indirilene iman etmiş olsalardı kâfirleri dost edinmezlerdi. Fakat onların bir çoğu yoldan çıkan kimselerdir. Maide Sûresi, 5/81 Resûlullah bunları söylerken bir yere yaslanmış vaziyetteydi. Doğrulup oturdu ve dedi ki: "Hayır, zalime el çektirip onu hakka boyun eğdirmedikçe cezalandırılmaktan kurtulamazsınız Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Hadis No: 3048

79

Onlar, yaptıkları kötülüklerden de birbirlerini men etmiyorlardı. Yaptıkları şey ne kötü idi.

Bu âyet-i kerime, İsrailoğullarının yapmış oldukları kötülüklerden birbirlerini men etmemeleri neticesinde Allah'ın lanetine uğradıklarını bildinmekte, böyle olanların aynı akıbete uğrayacaklarına işaret etmektedir. İyiliği emredip kötülüğe mani olmanın bizim de en önemli vazifelerimizden biri olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu hususta Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem)'den bir çok hadis-i şerif Rivâyet edilmektedir: Peygamber efendimiz buyuruyor ki:

"İsrailoğulları isyana düşünce âlimleri onları bu isyandan men ettiler. Fakat onlar vazgeçmeyip isyanlarına devam ettiler. Buna rağmen âlimleri onlarla münasebetlerini keşmeyip, oturdukları yerde onlarla oturup kalktılar, onlarla ye-yip içtiler. Bu sebeple Allah onların kalblerini birbirinden nefret ettirdi. Davud ve Meryemoğlu İsa'nın diliyle onlara lanet etti. Bu, onların, günah işlemelerinden ve haddi aşmalarındandı." Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) bu sözü söylerken yaslanarak oturuyordu. Sonra doğruldu ve şöyle buyurdu: "Hayır, nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki sizler de günah işleyenleri hakka boyun eğdirmedikçe bu cezaya çarptırılacaksınız Timizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Bab: 5, Hadis No: 3047.

Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) diğer bir hadis-i şerifinde de şöyle buyuruyor: "İsrailoğullarında bozulma başladığında onlardan bir adam kendi dininden olan kardeşini günah işlerken görünce, onu sakındırıp men ediyordu. Fakat ertesi gün bu kişiyi, daha önce gördüğü günah işleme hali, günah işleyenle ye-yip içmekten, oturup kalkmaktan ve içli dışlı olmaktan alıkoymuyordu. Allahü teâlâ onların bu halleri sebebiyle kalblerini birbirinden nefret ettirdi. Ve haklarında şu âyetler indi: "İsrailoğullarından kâfir olanlar Davud'un ve Meryemoğlu İsa'nın lisanıyla lanetlendiler. Bu onların, isyan etmeleri ve aşın gitmelerindendi. Onlar yaptıkları kötülüklerden de birbirlerini men etmiyorlardı. Yaptıkları şey ne kötü idi. Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Bab: 6, Hadis No: 3048 / İbn-i Mâce, K. el-Fiten, Bab: 20, Hadis No: 4006.

Resûlullah efendimiz sözlerine devamla buyurdu ki:

"Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin olsun ki, ya iyiliği emredip kötülüğe mani olur, zalimi yaptığından vazgeçilir ve onu hakka boyun eğdirirsiniz, veya Allah sizin kalblerinizi birbirinden nefret etririr de birbirinize düşersiniz ve İsrailoğullarına lanet ettiği gibi sizi de lanetine uğratar. Ebû Davud, K- el-Melahim, Bab: 17, Hadis No: 4336, 4337.

Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) efendimiz yine bu hususta buyuruyor ki:

"Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin olsun ki, ya iyiliği emreder, kötülüğü nehyedersiniz, ya da Allah pek yakında katından size bir azap gönderir de, o azabı kaldırması için Allah'a yalvarırsınız, fakat duanız kabul edilmez. Tirmizi, K. el-Fiten, Bab: 9, Hadis No: 2169 / Ahmed b. Hanbel, Müsned, C.5, S. 388

Diğer bir hadis-i şerifte de şöyle buyurulmaktadır:

Başınıza Allah'ın azabı gelip de o azabın kaldırılması için dua ettiğiniz halde duanızın kabul edilmeyeceği an gelmeden önce mutlaka iyiliği emredin, kötülüğe mani olun. İbn-i Mâce, K- el-Fiten, Bab: 20, Hadis No: 4004...

Ayrıca şu hadis-i şerifte de buyurulmaktadır ki: İçinizden kim bir kötülük görürse onu eliyle değiştirin. Eğer buna gücü yetmezse diliyle (değiştirsin.) Şâyet buna da gücü yetmezse kalbiyle (değiştirsin.) Bu da imanın en zayıf halidir. Müslim, K. el-tmun, Bab: 78, Hadis No: 49 / Ebû Davud, K. es-Stilah, Bab: 24S, Hadis No: K. el-Melahim, Bab: 17, Hadis No: 4340 Tirmizi, K. el-Fiten, Bab: 11, Hadis No: 2172/İbn-i Mace, K. el-Fiten, Bab: 20, Hadis No: 4013.

Diğer bir hadis-i şerifte de şöyle buyurulmaktadır:

Şüphesiz ki Allah, bazı kişilerin işledikleri günahlar yüzünden bütün insanları cezalandırmaz. Ancak bütün insanlar aralarında kötülüğün yayıldığı görür de ona mani olmaya güçleri yettiği halde, o kötülüğe mani olmazlarsa, o zaman bir kısmınızın işlediği günah yüzünden hepinizi cezalandırır. Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 4, S. 192 / Muvatta, K. el-Kelam, Bab: 23.

Diğer bir hadis-i şerifte de şöyle buyurulmaktadır:

"Yeryüzünde bir günah işlenir de bir kimse onu görüp karşı çıkarsa, o kimse orada bulunmamış gibidir. (Yani o günahın işlenmesinden dolayı hesaba çekilmez.) Şâyet orada bulunmadığı halde işlenen günaha rıza gösterirse, o günahın işlendiği yerde bulunmuş gibidir. (Yani o günahın işlenmesinden dolayı hesaba çekilir. Ebû Davud, K. el-Melahim, Bab: 17, Hadis No: 4345.

Diğer bir hadis-i şerifte şöyle buyurulmaktadır:

"İnsanlar özür beyan edemeyecek hale düşmedikçe, veya mazur görülmecekleri hale gelmedikçe helak olmayacaklardır. Ebû Davud, K. el-Melahim, Bah: 17, Hadis No: 4347 / Ahmed b. Hanbel, Müsned, C.4. S. 260; C5, S. 293. Yani insanlar bilerek ve çokça günah işleyecekler, böylece özür beyan edemeyecek duruma düşeceklerdir.

Ebû Said el-Hudri diyor ki:

"Bir gün Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) hutbe okurken şöyle buyurdu: "Dikkat edin, insanlardan çekinmek, sakın bir kişinin hak bildiği şeyi söylemesine engel olmasın. İbn-i Mace, K. el-Fiten, Bab: 20, Hadis No: 4007 /Tirmizi, K. el-Fiten, Bab: 26, H. No: 2191.

"Cihadın en üstünü zalim idareci huzurunda hakkı söylemektir. Ebû Davud, K. el-Melahim, Bab: 17, Hadis No: 4344/Tirmizi, K. el-Fiten, Bab: 13, H.No: 2174. Bir diğer hadis-i şerifinde de Peygamber efendimiz şöyle buyurmaktadır:

"Sizden bir kimse sakın kendisini küçük görmesin." Bunun üzerine dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizden bir kimse kendisini nasıl küçük görür?" Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) buyurdu ki: "Allah'ın, tebliğ edilmesi icabeden bir emrini görür de orada susarsa, Allah da ona

kıyamet gününde "Senin şöyle şöyle konuşmana engel neydi?" diye sorar. O da: "İnsanların korkusuydu." der. Bunun üzerine Allahü teâlâ "İnsanlardan değii, benden korkman gerekirdi." buyurur. İbn-i Mace, K. el-Fiten, Bab: 20, Hadis No: 4008 / Ahmed b. Hanbel, Müsnetl, C.3, S.47, 73, 91. İşte insanın kendisini küçük düşürmesi budur. Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem)'e bir gün şöyle soruldu:

"Ey Allah'ın Resulü, biz müslümanlar iyiliği emretme ve kötülüğe mani olmayı ne zaman terkederiz?" Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) şu cevabı verdi: "Sizden evvelki ümmetlerde görülenler, sizde de görüldüğü zaman." Dedik ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizden önceki ümmetlerde neler görülmüştü?" Buyurdu ki: "Görülen şeyler, mülkün küçüklerinizde olması, fuhuşun büyüklerinizde görülmesi, ilmin de rezillerinizde bulunmasıdır. İbn-i Mace, K. el-Fiten, Bab: 20, Hadis No: 4015/Ahmed b. Hanbel, Müsned, C.3, S.187.

80

Onlardan bir çoklarının, kâfirleri dost edindiklerini görürsün. Nefislerinin kendilerine takdim ettiği şey ne kötüdür. Allah onlara gazap etmiştir. Onlar ebedi olarak azap içinde kalacaklardır.

Ey Rasûlüm, Yahudilerden bir çoğunun putlara tapan müşrikleri dost edindiklerini görürsün. Nefislerinin kendileri için takdim ettiği bu hal ne çirkin bir durumdur.' Allah, kâfirleri dost edinmeleri sebebiyle onlara gazap etmiştir.

Onlar kıyamet gününde de cehennem azabında ebedi olarak kalacaklardır.

81

Eğer onlar Allah'a, Peygambere ve ona indirilene iman etmiş olsalardı, kâfirleri dost edinmezlerdi. Fakat onlardan bir çoğu yoldan çıkan kimselerdir.

Eğer İsrailoğulları Allah'a, Peygamberi Muhammed'e ve Muhammed'e indirilen Kur'an'a iman etmiş olsalardı, kâfirleri dost edinmezlerdi. Fakat onlardan çoğu Allah'a itaatten ayrılan, helali haram sayan fasıklardır.

Mücahid bu âyet-i kerime'nin, münafıklar hakkında nazil olduğunu söylemiştir.

82

Ey Rasûlüm, şüphesiz insanlardan iman edenlere en şiddetli düşman olarak Yahudileri ve Allah'a ortak koşanları bulursun. Ve yine iman edenlere sevgi bakımından en yakın olarak "Biz Hristiyanız." diyenleri bulursun. Bu da onların arasında papazların ve rahiplerin bulunmasından ve büyüklük taslamamalarındandır.

Ey Rasûlüm, şüphesiz ki insanlardan mü'minlere en şiddetli düşman olarak Yahudileri ve Allah'tan başka şeylere tapan müşrikleri bulursun.

Çünkü bunların inkârları inatçılıklarından kaynaklanmaktadır. Ve yine insanlardan mü'minlere en yakın olarak böbürlenmeyen Hristiyanları bulursun. Çünkü onların içinde papazlar ve rahipler vardır. Bir de onlar hakka karşı büyüklük taslamazlar. Müfessirler bu âyet-i kerime'nin nüzul sebebi hakkında farklı görüşler zikretmişlerdir:

a- Bazı âlimlere göre bu ve bundan sonra gelen âyetler Habeşistan'dan Resûlullah'a gelip, müslüman olan Habeşliler hakkında nazil olmuştur.

b-

Diğer

bazılarına göre bu âyet-i kerime, Habeşistan Kralı Necaşi ve onunla birlikte müslüman olan kişiler hakkında nazil olmuştur. Bu hususta Said b. Cübeyr diyor ki: "Necaşi Resûlullah'a bir heyet gönderdi. Resûlullah onlara Kur'an okudu. Onlar da müslüman oldular. Allah o müslüman olan kişiler hakkında bu âyeti indirdi. Onlar gidip bu durumu Necati'ye anlattılar, o da müslüman oldu ve müslüman olarak öldü. Necati'nin ölüm haberi gelince Resûlullah buyurdu ki: "Kardeşiniz Necaşi öldü. Onun cenaze namazım kılınr" Resûlullah, Necaşi Habeşistan'da iken cenaze namazını Medine'de kıldırdı. Abdullah b. Abbas da bu âyetin izahında diyor ki: "Resûlullah Mekke'de iken müşriklerin, sahabilerine bir şey yapacaklarından korkuyordu. Bu sebeple Cafer b. Ebi Talib, Abdullah b. Mes'ud ve Osman b. Mez'umun da içinde bulunduğu bir topluluğu Habeşistan Kralı Necaşi'ye gönderdi. Müslümanların Habeşistan'a gittikleri haberi müşriklere ulaşınca, onlar da Amr b. el-Ass'ın içinde bulunduğu bir heyeti Necaşi'ye gönderdiler. Müşriklerin heyeti müslümanlardan önce Habeşistan'a vardı ve Necaşiye dediler ki: "İçimizden bir adam çıktı. Kureyşlilerin akıllanının ve düşüncelerini küçümsüyor. Kendisinin Peygamber olduğunu iddia ediyor. O sana, kavmini, senin aleyhine ifsad etmek için bir heyet gönderdi. Biz sana gelip bunu bildirmeyi düşündük." Necaşi dedi ki: "Onlar bana geldiklerinde ne söyleyeceklerine bakarım." Resûlullah'ın gönderdiği heyet Habeşistan'a ulaştı. Necaşi'nin kapısına vardılar ve dediler ki: "Allah'ın dostlarının içeri girmesine izin verir misin?" Necaşi de dedi ki: "İzin verin girsinler. Allah'ın dostlarına kapımız açıktır." Heyet içeri girince Necaşi'ye selam verdiler. Kureyş'in gönderdiği heyet, "Ey Kral bizim sana doğru söylediğimizi gördün mü? Bunlar seni, selamlandığın şekilde selamlamadılar." dediler. Necaşi müslümanlara: "Sizin, beni, benim selamlanmam ile selamlamamanızın sebebi nedir?" diye sordu. Onlar da: "Biz seni cennet ehlinin ve meleklerin selamı ile selamladık." dediler. Necaşi onlara: "Adamınız İsa ve annesi hakkında ne diyor?" diye sordu. Onlar da: "O, İsa hakkında diyor ki: "O, Allah'ın kuludur. Allah'ın Meryem'e ulaştırdığı bir sözüdür. Ve Allah'tan bir ruhtur." Meryem hakkında da diyor ki: "O. bakire ve sevimli bir kadındır. Kendisini Rabbine adayan bir kadındır," Bunun üzerine Necaşi yerden bir çöp aldı ve dedi ki: "İsa ve annesi, sizin arkadaşınızın bu söylediklerinden şu kadar farklı bir şey söylememişlerdir." Müşrikler Necaşi'nin bu sözünden hoşlanmadılar. Yüzleri değişti. Necaşi müslümanlara: "Size indirilen âyetlerden herhangi

bir şey biliyor musunuz?" diye sordu. Onlar da "Evet." dediler. Necaşi: "Okuyun." dedi. Onlar da okudular. Orada papazlar, ruhbanlar ve diğer Hristiyanlar bulunuyorlardı. Onlar müslimanların okudukları her şeyi anladılar. Gerçeği anlamalarından dolayı gözlerinden yaşlar döküldü. Allahü teâlâ işte bunlar hakkında buyurdu ki: "Bu da (yani müslümanlara yakınlık göstermeleri) onların arasında papazların ve rahiplerin bulunmasından ve büyüklük taslamamalarındandır."

Bu hususta Süddi de diyor ki: "Necaşi Resûlullah'a Habeşistan'dan on iki adam gönderdi. Onların yedisi papaz, beşi ruhban idi. Onlar Resûlullah'ı görüp, ona bazı şeyler soracaklardı. Resûlullah ile karşılaşınca Resûlullah onlara, Allahü teâlâ'nın indirdiği bazı âyetleri okudu. Onlar ağladılar ve iman ettiler. İşte bu âyet ve bundan sonra gelen âyet onlar hakkında nazil oldu. Onlar dönüp Necaşi'ye gittiler. Necaşi onlarla birlikte hicret etmiş Resûlullah'a geliyordu. Yolda öldü. Resûlullah ve müslümanlar gıyaben onun cenaze namazını kıldılar. Ve onun için Allah'tan af dilediler.

c- Katade'ye göre ise bu âyet-i kerime, Resûlullah Peygamber olarak gönderilmeden önce Hazret-i İsa'nın şeriatı üzere amel eden, Resûlullah'a Peygamberlik gelince de onun hak Peygamber olduğunu anlayan ve ona iman eden bir topluluk hakkında nazil olmuştur.

Taberi diyor ki: "-Bize göre bu hususta doğru olan görüş şudur: Âyet-i kerime, Hristiyan olduklarını söyleyen, Allah'a ve Resulü'ne karşı sevgi beslemede insanların en yakını olan kişileri zikretmiş, fakat bunların isimlerini bize açıklamamıştır. Bunlar Necaşi ve arkadaşları da olabilir, Hazret-i İsa'nın şeriatı üzere yaşayıp, İslam geldikten sonra müslüman olan bir kısım insanlarda olabilir.

Müfessirler âyette zikredilen papaz ve ruhbanlardan kimlerin kastedildiği hususunda iki görüş zikretmişlerdir:

Abdullah b. Abbas'a göre bunlardan maksat, Hazret-i İsa'nın davetine icabet edip Hristiyanlığı kabul eden ve onun şeriatı üzere yaşayan denizcilerdir.

Ebû Salih ve Said b. Cübeyr'e göre ise bunlar, Habeş Kralı Necaşi'nin Resûlullah'a gönderdiği heyettir. Bu heyette bulunan kişilerin sayısının elli ile yetmiş küsur olduğu Rivâyet edilmektedir. Resûlullah'ın, kendilerine Yasin Su-resi'ni okurken hakkı idrak ederek ağladıkları Rivâyet edilmektedir.

Taberi diyor ki: "Bize göre bu hususta doğru olan görüş şudur: Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de bâzı Hristiyanların, mü'minlere ve Resûlullah'a sevgi besleme hususunda diğer kâfirlerden daha yakın olduklarını bildirmiştir. Hristiyanların böyle olmalarının sebebi ise, içlerinde kendilerini ibadete veren, manastırlara ve kiliselere çekilerek ruhbanlık yapan âbidleri, kitaplarını anlayan bilginleri ve onları okuyan kurraları vardır. Bu sebeple onlar hakkı anlayınca kibirlenmezler. Bu sebeple de mü'minlerden uzak durmazlar. Zira onlar Allah yolunda samimidirler.

Halbuki Yahudiler böyle değildirler. Onlar Peygamberleri öldürmeyi, Allah'ın emir ve yasaklarına karşı çıkarak Allah'a isyan etmeyi ve indirdiği kitapları tahrif etmeyi âdet haline getiren insanlardır. Günümüzde bazı cahiller, bu âyet-i kerime'nin, bugünkü Hristiyanları övdüğünü ve onların, Müslümanlara karşı düşmanlık beslemede Yahudiler kadar şiddetli olmadıklarını, bu sebeple de onların, bizim kardeşlerimiz gibi olduklarını zannetmekte ve delil olarak da bu âyet-i kerime'yi göstererek: "Kur'an-ı Kerim Yahudileri kınarken, Hristiyanları övüyor." demektedirler. Böyle düşünenlerin tahminleri yanlış, sözleri batıldır. Böyle düşünmeleri, daha önceki ve daha sonraki âyetler arasındaki irtibatı kuramamalarındandır. Zira Kur'an-ı Kerim biz müslümanları uyarak hem Yahudi hem de Hristiyanları dost edinmekten kaçınmamızı emretmekte ve kendi dinlerine dönmedikçe bizi sevmeyeceklerini bildirmektedir.

Bu hususta Maide Sûresinin elli birinci âyetinde şöyle buyunılmaktadır: "Ey iman edenler, Yahudi ve Hristiyanları dostlar edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden kîm onları dost edinirse, şüphesiz onlardan olur." Bakara Sûresi'nin yüz yirminci âyetinde ise şöyle buyurulmaktadır: "Kendi dînlerine uymadıkça Yahudi ve Hristiyanlar senden asla razı olmayacaklardır." "İman edenlere sevgi bakımından en yakın olarak 'Biz Hristiyanlar' diyenleri bulursun." buyuran bu Maide Sûresi'nin seksen ikinci âyeti ise, daha önce de belirtildiği gibi, evvela Hristiyan olup, sonra da hakka boyun eğerek müslüman olan Habeşistanlılar veya diğerleri hakkında nazil olmuştur. Nitekim bundan sonra gelen âyet-i kerime de bu hususa işaret etmektedir. etmeyiz'?

83

Bak. Âyet 84.

84

Peygambere indirileni işittikleri zaman, onun hak olduğunu öğrendiklerinden dolayı gözlerinin yaşla dolduğunu görürsün. Onlar: "Ey Rabbimiz, iman ettik. Bizi de şahitlerle yaz. Allah'a ve bize gelen hakka nasıl iman etmeyelim? Halbuki biz Rabbimizin bizi salih bir toplulukla birlikte cennete koymasını çok arzu ediyoruz." derler.

Müslümanlara sevgi bakımından en yakın olan Hristiyanlar, Peygambere indirilen âyetleri işittikleri zaman, işittiklerinin hak olduğunu anladıklarından dolayı gözleri yaşlarla dolar ve şöyle derler: "Ey Rabbimiz, Peygamberin Muhammed'e indirdiğin Kur'an'ı tasdik ettik. Sen bizleri, Kur'an'ın hak olduğuna şahitlik edenlerle beraber eyle, sevap ve mükâfaatlandırmada onların derecelerine ulaştır. Allah'ın birliğine ve mukaddes kitabında bize gelen hakka nasıl iman etmeyelim? Halbuki bizler, Rabbimizin bizi, salih topluluklarla beraber naim cennetlerine koymasını ve kıyamette bizleri onların derecelerine erdirmesini candan isteriz."

Süddi, Abdullah b. Zübeyr, Urve b. Zübeyr ve Zübri bu âyet-i kerime'nin, Habeşistan Kralı Necaşi'nin gönderdiği heyet hakkında nazil olduğunu söylemişlerdir. Bunlar, kendilerine Kur'an okununca, onun hak olduğunu

anlamışlar, gözleri yaşlarla dolmuş ve iman ettiklerini bildirmişlerdir. Ayrıca Allahü teâlâ'dan, kendilerini şahitlerle birlikte yazmasını niyaz etmişlerdir.

Burada zikredilen şahitlerden maksat, Abdullah b. Abbas'a göre, Muhammed ümmetidir. "Şahitler" denilmesinin sebebi ise onların kıyamet gününde Kur'an'dan öğrendiklerine göre. Peygamberlerin, ümmetlerine, Allah'ın emirlerini tebliğ ettiklerine dair şahitlik yapacak olmalarındandır.

Bu husus başka bir âyetle de şöyle beyan edilmektedir; "Böylece biz sizin, insanlara karşı şahitler olmanız, Peygamberin de size karşı şahit olması için sizi, orta yolu tutan bir ümmet kıldık. Bakara Sûresi, 2/143.

Âyette zikredilen "salih topluluk"tan maksat, Allah'a iman eden, ona itaat eden, bu sayede cennete girmeyi hak eden insanlardır.

85

Böylece dediklerinden dolayı Allah onları, altlarından ırmaklar akan cennetlerle mükâfaatlandırmıştır. Orada ebedi olarak kalacaklardır. İşte iyilik yapanların mükâfaatı budur.

Onların iman etmeleri, hakkı kabul etmeleri ve bunlun söylemeleri sebebiyle Allah onları, altlarından ırmaklar akan cennetlerle mükâfaatlandırmıştır. Onlar orada devamlı olarak kalacaklardır. Oradan hiç çıkmayacaklardır. Başka bir yere de nakledilmeyeceklerdir. İşte iyilikte bulunanların mükâfaatı budur. İyilikte bulunanın iyilikte bulunması ise Allah'ı kesin bir şekilde birlembek, hiçbir şeyi ona ortak koşmamak, Peygamberleri ve onların, Allah katından getirdikleri kitapları tasdik etmek, farzlarını eda edip yasaklarından kaçınmaktır. İşte altından ırmaklar akan cennetleri hak etme, böyle bir iyiliğin karşılığıdır.

86

İnkâr edenlere ve âyetlerimizi yalanlayanlara gelince; işte onlar, cehennemliklerin ta kendileridir.

Колкото до онези, които отричат единството на Аллах и пророчеството на Мохамед , и онези, които отричат откровенията, които изпраща в книгите; те са жителите на Ада, чийто огън е много тежък.

87

Вярващите, не забранявайте чистите неща, които Аллах ви е направил законни и не превишавате границите. Защото Аллах не обича онези, които престъпват.

Вярващи, месо, мляко и т.н., които Аллах ви е направил халал. Не забранявайте неща като свещеник и духовенство да правят чистите неща, които харесвате, да ядете неща и да се приближавате към жени. Те са забранили жени, чисти храни и напитки. Някои от тях са се затворили в манастири, някои от тях се скитали по леска земя. Не

превишавайте границите, които вашият Господ е привлякъл към вас като халал и харам. Аллах не обича онези, които престъпват.

Този стих за причината за коментарите на кериме споменава две мнения за каузата .

а- Абу Малик, Iqrima , Abraham меридиан Abu KILAB A, Katada , Сюд и Абдула б. Абас "транспортира с поглед резервоар, тези стихове; А е идване причина е: Осман б. Mez'in, Abdullāh b. Амр, Али б. Абу Талиб част като придружители и праведен убеждение, че това е поведение, което се забранява на някои от нещата, които Аллах е разрешил за тях. Например, те не се обръщат към жените, ядат и пият някои храни, които са чисти и вкусни. Някои дори смятаха, че са напълно отдалечени от похотливите желания, като отрязват гениталния орган. За това става въпрос стих-и kerime nazil е бил, вярващи, Аллах ги е наредил халал да не ги забранява.

Той казва, че Абу KILAB в точка: "The Пратеник е спътници бяха . Да напуснат някои от в света, оставяйки жените и ruhbanl ви носи желяз Malard Тогава Пратеника на Аллах се изправи, те говореха много непреклонна и каза:" Вие, които са били преди да станат религията си, като затрудняват загинали. Те направиха религията за тях трудно. Аллах им направи религията им легитимна, тъй като те затрудниха. Хората в днешните манастири и църкви са техните останки. Поклонете се на Аллах и не свързвайте нищо с Него. Направете поклонение и Умра. Бъдете честни, че с вас трябва да се отнасяте честно. А Абу Кълъбе казва: İşte Този стих е благословен за такива хора.

Катада казва това казва за откровението причинява на стиха: "Тъй като ние сме казали, Пратеник е спътници са .. Някои от по-отколкото приближава жени и ако те се дистанцират от яденето Те искат да се създаде манастири Те знаят Пратеника на Аллах ", за да стигне, Пратенико на Аллах каза: "по-близо до моята религия ми жени и трябваше да напусне, за да яде, манастири получат няма такова нещо. " Катада Сега, когато казва:" и отново, съобщи за нас, Пратенико на Аллах ера "три на хората бяха решили да направите следното: каза един:" аз няма да спят през нощта, аз постоянно ще се моля. " Другият каза: "Няма да се доближава до жените." Той ги извика и каза: „Казаха ми, че ще направиш това. А те казаха: „Да, о, Пратеник на Аллах, ние не искахме нищо друго освен не. те казаха. Пратеникът на Аллах каза: "Но молах се през нощта и спя. Някои дни поствам, някои дни не го правя. Приближавам се към жените. Който превежда от обрязването ми, той не е от мен."

В това отношение Абдула б. Абас също казва: "Този стих-и kerime , Пратенико на Аллах е някои другари са Бяха каза предполага в." Намалихме нашите полови органи. . Забележителностите земята в света, тъй като те направиха на изоставят и свещеници похотливи моите желания, пътуване, нека да "Това са новините на Пратеника на

Аллах ." Достигна Messenger на Аллах . Запита себе си ги извикал и това беше казано Те казаха: ". Да, това е", каза. Пратеника на Аллах също така каза: "Но аз , пост. Аз вземам почивка. Моля се. Аз спя. Аз се женя за жени. Който вземе моята Сунна, е моя. Който не вземе слънцето ми, той не е от мен. Абдула б. Абас , Осман б. Mez'un "тези спътници са се споменава, че един от.

İkiime diyor ki: "Resûlullah'ın sahabilerinden Osman b. Mez'un, Ali b. Ebi Talib, Abdullah b. Mes'ud, Mikdat b. el-Esved ve Ebû Huzeyfe'nin azadlı kölesi Salim inzivaya çekildiler. Kendilerini evlerine hapsettiler, kadınlardan uzak durdular. Yün giymeye başladılar. Güzel olan yiyecek ve giyecekleri kendilerine haram kıldılar. Sadece İsrailoğullarından, dünyayı gezip dolaşanların yediklerini yediler, giydiklerini giydiler. Kendilerini iğdiş yapmak istediler. Geceleri devamlı olarak namazla geçireceklerine, gündüzleri de devamlı oruç tutacaklarına dair ittifak ettiler. Bu âyet işte bunlar hakkında nazil oldu. Bunun üzerine Resûlullah adam gönderip onları yanına çağırttı ve buyurdu ki: "Nefsinizin üzerinizde hakkı var. Gözünüzün üzerinizde hakkı var. Oruç da tutun, ara da verin. Namaz da kılın, uyku da uyuyun. Bizim sünnetimizi terkeden bizden değildir." Bunun üzerine o sahabiler dediler ki: "Ey Allah'ım, biz teslim olduk ve indirdiğine uyduk."

b- İbn-i Zeyd'e göre ise bu âyet-i kerime Abdullah b. Revaha, hanımı ve misafiri hakkında nazil olmuştur.

Abdullah b. Revaha bir kişiyi misafir etmiş, fakat bir işi çıkmış ve akşam yemeğinde bulunamamış. Eve dönünce ailesine: "Sen misafire akşam yemeği vermedin mi?" diye sormuş, hanımı da ona: "Yemek az idi. Senin gelmeni bekledim." diye cevap vermiştir. Bunun üzerine Abdullah "Sen benim için misafirime yemek vermedin ha? Senin yemeğini tatmak bana haram olsun." demiştir. Hanımı da: "Eğer sen onu tatmazsan, onu tatmak bana da haram olsun." demiş. Misafir de: "Sizler onu tatmazsanız, onu tatmak bana da haram olsun." demiştir. Abdullah b. Revaha bu durumu görünce hanımına: "Getir yemeği haydi besmele çekip yeyin." demiş. Yemeği yedikten sonra gidip durumu Resûlullah'a anlatmıştır. Resûlullah da ona: "İyi yapmışsın." demiştir. İşte bu ve bundan sonra gelen âyet onlar hakkında nazil olmuştur.

c- İkrime'nin Abdullah b. Abbas'tan naklettiğine göre ise, bu âyet-i kerime'nin nüzul sebebi şudur:

Bir adam Resûlullah'a gelmiş ve ona demiş ki:

"Ey Allah'ın Resulü, ben et yediğim zaman kadınlara karşı isteğim artıyor, şehvani isteklerim beni kaplıyor. Bu sebeple ben et yemeyi kendime haram kıldım." İşte bunun üzerine Allahü teâlâ: "Ey iman edenler, Allah'ın size helal kıldığı temiz şeyleri haram saymayın." âyetini indirmiştir Tirmizi, K. Tefsir el-Kuran, Sûre: 5, Bab: 12; Hadis No: 3054.

Bütün bunlardan anlaşılmaktadır ki; bu âyet-i kerime, kişinin Allah'ın kendisine helal kıldığı şeyleri haram saymasının yasak olduğunu bildirmekte, bu yolla takvaya erişmek isteyenlerin yanlış bir yolda olduklarını beyan etmektedir. Bu hususta Peygamber efendimizden şu hadisler de nakledilmektedir: Enes b. Malik'in şöyle dediği rivâyet edilmektedir:

"Ashaptan üç kişi Resûlullah'ın zevcelerinin evlerine gelerek onun, gizlice yaptığı ibadetleri öğrenmek istemişlerdi. Durum (Resûlullah'ın evinde gizlice yaptığı ibadetler) kendilerine bildirilince, Resûlullah'ın yaptığı ibadetleri azımsarcasına şöyle dediler: "Durum böyle amma, Resûlullah nerde biz nerde. Çünkü onun geçmişte ve gelecekte işlemesi muhtemel bütün günahları affedilmiştir." Sonra içlerinden biri: "Ben, geceleri devamlı namaz kılacağım." dedi. Diğeri: "Ben devamlı oruç tutacağım ve bozmayacağım." dedi. Üçüncüsü ise: "Ben de kadınlardan ayrı yaşayacağım, hiç evlenmeyeceğim." dedi. O anda Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) geldi ve onlara: "Şöyle şöyle konuşanlar sizler misiniz? Allah'a yemin olsun ki ben sizin Allah'tan en çok çekineniniz ve ondan en çok korkanınızım. Fakat ben bazan oruç tutarım, bazan da yerim. (Geceleri) bazan namaz kılarım, bazan da uyurum. Kadınlarla da evlenirim. (İşte benim sünnetim budur.) Kim benim sünnetimden yüz çevirirse o benden değildir. Buhari, K. en-Nikah, Bab: 1 /Müslim, K. en-Nikah, Bab: 5, Hadis No: 1401 /Nesai, K. en-Nikah, Bab: 4 / Ahmed b. Hanbel, Müsned, C.2, S. 158.

Ebi Vakkas diyor ki:

"Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) Osman b. Mez'un'un, kadınlardan uzak durma kararını reddetmeyip, ona bu hususta izin verseydi, bizler de mutlaka kendimizi iğdiş eder, erkekliğimizi yok ederdik. Müslim, K. en-Nikah, Bab: 6. Hadis No: 1402 / Nesai, K. en-Nikah, bab: 4.

Âyet-i kerime'de geçen "Haddi aşmayın" ifadesi, Süddi tarafından, "Osman b. Mez'un gibi, cinsel organlarınızı kesmeye kalkarak, Allah'ın koyduğu sınırı aşmayın." demektir. İkrime'ye göre bu ifadeden maksat şudur: "Kadınları, bir kısım yiyecek ve içecekleri ve uykuyu kendinize haram kılmaya girişerek Allah'ın sizin için koyduğu sınırları aşmayın." demektir.

Hasan-i Basri'ye göre ise bu ifade geneldir. Allahü teâlâ, bununla helalar aşılarak, haramlara düşmeyi yasaklamıştır.

Taberi, âyetin genel ifadesine uygun olması hasebiyle ve âyetin genel ifadesini tahsis eden özel bir delilin bulunmaması dolayısıyla Hasan-ı Basri'nin izah şeklini tercih etmiş, âyetin mânâsının "Gerek haramlar, gerekse helaller hususunda Allah'ın koyduğu sınırları aşmayın." şeklinde olduğunu söylemiştir. Âyetin nüzul sebebinin, Osman b: Mez'un ve benzeri sahabilerin davranışları olması âyetin genel hükmünü kayıtlamaz. Bu âyet her helalin ve haramın sınırlarını aşanları kapsamaktadır.

Allah'ın size verdiği miktardan helal ve temiz olarak yeyin. İman ettiğiniz Allah'tan korkun.

Ey iman edenler, Allah'ın size rızık olarak verdiği ve size helal kıldığı yemeklerden yeyin. Birliğine iman ettiğiniz ve Rabliğini tasdik ettiğiniz Allah'tan korkun. Onun, helal ve haramlar hususunda koyduğu sınırları aşmayın. Haram kıldıklarını helal, helal kıldıklarını haram saymayın. İman ettiğiniz Rabbinize karşı gelmekten kaçın. Aksi takdirde onun gazabına veya azabına uğratılmış olursunuz.

Bu hususta diğer bir âyet-i kerime'de de şöyle buyurulmaktadır; "Ey iman edenler, size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yeyin. Şâyet sadece Allah'a ibadet ediyorsanız ona şükredin. Bakam Sûresi, 2/172.

Allah sizi, kasıtsız olarak yaptığınız yeminlerinizden sorumlu tutmaz. Fakat bile bile yaptığınız yeminlerinizden sizi sorumlu tutar. Bu, (bozulan) yeminin keffareti, ailenize yedirdiğinizin ortalamasından, on yoksulu yedirmek veya giydirmek, yahut da bir köle azad etmektir. Bunları bulamayan kimse için de üç gün oruç tutmaktır. Yapıp da bozduğunuz yeminlerinizin keffareti işte budur. Yeminlerinizi koruyun. İşte Allah, âyetlerini size böyle açıklar ki şükredesiniz.

Allah sizleri, "Hayır vallahi, evet billahi" gibi kasıtsız olarak yaptığınız yeminlerinizden dolayı hesaba çekmez. Fakat sizleri, bir şeyi yapip yapmayacağınıza dair bilerek yaptığınız yeminlerinizden sorumlu tutar. Bozduğunuz yeminlerinizin keffareti, ya ailenize yedirdiğiniz şeylerin ortalamasından yedirmek suretiyle on fakiri doyurmak veya giydirmek ya da Allah rızası için bir köle azad etmektir. Yedirecek yemek, giydirecek elbise veya azad edecek köle bulamayanın keffareti ise üç gün oruç tutmaktır. İşte yaptığınız yeminleri bozmanızın keffareti budur. Yeminlerinizi muhafaza edin, bozmayın. Bozduğunuz takdirde keffaretini yerine getirin. İşte Allah, âyetlerini size böyle açıklar ki şükredesiniz.

Resûlullah'ın sahabileri, bir kısım helal şeyleri, yemin etmek suretiyle kendilerine haram kılmışlardır. Allahü teâlâ, bu âyet-i kerime ile, yeminler ederek helal şeyleri kendilerine haram kılmalarını yasaklamıştır.

Bu hususta Abdullah b. Abbas diyor ki: "Ey iman edenler, Allah'ın size helal kıldığı temiz şeyleri haram saymayın." âyet-i kerimesi, kendilerine kadınlara yaklaşmayı ve et yemeyi yasaklayan kimseler hakkında nazil olunca bunlar dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, bunları yapmayacağımıza dair yaptığımız yeminler ne olacak?" Bunun üzerine Allahü teâlâ: "Allah sizi, kasıtsız olarak yaptığınız yeminlerinizden sorumlu tutmaz." âyetini indirdi.

Taberi diyor ki: "Biz daha önce hangi yeminlerin kasıtsız (Yemi-i lağiv), hangilerinin kasıtlı yeminler olduğunu ve hangi yeminlerin bozulup, hangi yeminlerin bozulmayacağı hususunu bu kitabımızda Bakara Sûresi'nin iki

yüz yirmi beşinci âyetinin izahında zikrettik, bu sebeple burada tekrarlanmasına lüzum görmedik."

Mücahid, kasıtlı olarak yapılan yeminlerden maksadın, bilerek yapılan yeminler olduğunu, Hasan-ı Basri ise bunlardan maksadın, günah işlemek maksadıyla yapılan yeminler olduğunu, bu sebeple bozularak yerine keffaret ödenmesi gerektiğini söylemiştir.

А стихове; от "Тази клетва изкупление на". Той е ръкоположен. Бяха споменати две становища за това дали клетвата, спомената тук, е под клетва или преднамерена клетва,

а- Хасан-и Басри , Шаби , Абу Малик, Ибрахим и Нехай , Хазрет-и Аиша , Яхя б. Каза, Али б. Еби Талха и СудиСпоред целта на тази клетва, която се споменава тук, е преднамерено направена клетва. Ако това е нарушено, гореспоменатите стихове ще бъдат изпълнени. Според тях целта на клетвата и лагив е, че човек се кълне, като мисли, че нещо е вярно. Но това нещо не е толкова вярно, колкото той мислеше. Лицето не носи отговорност за такава клетва. Няма нужда изкуплението да го наруши. Преднамерената клетва е умишлено да се кълне в нещо, което човек знае. Ако наруши тези клетви, той трябва да изпълни стиха, споменати в стих. Освен това, за да извърши умишлено направен този грях, е необходимо да се преобърне и изкупление. Не може да запази обетите си.

Абу Малик казва: "Клетвата е от три вида. Клетва, която трябва да бъде дадена на изкупление, когато те са счупени, клетви, които не изискват да се даде изкупление, когато те са счупени, също са клетви, че той няма да бъде отговорен по никакъв начин. Клетвите, които не показват неефективност, са тези, за които лицето умишлено е излъгало клетвата, че човекът не е отговорен за това, закле се с мнението, че нещо е така, както той се е заклел, а след това, че не е толкова закле. Това се нарича *emîn Yemin-i Lağiv ve* и за това няма *kaffarah*.

б- Абдула б. Абас , Саид б. Юбайр и ДехакСпоред друго мнение, пренесено от стиха, "Тази клетва" в израза на "изкупление на тази клетва" е целта на "Клетвата-Лагив" (Клетвата трябва да бъде нарушена). Според тези обяснения, целта на *Yemin-i Lağiv* е клетва, която се прави, за да се създаде тема, която не е допустима. Тъй като тези клетви трябва да бъдат разбити и трябва да бъдат изпълнени, те се наричат *iiviv* клетви (отменени клетви). Ако човек направи такава клетва, той е длъжен да го развали и да изпълни гореспоменатия стих. Ако подобен обет, който наруши клетвата му и изпълни кафара, ще бъде освободен от отговорност, не се взема предвид. Според учените от тази гледна точка, преднамерената клетва е клетва, която не е допустима и не е нарушена. Тези, които правят такива клетви,

Табери от тези гледни точки

Той каза, че първото мнение е за предпочитане, че целта на клетвата-и Lawiv е клетвата, която не е направена за целите на греха, и че преднамерената клетва е клетвата, направена с цел грях, и че смисълът на стиха е следният: Но Той ще ви привлече за заклеване, което сте направили, за да извършите грях, и което ви е наложило.

Стихът, споменат в кериме и преведен като "от средното за това, което хранят за вашето семейство" има различни мнения за това какво се има предвид.

a- Esved b. Yezid, Abddullah b. Ömer, Ubeyde es-Selmani, Muhammed b. Sirin, Hasan-ı Basri, Dehhak, Şüreyh, Hazret-i Ali, Ebû Rezin, Hişam b. Muhammed ve benzeri âlimlere göre burada zikredilen "Ailenize yedirdiğinizin ortalaması"ndan maksat, yemin edenin, memleketinin halkının yediklerinin çeşitlerinin ortalamasıdır. Buna göre yemin eden kimse bulunduğu beldenin halkının yediklerinin ortalamasından on fakiri doyurarak yeminlerinin keffaretini ödemiş olur. Bu görüşte olan âlimler zamanlarında ve memleketlerinde mevcut olan yemekleri gözönünde bulundurarak, yemin edenin, on fakiri, zikrettikleri belli yemeklerle doyurması gerektiğini beyan etmişlerdir. Mesela Esved b. Yezid, yenen şeylerin ortalamasının ekmek, hurma, zeytinyağı ve terayağı olduğunu söylemiş, bunların en iyisinin ise et olduğunu zikretmiştir. Hazret-i Ömerin'in oğlu Abdullah ise yenen şeylerin ortalamasının, ekmekle hurma, ekmekle tereyağı, ekmekle zeytinyağı olduğunu, yiyeceklerin en iyisinin ise ekmekle et olduğunu, başka bir Rivâyette Abdullah, yiyeceklerin ortalamasının, ekmek, et, ekmek tereyağı, ekmek peynir, ekmek ve sirke olduğunu söylemiştir.

Hasan-ı Basri ise yiyeceklerin ortalamasının ekmek, et veya ekmek ve tereyağı yahut ekmek ve süt olduğunu söylemiştir.

Şüreyh ise yiyeceklerin ortalamasının ekmek ve zeytinyağı olduğunu, sirkenin ise güzel bir yiyecek olduğunu söylemiştir.

Hazret-i Ali bu âyette zikredilen "Ailenize yedirdiğinizin ortalaması"ndan maksadın, sahalı akşam olmak üzere iki vakit yemek olduğunu, bir vakit yemeğin de ekmek, zeytinyağı veya ekmek tereyağı yahut sirke ve zeytinyağı olduğunu söylemiştir.

Hasan-ı Basri ise bu âyette zikredilen "yiyeceklerin ortalaması" olan keffaretten maksadın, bir vakit yemek yedirmek olduğunu, bunun da ekmek ve et, bu olmadığı takdirde ekmek tereyağı ve süt, bunlar da olmadığı takdirde ekmek sirke ve zeytinyağı olduğunu, yedirilecek kimselerin doyuncaya kadar yedirilmeleri gerektiğini söylemiştir.

Taberi diyor ki: "Yedirilen şeyin ortalamasından maksadın, belde halkının yiyeceklerinin çeşidinin ortalaması olduğunu söyleyen âlimler her bir fakire verilecek gıda maddelerinin miktarı hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

aa- Hazret-i Ömer, Hazret-i Ali, İbrahim en-Nehai, Said b. Cübeyr, Şa'bi, Abdullah b. Abbas, Mücahid ve Ebû Malike göre, yemin eden kimse fakire yemek yedirmeyip gıda maddesi vermek istediğinde on fakirden herbirine buğdaydan yarım sa', diğer hububattan ise bir sa' ölçüsünde gıda maddesi verir. Bir sa dört mikkl'e eşinir. Bir sa', yaklaşık 2.917 kg. veya 3.333 kg.'dır.

bb- Zeyd b. Sabit, Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Ömer, Kasım, Salim, Süleyman b. Yesar ve Atadan nakledilen diğer bir görüşe göre yemini bozan kimse keffaret olarak on fakirden her birine bir müdd (çeyrek sa') ölçüsünde gıda maddesi verir.

cc- Hasan-ı Basriye göre her fakire bir müdd buğday bir müdd de hurma verilir.

b- Hazret-i Ali ve Muhammed b. Ka'b el-Kureziden nakledilen diğer bir görüşe göre yemin eden kimse keffaret olarak on fakirden her birini sabah akşam yedi rir.

c- Abdullah b. Abbas, Âmir eş-Şa'bi, Said b. Cübeyr ve Dehhaktan nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen "Ailenize yedirdiklerinizin ortalaması"ndan maksat, keffaret verenin, kendi ailesine yedirdiği az veya çok yemeklerin ortalamasıdır. Eğer yeminine keffaret veren kimse, ailesini doyurabilen kimselerden ise on fakiri tam doyurur. Şâyet bu kimse fakirliğinden dolayı ailesini doyuramıyorsa on fakire de ailesine yedirdiği miktarda yemek verir.

Bu hususta Abdullah b. Abbas'ın şunları söylediği rivâyet edilmiştir. "Eğer sen, aileni yedirip doyurabil en kimselerden isen fakirleri de doyur. Şâyet değilsen aileni yedirdiğin kadar yedir."

Said b. Cübeyr de demiştir ki: "Daha önce yeminlere keffaret verirken, büyük insanlara, küçük yaştakilere yedirmediklerini yedirirlerdi. Hürlere de, kölelere yedirmediklerini yedirirlerdi. Bunun üzerine bu âyet indi ve kendilerine keffaret verilen fakirlerin eşit tutulmalarını, onlara keffaret verenin ailesine yedirdiklerinin ortalamasını yedirmesini emretti.

Taberi diyor ki: "Bu görüşlerden tercihe şayan olan görüş: "Ailenize yedirdiğinizin ortalamasından yedirmektir." ifadesini: "Yemininden dolayı keffaret veren kimse, kendi ailesine yedirdiği yemeklerin cinsine göre değil azlık ve çokluğuna göre ortalamışım yedirsın." şeklinde izah eden görüştür. Çünkü Resûlullah bütün keffaretlerde bu şekilde hüküm vermiştir. Mesela ihramlı iken başını tıraş etmek zorunda kalan kimseye, altı fakire üç sa' gıda maddesi vermesini emretmiştir.

Ka'b b. Ucre diyor ki:

"Hudeybiye'de Resûlullah gelip benim yanımda durdu. Benim başımdan bitler dökülüyordu. Dedi ki: "Haşeratların seni rahatsız ediyor mu?" Dedim ki: "Evet." Dedi ki: "Başını tıraş et. Buna mukabil üç gün oruç tut

veya altı kişiye bir "Ferak Bir ferak, üç sa' miktarına eşittir. ölçüsünde sadaka ver. Veya gücünün yettiği bir kurbanı kes." Buhari, K. el-Muhsar, b. 6 / Müslim, K. el-Hac, Bab: 82, Hadis No: 1201

Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) Ramazan ayında hanımıyla cinsi münasebette bulunan kimse için ise altmış fakire on beş sa' miktarında yiyecek vermesini emretmiştir. Yani burada keffaret verenin durumu fakir olduğundan her fakire yarım sa' vermesi yerine çeyrek sa' vermesi emredilmiştir.

Bu hususta Ebû Hureyre diyor ki: "Bir adam Ramazan günü orucunu bozdu. Resûlullah'a geldi. Resûlullah ona bir köle azadetmesini veya peşpeşe iki ay oruç tutmasını yahut altmış fakiri yedirmesini emretti. Adam: "Bende altmış fakiri yedirecek bir şey yok." dedi. Resûlullah ona "Otur bekle." dedi. Bu arada Resûlullah'a içinde on beş sa' miktarında hurma bulunan bir sepet getirildi. Resûlullah buyurdu, ki: "Bunu al ve tasadduk et." Adam dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, bu hurmalara benden daha muhtaç kimse yoktur." Bunun üzerine Resûlullah güldü öyle ki, dişleri göründü ve ona dedi ki: "Bunu götür ye. Bkz. Ebû Davud, K. es-Savm, Bab: 37, Hadis No: 2392, 2393.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Resûlullah'ın herhangi bir keffaret hakkında ekmek ve katığa dair hüküm verdiği veya sabah akşam yemek yedirmeye dair hüküm verdiği bilinmemektedir. Bu da göstermektedir ki keffaret, Resûlullah'ın hüküm verdiği şekliyle fakirlere belli miktarlarda gıda maddeleri, vermekle olur. Onları sabah veya akşam ekmek ve katık ile doyurma şeklinde değildir.

Buna göre âyetin bu bölümünün izahı şöyledir: "Kasıtlı olarak yaptığınız yeminlerin keffareti, ailenize yedirdiğiniz gıda maddelerinin ortalamasından on fakiri yedirmektir. Zenginin ailesine yedirdiğinin ortalaması iki müdd, yani yarım sa' miktarıdır. Resûlullah'ın, fakirleri doyurma keffaretinde hükmettiği en yüksek miktar işte budur. Fakirin ailesine yedirdiğinin ortalaması ise bir müdd'dür. Yani çeyrek sa' dır. Resûlullah'ın, fakirleri yedirme keffaretinde hüküm verdiği en az miktar da budur.

Âyet-i kerime'de, yeminini bozan kimsenin on fakiri giydirmekle de keffaretini yerine getirebileceği zikredilmiştir. Müfessirler burada zikredilen giysinin nasıl bir giysi olacağı hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Mücahid, Hasan-ı Basri, Tavus, Mansur, Ata, İbrahim en-Nehai, Abdullah b. Abbas ve Ebû Malik'ten nakledilen bir görüşe göre burada, keffaret olarak giydirilmesi emredilen elbiseden maksat, tek bir parça elbisedir. Yeminini bozan kimse on fakirden her birine birer parça elbise giydirerek keffaretini ödemiş olur. Bu elbise bir gömlek veya belden yukan yahut belden aşağı giyilen bir elbise olabilir.

b- Said b. el-Müseyyeb, Hasan-i Basri, Muhammed b. Sirin, Ebû Mûsa el Eş'ari ve Dehhakîan nakledilen diğer bir görüşe göre burada zikredilen elbiseden maksat, iki parça elbisedir. Yeminini bozan kimse on fakirden her birine iki parça elbise giydirerek keffaretini yerine getirmiş olur.

Said b. el-Müseyyeb, bu iki elbisenin, bir cübbe bir de sarık olabileceğini söylemiştir.

c- İbrahim en-Nehai ve Muğireye göre ise burada zikredilen elbiseden maksat, kişinin vücudunun tamamını kaplayan çarşaf, cübbe ve benzeri elbiselerdir. Bunlara göre sadece bir gömlek veya çamaşır yahut başörtüsü, burada zikredilen "Elbise" ifadesini kapsamaktadır.

d- Abdullah b. Ömerek göre ise bu âyette zikredilen "Elbise"den maksat, belden yukarı ve belden aşağı giyilen iki parçadır.

Mücahid, Hasan-i Basri ve Hakemden nakledilen diğer bir görüşe göre âyetin bu bölümünde mutlak olarak zikredilen elbise, giyilen herhangi bir elbisedir. Mücahid demiştir ki: "Yeminin keffaretinde, şortun dışında her türlü elbise yeterlidir."

Hasan-i Basri de demiştir ki: "Yeminin keffaretinde bir sank dahi yeterlidir."

Taberi diyor ki: "Bize göre bu görüşlerden doğru olmaya daha yakın olanı ve âyetin mânâsına daha uygun olanı şöyle diyen görüştür: Burada on fakire giydirilecek elbiseden maksat, kendisine giysi denilecek bir ve daha fazla elbisedir. Zira, kendisine "Elbise" denmeyen bir giysinin, bu âyetin kapsamına girmediği herkes tarafından ittifakla kabul edilmektedir. Kendisine "Elbise" denen bir şeyin ve daha fazlasının, âyetin kapsamına girdiği muhakkaktır.

Âyet-i kerime'de, yemin eden kimsenin yeminin bozması halinde keffaret olarak, bir köleyi azadetmesinin de yemini için keffaret olacağı beyan edilmektedir. Yeminin keffareti olarak azadedilecek kölenin nasıl bir köle olacağı hususunda Taberi özetle şunları söylüyor: "Eğer denilecek olursa ki: "Burada zikredilen köleden bütün köleler mi kastedilmektedir yoksa bazı vasıflan haiz olan köleler mi?" Cevaben denilir ki: "Burada zikredilen köleden maksat, sıhhatli olan her köledir. Küçük olsun büyük olsun, müslüman olsun kâfir olsun fark yoktur. Buna mukabil bütün âlimler kotürüm olan, kör olan, dilsiz olan, elleri kesik veya çolak olan, deli olan ve benzeri sakatlıkları bulunan kölelerin azadedilmelerinin keffaret için yeterli olmayacağı hususunda ittifak etmişlerdir. Ancak bir kısım âlimler yeni doğan çocuğa köle denilmeyip "Neşeme" dendiğinden, çocuk kendi kendine hareket ederek dönme durumuna gelmeden önce yemin keffareti için azadedilen köle kavramına girmeyeceğini bu duruma geldikten sonra işe bu kavrama gireceğini söylemişlerse de bu görüş isabetli değildir. Çünkü köle kavramı âyet-i kerime'de genel olarak zikredilmiştir.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Âyet-i kerime'de yeminini bozan kimsenin keffaret olarak on fakiri yedirmesi veya giydirmesi ya da bir köle azadetmesi zikredilmiştir. Yeminin keffaretini ödeyen kimse bu üç şıktan herhangi birini seçmekte serbesttir. Abdullah b. Mes'ud ve Abdullah b. Ömer'in, hali vakti yerinde olan kimselere bu üç şıktan köle azadetme şikkını tavsiye etmeleri sadece hükmün mustehap olma durumunu ifade eder. Binaenaleyh zengin olan kimse köle azadetmeyip on fakiri yedirse veya giydirse yeminin keffaretini ödemiş olur. Çünkü hiç bir âlimden "Zengin olan kimse ancak bir köle azadederek yemininin keffaretini yerine getirmiş olur." şeklinde bir söz nakledilmemiştir. Aksine, kölenin dışındaki şikiann yapılmasıyla keffarelin yerine getirileceği hususunda ittifak etmişlerdir.

Âyet-i kerime'de "Bunları bulamayan kimse için keffaret, üç gün oruç tutmaktır." buyurulmaktadır. Bu ifadelerden maksat şudur: "Yemininden dolayı keffaret vermesi gerekli olan kimse on fakiri doyuracak yiyecek ve giydirecek elbise yahut azadedecek bir köle bulamayacak olursa o kimsenin üç gün oruç tutması gerekir.

Müfessirler yemininden dolayı keffaret ödemekle yükümlü olan kimsenin, maddi durumu ne kadar düşük olduğunda oruç tutabileceği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Şafiye göre yeminini bozan kimsenin, keffaret ödeme anında kendisinin ve ailesinin sadece bir günlük ve bir gecelik yiyeceği bulunur ise bu kimse gücü yetmeyendir. Ve yeminine keffaret olarak üç. gün oruç tutar. Şâyet yeminini bozan kimsenin keffaretini (ideme anında kendisinin ve ailesinin bir günlük ve bir gecelik yiyeceği ile birlikte on fakiri yedirebilecek veya giydirebilecek maddi imkânı da varsa yeminini bozan kimsenin ya on fakiri yedirmesi veya giydirmesi gerekir. Bunun oruç tutması, keffaretini yerine getirme sayılmaz.

Said b. Cübeyr üç. dirhemi bulunanın, Hasan-ı Basri iki dirhemi bulunanın keffaret olarak oruç tutamayacağını, bunlarla fakirleri yedireceğini söylemişlerdir.

b- Diğer bir kısım âlimlere göre ise iki yüz dirhemi bulunanın dahi gücü yetmeyen sayılacağını, on fakiri yedirme veya giydirme yerine üç gün oruç tutarak keffaretini ödeyebileceğini söylemişlerdir.

c- Son devrin bazı fıkıhcıları ise geçimini sağlamak için sadece sermayesi bulunan, geçimini sağlayacak sermayesinden fazla olarak fakirleri yedirecek veya giydirecek gücü bulunmayan kimselerin, yeminlerine keffaret olarak oruç tutabileceklerini ancak geçimlerini sağlayabilecek sermayelerinden fazla olarak on fakiri yedirecek veya giydirecek kadar maddi imkânları bulunanların oruç tutamayacaklarını söylemişlerdir.

Taberi diyor ki: "Bu görüşlerden tercihe şayan olan görüş şudur: Gücü yetmeyenlerden maksat, yeminini bozduğu günde kendisinin ve ailesinin, bir günlük ve bir gecelik yiyeceğinden başka herhangi bir şeyi

bulunmayan kimsedir. Böyle bir kimsenin, bozduğu yeminine keffaret olarak üç gün oruç tutması yeterlidir. Buna mukabil yeminin bozduğu anda, kendisinin ve ailesinin bir günlük ve bir gecelik yiyeceğinden fazla olarak on fakiri yedirecek veya giydirecek kadar bir imkânı varsa yahuta da azadedeceği bir köle varsa böyle bir kimsenin oruç tutması, keffareti için geçerli değildir. Zira iflas eden kimsenin malları borçlularına dağıtıldıktan sonra ona sadece kendisinin ve ailesinin bir günlük ve bir gecelik yiyeceği bırakılır. Keffaret konusunda da gücü yetmeyenin ölçüsü de budur.

Müfessirler burada zikredilen orucun, peşpeşe tutulması icabeden bir' oruç mu yoksa ara verilerek tutulabilecek bir oruç mu olduğu hususunda iki görüş zikretmişlerdir.

a- Mücahid, Rebi' b. Esnes, Übey b. Ka'b, İbrahim en-Nehai, Abdullah b. Mes'ud, Süfyan es-Sevri, Katade ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen bir görüşe göre yemin keffareti olarak tutulan üç günlük orucun ara vermeden peşpeşe tutulan oruçlardan olduğunu söylemişlerdir. Zira Übey b. Ka'b ve Abdullah b. Mes'udun kıraatlarına göre âyetin bu bölümü şeklinde okunmuştur.. Mânâsı da: "Peşpeşe üç gün oruç tutmak gerekir." demektir.

b- Malike göre ise burada zikredilen üç günlük orucun peşpeşe tutulması daha iyi iken ayrı ayrı tutulmaları da caizdir.

Taberi diyor ki: "Bize göre tercih edilen görüş, bu son görüştür. Zira Allahü teâlâ mutlak şekilde üç gün oruç tutulmasını zikretmiştir. Bunların peşpeşe veya aralıklı olarak tutulacaklarına dair bir kayıt ve şart zikretmemiştir. Bu sebeple Âyeti mutlak bir şekilde almak daha isabetlidir.

Übey b. Ka'b ve Abdullah b. Mes'udun kıraatlarına gelince bu kıraatlar elimizde bulunan mushafların hilafına olan kıraatedir. Mushaf'ımızda olmayan kıraatları delil göstererek bunun, Allah'ın kelamından olduğunu söylememiz caiz değildir. Bununla birlikte ben, yemin keffaretinde tutulan üç gün orucun, âlimlerin ihtilaflarından kurtulmak için peşpeşe tutulmasını tercih ediyorum."

90

Ey iman edenler, içki, kumar, dikili taşlar (putlar) ve fal okları, sadece Şeytanın işinden birer pisliktirler. Bu pislikten kaçının ki kurtuluşa eresiniz.

Allahü teâlâ bundan önceki âyetlerde, insanlara helal kıldığı temiz şeyleri, bir kısım insanların, kendilerine haram kılmalarının caiz olmadığını beyan ettikten sonra bu âyet-i kerime'de de insanlara haram kıldığı şeyleri beyan etmekte ve buyurmaktadır ki: "Ey, Allah'ı ve Peygamberini tasdik eden mü'minler, şimdiye kadar içtiğiniz içkiler, oynadığınız kumarlar, önünde kurbanlar kestiğiniz dikili taşlar ve kendileriyle şans aradığınız fal okları Şeytanın yaptığı amellerden murdar olan, günaha vesile olan ve

Allah'ın gazabını celbeden amellerdir. Siz, içki içmekten kumar oynamaktan, dikili taşların önünde putlara kurban kesmekten ve fal oklanyîa şans tayin etmekten kaçının ki rabbiniz katında kurtuluşa ermiş olasınız.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Pisliktir" diye tercüme edilen kelimesi, Abdullah b. Abbas tarafından "Allah'ı gazaplandıran" mânâsına, İbn-i Zeyd tarafından "Kötü şey" mânâsına yorumlanmıştır.

Âyet-i kerime'de görüldüğü gibi içki ve kumar haram kılınmıştır putlar yapıp taşlar dikerek önünde kurbanlar kesmek ve oklar çekerek falcılık yapmak yasaklanmış ve bunların, şeytanın işinden birer pislik oldukları ifade edilmiştir. Haram kılman bu şeylerin izahları kısaca şöyle yapılabilir:

a- İÇKİ: Bu konuda Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) bir hadis-i şeritlerinde şöyle buyuruyor:

"Sarhoşluk veren her şey içkidir. Ve sarhoşluk veren her şey de haramdır. Kim dünyada içki içer de tevbe etmeden ve içkiyi bırakmadan ölürse âhirette cennet şarabını içmekten mahrum kalacaktır. Müslim, K. el-Eşribe, Bak 73, Hadis No: 2003 / Ebû Davud, K. el-Eşribe, Bab: 5, Hadis No: 3679.

Ebû Hureyre (radiyallahü anh) diyor ki: İçki üç aşamada kesin olarak haram kılındı. Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) Medineye hicret ettiğinde Medineliler içki içiyor ve kumar parası yiyorlardı. Bunlar hakkında Resûlullah'a soru sordular bunun üzerine Allahü teâlâ: "Ey Rasûlüm, sana içki ve kumardan soruyorlar. De ki: "Onlarda büyük günahlar vardır. İnsanlar için bazı dünyevi faydalan da vardır." Bakara sûresi, 2/219 âyet-i kerimesini indirdi. Bunun üzerine insanlar: "Allah bize içkiyi haram kılmadı. Sadece onda büyük günahlar ve insanlar için bazı menfaatlar olduğunu beyan etti." dediler. Ve içkiyi içmeye devam ettiler. Bir gün muhacirlerden bir kişi akşam namazında arkadaşlarına iman olup namaz kıldırırken âyetleri yanlış okudu ve bunun üzerine de Allahü teâlâ birincisinden daha sert bir hüküm getiren şu âyeti indirdi: "Ey iman edenler, sarhoşken ne söylediğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın. Nisa Sûresi, 4/43. Bundan sonra da insanlar yine içki içmeye devam ettiler. Nihâyet içkiyi tamamen yasaklayan ve daha sen bir hüküm getiren: "Ey iman edenler, içki, kumar, putlar ve fal okları sadece şeytanın işinden birer pisliktirler. Bu pislikten kaçının ki kurtuluşa eresiniz. Artık bundan vaz geçmez misiniz? Maide Sûresi, 5/91. âyet-i kerimesi gelince de insanlar "Ey rabbimiz, artık vaz geçtik." dediler. Sonra da Resûlullah'a "Ey Allah'ın Resulü, daha önce Allah yolunda cihad ederken öldürülmüş veya yatağında ölmüş müslümanlar içki içiyor ve kumardan kazandıklarını yiyorlardı. Allahü teâlâ bunların, şeytanın işinden birer pislik olduklarını beyan etti. Şimdi onların hali ne olacaktır?" diye sordular. Bunun üzerine şu âyet-i kerime indi. "İman edip iyi amel işleyenler Allah'tan korktukları, imanlarında sebat ettikleri, iyi amel işlemeye devam ettikleri sonra Allah'tan sakındıktan, imanlarından

ayrılmadıkları, yine Allah'tan korktukları ve iyilikte bulundukları müddetçe daha önce yediklerinden dolayı kendilerine bir günah yoktur. Allah iyilikte bulunanları sever." Maide Sûresi, 5/93. Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) de şöyle buyurdu: "Eğer içki on-larm zamanında haram kılınmış olsaydı sizin terkettiğiniz gibi elbette ki onlar da terkederlerdi. Ahmed b. Hanbel, Müsned, c. 2, s. 351, 352. Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) efendimiz içkinin içilmesi haram olduğu gibi onunla ilgili her türlü muamelenin de haram olduğunu beyan ederek buyurmuştur ki:

"İçki on cihetten lanetlenmiştir. İçkinin bizzat kendisi, onu içen, sunan, satan, satın alan, imal eden, imal ettiren, taşıyan, taşıttıran ve ondan ekle edilen kazancı yiyen. Ahmed b. Hanbel, Müsned, c. 2, s. 25, 71 / İbn-i Mace, K. el-Eşribe, Bab: 6, Hadis No: 3380.

Abdullah b. Abbas diyor ki:

"Bu âyet-i kerime, Nisa suresinin içki ile ilgili olan kırk üçüncü âyetini ve Bakara suresinin iki yüz on dokuzuncu âyetini neshetmiştir." Ebû Davud, K. el-Egribe, Bab: 1, Hadis No: 3672.

b- KUMAR: Her türlü şans oyunu kumardır ve bu kumarın da her çeşidi yasaktır. Hatta tavla oyunu hakkında Peygamber efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Kim tavla oynarsa ellerini domuzun etine ve kanına bulamış gibidir" Müslim, K. eş-Şiir, Bab: 10, Hadis No: 2260 / Ebû Davud, K. el-Edeb, Bab: 56, 64, Hadis No: 4939 / İbn-i Mace, K. ol-Edeb, Bab: 43, Hadis No: 3763.

c- DİKİLİ TAŞLAR: Abdullah b. Abbas, Mücahid, Ata, Said b. Cübeyr ve Hiisan-ı Basriye göre buradaki dikili taşlardan maksat, önünde kurban kesilen dikili taşlardır.

d- FAL OKLARI: Bu hususta Maide suresinin üçüncü âyetinin izahına bakınız .

91

Şüphesiz ki şeytan, kumar ve içki ile aranızda düşmanlık ve kin sokmayı, sizi Allah'ın zikrinden ve namazdan men etmeyi ister. Artık bunlardan vaz geçmez misiniz?

Ey iman edenler, Allah sizleri islam kardeşliği ile birleştirdiği halde şeytan, kumar ve içki vasıtasıyla sizin aranızda ancak düşmanlık sokmayı, kin tohumlan ekmeyi, böylece sizi birbirinize düşürmeyi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alkoymayı ister. Artık Allah'ın size haram kıldığı şeylerden vaz geçin. Müfessirler bu âyet-i kerime'nin nüzul sebebi hakkında çeşitli görüşler zikretmişlerdir:

a-

Bazılarına göre bu âyet-i kerime'nin nüzul sebebi, Hazret-i Ömer'in, içkinin haram kılınmasına dair Allahü teâlâyâ dua etmesidir. Bu hususta Ebû Meysere diyor ki:

"Ömer b. el-Hattab Allah'a şöyle dua etti: "Ey Allah'ım sen içki hakkında bizi şifaya kavuşturan bir açıklama yap." Bunun üzerine Bakara suresinin "Ey Rasûlüm, sana içki ve kumardan soruyorlar de ki: "Onlarda büyük günah vardır. İnsanlar için faydalan da vardır. Bakarı Sûresi, 2/219. 16fi Nisa Sûresi, 4/43. âyet-i nezil oldu. Ömer çağırıldı ve bu âyet ona okundu. Yine Ömer: "Ey Allah'ım sen içki hakkında bizi şifaya kavuşturan bir açıklama yap." diye dua etti. Bunun üzerine Nisa suresinin: "Ey iman edenler sarhoşken ne söylediğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın. Nisa sûresi 4/43 Âyeti nazil oldu. Yine Ömer çağırıldı ve bu âyet kendisine okundu, sonra Ömer tekrar: "Ey Allah'ım sen içki hakkında bizi şifaya kavuşturan bir açıklama yap Tirmizî, K. Tefsir el-Kur'an. s. 5, Bab: 7, Hadis No: 3049. diye dua etti. Bu sefer Maide suresinin: "Şüphesiz ki şeytan, kumar ve içki ile aranızda düşmanlık ve kin sokmayı, sizi Allah'ın zikrinden ve namazdan men etmeyi ister. Artık bunlardan vaz geçmez misiniz?" âyeti nazil oldu. Yine ömer çağırıldı ve ona bu âyet okundu. Ömer de dedi ki: "Vaz geçtik, vaz geçtik."

b- Muhammed b. Kays'a göre ise bu âyet-i kerime bir kısım Medineli kişiler hakkında nazil olmuştur. Resûlullah Medine'ye gelince içki içen ve kumar oynayan bazı insanlar onun yanına gelmişler ve ona bunların hükmünün ne olduğunu solmuşlardır. Bunun üzerine Allahü teâlâ "Ey Rasûlüm, sana içki ve kumardan soruyorlar. De ki: "Onlarda büyük günah vardır. İnsanlar için faydalan da vardır. Ancak günahları faydalarından çok büyüktür. Bakara Sûresi, 2/219. âyetini indirdi. Bunun üzerine o insanlar dediler ki: "Bunlar, haklarında ruhsat gelen şeylerdir. Biz, kumardan kazandığımız malı yiyelim içkiyi de içelim. Allah'tan da affedilmemizi dileyelim. "Nihâyet bir adam akşam namazını kılarken Kâfirim suresini şu şekilde okumaya başladı. "Ey Rasûlüm, de ki: "Ey kâfirler, ben sizin taptıklarınıza ibadet ederim. Siz ise benim ibadet ettiğime tapacak değilsiniz." Bu kişi âyeti doğru okuyamadığı gibi ne okuduğunu da bilmiyordu. İşte bunun üzerine Allahü teâlâ, "Ey iman edenler, sarhoşken ne söylediğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın. Nisa Sûresi, 4/43. âyetini indirdi. Bundan sonra insanlar yine içki içmeye devam ediyorlardı. Namaz vakti yaklaşıncaya ne okuduklarını bilmeleri için içki içmeyi bırakıyorlardı. Böylece devam ederlerken Allahü teâlâ, bunu ve bundan önceki âyeti indirdi. Ve "Artık bunlardan vaz geçmez misiniz?" buyurdu. Onlar da "Vaz geçtik ey rabbimiz." dediler.

c- Sa'd b. Ebi Vakkas da bu âyet-i kerime'nin kendisi hakkında nazil olduğunu söylemiştir. Sa'd b. Ebi Vakkas demiştir ki:

"Ensardan bir kişi yemek yaptı bizi davet etti. Biz, hafifçe sarhoş oluncaya "kadar içki içtik. Ensardan olan insanlarla Kureyşliler birbirlerine karşı övünmeye başladılar. Ensar, "Biz sizden daha üstünüz." dediler. Kureyşliler de "Hayır biz sizden daha üstünüz." dediler (Sa'd b. Ebi Vakkas, Kureyştendir.)" Bunun üzerine Ensardan bir kişi Devenin çene

kemiğini aldı ve onunla Sa'd b. Ebi Vakkas'ın bunuma vurdu ve burnunu yardı. Bundan sonra Sa'd'ın bumu yarık kaldı. İşte bunun üzerine: "Ey iman edenler, içki, kumar, dikili taşlar, putlar ve fal okları sadece şeytanın işinden birer pisliktirler. Bu pislikten kaçının ki kurtuluşa eresiniz." "Şüphesiz ki şeytan, kumar ve içki ile aranızda düşmanlık ve kin sokmayı, sizi Allah'ın zikrinden ve namazdan men etmeyi ister. Artık bunlardan vaz geçmez misiniz?" âyetleri nazil oldu. Ахмед б. Hanbali , Müsned, C 1, S. 186 / мюсюлмански, К. ел-Fadail ES-Sahabe, B: 43, HN1748.

d- Абдула б. Абас казва, че този стих е назил за две племена на Ансар. Пиха, а когато се напиха, се пошегуваха и се караха помежду си. Когато се събудиха, видяха следите на лицата си и брадата ми. Всеки от тях си казваше: „Брат ми направи това за мен, а? Ако беше състрадателен и милостив към мен, той не би направил това за мен“. Докато тези хора не носеха омраза един в друг в сърцата си, те започнаха да държат омраза един след друг след това събитие. Ето как този и предишният стих станаха нацисти.

д Katada според настоящите стихове; А е следващата причина, напитката не е хазарт. Тъй като омразата и враждебността са възникнали сред хората поради хазарта, Аллах таала им е забранил да пушат и да пият. В тази връзка, Катада казва: "Човекът в Sahal трансфер ще даде на семейството и имуществото си хазарт След това някак си седи лишени да губи в ръцете застана с лице на стоката в ръцете на някой друг Враждебността между тези хора, ще се размножават омраза... Аллаху Та'ala пясък поради тази причина и забранени CKIs ,

Табери казва: "Според нас правилното мнение е да се каже следното: Аллах та'ла в тези стихове, някои неща са споменати и ни е заповядал да ги избягваме.

Коментаторите оспориha причината за разкриването на тези стихове. Причината затова може да е молитвата на Хазрат-и Умар Са'д б. Може да има и инцидент, при който случаят пада. Може да има и загуба на собственост поради хазарт. Нямаме убедителни доказателства. Факт е обаче, че разпоредбите на тези стихове обвързват всички данъкоплатци. Фактът, че данъкоплатците не знаят причините за това, не е извинение за тях. Ето защо всеки данъкоплатец, който научава стиха, е длъжен да избягва да пие, хазарт, камъни и стрели.

Този стих-и kerime разкри когато спътници са : О, ние се откажем от равин. Вече няма да го правим - изсипаха напитките.

92

Слушайте Аллах и се подчинявайте на Пророка. Избягвайте предизвикателството. Ако се обърнеш, знаеш, че единственото нещо, което пада върху Пророка, е очевидно.

Спазвайте Божиите заповеди и се подчинявайте на заповедите на Пророка Му, като избягвате хазарта, пиенето и други забранени неща. Избягвайте да се подчинявате на заповедта на Аллах. Иначе заслужаваш наказанието му. Ако се отвърнете от заповедите на забранените, знайте, че падането на Пророка, само отворено “, е предадено по някакъв начин. Наказанието принадлежи на Аллах.

Както видяхме този стих-и kerime , Аллаху Та'ala заповеди и забрани е заплашва тези, които нарушават забраната се привлече вниманието на нарушителите ще бъдат наказани.

93

Тези, които вярват и вършат добри дела, нямат грях за тях, стига да се страхуват от Аллах, да упорстват в тяхната вяра, да се отдават на Аллах и да избягват Аллах, да не се отклоняват от вярата, да се боят от Него и да ядат преди. Аллах обича онези, които вършат добро.

За тези, които вярват в вас и вършат праведни дела, няма грях в пиенето или хазарта, преди да бъдат забранени. Докато се страхувате от нещата, които Аллах ви е забранил. Знай, че той те контролира. Потвърдете Аллах и Неговия Пратеник в заповедите и забраните. Слушайте Аллах и Неговия Пратеник. И направете дела, за да уредите и двете. Тогава продължете да се боите от Алто и да останете твърди във вярата си. Не променяйте заповедите и забраните, изпратени от Аллах. Тогава се бойте от Аллах и извършвайте непредвидими молитви. Аллах обича онези, които Му се боят, като се покланят.

В стиховете , три пъти вярващите са заповядани да се страхуват от Аллах таала.

Taberi diyor ki: "Burada emredilen birinci korkma, mü'minlerin, Allah'ın emirlerini kabul etmeleri ve onunla amel etmeleriyle olur. İkinci korkmaları Allah'ın emirlerine uyup yasaklarından kaçınmada kararlı olmalarıyla gerçekleşir. Üçüncü korkmaları ise mü'minlerin, farzların dışında bir kısım nafil ibadetleri yerine getirmekle olacağına dair delil nedir? Cevaben denilir ki: "Âyet-i kerime'de zikredilen birinci korkma, Allah'ın emir ve yasaklarını kabul etmelerini, ikinci korkma ise bu emir ve yasaklara uymada kararlı olmalarını ifade etmektedir. Böylece Allah'ın farz kıldığı şeyleri yapmaya devam edeceklerini bildirmektedir. Son korkma ise, nafil ibadetleri yaparak Allah'ın kendilerini cezalandırmasından kaçınmalarını ifade etmektedir. Bu son korkmayı da farz olan amellerin eda edilmesi anlamında almak lüzumsuz bir tekrar olur. Bu sebeple nafil ibadetler yaparak korkma şeklinde izah edilmesi daha evladır.

Müfessirler, buâyet-i kerime'nin nüzul sebebi olarak şunu zikretmişlerdir: İçki, kumar yasaklanınca, bunlar yasaklanmadan önce bunları işleyen ve ölüp âhirete irtihal eden kimselerin durumlarının ne olacağı hususunda

сорулар сорулmuş, bunun üzerine bu âyet nazil olmuş ve âyetler nazil olmadan önce içki içmiş olanların günahkâr olmadıklarını beyan etmiştir.

Bu hususta Abdullah b. Abbas diyor ki: "İçkinin haram olduğunu bildiren Cıyet nazil olunca sahabiler dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, içkinin haram olduğunu beyan eden âyet nazil olmadan önce içki içen ve ölen kimselerin hali ne olacaktır?" İşte bunun üzerine "İman edip iyi amel işleyenlerin, Allah'tan korktukları, imanlarında sebat ettikleri, iyi amel işlemeye devam ettikleri sonra Allah'tan sakındıkları, imanlarından ayrılmadıkları, yine Allah'tan korktukları ve iyilikte bulundukları müddetçe daha önce yediklerinden dolayı kendilerine bir günah yoktur. Allah, iyilikte bulunanları sever, "âyeti nazil oldu." Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Bab: 10, Hadis No: 3052.

Enes b. Malik diyor ki: "Ben içki kadehini Ebû Talhaya, Ebû Ubeyde b. el-Cerraha, Muaz b. Cebel'e, Şüryh b. Beyda'ya ve Ebû Dücaneye sunarken - Ki onlar içtikleri hurma şarabından sarhoş olmuşlar ve başları önlerine eğilmişti - bir kimsenin dışarıdan şöyle seslendiğini işittik. "Dikkat edin içki haram kılındı. "Bunun üzerine bizim yanımıza herhangi bir kimse girmeden ve bizden de herhangi bir kimse dışarı çıkmadan şarapları döktük, testileri kırdık. Bir kısmımız abdesî aklı bir kısmımız yıkandı. Ümmü Süleymin kokularından süründük. Sonra çıkıp Resûlullah'ın mescidine gittik. Bir de ne görelim Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem)"О, вие, които вярвате, пиете, рискувате, обелиски и щастливи стрели, са само мръсотия от работата на дявола. Избягвайте тази бъркотия, за да бъдете спасени." Сура ал-Маида рецитира стих 5/90 и следващия стих. Тогава един човек каза: "О, Пратеник на Аллах, от нас, въпреки че напитката ще бъде там, където починалият?" Тогава Алаху таала : „Тези, които вярват и вършат добри дела ..." Той понижи стиха. Сура ал-Маида, 5/90

Bera b. Vзиб казва:

" Пратеник е спътници са . Някои от най-, починал преди prohibition Алкохол prohibition от някои хора, заяви:" Нашите приятели ще бъде това, което? Онези, които вярват и вършат добри дела, боят се от Аллах, упорстват във вярата си, продължават да вършат добри дела, след това избягват Аллах, не се отклоняват от вярата, боят се от Аллах и вършат добро толкова дълго, колкото го правят. За тях няма грях за това, което са яли преди. Аллах обича онези, които вършат добро. "Сура стана назил. Тирмиди, К. Тафсир ал-Коран, сура : 5, Баб: 9, хадис № 3051.

Абдула b. Масуд казва:

Когато се разкрие стихът на "онези, които вярват и вършат добри дела ..." Пратеникът на Аллах ми казва : "Ти ли си от тях? Тирмиди, К. Тафсир ал-Коран, Сура: 5, Баб: 11, Хадис No: 3053.

Вярващите, разбира се, Аллах ще ви изпита с редица плячка, която ръката и стрелите ви ще достигнат, така че всеки, който не Го вижда, се страхува, и който надхвърля границата, има болезнено наказание за него.

Вярващите, когато влезете в хирам за Хадж и Умра, вие, заради малката и слабост на ловните животни, които лесно можете да получите, въпреки че той не е видял през очите на вярата в Аллах и не разкрива страха от него. Този, който вижда халал лов, докато имам, ако има болезнена гибел за него, ако Аллах отдели.

Айяти-и "също споменати," Ел лов за достигане на "намерението, дива задника, диви говеда, елен и така нататък. животни.

В това отношение Абдула б. Абас казва: "Хадж или Умра за хората, които влизат в ръцете на лова за целите на ловните животни, са слаби животни. Аллаху таала , такива животни с животните, които ги изпробват. Ако желаят, те могат да уловят такива животни веднага. Тук Аллах Таяла , им забранява да ловуват такива животни.

95

Вярващите (Хадж) не убиват животното, докато ловуват хирам. Ако някой от вас, който убие ловно животно, докато има хирам, неговото наказание е жертва, равна на тази, която убива, от компетентните животни, според решението на двама от вас. Или колкото си струва, умиловителното е да нахраниш бедните или да постигнеш по-висока стойност. Наказанието е за вкуса на престъплението. Аллах е простил това, което е било направено в миналото. Който отново наруши тази забрана, Аллах ще го накаже. Аллах е Всемогъщият, Който дава наказание на достойните.

Вярващите, ако някой, който влезе в Ихрам за Хадж и Умра, умишлено убива плячка, докато е хирам, животно, достойно за убитото животно, според преценката на двете праведни хора, чиято вяроност се вярва. Той трябва да отреже и разпространи в Кааба. Или е обесването на тяхната ловуваност, стойността на живота на храната за бедните, за да вземат храната, се разпределя като висящо. Или поради нарушаването на забраната на ihram, стойността на животното, което ловува, се оценява и гладува за един ден в замяна на определена скала от пшеница.

Bu fiyat-i kerime, karada yaşayan av hayvanlarının, Hac ve Umre için ihrama girmiş insanlar tarafından avlanmasının haram olduğunu bildirmektedir. Burada zikredilen av hayvanlarından maksat, âlimlerin çoğunluğuna göre eli yenilsin veya Yenilmesin bütün kara hayvanlarıdır. Ancak Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem)'ın istisna ettiği şu beş cins hayvan buna dahil değildir. Peygamber efendimiz buyuruyor ki:

"Beş cins zararlı hayvan vardır ki bunlar, ihramlı iken de ihramsız iken de öldürülürler. Bunlar, karga, delice kuşu, akrep, fare ve saldırgan (kuduz)

köpektir." Buhari, K. es-Sayd, bab: 7 / Müslim, K. el-Hac, Rab: 71, 74, Hadis No: 1198, 1199.

Müfessirler, âyet-i kerime'de zikredilen "Av hayvanım kasıtlı bir şekilde öldürmek"ten neyin kastedildiği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir:

a- Mücahid, İbn-i Cüreyc, Hasan-i Basri ve İbn-i Zeyde göre buradaki av hayvanın: kasıtlı bir şekilde öldürmekten maksat, kişinin, ihramlı olduğunu unutarak av hayvanını kasıtlı bir şekilde öldürmesidir. İşte ihramlı olduğunu unuttuğu bir sırada, av hayvanını kasıtlı olarak öldürene, âyette zikredilen ceza mahiyetindeki keffaretleri yerine getirmesi gerekir. Diğer yandan kişi ihramlı olduğunu bildiği halde av hayvanını öldürecek olursa bunun suçu, keffaret ödemekle affedilmekten daha ağırdır. Bu sebeple onun işi Allah'a kalmıştır.

Bu hususta Mücahid diyor ki: "Âyette zikredilen, av hayvanını kasıtlı olarak öldürmekten maksat, kişinin ihramlı olduğunu unutarak, av hayvanını kasıtlı bir şekilde öldürmesi veya başka bir şey yapmak isterken hataen onu öldürmesidir. Buna mukabil kim ihramlı olduğunu hatırlayarak ve av hayvanını öldürmenin dışında herhangi bir şey de kastetmeyerek kasıtlı bir şekilde av hayvanını öldürecek olursa bu kişi ihramdan çıkmış olur. Buna keffaret ödeme ruhsatı yoktur. Keffaret ancak ihramlı olduğunu unutarak öldürene veya, başka bir şey yapmak isterken onu öldürene gerekir.

İbn-i Zeyd de diyor ki: "Burada av hayvanını kasıtlı olarak öldürmekten maksat, ihrama girmiş olan kimsenin, ihramlı olduğunu unutarak av hayvanını kasıtlı bir şekilde öldürmesi veya ihramlı avlanmanın haram olduğunu bilmemesidir. İşte böyle olanların, âyette zikredilen keffaretleri yerine getirmelerine hüküm verilir. Buna mukabil Allah'ın, ihramlı iken avlanmayı yasaklamasından sonra ihramlı olduğunu hatırlayarak ve bu durumda av hayvanının öldürülmesinin haram olduğunu bile bile onun öldürenin durumu, Allah'ın vereceği cezaya bırakılmıştır.

b- Ata, Zühri, Abdullah b. Abbas, Said b. Cübeyr ve Tavus'tan nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen "Av hayvanını kasıtlı bir şekilde öldürmek"ten maksat, ihramlının, ihramlı olduğunu bile bile, av hayvanını kasıtlı bir şekilde öldürmesidir.

Taberi diyor ki: "Bize göre bu hususta doğru olan söz, şunu söylemektir. "Allahü teâlâ bu Âyet-i kerime ile, ihrama giren herkesin, ihramda bulunduğu müddetçe, kara av hayvanlarını öldürmeyi kastederek öldürmesini haram kılmıştır. Öldürmeyi kastetmesini, ihramlı olduğunu unutma haline veya başka bir şey yaparken onu öldürmüş olma haline tahsis etmemiş bilakis onu, kasıtlı öldürene umumi bir şekilde yasak kılmıştır. Ve bunu yapana belli keffaretleri yerine getirmesini emretmiştir. Durum böyle iken âyetten, Resûlullah'ın hadislerinden, ümmetin icmamdan ve diğer herhangi bir yönden açık bir delil bulunmadıkça âyetin zahirini bırakıp onu batini tevillerle yorumlamak caiz değildir.

Madem ki mesele böyledir, ihramlı olan kimse av hayvanını isler ihramlı olduğunu hatırlayarak kasıtlı bir şekilde öldürsün ister ihramlı olduğunu unutmuş vaziyette av hayvanını kasıtlı bir şekilde öldürsün isterse başka bir şeyi kastettiği halde onu öldürmüş olsun, bütün bu durumlarda onun, rabbimizin beyan ettiği keffaretlerden birini ödemesi gerekir. Bunlar da müslümanlardan, dinine güvenilir iki âdil kimsenin vereceği hükme göre, öldürülen av hayvanının, ehli olan hayvanlardan karşılığı harem bölgesinde kurban etmektir. Veya onun değeri kadar gıda maddesini fakirlere dağıtmaktır yahut her fakire verilecek gıda maddesi yerine bir gün oruç tutmaktır. Nitekim Ata ve Zühri, âyetin bu bölümünü bu şekilde izah etmişlerdir.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Bir av hayvanını hatalı olarak öldüren ihramlı kişinin cezasının ne olduğunu "Latifül Kavi Fi Ahkam iş Şerai" adlı kitabımızda, burada izaha ihtiyaç bırakmayacak derecede açıkladık. Burası bu meseleyi açıklama yeri değildir. Çünkü bu kitabımızda Kur'an'ın tevillerini açıklamayı hedef aldık. Kur'anda da av hayvanını hata ile öldürmeye dair bir açıklama yoktur ki onun hükmünü de burada zikrederim.

Müfessirler, ihramlı iken av hayvanını öldüren kimseye, ehli hayvanlardan o av hayvanının dengini kurban etmesine nasıl hüküm verileceği hususunda iki görüş zikretmişlerdir.

a- Süddi, Ata, Abdullah b. Abbas, Hazret-i Ömer, Dehhak ve Mücahide göre dinine güvenilen adaletli iki kimse, ihramlının öldürdüğü av hayvanına, ehli hayvanlardan en çok benzeyenini araştırırlar ve ihramlıya, o hayvanı elde edip harem bölgesinde kurban etmesine hüküm verirler. Bunlara göre öldürülen av hayvanının değerine bakılmaksızın onun şeklinde olan ehli hayvanlardan biri kurban edilir. Av hayvanının değerinin, ondan fazla veya eksik olması, durumu değiştirmez. Ancak bunlar hangi ehli hayvanların hangi av hayvanlarına daha çok benzediği hususunda zaman zaman farklı örnekler zikretmişlerdir.

Bu hususta Süddi demiştir ki: "Öldürülen av hayvanı ile onun ehli hayvanlardan benzerleri şöyle tesbit edilir. Eğer ihramlukuşi, bir deve kuşu veya yaban, eşeği öldürecek olursa onun bir deve kurban etmesi gerekir. Eğer bir yaban ineği veya geyiği yahut koyunu öldürecek olursa onun bir inek kurban etmesi gerekir. Eğer bir ceylan yavrusu veya tavşan öldürecek olursa onun bir koyun . kurban etmesi gerekir. Eğer bir keler veya Bukalemun yahut tarla faresi öldürecek olursa onun bir kuzu kurban etmesi gerekir.

Bu hususta Abdullah b. Abbas demiştir ki: "Eğer ihramlı olan bir kimse, ceylan ve benzeri bir hayvanı öldürecek olursa o kimsenin, Mekke'de bir koyun kurban etmesi gerekir. Şâyet bunu bulamazsa altı lakiri doyurur. Buna da gücü yetmezse üç gün oruç tutar. Eğer ihramlı kişi geyik veya benzeri bir hayvanı öldürecek olursa bir inek kurban etmesi gerekir. Eğer deve kuşu veya yaban eşeği ve benzeri herhangi bir hayvanı öldürecek olursa o kimsenin bir deve kurban etmesi gerekir.

İbn-i Cüreyc diyor ki: "Ben Ata'ya dedim ki: "Ne dersin ben bir av hayvanı ökürsem, onun bir gözünün kör olduğunu veya topal olduğunu yahut herhangi bir organının eksik olduğunu göreceğim?" O dedi ki: "İstersen evet." dedim ki: "Sen bunu daha fazla tercih etmiyor musun?" O da "Evet." dedi ve devamla dedi ki: "Eğer sen ceylan yavrusunu öldürecek olursan karşılığında koyun yavrusu kurban edersin. Yaban sığın yavrusu öldürürsen ehli bir sığır yavrusunu kurban edersin."

Süleyman el-Bâhilî diyor ki: "Ben Dehhak b. Müzahimin şunları söylediğini işittim. "Av hayvanlarından yaban eşiği, deve kuşu gibi boynuzsuz olanları öldüren ihramlının onlar gibi boynuzu olmayan bir deve kurban etmesi gerekir. Kara av hayvanlarından dağ keçisi veya geyik gibi boynuzlu olanlarını öldürenin bir sığır kurban etmesi, ceylan gibilerini öldürenin bir koyun kurban etmesi, tavşan öldürenin, iki yaşında bir koyun, tarla faresi ve benzerini öldürenin küçük bir kuzu kurban etmesi, çekirge ve benzerini öldürenin de bir avuç yiyecek vermesi, karada yaşayan kuşları öldürenin, biçilen değerini tasadduk etmesi gerekir.

Kabise b. Cabir diyor ki: "Ben, ihramlı iken bir geyik öldürdüm. Ömer'in yanına gittim ve ona bunun hükmünü sordum. O da beni Abdurrahman b. Avf'a gönderdi. Ben de dedim ki: "Ey mü'minlerin emin, bu mesele, Abdurrahman'a gidip ona soracak kadar büyük bir mesele değil." bunun üzerine elindeki sopayla bana bir tane vurdu öyle ki, onun önünden kaçtım. Sonra dedi ki: "İhramlı iken av hayvanını öldürdün sonra da fetvayı küçümsüyorsunuz." Abdurrahman geldi, ikisi birlikte bir koyun kurban etme hükmünü verdiler.

b- İbrahim en-Nehaiden nakledilen diğer bir görüşe göre, ihramlının öldürdüğü av hayvanının keffareti şöyle ödenir. "Müslümanlardan dinine güvenilir iki adil kimse, öldürülen av'a para ile değer biçerler ve ihramlının, ehli hayvanlardan o değerde bir hayvan alıp harem bölgesinde kurban etmesini emrederler.

Taberi diyor ki: "öldürülen av hayvanının, ehli hayvanlardan dengini tesbit etmesi hususundaki bu iki görüşten, Hazret-i Ömer ve Abdullah b. Abbas'ın da ka-îldiği

birinci görüş daha evladır. Zira bunlar, ihramlının öldürdüğü hayvanın en yok benzeri olan ehli bir hayvanı kurban etmesi gerektiğini söylemişlerdir ki âyeti kerime de aynı şeyi ifade buyurmuştur. Buna mukabil öldürülen av hayvanının değerinin ödenmesini söyleyen ikinci görüş, âyetin zahirine muhaliftir. Çünkü av hayvanının değeri, âyette zikredildiği üzere av hayvanının ehli hayvanlardan benzeri değil nakit paradır.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Eğer denilecek olursa ki "Her ne kadar takdir edilen dirhemler, öldürülen av hayvanının benzeri değilse de bu dirhemlerle ehli bir hayvan alınır da Kabe'de kurban edilecek olursa o

takdirde ih-ramî kişi, öldürölen av hayvanının benzerini kurban etmiş olur ve âyetin zahiri emrini yerine getirmiş olur." Cevaben denilir ki: "Her zaman av hayvanının değeri, aynen onun benzeri, ehli bir hayvan almaya denk olmaz. Mesela öldürölen av hayvanı büyük ve sağlam bir hayvan olur da onun değeri ile de ancak küçük veya sakat bir ehli hayvan alınacak olursa sence ihramlı kişi ne yapmalıdır? O, avladığı av hayvanına benzemeyen ve onun misli olmayan bu ehli hayvanı kurban edecek raidir?" Eğer diyecek olursan ki "İhramlı kişi, ancak öldürdöğü hayvanın benzeri olan bir hayvanı satın alıp kurban edebilir." Bu sözünle önceki sözünden vaz geçmiş olursun. Çünkü av hayvanının değeri ile ehli bir hayvanın alınamayacağını söyleyen senin görüşündeki insanlar, alınacak ehli hayvanın, kurban edilecek bir hayvan olmasını şart koşmuşlardır. Halbuki avlanan hayvan, küçük veya sakat olabilir. Bu takdirde de ona biçilen değeri benzeri bir ehli hayvan alınır da kurban edilecek olursa, kurban olmayacak hayvan kurban edilmiş olur. Böylece alınacak ehli hayvanın kurban edilecek vasıfta olma şartı bozulmuş olur.

Eğer diyecek olursan ki: "İhramlı kişi, öldürdöğü av hayvanının değeri ile, mutlaka kurban olacak bir ehli hayvan alır." Bu takdirde de söylediğin söz, Kur'an'ın zahirine ters düşmüş olur. Zira Allahü teâlâ, ihramlının, kasıtlı olarak öldürdöğü av hayvanının karşılığında onun benzeri ehli bir hayvanı kurban etmesini emrediyor. Sen ise, benzerinin kurban olmayacak vasıfta olması halinde kurban edilemeyeceğini söylüyorsun. Senin bu sözün, âyetin zahirine ters düşmektedir.

Âyet-i kerime'de: "İçinizden âdil iki kişinin vereceğı hükmü göre ceza kurbanı tespit edilir" buyunılmaktadır. Burada zikredilen "İki âdil kimse"den maksat, dindar, faziletli, âlim ve fakih olan iki kimsedir. Bu iki âdil kimse, öldürölen av hayvanım, ehli hayvanlardan benzeri ile mukayese etmeye giriştiklerinde şu usulü takibederler: Öldürölen hayvanı inceler ve vasıflarını öğrenirler. Eğer ihramlı olan kimse küçük bir geyik öldürmüşse ona yaş ve vücut bakımından benzeyen bir koyun yavrusunu kurban etmesini, büyük bir geyik öldürmüşse büyük bir koyun kurban etmesini, yaban eşeğı öldürmüşse, onun büyüklüğüne veya küçüklüğüne göre büyük veya küçük bir sığır kurban etmesini emrederler. Kısaca, avlanan hayvana, ehli hayvanlardan en çok benzeyenini tesbit ederler ve ihramlıya onu kurban etmesini emrederler. Bu hususta iki görüş zikredilmiştir.

a-

Birinci görüş bizim zikrettiğimiz görüştür. Şu âlimlerin de bu görüşte oldukları zikredilmiştir: Ömer b. el-Hattab, Abdurrahman b. Avf ile birlikte, bir geyik öldürene bir koyun kurban etmesini, etini tasadduk edip derisini de su kabı olarak kullanmasını emretmişlerdir.

Bu hususta Kabise b. Cabir diyor ki: "Biz, yolculukta iken sabah namazını kıldıktan sonra bineklerimizden uzaklaşır gezerdik. Aramızda konuşurduk. Yine bir sabah böyle yaparken aniden bir geyik gördük. İçimizden biri ona bir taş attı. Taş tam kulağının arkasına isabet etti ve

hayvanı öldürdü. Biz onun bu hareketini ayıpladık ve "Büyük bir kusur işledin." dedik. Mekke'ye varınca onunla birlikte Ömer'in yanına gittik. O adam meseleyi Ömer'e anlattı. Ömer'in yanında yüzü gümüş gibi parlayan bir adam vardı. (O kişi Abdurrahman b. Avf idi) Ömer ona yöneldi ve onunla konuştu. Sonra da soru soran adama yöneldi ve dedi ki: "Sen o hayvanı kasıtlı olarak mı öldürdün? Yoksa hataen mi?" Adam dedi ki: "Ben ona taş atmak istedim fakat onu öldürmek istememiştim." Ömer dedi ki: "Senin onu kasıtlı hata arasında öldürdüğüne kaniyim. Git bir koyun kes. Onun etini tasadduk et, derisini de su kabı yap." Bundan sonra Ömer'in yanından ayrıldık Ben, arkadaşşıma dedim ki: "Ey adam, Allah'ın koyduğu sınırlar büyük bir şeydir. Mü'minlerin emiri sana nasıl fetva vereceğini bilemedi. Bu sebeple arkadaşşıma şortlu. Sen git deveni kes. "Adam da bunu yaptı, ben o anda . Maide suresinin: "İçinizden adil iki kişi hüküm versin." âyetini hatırlamıyordum. Benim sözüm Ömer'e ulaşmış. Bir de ne görelim, Ömer sopasıyla yanımızda. Ömer elindeki sopayla arkadaşşıma vurdu ve dedi ki: "Hem Harem bölgesinde hayvanı öldürüyorsun hem de aleyhinde verilen hükmü hafif buluyorsun ha?" ömer daha sonra bana yöneldi. Ben de dedim ki: "Ey mü'minlerin emiri bana yapman haram olan bir şeyi (beni dövmeni) bugün sana helal görmüyorum." Ömer de dedi ki: "Ey Cabirin oğlu Kabise, ben seni küçük yaşta bir genç, ufkü geniş, düzgün konuşan bir kimse olarak görüyorum. Bir gençte dokuz tane güzel ahlak olur bir tane de kötü ahlak. Kötü olan ahlak, diğer güzel ahlakları ifsad eder. Sen, gençlerin düştükleri halalardan kaçın."

Katade diyor ki: "Bize anlatıldı ki, bir adam av hayvanını avlamış Ömer b. Hattab'ın oğlu Abdullah'a gelmiş ve bunun hükmünü sormuştur. Bu sırada Abdullah'ın yanında Safva'nın oğlu Abdullah bulunuyormuş. Ömer'in oğlu Abdullah, Sufva'nın oğluna: "Ya ben konuşayım sen beni tasdik et ya da sen konuş ben seni tasdik edeyim." demiştir. Bunun üzerine Ömer'in oğlu fetvayı vermiş Safva'nın oğlu da onu doğrulamıştır. Böylece av hayvanı hakkında iki kişi olarak hüküm vermişlerdir.

Muhammed b. Sirin diyor ki: "Bir adam ihrama girmiş, devesinin üzerinde giderken bir tepeye sığınan geyiği görmüş ve demiş ki: "Bakalım bu tepeye ben mi önce varacağım yoksa bu geyik mi?" Devesini koştururken geyiklerden biri onun devesinin ayaklarının altına düşmüş ve deve onu öldürmüştür. Adam Ömer'e gelmiş ve meseleyi anlatmış Ömer de Abdurrahmanla birlikte onun beyaz bir keçi kurban etmesine hüküm vermişlerdir.

b- İbrahim en-Nehai ve Kufeli fıkıh âlimlerine göre ise, müslümanlardan âdil olan iki kimse, öldürülen av hayvanına bakarlar ve ona para ile değer biçerler. Sonra onu öldürene, biçtikleri değerle, ehli hayvanlardan kurbanlıklar satın alıp harem bölgesinde kesmesini emrederler.

Âyet-i kerime'de, ihramlı iken av hayvanını öldürenin keffarelinin yoksulları doyurmak ta olacağı zikredilmektedir.

Müfessirler bu âyette zikredilen, ihramlı iken av hayvanını öldürenin, ceza olarak yerine getireceği keffaretlerin âyette zikredilen sıralamaya

göre mi yoksa bunlardan herhangi birini yapmakta avlananın serbest mi olduğu hususunda iki görüş zikretmişlerdir;

a- Abdullah b. Abbas, Ata, Mücahid, Âmir, İbrahim en-Nehai, Hammad, Süddi ve Hasan-ı Basri'den nakledilen bir görüşe göre, ihramlı iken av hayvanını öldüren kinîşe, avlanmanın cezası olarak yerine getireceği keffarete, âyette zikredilen sıralamaya uymaya mecburdur. Yani ihramlı iken kasıtlı olarak av hayvanını öldüren kimse önce o hayvanın ehli hayvanlardan bir benzerini harem bölgesinde kurban etmekle yükümlüdür. Bunun dışında keffaretler ondan sorumluluğu düşürmez. Şâyet buna gücü yetmezse av hayvanının değeri ölçüsünde, fakirlere gıda maddesi verir. Buna da gücü yetmezse gıda maddelerinin kıymeti ölçüsünde oruç tutar.

Bu hususta Ali b. Ebi Talha, Abdullah b. Abbas'ın, bu âyeti okuduktan sonra şunları söylediğini rivâyet etmiştir. "İhramlı olan kimse av hayvanlarından bîrini öldürdüğünde onun, bu hayvanların bir benzerini kurban etmesine hüküm verilir. Mesela bir ceylan veya benzerini öklürmüşse onun, Mekke'de kurban etmek üzere bir koyun kesmesi gerekir. Eğer buna gücü yetmezse altı fakiri doyurur Buna da gücü yetmezse üç gün oruç tutar. Şâyet ihramlı kimse bir geyik veya benzeri bir hayvanı öldürecek olursa onun, bir sığır kurban etmesi gerekir. Eğer buna gücü yetmezse yirmi fakiri doyurur. Buna da gücü yetmezse yirmi gün oruç tutar. Şâyet ihramlı kişi bir deve kuşu veya yaban eşiği yahut bunların benzen bir hayvanı öldürecek olursa onun bir deve kurban etmesi gerekir. Bunu bulamazsa otuz fakiri doyurur. Bunu da bulamazsa otuz gün oruç tutar. Fakat fakirlere verilecek gıda maddesine gelince, her bir fakire bir müdd miktarı gıda maddesi verir. Bu da onları doyurur.

Abdullah b. Abbas'ın, ihramlı iken av hayvanını öldüren kimsenin, Öldürdüğü hayvanın karşılığında kurban edeceği bir hayvanı kurban etmemeye gücünün yetmemesi halinde fakirleri doyurmakla yükümlü olmayacağını söylediği rivâyet edilmektedir. Zira öldürdüğü hayvanın değeri kadar, fakirlere gıda maddesi verecek güçte olan insan, öldürdüğü hayvanın benzerini de alıp kurban edebilir. Bu da göstermektedir ki bu âyette, fakirleri doyurma keffareti, sadece tutulacak oruç günlerinin sayısını tesbit etmek için zikredilmiştir. Yani ihramlı iken av hayvanını öldüren kimse, evvela, öldürdüğü hayvanın benzeri ehli bir hayvanı kurban etmekle yükümlüdür. Şâyet buna gücü yetmezse av hayvanına değer biçilir ve bu değerın fakirlere dağıtılacağı farz edilir ve her fakire dağıtılacağı farz edilen miktar karşılığında bir gün oruç tutulur. Böylece fakirleri doyurma şikkı alternatif olmaktan çıkar.

b- Ata, İkrime, Mücahid, Dehhak, Hasan-ı Basri ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre, ihramlı olan kimsenin, kasıtlı olarak bir av hayvanını öldürmesi halinde, âyette zikredilen üç keffaret şikkından birini seçmesi caizdir. Dilerse öldürdüğü av hayvanının benzeri bir ehli hayvanı kurban eder, dilerse liv hayvanının değeri ölçüsünde fakirleri doyurur. Dilerse öldürdüğü av hayvanının benzeri bir ehli hayvanı kurban eder, dilerse av hayvanının değeri ölçüsünde fakirleri doyurur. Dilerse

her fakiri doyurma karşılığında bir gün olmak üzere oruç tutar. Zira ceza olarak yerine getirilmesi emredilen bu üç keffaret şeklinde de "Veya" mânâsına gelin kelimesi zikredilmiştir. Bu da mükellefin, zikredilen şıklardan birini seçmekte serbest olduğunu ifade eder. Buna mukabil, Kur'andaki "Buna gücü yetmezse şunu yapsın." şeklindeki ifadeler mükellefin, âyetle zikredilen sıralamaya uyma mecburiyetinde olduğunu ifade ederler. Ancak ihramlının bu âyetle zikredilen keffareti erden herhangi birini yerine getirmekte serbest olduğunu söyleyen bu âlimler, ihramlı kimsenin, av hayvanının karşılığında ehli bir hayvanı kurban etme şikkından vaz geçip de fakirleri doyurma veya oruç tutma şıklarını tercih etmesi halinde fakirlere vereceği miktarın veya tutulacak orucun neye göre takdir edileceği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir..

a-

Bazılarına göre, ihramlının bu şıklardan birini tercih etmesi halinde av hayvanının dengi olan ehli hayvana gıda maddeleriyle değer biçilir. Sonra da avlanan ihramlı kişi, gıda maddelerinden herbir müdd' ün karşılığında bir gün oruç tutar. Ata bu görüştedir.

b-

Diğer

bazılarına göre ise, ihramlı iken av hayvanını öldüren kimse, fakirleri doyurma veya oruç tutma şıklarından birini tercih ettiği takdirde bizzat ölçtürülen av hayvanına gıda maddeleriyle değer biçer. Eğer fakirleri doyurmak isterse o gıda maddelerini fakirlere verir. Oruç tutmayı tercih edecek olursa oruç tutar. Katade bu görüştedir. Ancak ne kadar gıda maddesine karşılık bir gün oruç tutmanın gerekli olacağı hususunda âlimler, farklı görüşler zikretmişlerdir.

Bunların

bazılarına göre ihramlı iken av avlayan kişi, gıda maddelerinden her müdd karşılığında bir gün oruç tutar.

Diğer

bazılarına göre ise her yarım sa' (İki müdd) ölçüsü karşılığında bir gün oruç tutar.

Bunlardan bir başka kısmına göre ise her sa' karşılığında bir gün oruç tutar.

c- İhramlı iken av hayvanını öldüren kimsenin, âyetle zikredilen keffaretlerde sıralamayı takibetme mecburiyetinde olduğunu söyleyen âlimlerden bir kısmı demişlerdir ki: "İhramlı iken kasıtlı olarak av hayvanını öldüren kimsenin, fakirleri doyurma şeklindeki keffaret şikkını seçmesinin bir mânâsı yoktur. Zira fakirleri doyurabilecek güçte olan

kimse, öldürdüğü hayvanın dengi ehli bir hayvanı kurban etmeye de gücü yetmiş olur. Bu durumda da birinci şık olarak, ehli bir hayvanı kurban etmek zorundadır. Ehli bir hayvanı kurban etmeye gücü yetmeyen kimsenin, fakirleri doyurmaya da gücü yetmeyeceğinden böyle bir kimsenin, onıç tutma şikkını tercih etmekten başka bir yolu yoktur. Allahü teâlânın, fakirleri doyurma şikkını zikretmesinin hikmeti ise sadece tutulacak oruç günlerinin sayısını, duyurulacağı farz edilen fakirlerin sayısına göre tesbit etmek içindir. Yoksa gerçekten fakirleri doyulmak için değildir.

Taberi diyor ki: "Âyette zikredilen "Öldürülene denk kurbanlık" ifadesinin izahında beyan edilen görüşlerden tercihe şayan olan görüş şudur: İhramlı iken kasıtlı olarak bir av hayvanını öldüren kimse, kurban kesme şikkını tercih ettiği takdirde av hayvanının, ehli hayvanlardan benzeri olan bir hayvanı kurban etmekle yükümlüdür. Av hayvanına değer biçerek o değerde bir hayvanı alıp kesmek söz konusu değildir. Zira hayvanın değeri onun misli değil kıymetidir. Halbuki Allahü teâlâ, av hayvanının mislinin yani benzerinin kurban edilmesini emretmiştir.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "İhramlının, âyette zikredilen üç keffarete sıralamayı mı takibetmek zorunda olduğu yoksa onlardan herhangi birini seçmekte serbest mi olduğu görüşlerinden de, serbest olduğunu söyleyen görüş tercihe şayandır. Bu itibarla ihramlı iken av hayvanını kasıtlı bir şekilde öldüren kimse dilerse ehli hayvanlardan, onun bir benzerini haremde kurban eder dilerse onun değeri kadar fakirlere infakta bulunur. Dilerse infakta bulunacağı miktarlar ölçüsünde oruç tutar. Zira başka bir âyette ihramlı iken başını tıraş eden kimsenin, keffaret olarak dilerse oruç tutacağı veya sadaka vereceği yahut da kurban kesebileceği zikredilmiştir. Bu âyette de ihramlı iken bir av hayvanını avlayanın keffareti zikredilmiştir. Bunun keffareti'de başını tıraş edenin keffareti gibi seçeneklidir. Kişi dilediği şikkı seçebilir.

Müfessirler, ihramlının, fakirleri doyurma şikkını tercih etmesi halinde av hayvanını değerlendirirken hangi yerdeki değerinin esas olacağı hususunda iki görüş zikretmişlerdir.

a- İbrahim en-Nehai, Hammad, Ebû Hanife, Ebû Yusuf ve Muhammed'e göre av hayvanına öldürüldüğü yerde değer biçilir ve bu değer esas alınarak gıda maddeleri satın alınır ve fakirlere dağıtılır.

b- Âmir eş-Şa'biden nakledilen diğer bir görüşe göre ise öldürülen av hayvanına, keffaretinin ödeneceği yerdeki değerine göre kıymet takdir edilir.

Във връзка с това Амир каза: „Ако човек, преминаващ през Хорасан, ако някоя ихрам преследва животно и заплати кафарата си в Мека или Мина, стойността му се определя според мястото, което трябва да се плати и да се раздаде на бедните.

Табери казва: "Според нас правилната гледна точка е следната: ако човекът, който убие ловното животно, предпочита да жертва еквивалента на животните, достатъчно е той да жертва ловното животно, което е най-сходно с живите животни по отношение на създаването и рода. *iḥram*, ако ще изберат лош случай на фураж, жертва на. преценява в зависимост от стойността на мястото, където е убит. Трябва, ако те се раздават в Мека, ако той ще се раздават с него там, беден, ще се раздават на други места пожелает. защото Аллаху Та'аланареди една от трите форми на изкупление, като например клане на жертвата или хранене на бедните или гладуване в случай на лов на *iḥram*inn; Поради тази причина, той храни бедните, където и да пожелает, и държи пост навсякъде, където пожелает. Необходимо е обаче той да предаде жертвата на Кааба и да я отреже на бедните. От друга страна, не е определен определен ден за клането на тази жертва, която ще бъде заклана като наказание за лов. Ловецът може да го отреже по всяко време. Може да се реже преди или след празника.

Всеки, който изпълнява обидите на насищане или пост, може да го направи, където и когато пожелает. Ата обясни този въпрос по този начин.

Аз Корана стих от "Или е степента на стойността на гладно." Той е ръкоположен. Целта на това твърдение е, че човекът, който умишлено убива плячката, въпреки че е незрял, е една от кафарите, която той ще изпълни, постът на количеството жертва, което убива.

Табери казва: "Броят на гладуващите дни според стойността на ловното животно се определя по следния начин: Оценява се убитото ловно животно, където се убива чрез приемане на правилната хранителна стойност. Тогава човекът, който го е убил, за да вземе храна в замяна на всеки един от тези хранителни продукти, се решава да бърза за един ден. Защото Пратеникът на Аллах, по време на месец Рамадан, денят на умишлена връзка с любовницата на всеки, който е кафара в замяна на всеки един от мид'ина, реши да постят за един ден. Ловното животно ще се определя от броя на дните на гладуване.

Табери продължава да казва: "Ако се каже: Защо ихмата на ловната плячка в кафарите, постните дни, докато определянето на продължителността на средносрочната скала не се основава на мащаба на Са"? Но Пратеника на Аллах (мир на него)Ка'б въшките, докато гимрали б. Реши, че трябва да постне един ден в замяна на главата си. Изкупление на лов при *iḥram*l. В сравнение с бръсненето по време на Рамазан, това е по-очевидно от сравняването на гладуването с Рамадан в Рамазан. В отговор на това се казва: Kiy Benchmark означава сравняване на оспорваните индивидуални въпроси с първоначалните въпроси, които са свързани с отделните въпроси. Всички изтъкнати учени се съгласиха, че ежедневната пост,

която ще се съхранява като kaffarah на лов, докато бъдеш имрамли, няма да съответства на са 'скалата, за да бъде хранена на бедните. Това показва, че определянето на дните на кафарския пост от ловеца, докато е химрали, не може да се сравни с определянето на дните на гладуване от самообръсначката. Така че в Рамадан, Няма друг начин, освен да се сравни начинът на определяне на дните на пост, които да бъдат държани от дамата на деня. по този начинАта , Абдула б. Абас и Саид б. Сүбейр , преследваните. Казаха, че ще бързам един ден в замяна за всеки срок.

I айяти от : ".. Бог е affetrniş са правила в миналото Който наруши тази забрана отново, Бог ще го накаже" buyunıl e.

Коментаторите споменават различни мнения за това, което се има предвид под „омраза на миналото“, споменато в този стих, ихлал, нарушаващи забраната и Аллах наказание на Аллах ..

а- ата , муджахид и Саид б. Според мнение, цитирано от Джубайр , "Аллах е простил това, което е било направено в миналото." "Аллах е простил наказанието за убийството на животни преди плячкосването на исляма, в периода на невежество." Това означава. "Който отново наруши тази забрана, Аллах ще го накаже;" "Кой, след като дойде в исляма, ако се върне в лов на животни, дори и да е химмлара, Бог ще го накаже чрез задължение в света, както и наказание в отвъдното." Това означава.

Bunlara göre ihramlı olan kimse tekrar tekrar ihram yasağını ihlal ederek avlanacak olursa her defasında da keffaret ödemekle cezalandırılır. Ancak tekrarından dolayı kazandığı günah, kendisiyle rabbi arasındaki bir meseledir.

b- Said b. Cübeyr ve Ata'dan nakledilen diğer bir görüşe göre ise "Allah, geçmişte yapılanları affetmiştir." ifadesinden maksat, "Allah sizlerin cahiliye döneminde ihramlı iken yaptığınız avlanmalarınızın cezasını affetmiştir." demektir. Kim tekrar bu yasağı ihlal ederse Allah onu cezalandırır." ifadesinden maksat ise "Kim, islam geldikten sonra tekrar ihramlı iken avlanma yasağını ih-iial edecek olursa Allah onu, keffaret ödemle yükümlü kılarak dünyada iken cezalandırır." demektir.

c- Abdullah b. Abbas, Kadı Şüreyh, İbrahim en-Nehai, Said b. Cübeyr, Mücahid ve Hasan-i Basriden nakledilen diğer bir görüşe göre "Allah, geçmişte yapılanları affetmiştir." ifadesinden maksat, "Allah, ihramlı iken avlanmayı ilk defa yapanı affetmiştir." demektir. "Kim tekrar bu yasağı ihlal ederse Allah onu cezalandırır." ifadesinden maksat ise "Kim ihramlı olduğu halde ikinci kez avlanmayı yapacak olursa artık onu cezalandıracak olan Allah'tır. Onun için dünyada yerine getireceği keffaret diye bir şey söz konusu değildir." demektir.

d- İbn-i Zeydden nakledilen diğer bir görüşe göre ise "Allah, geçmişte yapılanları affetmiştir." ifadesinden maksat, "Allah, avlanması haram

kılınmadan önce, ihramlı iken avlananın avlanmasını affetmişiiir." demektir. "Kim de tekrar bu yasağı ihlal ederse Allah onu cezalandırır." ifadesinden maksat ise "Kim de Allah'ın, ihramlı iken avlanmayı haram kılmasından sonra, avlanmanın haram olduğunu bilerek, ihramlı olduğunu hatırlayarak, av hayvanını öldürmeyi kastederek, ihramlı iken avlanacak olursa işte bunu cezalandıracak olan ancak Allah'tır. Bunun günahlarını affetmek üzere dünyada yerine getireceği herhangi bir keffareti yoktur" demektir.

с- Според някои други учени този стих се отнася до определен човек. Бог му е простил, след като ловуваше на животни, когато никой не ги обичаше. Преследваният Бог изпратил огън от небето и го изгорил.

Табери казва: "Според нас, това е обещанието на детето, тази част от стиха е следната:" Ислямът забранява да се ловува човекът, който дойде след първия път умишлено да наруши тази забрана, който му прощава в света, ако плаща за покаяние. Но всеки, който наруши забраната за лов за втори път, когато бъде порицан, Аллах ще отмъсти на този, който е длъжен да плати умилоствение. "

Табери продължава: "Ако човек смята, че наказанието трябва да плати покаянието. В този смисъл, първият лов след първия лов на нов лов е въпрос на плащане на покаянието от неговото по-нататъшно отслабване." Този ще бъде в грешната зона. Защото Аллаху таала има властта да прави наказания за бунт срещу него, както той желае. Тя може да увеличи наказанията за някои бунтове и други. Всъщност, той направи наказания за прелюбодеятели, които са женени, наказанията на онези, които са откраднали една четвърт динар и по-малка сума. Той нарочно направи наказанието на първия ловец, различно от това на втория ловец, когато той е бил химерли . първи Като наказание за ловеца, той или пожертвал компетентен животен, което е подобно на животното, което ловува, или хранело бедните с храни, които струваха толкова, колкото неговата стойност, или гладували с храни. Освен това той заяви, че ще даде отделно наказание на онези, които отново са нарушили тази забрана.

Айяти-и е в края и казаха: "Бог е победител над всичко, че е достоен за наказанието." Смисълът на думата, преведена под формата на смисъл на "Бог, не може да бъде докоснат от властта, победен от всяка сила, не може да бъде куц против него, когато той иска да накаже. Защото вселената е негово създание. Нарежданията принадлежат на него, иззет и имунитет е за него." Това означава. Смисълът на думата "отмъщение е собственикът. Така че наказвайте онези, които се противопоставят." Това означава.

Вие и пътниците, включително храна, морски лов и храна, за да го направите халал. Поземленият лов е забранен за вас, докато сте в хирам. Бойте се от Аллах, че ще се съберете пред себе си.

Вярващите, които ловуват в морето и ядат ловното животно от него, за прехраната на тези, които живеят, за вашите гости като гнило халал, са направени за вас. Ловът на земни животни е забранен за вас, докато сте в Хадрам или Умра. Страх, че Аллах ще те накаже, преди да се събереш. Защото ще ви привлече вниманието според делата ви.

Айяти-и "също е обявил за законен лов на морето. Неговото свидетелство също беше споменато. Това изявление беше обяснено от коментаторите по два основни начина.

А- цели на експресия, съгласно някои учени, означава Поглъщането на морски животни лов. Предпочиташе това становище. Съответно, значението на тази част от стиха е следното: "За да ловувате с различни цели от морето е халал, животните, които ловите от морето, са халал за вас." Табери споменава този стил на обяснение.

b- Taberinin de zikrettiği diğer bir görüşe göre âyette geçen ifadesinin mânâsı "Denizin yemeği" demektir. Buna göre âyetin mânâsı şöyledir: "Denizin av hayvanları sizin için helal olduğu gibi onun yemeği de sizin için helal kılınmıştır." Müfessirler, burada zikredilen "Deniz avi"ndan ve "Denizin yemeği"nden neyin kastedildiği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

Denizin avından maksat, Hazret-i Ömer, Abdullah b. Abbas, Ebû Seleme ve Hazret-i Ebubebekir'e göre "Denizden avlanan şey"dir.

Abdullah b. Abbas, Said b. Cübeyr, Süddi ve Said b. el- Müseyyebe göre ise "Denizden çıkarılan taze avlar"dır.

Mücühide göre ise "Denizden avlanan balıklar" dır.

"Denizin yemeği"den maksat ise, Hazret-i Ebubekir, Ömer b. el-Hattab, Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Ömer ve Ebû Eyyube göre denizde ölüpte ölü olarak kıyıya vuran deniz hayvanlarıdır.

Bu hususta Ebû Hureyre diyor ki: "Ben, Bahreyn'de bulunuyordum. Bahreynliler bana, kıyıya vuran ölü balıkların hükmünü sordular. Ben de onlara, o balıkları yemelerine dair fetva verdim. Ömer b. el Hattabın yanına gelince meseleyi ona anlattım. O da bana dedi ki: "Onlara nasıl fetva verdin?" Dedim ki: "Yeyin diye fetva verdim." Dedi ki: "Bunun dışında bir fetva vermiş olsaydın sana sopa atardım. Çünkü Allahü teâlâ kitabında buyurmuştur ki: "Deniz avı sizin için helal kılınmıştır. Denizin yemeği ise sizin için de yiyecektir yolcular için de." Burada zikredilen denizin avından maksat, oradan avlanılanlardır. Denizin yemeğinden maksat ise ölü olarak kıyıya vuranlardır."

Nafi diyor ki: "Ebû Hureyrenin oğlu Abdurrahman, Abdullah b. Ömerin yanına geldi ve ona dedi ki: "Deniz kıyıya çokça ölü balık çıkarmış." Abdullah da Abdurrahman'a bu balıkları yemesini yasakladı ve dedi ki: "

"Ey Nafi Kur'an'ı getir." Ben Kur'an'ı ona getirdim. O da: "Denizin av hayvanları size helal kılındı. Onun yemeği de sizin için de yolcular içinde bir geçimlik." âyetini okudu. Ben de dedim ki: "Denizin yemeği kıyıya vuranlar mıdır?" Abdullah da dedi ki: "Abdurrahman'a yetiş ve ona, denizden kıyıya vuranları yemesini söyle."

Hazret-i Ebubekir ve İkrime'den nakledilen bir görüşe göre de denizin yemeğinden maksat, denizele bulunan her şeydir.

Abdullah b. Abbas, İkrime, Said b. Cübeyr, İbrahim en-Nehai, Katade, Mücahid, Süddi, Said b. el-Müseyyeb ve Cabir b. Zeyd'e göre ise denizin yemeğinden maksat, denizden çıkarıldıktan sonra tuzlanıp bekletilen balıktır.

Bu hususta Said b. Cübeyr diyor ki: "İnsanlar deniz kenarında yaşayan kimselere giderler onlara: "Bize yemek verin." derler. Yemek isterken de "Tazesinden istiyoruz." derlerse onlar, ağlarını atıp av yaparlar. Şâyet, "Yemeklerinizden bize yedirin." derlerse onlar, tuzladıkları balıkları yedirirler.

İbrahim en-Nehai ve Abdullah b. Abbas'dan nakledilen başka bir görüşe göre denizin yemeğinden maksat, hem ölü olarak kıyıya vuran balıklar hem de tuzlanarak bekletilen balıklardır.

Taberi diyor ki: "Bize göre denizin yemeği hakkındaki görüşlerden doğru olmaya en evla olanı, denizin yemeğinden maksadın, denizin dışarı attığı veya deniz çekilerek sahilde ölü bulunan balıklardır. Zira âyetin başında, denizden avlanmalarının helal olduğu zikredilmiş ondan sonra da denizin yemeğinin helal olduğu beyan buyurulmuştur. Bundan da anlaşılmaktadır ki denizin yemeği, denizden avlanmayan şeylerdir. Bunlar da kıyıya vuran balıklardır.

Denizin yemeğini "Denizden çıkarıldıktan sonra tuzlanıp bekletilen balıktır." şeklinde izah etmek isabetli değildir. Zira bu da denizden avlanılana dandır. Ve âyetin: "Deniz avı" ifadesine dahildir. Denizin yemeğini de denizin avının içerdiği şeylerden biri olarak izah etmek, âyette tekrar olduğunu söylemek olur ki bu, ilahi kelamın üslubuna uygun düşmez. Ayrıca bu hususla Resûlullahtan, bazı âlimler tarafından mevkuf olduğu söylenen şu hadis Rivâyet edilmiştir: "Ebû Hureyre (radiyallahü anh) Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) in, bu âyeti okurken şöyle buyurduğunu Rivâyet etmiştir: "Denizin yemeği, onun, ölü olarak dışım attığıdır. İşte onun yemeği budur." Ebû Seleme bu hadisin Ebû Hureyre'ye mevkuf olduğunu (Yani rivâyetin Ebû Hureyre'de kalıp Resûlullah'a dayandırılmadığını) söylemiştir.

Âyet-i kerime'de "Size ve yolculara yiyecek (geçimlik) olmak üzere" buyurulmaktadır". Bu ifadeden maksat, denizin avı ve yemeği, içinizden mukim olanlar için de geçimlik. Onu yer ve ondan faydalanırlar. Yolcu olanlar için de geçimlik. Onlar da iuzladıkları balıkları azık olarak taşırlar." demektir.

Hasan-i Basri buradaki yolculardan maksadın, ihrama girmiş olan yolcular olduğunu söylemiştir.

Mücahid ise buradaki "Sizden" ifadesinden maksadın, köylüler, yolcular" dan maksadın da şehirli olan yolcular olduğunu söylemiştir.

Taberi, Mücahidin bu görüşünün isabetli olmadığını zira, "Yolcu" ifadesine köylü ve şehirli her türlü yolcunun girdiğini söylemiştir.

Âyet-i kerime'de: "Kara avı ise, ihramlı olduğunuz sürece size haram kılınmıştır. " huyurulmaktadır. Müfessirler, ihrama girmiş olan kimseye, kara av hayvanlarının hangi yönleriyle haram olduğu hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

a- Hazret-i Ali, Abdullah b. Ömer ve Said b. Cübeyrden nakledilen bir görüşe göre, ihrama giren kimseye kara av hayvanı her yönüyle haramdır. Böyle bir kimse kara av hayvanını avlayamaz, başkası tarafından avlananın etinden yiyemez, onu öldüremez, satamaz, satın alamaz, yakalayamaz ve onu mal edinemez.

Bu hususta Nevfel diyor ki: "Osman b. Affan hac yapıyordu. Ali de onunla birlikte hac yapıyordu. Osman'a, ihramlı olmayan bir kimsenin avladığı hayvanın eti getirildi. Osman ondan yedi. Fakat Ali yemedi. Osman dedi ki: "Vallahi biz onu avlamadık, onun avlanmasını emretmedik, avlanması için kimseye de göstermedik." Bunun üzerine Ali: "Kara avı ise. ihramlı olduğunuz müddetçe size haram kılınmıştır." âyetini okudu.

b- Hazret-i Ömer, Ebû Hureyre, Kâ'bul Ahbar, Abdullah b. Ömer, Osman b. Affan Zübeyr b. El-Avvam, Abdullah b. Abbas ve diğer bir kısım âlimlere göre ise ihramlı olan kimse, ihramlı iken avladığı veya kestiği veya ihramlı olduğu halde kendisi için avlanan av hayvanlarının etlerinden yiyemez. Buna mukabil ihrama girmeden önce avladığı veya kesliği hayvandan yahut ihramlı olmayan bir kimse için avlanan hayvanlardan yemesinin bir mahzuru yoktur. Yine ihramlının ihrama girmeden önce mülkünde bulunan av hayvanlarından yemesinde bir mahzur yoktur. Keza ihramlının, av hayvanını sadece yakalaması haram değildir.

Bu hususta Said b. el-Müseyyeb, Ebû Hureyreden şunları işittiğini söylemiştir.

Ebû Hureyre Bahreyn'den geliymuş, "Rebze" denen yere varınca Irak halkından olan ihramlı bir kabile ile karşılaşmış. Kabile Ebû Hureyre'ye, Rebze hakkında buldukları av hayvanının etinin hükmünü sormuşlar. Ebû Hureyre de o ihramlı kabileye o eti yemelerini emretmiş." Ebû Hureyre demiştir ki: "Sonra ben onlara verdiğim emirde şüpheye düştüm. Medineye gelince bunu Ömer b. el-Hattab anlattım. Ömer de dedi ki: "Sen onlara neyi emretmiştin?" Ben de dedim ki: "Onu yemelerini emretmiştim." Bunun üzerine Ömer b. el-Hattab dedi ki: "Şâyet sen

bunun dışında bir şey emretmiş olsaydın sana şunu yapardım." Bunu söylerken tehditte bulunuyordu. Muvatta,K. el-hac, bab: 24,Hadis No: 80

Ebû Seleme diyor ki: "Osman b. Affan ihramlı iken "Arc" denen yerde konakladı. Arc'ın sahibi ona bağırtlak kuşu hediye etti. Osman arkadaşlarına dedi ki: "Siz onu yeyin. O, benim adıma avlandığı için ben yemiyorum." Onlar da o kuşların etini yediler. Fakat Osman yemedi.

Ata b. Yesar diyor ki:

"Ka'bul Ahbar bir kervanla birlikte Şam'dan geliyordu. Onlar yolda iken av hayvanı eti elde ettiler. Ka'b onlara eti yemelerine dair fetva verdi. Kervan Medine'de Ömer b. el-Hattab'ın yanına ulaşınca meseleyi ona anlattılar. Ömer de onlara: "Buna dair size kim fetva verdi?" dedi. Onlar da "Ka'b verdi." dediler.

Ömer de dedi ki: "Siz hacdan dönünceye kadar ben bunu size emir tayin ettim." Muvalla, K. el-Hac, Bab: 24,1 indis No: 82

Urve b. Zübeyr diyor ki: Zübeyr b. el-Avvam ihramlı iken av hayvanlarının etini azık olarak alırdı."

Abdullah b. Abbas demiştir ki: "Herhangi bir şey, sen ihrama girmeden avlanacak veya kesilecek olursa o senin için helaldir. Herhangi bir şey de sen ihramlı iken avlanacak veya kesilecek olursa o da senin için haramdır."

c- Ebû Selem'e ve diğer bir kısım âlimlere göre ise ihramlı olan kimseye av hayvanını sadece avlaması haramdır, ihramlının av hayvanını ona malik olan bir kimseden alıp kesmesi, kendisi için avlamadıkça, kendi malı olduktan sonra onu yemesi, onu satması ve onu satın alması caizdir.

Taberi diyor ki: "Bize göre bu hususta doğru olan görüş, şunu söylemektir. "Allahü teâlâ bu Âyet-i kerime'de ihramlı olan kimseye kara av hayvanlarını avlama mânâsını içeren her türlü şeyi haram kıldığını beyan etmiştir. Avlama mânâsını ifade eden şeylerden herhangi biri hususunda özellikle haram olduğunu beyan etmemiştir. Bu sebeple ihramlı olan kimseye avlanma mânâsına gelen her şey haramdır. Ona av hayvanını satması, satın alması, avlaması, öldürmesi ve buna benzeyen avlanma mânâsına dahil olan her şey haramdır. Ancak ihramlı kişi av hayvanının ihramlı olmayan bir kimse tarafından yine ihramlı olmayan bir kimse için kesildiğini anlayacak olursa işte onun bu takdirde ondan yemesi helaldir. Zira bu hususta Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) den sabit olan şu hadis Rivâyet edilmiştir. Şöyle ki, Abdurrahman b. Osman et-Teymi diyor ki:

"Biz, Talha b. Ubeydullah ile birlikte ihramlı idik. Talha'ya bir kuş hediye edildi. Talha uyuyordu. Bizden bazılarımız ondan yedi, bazılarımız ise çekindi, Talha uyanınca onu yiyenlerin görüşüne katıldı ve dedi ki: "Biz,

Resûlullahla beraber onu yemiştik. Müslim, K. el-Hac, Rab: 65, Hadis No: 1197.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Eğer denilecek olursa ki: "Sen Sa'b b. Cessameden Rivâyet edilen şu hadis hakkında ne dersin?

Sa'b b. Cessame demiştir ki:

"Resûlullah, "Ebva" veya "Veddan" denen yerde iken kendisi Resûlullah'a bir yaban eşiği hediye etmiş Resûlullah da onu geri iade etmiştir. Resûlullah, Sa'bın yüzündeki hali görünce buyurmuştur ki: "Biz onu başka bir sebepten değil ancak ihramlı olduğumuz için iade ettik Buhari, K. es-Sayd, Bab: 6/Müslim, K. el-Hac, Bab: 50, Hadis No: 1193. Yine sen, Âişeden, "Resûlullah'a, ihramlı iken kurutulmuş geyik eti hediye edildi, Resûlullah da onu geri iade etti." şeklinde Rivâyet edilen hadis hakkında ve benzeri haberler hakkında ne dersin?" Cevaben denilir ki: "Bu mânâda Rivâyet edilen haberlerden herhangi birinde Resûlullah'a hediye edilen av hayvanlarının, ihramlı olmayan bir kimse tarafından, yine ihramlı olmayan bir kimse için kesildiğine, buna rağmen o hayvanların, Resûlullah tarafından geri iade edildiğine dair herhangi bir beyan yoktur. Bu haberlerde sadece Resûlullah'a, av hayvanlarının etlerinin hediye edildiği, Resûlullah'ın da onları geri çevirdiği zikredilmektedir. Olabilir ki Resûlullah'ın bunları reddetme sebebi o av hayvanlarını kesen veya avlayan kimsenin, Resûlullah ihramlı iken onu Resûlullah için kesmiş veya avlamış olmasıdır. Nitekim Cabir b. Abdullah'ın Resûlullahtan rivâyet ettiği şu hadis, izah edilen bu mânâyı ifade etmektedir.

Cabir b. Abdullah demiştir ki:

"Ben, Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu işittim. "Kara av hayvanları sizin için (ihramlı için) helaldir. Sizler bizzat onu avlamadıkça veya onlar özellikle sizin için avlanmadıkça. Ebû Davud, K. el-Menasik, Bab: 41, Hadis No: 1851 /Tirmizi, K. el-Hac, Hadis No: 875 / Nesei, K. el-Hac, Hadis No: 2830.

Madem ki bu iki hadis te sahihtir bunların her ikisiyle de amel etmek ve her ikisini de sahih bir şekilde izah etmek gerekir. Bu da şu şekilde olur. Resûlullah'ın, kendisine hediye edilen av hayvanlarını kabul etmemesi o hayvanın, kendisi için avlanmasındandır. Onun, av hayvanının yenilmesine izin vermesi ise av hayvanının ihramlı kişi tarafından avlanmamış olmasından ve yine ihramlı bir kimse için avlanmamış olmasındandır.

Müfessirler bu âyette zikredilen "Kara av hayvanından" hangi hayvanların kastedildiği hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir:

a- Ebû Miclez, Ata ve Said b. Cübeyre göre kara av hayvanlarından maksat, yalnızca karada yaşayan veya hem karada hem de suda yaşayan hayvanlardır. Deniz av hayvanlarından maksat ise sadece suda yaşayan hayvanlardır. Bunlara göre kaplumbağa, yengeç kurbağa kara av

hayvanlarından sayılır. Bunları öldüren ihramlı kişinin, keffaret ödemesi gerekir.

b- Ata b. Ebi Rebahtan nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyette zikredilen kara av hayvanlarından maksat, denizden çok karada yaşayan hayvanlardır.

Âyet-i kerime'nin sonunda "Huzurunda toplanacağınız Allah'tan korkun." buyurulmaktadır.

Allahü teâlâ âyetin bu bölümünde insanlara buyurmaktadır ki: "Ey insanlar, Allah'ın emirlerini tutup yasaklarından kaçınmak suretiyle ondan korkun. Bundan önceki âyetlerde size yasakladığı içki içme, kumar oynama, taşlar dikme, fal oklan çekme, ihramlı iken kara av hayvanlarını avlama gibi size haram kıldığı şeylerden uzaklaşın. Zira sizin dönüşünüz Allah'adır. O size, yaptıklarınızın karşılığını verecektir."

97

Allah, Beytül Haram olan Kabe'yi, hürmet gösterilen ay'ı, Kabe'ye hediye edilen kurbanı, işaret olarak takılan gerdanlıkları, insanları ayakta tutan bir vesile yaptı. Bu Allah'ın, göklerde ve yerde olanları bildiğini ve Allah'ın her şeyi ilmiyle kuşattığını bilmeniz içindir.

Allah Kabe'yi* insanları ayakta tutan bir fizik kaynağı, nizam ve intizama sokan bir merkez, insanoğlunu güven ve huzura kavuşturan bir dayanak yapmış böylece zayıfları güçlülerin şerrinden, mazlumları zalimlerin, zulmünden, iyilik yapanları, kötülük yapanların kötülüklerinden korumuştur. Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Receb aylarından ibaret olan haram aylan, Kabe'ye hediye edilen kurbanları, Hac mevsiminde insanların veya kurbanlık hayvanların boynuna takılan gerdanlıkları da bir güven vesilesi, bir rızık kaynağı kıldı. Bu, Allah'ın, göklerde ve yerde olanları bildiğini ve sizin için faydalı olan hükümler koyduğunu ve her şeyi ilmiyle kuşattığını bilmeniz içindir.

Âyet-i kerime'de zikredilen Kabe'den maksat, bütün harem bölgesidir. Kabe'nin lügat mânâsı "Dörtgen" demektir. Ona bu ismin verilmesi, dörtgen olgundandır.

Âyette zikredilen "Beytül Haram"dan maksat, Kabe'dir. Beytül Haram'ın lügat mânâsı, kendisinde bir kısım şeylerin yapılmasının haram kılındığı ev demektir. Kabe'ye bu adın verilmesinin sebebi ise, oranın avlarının avlanmasının, otlarının biçilmesinin, ağaçlarının kesilmesinin haram olmasındandır.

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de, Kabe'nin, haram ayının, Kabe'ye sevk edilen kurbanların ve hac yapan kimselerin, gerek kendilerinin gerekse hayvanlarının boyunlarına taktıkları gerdanlıkları, insanlar için, ayakta tutan bir vasıta kıldığını zikretmiştir. Bundan maksat şudur, İslam gelmeden önce bir çok insanların, Özellikle Arapkir'in sevk ve idare eden ciddi idarecileri olmadığından Allahü teâlâ, Kabe'yi, haram ay'ı, hacca

götürülen kurbanları ve boyunlara takılan gerdanlıkları insanlar için, özellikle Araplar için bir manevi otorite ve bir güven vasıtası kılmıştır. Öyleki kişi Kabe'de babasının katilini dahi görse ona dokunmazdı. Kâbeye sevkedilen kurbanlıklara kimse bir şey yapmazdı. Haram ayında kimseye dokunulmazdı.

Bu âyetin izahında İbn-i Zeyl diyor ki: "Diğer insanların, kendilerini birbirlerine karşı koruyacak, onları savunacak Kralları vardı. Arapkir'in ise kendilerini savunacak ve onları birbirlerinin haksızlığından koruyacak Kralları yoktu. Bu sebeple Allahü teâlâ, Beytül Haram olan Kabe'yi oraya sevkedilen kurbanlıkları ve hacıların taktıkları gerdanlıkları da bu gibi sıfatları haiz kıldı. Öyle ki kişi kardeşini veya amcasının oğlunu öldüren kimseyle karşılaşılıyor ve ona dokunmuyordu.

Taberi diyor ki: "Allahü teâlâ, bu zikredilen şeyleri, cahiliye döneminde Araplar'ı düzelten vasıtalar kıldığı gibi İslam geldikten sonra da müslümanların hac yapma yerleri ve namazlarında yönelme yönleri kılmıştır. Böylece Kabe müslümanlar için kutsallığını korumuştur."

Müfessirler, Kabe'nin, insanlar için ayakta tutan bir vesile oluşundan neyin kastedildiği hususunda farklı şeyler söylemişlerse de hepsinin izahı, Kabe'nin, insanların işlerini düzenleyen bir vasıta kılındığı hususunda birleşmektedirler.

98

Bilin ki Allah, azabı çok şiddetli olandır ve Allah çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.

Ey insanlar, bilin ki göklerde ve yerde olanları bilen, yaptığınız bütün amelleri tesbit ettiren ve o amellere göre sizi hesaba çekecek olan rabbiniz, kendisine karşı gelenlere karşı pek şiddetlidir. Fakat kendisine itaat edenlere ve günah işledikten sonra tevbe ederek kendisine yönelenlere karşı ise çok affeden ve çok merhamet edendir.

99

Peygamberin üzerine düşen ancak tebliğ etmektir. Allah, açıkladıklarınızı da gizlediklerinizi de bilir.

Bu âyet-i kerime, Allahü teâlâ tarafından kullara gönderilmiş bir ihtar mahiyetindedir. Ve izahı şöyledir: "Ey insanlar, size göndermiş olduğumuz Peygambere düşen görev, Allah'ın emir ve yasaklarını size tebliğ etmek, Allah'a karşı gelenin cezalandırılacağını bildirmek ve Allah katında bahane edilecek bir şey bırakmamaktır. Sonra cezalandırma Allah'a aittir. Çünkü o, gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da bilir. Kimin itaat edipkimin isyan ettiği ona gizli değildir.

100

Ey Rasûlüm, de ki: "Pis olan şeyin çokluğu hoşuna gite de pis ile temiz bir değildir. Ey akıl sahipleri Allah'tan korkun ki kurtuluşa eresiniz.

Ey Rasûlüm, de ki: "Az olun helal ve faydalı şeyler, sizin için, çok olan murdar ve haram şeylerden daha hayırlıdır. Zira hiçbir zaman, murdar bir şey temiz bir şeye eşit olamaz. Yani salih bir kul günahkâr bir kula, itaatkar bir kul günahkâr bir kula, itaatkâr bir kul da isyankâr bir kula eşit değildir. İsyankâr ve sapıkların çok oluşları hoşuna gitse bile böyledir. İsyankârların çokluğu sizi aldatmasın. Çünkü onlar, sonunda mutlaka hüsrana uğrayıp yok olacaklardır. Ey akıl sahipleri, Allah'tan korkun ki kurtuluşa eresiniz, arzularınıza kavuşasınız. Sakın murdarların çokluğunu size hoş gösteren şeytanın vesveselerine kapılmayın."

Süddi demiştir ki: "Burada zikredilen "Pis olan şey"den maksat, müşrikler, "Temiz olan şey"den maksat da mü'minlerdir."

Bu âyet-i kerime her ne kadar Resûlullah'a hitnbetmekte ise de asıl muhatap, Resûlullah'a tabi olan bir kısım insanlardır. Nitekim âyetin sonundaki "Ey akıl sahipleri." ifadesi de bunu göstermektedir.

101

Ey iman edenler, açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek olan şeylerden sormayın. Eğer onları Kur'an indirilirken sorarsanız size açıklanır. Allah, sorduklarınızdan dolayı sizi affetmiştir. Allah, çok bağışlayan ve çok yumuşak davranandır.

Ey iman edenler, açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek olan şeyleri Allah'ın Resulünden sormayın. Eğer bu şeyleri, Peygambere vahiy indiği sırada soracak olursanız Allah onların hükmünü size açıklar. Geçmişteki faydasız sorularınızdan dolayı Allah sizi affetmiştir. Allah tevbe edenlerin günahlarını çokça affeden ve günahkârların cezasını hemen vermeyerek yumuşak davranandır.

Allahü teâlâ bu âyet-i celile ile kullarına, davranış ve konuşma âdabını öğretmekte, kendileri için faydalı olmayan şeylerin arkasına düşmelerini yasaklamaktadır. Zira sorulan hususların cevaplan ortaya çıkınca ya kendilerine ağır gelen bir hüküm gelecek veya hoşlarına gitmeyen bir durum ortaya çıkacaktır.

Müfessirler bu âyet-i kerime'nin nüzul sebebi hakkında çeşitli görüşler zikretmişlerdir.

a- Abdullah b. Abbas, Enes b. Malik, Katade, Süddi ve Ebû Hureyre'den nakledilen bir görüşe göre bu âyet-i kerime, Resûlullahtan, babalarının kimler olduğunu veya kaybolan develerinin nereye gittiğini soracak kadar Resûlullahtan çokça soru soran sahabiler hakkında nazil olmuştur ve onların, bu tür huylarından vazgeçmelerini emretmiştir.

Bu hususta Abdullah b. Abbas diyor ki: "Bir kısım insanlar Resûlullahı alaya alarak ondan çokça sorular soruyorlardı. Bir kimse geliyor ve "Babam kimdir?" diye soruyor. Bir başkası geliyor "Devem kayboldu nerededir?" diyordu. İşte Allahü teâlâ bu gibi kimseler hakkında bu âyeti indirdi. Buhari, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Bab: 12.

Enes b. Malik diyor ki:

"Bir gün Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) öyle bir hutbe okudu ki ben onun benzeri hiçbir hutbe işitmemiştim. Hutbede şunları söylemişti; "Eğer benini bildiğimi sizler de bilseniz elbette ki az güler çok ağlarsınız." Bunun üzerine sahabiler yüzlerini kapatarak hüngür hüngür ağlamaya başladılar. İçlerinden birisi, "Benim babanı kim?" diye sordu. Resûlullah da: "Falan adam." dedi. Ve bunun üzerine bu âyet nazil oldu. Buhari, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, bab: 12

Enes b. Malik başka bir Rivâyette de diyor ki:

"İnsanlar Resûlullahtan çokça sorular sordular. Sorularında çok ileri gittiler. Nihâyet bir gün Resûlullah minbere çıktı ve buyurdu ki: "Sizler bana neyi sorarsanız ben onu size mutlaka açıklayacağım. "Ben de sağa sola baktım bir de ne göreyim, herkes elbisesini başına çekmiş ağlıyor. Bu arada, kendisiyle tartışıldığında babasından başkasına isnad edilen (yani asıl babasının bir başka adam olduğu söylenen) bir adam harekete geçti ve "Ey Allah'ın peygamberi, benim babam kimdir?" diye sordu. Resûlullah da "Senin baban Huzafedir." dedi. Sonra Ömer harekete geçti ve dedi ki: "Biz, Allah'ın rabbimiz, islam'ın dinimiz, Muhammed'in Peygamberimiz olduğuna razı olmuşuzdur. Biz, fitnelerin şerrinden Allah'a sığınırız." Resûlullah da buyurdu ki: "Hayır ve şerri müşahade etme bakımından bugün ki gibi hiçbir gün görmemişim. Öyleki cennet ve cehennem bana tasvir edildi. Ben onları duvarın yanında (yüzünde) gördüm." Hadisi Rivâyet eden Katade diyor ki: "Bu hadis-i şerif bu âyetin izahında zikredilmiştir. Buhari, K. el-Fiten, Bab: 15.

İbn-i Şihab ez-Zühri de diyor ki:

"Ubeydullah b. Abdullah ми каза, че Пратеника на Аллах , който попитал баща си кой Abdullah б. Hafafah майка каза:" О, син, аз не съм чул никой непокорен от вас. Мислиш ли, че майка ти, жените от невежия период, е извършила някаква грозна работа на жени, а ти унижаваш майка си в присъствието на хората? "Абдула Абдула каза: „ Ако пратеникът на Аллах ми беше казал, че баща ми е черен роб, щях да го последвам. Мюсюлманин, К. ал-Фадаил, б.б .: 136, Хадис No: 2359.

b- Али b. Abdula , Abu Hurayrah , Abu Umam al-Bahili, Abdullah b. Абас и според друг аспект предава от Mücühid този стих-и kerime е причина откровение, човек след това направи хадж задължително Хадж всяка година не съществува в делата да се предположи, направихме пъти в живота на Пратеника на Аллах , за да попитам какво този стих разкри беше и Пратеника на Аллах като задават много въпроси в резултат на някои заповеди и се забранява да бъдат инструментариум при пристигането на забрани.

В тази връзка Hazret-i Ali (radiyallahü anh) казва:

"За всички, които могат да си позволят да отидат там, е задължително да посетят Кааба и да извършат поклонение към Аллах . Когато се разкрива стихът на Ал-Имран, 3/37. Някои питат:" О, Пратеник на Аллах, задължително ли е всяка година? " Пратеникът на Аллах (sallallahü alayhi и wa sallam) не отговори отново: "Всяка година е задължителна?", Попитали те. Тогава Пратеникът на Аллах (sallallahü alayhi и wa sallam) "Не, не е." "Да." Разбира се, всяка година ще трябва да правя поклонение. Той каза, и когато този стих е бил разкрит, Тирмиди, К. Тафсир ал-Коран, Сура : 5, Хадис № 3055 / Ибн Мейс, К. ал-Менасик, Баб: 2, Хадис No: 2884, 2885.

с- муджахид в Абдула б. Според Абас, разказан от някои хора от Пратеника на Аллах , този стих след стиха, споменат в "Бахире, Саба, Василе и Хамман, е помолен да поиска статуса на някои животни.

Табери казва: "Това е думата на този, който казва," Този стих , Пратеникът на Аллах ,много от тези, които задават въпроси за синала, е бил нацил. Например, Абдула б. Хузафе питаше кой е баща му, питаше дали друг собственик е длъжен всяка година, и така нататък.

Табери продължава да казва: "Това е причината, поради която мнението е предпочитано, това спътници за гледната точка, разбира се, и всички коментатори се споменават много слухове.

Муджахидините в Абдула б. Когато става въпрос за трето мнение, което той разказва от Абас, това мнение не е далеч от истинността, но това е гледна точка, която се противопоставя на спътниците и на разказите, които се прехвърлят от субекта. Въпреки това, Bahira, Сайба, Василе, а също и да поиска статут на животни като Хем Messenger на Аллах, за да може да бъдат зададени много въпроси. Айяти-и е , всички тези въпроси ще бъдат по-точни, за да се каже, че предупреди, което иска.

В стихове : "Ако ги помолите да свалят Корана, ще ви бъде обяснено." Той е ръкоположен. Целта на това изявление е: „О, хора, които задават много въпроси, ако задавате тези въпроси на Пророка след Корана, обяснявайки техните разпоредби, и след това обяснението на моята книга за вас, така че да обясните отговора на вашите сомни. не сте длъжни да правите неща, които не са забранени, и за неща, които не са забранени.

В това отношение Абу Са'лебе ал-Хушени казва: "Аллах е предположил някои разпоредби. Вие не ги губите. Някои забраняват неща, не ги изпълняват. Той е поставил граници, не ги превъзхожда. Аллах не е споменавал преднамерено неща." , вие не копаете тези въпроси.

Ubayd b. Умайр също каза: "Аллах е направил някои неща халал, някои неща забранени. Халал виж какво го прави халал, забрани неща, които го правят забранено. Аллах също е освободил някои неща. Нито халал, нито ги е забранил. е амнистия за вас. " Убейд след тези думи: "О, вярващи, не питайте какво не ви харесва, когато бъдете обявени." Той прочете стиха.

102

И пред вас ги попита едно племе и те ги отхвърлиха до границата.

Sizden önce geçen Salih'in kavmi, Allah'ın Peygamberi olan Salih'ten sizin sormanız gibi bir mucize getirmesini istemişlerdi. Allah onlara mucize olarak deveyi gönderince de onu kesip İnkârcılığa düşmüşlerdi. İsa'nın adamları da gökten kendilerine yemek indirilmesini istemişlerdi. Kendilerine yemek indirildikten sonra da inkâra düşmüşlerdi. Siz Muhammed ümmeti de bu kavimlerin durumuna düşmeyin, neticesi hoşunuza gitmeyecek somlar sormayın.

103

Allah, Bahire, Saibc, Vasile ve Ham diye bir şey yapmamıştır. Fakat kâfirler Allah'a yalan iftira etmektedirler. Çokları da akıllarını kullanmazlar.

Bu âyet-i kerime, cahitiye dönemine ait bazı âdetlerin din haline getirildiğini, bunların, Allah'ın emriymiş gibi gösterildiklerini, fakat Allah'a karşı iftirada bulunmaktan başka bir şey olmadıklarını bizlere bildirmekte, dinde olmayan şeyleri dine sokmanın yasak olduğuna işaret etmektedir. Bu eahiliye anlayışına göre Allah'ın, kullarına helal kıldığı bazı hayvanlar birtakım özel durumlarından dolayı haram sayılmışlardır. Onların etlerinden, sütlerinden, yünlerinden ve çalıştırılmalarından faydalandırılmazlardı.

Allah'ın, kullarına helal kıldığı hayvanları ilk defa insanlara haram kılan kişinin, Amr b. Âmir b. Luhayy b. Kam'a b. Hindif el-Huzai olduğu, bu sebeple cehennemde bağırsaklarını sürükleyerek dolaşacağı Rivâyet edilmektedir.

Ebû Hureyre bu hususta Resûlüllah'ın şöyle buyurduğunu Rivâyet etmektedir:

"Ben, Amr b. Âmir b. Luhayy el-Huzai'nin, cehennem ateşinde bağırsaklarını sürüklediğini gördüm. O, saibeleri ilk saibe yapandır. Buhari, K. el-Menakıb, Bab: 10.

Ebû Salih es-Semman da, Ebû Hureyre'nin, Resûlüllah'tan şunları işittiğini söylemiştir: Resûlüllah, Eksem b. Cevn el-Huzai'ye şöyle buyurmuştur: "Ey Eksem, ben, Amr b. Luhayy b. Kam'a b. Hindif'in, cehennem ateşinde bağırsaklarını sürüklediğini gördüm. Ben senden daha fazla ona benzeyenini görmedim." Bunun üzerine Eksem dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, onun bana benzemesinin, bana zarar vereceğinden

korkuyorum." Resûlullah da buyurdu ki: Hayır korkma. Çünkü sen mü'minsin, o ise kâfirdi. O, İsmail'in dinini değiştiren ilk kişiydi. Putları dikti, hayvanları Bahire, Saibe, Vasile ve Ham yaptı. Bkz. Siret-i İbn-i Hişam, c-1, S-76, el-Bâbi, el-Halebi baskısı.

Zeyd b. Eşlem de Resûlullah'ın, Saibe yapılan hayvanları. Amr b. Lu-hayy'ın yaptığını, Bahire yapılan hayvanları ise Müdlic oğullarından bir kimsenin yaptığını beyan ettiğini rivâyet etmiştir.

Bu âyette zikredilen ve Bahire, Saibe, Vasile ve Hâm diye adlandırılan hayvanlardan hangi hayvanların kastedildiği hususunda çeşitli görüşler zikredilmiştir.

BAHİRE: "Kulağı yarılan deve" demektir. Bu hususta Ebul Ahvas, babasının şunları söylediğini rivâyet etmiştir:

"Ben, Resûlullah'ın yanına vardım. Elbiselerim dağınık bir haldeydi. Resûlullah buyurdu ki: "Senin malın var mı?" Dedim ki: "Evet." Dedi ki: "Neyin var?" Dedim ki: "At, deve, köle ve koyundan her türlü var." Dedi ki: "Aziz ve Celil olan Allah sana mal verdiği zaman, o mal senin üzerinde görülsün. Senin kavminin develeri yavrularını, kulakları sağlam olarak doğuruyorlar, sen usturayı alıp onların kulaklarını kesiyorsun. "Bunlar Bahirelerdir." diyorsun. Derilerini yarıyorsun. "Bunlar Sarimlerdir." diyorsun. Ve onları kendine ve ailene haram kılıyorsun, değil mi?" Dedim ki: "Evet." Resûlullah da buyurdu ki: "Aziz ve Celil olan Allah'ın verdiği her şey sana helaldir. Allah'ın bileği daha güçlü ve onun usturası daha keskindir. Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 3, S. 473.

Müfessirler, hangi develerin Bahir yapıldığı hususunda çeşitli izahlarda bulunmuşlardır:

Ebû Hureyre'den nakledilen bir Rivâyete göre Bahire, peşpeşe on iki dişi yavru yapan ve bu sebeple tamamen serbest bırakılan SAİBE'nin on ikinci dölünden sonra doğurduğu dişi yavrudur. Bu yavrunun kulağı yarılar ve annesi gibi serbest bırakılırdı. Sırtına binilmez, yünü kırılmaz ve sütü içilmezdi. Onun sütünü sadece misafirler içerdi.

Mesruk'tan rivâyet edilen diğer bir görüşe göre Bahire, beş veya yedi kere doğuran dişi devedir. Bu devenin kulağını yararlar ve "Bu Bahire'dir" derlerdi.

Ebul Ahvas'a göre Bahire, beş defa doğurduktan sonra kulağı yarılar serbest bırakılan devedir.

Mücahid'e göre ise Bahire, yünü, binilmesi, sütü ve eti kadınlara haram, erkeklere ise helal kılınan, öldükten sonra ise hem erkek hem de kadınlar tarafından eti yenen devedir.

Abdullah b. Abbas, Katade ve Dehhak'a göre ise Bahire, devenin, beşinci defasında doğurduğu dişi yavrudur. Bu yavrunun kulaklarını yararlar, tüylerini kırmazlar ve sütünü tatmazlardı.

Süddi'ye göre ise Bahire, beşinci yavrusunu dişi doğuran devedir. Bu devenin kulağını yarar, tüylerini kırkar ve onu "Batha" denen yerde serbest bırakırlardı. Artık bu deve diyet olarak verilmez, sütü sağılmaz, tüyü kırılmaz ve sırtına binilmezdi.

SAİBE: "Serbest bırakılan hayvan" demektir. İslam geldikten sonra müslümanların, kölelerini azad ederek onları serbest bırakmaları ve onlardan faydalanmaktan vazgeçmeleri gibi, cahiliye döneminde insanlar, bir kısım hayvanlarını serbest bırakıyor ve ondan faydalanmayı kendilerine haram kılıyorlardı. İşte bu tür hayvanlara SAİBE deniyordu. Ancak müfessirler hangi hayvanların Saibe yapıldığı hususunda farklı görüşler zikretmişlerdir.

Ebû Hureyre'den nakledilen bir görüşe göre Saibe, peşpeşe on iki defa dişi yavru doğuran devedir. Böyle develer serbest bırakılıyordu. Onların sırtına binilmiyor, tüyleri kırılmıyor, sütleri içilmiyordu. Bunların sütünü ancak misafirler içiyordu.

Mesruk'a göre ise Saibe, insanların salıverdikleri bazı mallardır. Şa'bi'ye göre de, insanların, putlarına kurban edilmek üzere salıverdikleri deve ve koyunlardır.

Mücahid'e göre Saibe, cahiliye insanları tarafından yünü, binilmesi, eti ve sütü kadınlara yasaklanıp, sadece erkekler tahsis edilen koyunlardır. Bu koyunların, yedinciye katlar doğurdukları yavruları da kendileri gibi sayılırdı. Yedinci defasında tek bir erkek yavru veya dişi yavru yahut iki erkek yavru doğurursa o yavruyu keserler ve onu sadece erkekler yerdi. Şâyet Saibe, yedinci defa doğurmasında, biri erkek diğeri dişi olmak üzere ikiz yavrularsa erkek yavruyu da dişinin hatırı için kesmezler ve dişinin adına da "Kardeşinin yardımına koşan" anlamına gelen "Vasile" adı verirlerdi. İkiz yavruların ikisi de dişi olursa ikisi de sağ bırakılırdı.

Abdullah b. Abbas, Katade, Süddi, Said b. el-Müseyyeb, Dehhak ve İbn-i Zeyd'e göre ise Saibe, sahibi tarafından serbest bırakılan, putlar için kurban edilen hayvanlardır.

VASİLE: "Yardıma koşan hayvan" demektir. Ebû Hureyre'den nakledilen bir Rivâyete göre Vasile'den maksat, arka arkaya beş kere doğurmasında on adet ikiz dişi yavru doğuran koyundur. Böyle bir koyuna "İstenene ulaşı." anlamına gelen "Vasile" adını verirlerdi. Bu koyunun bundan sonra doğurduğu yavruları erkekler helal sayılırdı. Kadınlara helal sayılmazdı. Ancak bu yavrulardan herhangi biri kendiliğinden ölürse erkekler de kadınlar da ondan yerlerdi.

Mesruk'a göre Vasile, devenin, biri dişi diğeri erkek olmak üzere doğurduğu ikizlerden dişi olanına verilen isimdir. Çünkü develer, dişi

yavruladıklarında o yavruları yalnız erkekler yerdі. Kadınlar yemezdi. Eğer deve, biri dişi diğeri erkek olmak üzere ikiz yavrularsa dişi yavruya "Kardeşinin yardımına koşan" anlamına gelen "Vasile" adını verir, her iki yavruyu da yemezlerdi. Bunlardan erkek ölünce onu sadece erkekler yerdі.

Муджахид , Абдула b. Абас . Катада , Dehhak и Süd "според" Василе ", " Сайба ", каза овцете, кръстен освободен, седмия този при раждането от мъжки пол, от друга жена, включително и близнаци, породена е женско име. Тъй като след седмото раждане на такава овца , едно мъжко или женско потомство или потомство от двама мъже биха били изядени от мъже и не се хранят с жени. Ако един от близнаците е бил мъж, а другата жена на седмото раждане, те биха нарекли жена "Василе", която е изпълнила "спасяването", защото не са отрязали мъжа заради другото.

Said b. Според Ал-Мусайеб "Василе" е първият път, когато камилата ражда жена след първия път, раждайки втори път. Тази втора жена "Василе" също означава "не отваря името". Тъй като второто женско потомство е родено след първото потомство, мъжкото потомство не е влизало между тях. Политиците щяха да пожертват такова животно на тяхната почит.

Според Ибн Зайд , Василе е овца, която ражда женско потомство седем пъти подред. Наричали са овцете "Василе". И те не ядяха месо.

RAW: Това означава "животното, което се защитава". Според мнение, цитирано от Абу Хурайра, "Хам" е камила с десет последователни женски бебета. Гърбът на такава камила беше защитен, не беше езда и вълната не беше счупена. Тази камила е оставена сред останалите камили като размножаваща се камила и тази камила не би могла да бъде използвана по друг начин.

Законни гласят, че "хумор" от мъжете, които спечелиха кученцето е кученце камила. - Това е свършило своята работа. и те нямаше да се възползват от тайната му.

Според Шаби , "Хани" е потомък на потомството, мъжката камила осеменява женските камили.

Според муджахидините , "Хайн" е мъжкото потомство на Камила, което опложда женските камили.

Абдула b. Abbas , Катада основа и Саудитска суров, която е десет пъти потомството мъжки камили.

Ibn Shihab ez-Zuhri за тези животни, обяснено по-горе . Said b. Al-Musayyeb каза, че следното:

Бахире е животно, чието мляко е изоставено за идоли. Никой няма да млее така камила. Saibe е животно, оставено празно за идоли отново. Нищо подобно никога няма да бъде поставено на ливанците. Абу Хурайра , Ресукиила, "Аз, Амр б. Амир ал-Хузай'нин видях огъня на адски черва. О. Първият начин да напуснат камилите са измислени." Разказваше, че той заповяда.

Василе е първата камила, която ражда второто поколение като женската. Политеистите също освобождаваха такива камили за тяхната почит. Тези камили се наричали "Василе", защото не раждат две женски бебета в един ред и раждат мъжки бебета.

Хем също. е камила, която участва в определен брой торове и допълва тези числа. Те пускат такива камили за ридание, те го държат свободни от езда, и той не поставя нищо на гърба си, което той казва: "Хам Бухари К. Тафсир ал-Кхирн, сура: 5, скъпа * 13.

Табери казва: "Има различни доклади за това, как споменатите животни са животни, както споменахме. Няма никаква вреда, когато знаем какви са те. Докато имаме достатъчно знания, за да схванем истината. Тази информация също е достъпна: Те забранили на някои животни, че Аллах не ги е направил за тях, така че Аллах ги осъди, заявявайки, че тези животни наистина са халал, и че само Аллах и Неговият Пратеник ги правят харам.

Айяти-и е край ", но тези, които не вярват, че те се намират, за да оклевети Бога. Той също така не могат да използват умовете си." Той е ръкоположен.

Muhammed b. Ebû Mûsa'ya göre burada zikredilen, Allah'a karşı yalan uyduran kâfirlerden maksat, ehli kitap olan Yahudilerdir. Akıllarını kullanmayan çok kimselerden maksat ise putperestlerdir.

Şa'bi'ye göre ise Allah'a karşı yalan iftira eden kâfirlerden maksat, kâfirlerin önderleridir. Akıllarını kullanmayan çok kimselerden maksat ise o önderlere uyan tabilerdir.

Taberi diyor ki: "Bu hususta doğru olan görüş şudur: Bu âyette zikredilen "Allah'a karşı yalan iftirasında bulunan kâfirler"den maksat. Amr b. Luhayy gibi, Allah'ın helal kıldığı şeyleri haram kılma âdetini icadeden müşriklerdir. Bunlar, Allah'ın hak olan dinini değiştirmişler, Allah'ın haram kılmadığı şeylerin Allah tarafından haram kılındığını ileri sürerek, bile bile Allah'a karşı iftirada bulunmuşlardır. Bunlar bir kısım hayvanları. Bahire, Saibe, Vasile ve Hâm diye vasıflandırmışlar, insanlara haram olduklarını ileri sürmüşlerdir. İşte Allahü teâlâ bu gibi insanların iddialarını yalanlamış, kendisinin, Bahire, Saibc. Vasile ve Hâm diye herhangi bir şey yapmadığını beyan etmiştir.

Âyette zikredilen "Çokları da akıllarını kullanmazlar." ifadesindeki insanlardan maksat ise Allah'ın helal kıldığı hayvanları belli sıfatlarla

vasıflandırdıktan sonra insanlara haram kılan müşriklerin ileri gelenlerine, akıllarını kullanmadan uyan kimselerdir. Allahü teâlâ bunları, akıllarını kullanmamakla va-sıflandırmıştır. Çünkü bunlar bir kısım hayvanları kendi arzularıyla haram kılıp, Allah'ın haram kıldığını söyleyen kimselerin Allah'a karşı iftirada bulunduklarını, söyledikleri sözlerinde yalancı olduklarını düşünüp anlamamışlar, bilakis onların söyledikleri sözlerin hak, kendilerinin de sadık kimseler olduklarını zannetmişlerdir.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Bizim bu izah tarzımız, Şa'bi'den Rivâyet edilen ikinci izah tarzına uygundur. Âyette given kâfirlerden maksadın, ehl-i kitap olduğunu söyleyen görüş isabetli değildir. Zira âyetin başında müşrikler kınanmaktadır. Âyetin sonunun da müşrikler hakkında olduğunu söylemek, ifadenin baş tarafına daha uygundur. Ayrıca âyetin son bölümünde zikredilen insanların, âyetin başında zikredilen insanlardan farklı kimseler olduklarına dair herhangi bir delil yoktur.

104

"Onlara: Allah'ın indirdiğine ve Peygambere gelin." dendiği zaman: "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter." derler. Ataları bir şey bilmeyen ve doğru yolu da bulamayan kimseler olsalarda mı?

Allah'ın helal kıldığı hayvanları, Bahire, Saibe, Vasile ve Hâm gibi isimlerle isimlendirerek insanlara haram olduğunu ileri süren müşriklere "Siz bu batıl sözleri bırakın da Allah'ın indirdiği âyetlere ve Allah'ın Peygamberine gelin ki, söylediğiniz sözlerin, haram kıldığınız şeylerin doğrusu ortaya çıksın." dendiği zaman, o müşrikler şu cevabı verirler: "Daha önce atalarımızın yapmış olduğu şeyleri yapmamız ve onlara uymamız bizim için yeterlidir. Biz onları önderler edinmişizdir. Onlar neyi helal saymışlarsa, biz de onu helal sayarız." Ey Rasûlüm, bunu söyleyenlerin atalan, bir kısım hayvanları haram kılmanın Allah'a karşı bir iftira olduğunu bilmemiş olsalarda mı yine onlara tabi olacaklardır?" Atalan doğru yolu bulamamış olsalar da yine onlara tabi mi olacaklar? Böyle yaptıkları takdirde yalancılara ve sapıklara uymuş olacaklardır.

105

Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yolda olursanız başkasının sapması size zarar vermez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman yaptıklarınızı size haber verecektir.

Ey iman edenler, siz kendinizi düzeltip bizzat kendinizi Allah'ın cezalandırmasından kurtarmaya çalışın. Sizler doğru yolda olup insanlara dini tebliğ edip, onlara doğru yolu gösterme vazifenizi yerine getirdiğiniz müddetçe sapıklığa düşenlerin sapmalarından sizler sorumlu değilsiniz. Onlar kendilerinden sorumludurlar. Âhirette hepinizin döneceği yer, Allah'ın huzurudur. Allah orada, yaptıklarınızı size haber verecektir.

Allahü teâlâ bu âyet-i kerime'de, mü'min kullarının, bizzat kendilerini düzeltmelerini, güçlerinin yettiği kadarıyla hayır işlemeye gayret göstermelerini emretmekte, mü'minin, Allah'ın kendisine yüklediği

vazifeyi yerine getirmesi şartıyla başkalarının yaptıklarından sorumlu olmayacağını bildirmektedir.

Başkalarının hak yoldan sapması ve günah işlemesi, günah işlemeyen kimselere şahsen suç olarak yüklenemez. Suç ve ceza şahsidir. Herkes işlediği suçun cezasını bizzat kendisi çekecektir. Fakat burada önemli olan bir nokta vardır ki, o da şudur: Kişi başkasının işlediği suç fiilinden dolayı cezalandırılmayacak, amma o kişinin o suçu işlemesine engel olma görevini yerine getirmediğinden dolayı hesaba çekilecektir. Hatta günahkârların işledikleri suçlardan dolayı gelecek olan umumi heladan da kurtulamayacaktır. Çünkü bu hususta diğer bir âyet-i kerime'de şöyle buyunlmaktadır: "Fitneden sakının. Çünkü o, içinizden sadece zulmedenlere dokunmaz. Bilin ki Allah'ın cezası çok şiddetli olandır. Enfal .Sûresi, S/25. Rı fıydin izahın: 1 bakınız

Müfessirler, bu âyet-i kerime'nin izahında farklı görüşler zikretmişlerdir:

a- Abdullah b. Mes'ud, Abdullah b. Ömer, Ebû Mazin ve Cübeyr b. Nüfeyr'den Rivâyet edilen bir görüşe göre, bu âyetin izahı şöyledir. Ey iman edenler, sizler iyiliği emredip kötülüğü nehyettiğiniz zaman, sizin emir ve nehiyelerinizin kabul edilmemesi durumunda siz kendinizi düzeltmeye bakın. Siz doğru yokla olduğunuz sürece emr-i bilmaruf ve nehy-i Anilmünkeri kabul etmeyerek sapanların sapması size herhangi bir zarar vermez.

Görüldüğü gibi bu görüşte olanlara göre bir müslüman, insanlara Allah'ın emrettiğini emreder, yasakladığını nehyederse, insanlar da bu emir ve nehiyleri kabul etmezlerse, artık o müslümanlardan, başkalarının sorumlulukları düşer ve o kimse kendisini düzeltmekle yükümlüdür.

Bu hususta Hasan-i Basri diyor ki: "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun- Siz doğru yolda olursanız başkasının sapması size zarar vermez." âyeti Abdullah b. Mes'ud'a okundu. O da dedi ki: "Şu an bu âyetin zamanı değildir. İnsanlar Allah'ın emir ve yasaklarını sizden kabul ettikleri müddetle siz onları söyleyin. Eğer insanlar emir ve yasakları kabul etmezlerse, işte o zaman siz başkalarını bırakıp kendinize bakın."

Ebû-l Âliye de bu âyetin izahında diyor ki: "Biz Abdullah b. Mes'ud'un yanında oturuyorduk. İki kişinin arasında olağan bir hadise meydana geldi. Bunlar ayağa kalkıp birbirlerine hücum ettiler. Bunun üzerine Abdullah b. Mes'ud'un yanında oturanlardan biri dedi ki: "Ben kalkıp bunlara iyiliği emredip, kötülükten nehyelmiyeyim mi?" Onun yanında bulunan bir başkası da dedi ki: "Sen kendine bak. Çünkü Allahü teâlâ buyuruyor ki: "Siz kendinize bakın. Siz doğru yolda olursanız, başkasının sapması size zarar vermez." Abdullah b. Mes'ud bunu işitince dedi ki: "Sus,"bu âyetin hükmünün tatbik edileceği zaman henüz gelmemiştir. Zira Kur'an indiği zaman onun bir kısım âyetlerinin ifade ettikleri hükümlerin zamanı Kur'an inmeden önce geçmişti. Diğer bir kısım âyetlerin hükümlerinin zamanı da Resûlüllah'ın dönemi idi. Başka bir kısım âyetlerin hükümlerinin zamanı ise Resûlüllah'tan bir müddet

sonraki zaman idi. Kur'an'ın âyetlerinden diğer bir bölümünün hükümlerinin zamanı ise bugünden sonrasındır. Başka bir bölümünün hükümlerinin zamanı ise, kıyametin kopma zamanıdır. Kur'an'ın âyetlerinin bir bölümünün hükümlerinin zamanı da kıyamet günündeki hesap ve ceza zamanıdır. Kalbleriniz ve arzularınız bir olduğu, tefrikaya düşmediğiniz ve birbirinize musallat olmadığınız sürece iyilikleri emredin, kötülükleri yasaklayın. Kalblerinizin ve arzularınızın zıtlıştığı, tefrikaya düştüğünüz ve birbirinize musallat olduğunuz zamanda ise kişi sadece kendisini korumakla yükümlüdür. İşte o zaman bu âyetin hükmünün tatbik edildiği zamandır."

Süfyan diyor ki: "Abdullah b. Ömer'e denildi ki: "Sen bu fitne günlerinde olursan, herhangi bir şeye kanışmasan, iyilikleri emredip, kötülükleri nehyetsen nasıl olur? Zira Allahü teâlâ buyurmuştur ki: "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yolda olursanız, başkasının sapması size bir zarar vermez." Bunun üzerine Abdullah b. Ömer dedi ki; "Bu âyet benim ve arkadaşlarım için değildir. Zira Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) buyurmuştur ki: "Hazır olan hazır bulunmayana tebliğ etsin. Bizler hazır bulunanlarız. Hazır bulunmayanlar ise sizlersiniz. Bu âyetin hükmünün zamanı ise bizden sonra gelecek olan ve söyledikleri kabul edilmeyecek olan insanların yaşadıkları zamandır."

Cübeyr b. Nüfeyr de diyor ki: "Ben, Resûlullah'ın sahabilerinin oluşturdukları bir halkanın içinde bulundum. Ben orada bulunanların en küçüğü idim. Onlar aralarında iyiliği emretme ve kötülüğü nehyetme meselesini müzakere ediyorlardı. Ben de dedim ki: "Allahü teâlâ kitabında: "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yolda olursanız, başkasının sapması size zarar vermez." buyurmuyor mu?" Onlar bana döndüler ve hep bir ağızdan: "Sen, Kur'an'dan bilmediğin ve yorumunun ne olduğunu anlamadığın bir âyeti Kur'an'dan koparmaya çalışma." dediler. Ben "Keşke bunu söylemeseydim." diye pişman oldum. Sonra onlar konuşmalarına devam ettiler. Kalkıp gitme zamanları gelince dediler ki: "Sen yaşı küçük bir çocuksun. Sen. mânâsını bilmediğin bir âyeti Kur'an'ın içinden çekip ayırdın. Belki de son bu âyetin hükmünün uygulanacağı zamana erişirsin. Sen, itaat edilen bir cimrilik, kendisine uyulan bir heva ve heves ve herkesin kendi görüşünü beğenmesini görürsen, işte o zaman sen sadece kendine bak. Sen doğru yolda olduğun sürece sapanın sapması sana zarar vermez."

Ebû Ümeyye eş-Şa'bani diyor ki: "Ben, Ebû Sa'lebe el-Huşeni'ye gittim ve ona dedim ki: "Sen bu âyeti nasıl anlıyorsun?" O da dedi ki: "Hangi Âyeti?" Ben de dedim ki: "Allahü teâlâ'nın, "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yokla olursanız başkasının sapması size zarar vermez." âyetini." Ebû Salebe de dedi ki: "Vallahi sen bu âyetin mânâsını bilene sordun. Ben onu Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem)'e sormuştum. O da buyurmuştu ki: "Bilakis iyiliği emredin, kötülüğü men edin. Sen, kendine tabi olunan bir cimrilik ve kendisine uyulan bir heva ve heves, tercih edilen dünya, herkesin kendi görüşünü beğenmesini gördüğün zaman, sadece kendi öz nefesine bak. İnsanların umumunu bırak. Zira sizin önünüzde bazı günler var ki, o günlerde sabretmek, elde

ateş tutmak gibi olacaktır. O günlerde iyi amel işleyene, sizlerden aynı ameli işleyen elli kişiye verilecek olan mükâfaat verilecektir Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5. Hadis No: 3058

b- Abdullah b. Abbas ve Hasarî Basri'den nakledilen diğer bir görüşe göre bu âyetin izahı şöyledir: "Ey iman edenler, sizler Allah'a itaat ettiğiniz sürece sapanların sapması ve neticede helak olması size zarar vermez."

Bu izaha göre Allahü teâlâ. bu âyet-i kerime'de kullarına, kendisine, emir ve yasaklarında, helal ve haramlarında itaat etmelerini emretmiş ve onlara, başkalarının sapmasının, itaat edenlere zarar vermeyeceğini bildirmiştir.

Mürre b. Rebia diyor ki: "Hasan-ı Basri, "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yolda olursanız başkasının sapması size zarar vermez." âyetini okudu ve dedi ki: "Bu âyetten dolayı Allah'a hamdolsun. Zira geçmişte ve gelecekte hiçbir mü'min bulunmamıştır ki onun yanımla mü'minin yaptığı amelden hoşlanmayan bir münafık bulunmuş olmasın."

c- Said b. el-Müseyyeb, Hazret-i Ebubekir ve Huzeyi'e'den nakledilen başka bir görüşe göre bu âyetin mânâsı şöyledir: "Ey iman edenler, siz kendinize bakın. Allah'a itaat edin. Sizler iyiliği emredip kötülüğe mani olarak doğru yol üzere olursanız sapan kimsenin sapması size zarar vermez."

Bunlara göre mü'minler, insanlar dinlese de dinlemese de iyiliği emredip kötülüğe mani olmak mecburiyetindedirler. Bu yükümlülüklerini yerine getirmelerinden sonra sapanların sapmasından sorumlu değildirler.

Bu hususta Kays b. Ebi Hazım diyor ki: "Ebubekir es-Sıddıyk dedi ki:

"Ey insanlar; sizler, "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yolda olursanız başkasının sapması size zarar vermez." âyetini okuyorsunuz. Ben de Resûlullah'ın şöyle buyurduğunu işittim: "Şüphesiz ki insanlar zalimi görürler de ona el çektinnezerse, Allah'ın onları umumi bir ceza ile cezalandırması yakındır. Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Hadis No: 3057.

d- Said b. Cübeyr'den nakledilen diğer bir görüşe göre, bu âyetin mânâsı şöyledir: "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yolda olursanız ehl-i kitabın yoldan sapıp, kâfir olması size zarar vermez."

e- İbn-i Zeyd'den nakledilen diğer bir görüşe göre, bu âyetin izahı şöyledir: "Ey iman edenler, siz kendinizi koruyun. Siz doğru yolda olursanız hak dinden sapanlar size zarar vermez."

İbn-i Zeyd diyor ki: "Bir insan İslam'a girince, diğer insanlar ona: "Sen atalarını küçük düşürdün. Onları sapık gördün ve şöyle şöyle yaptın. Halbuki senin, atalarını desteklemen ve şöyle yapman gerekirdi."

derlerdi. İşte bunun üzerine Allahü teâlâ. bu âyeti indirdi ve hak dinden sapmış olanların, mü'minlere zarar veremeyeceklerini bildirdi.

Taberi diyor ki: "Bize göre bu âyetin izahında belirtilen görüşlerden daha evla ve daha doğru olanı, Ebubekir es-Sıddık'tan rivâyet edilen izahtır. O da âyetin mânâsının şöyle olduğunu zikreden izah şeklidir: "Ey iman edenler, Allah'a itaatten ayrılmayın. Emir ve yasaklarını tutun. Böylece kendi yükümlülüğünüzü yerine getirin. Sizler Allah'ın size farz kıldığı iyiliği emretme, kötülüğe mani olma vazifesini yerine getirmenizden sonra, artık sapanların sapmalarından sorumlu olmazsınız."

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Bu görüşü tercih etmemizin sebebi şudur: Allahü teâlâ, mü'minlere, adaleti ayakta tutmalarını, iyilikte ve takvada yardımlaşmalarını emretmiştir. Kötülüğe mani olarak zalime zulmünden el çektirmek, adaleti ayakta tutmaktır. İyiliği emretmek de iyilikte ve takvada yardımlaşmaktır. Diğer yandan Resûlullah'tan, iyiliğin emredilmesi ve kötülüğün nehyedilmesi hakkında birbirini destekleyen birçok haberler Rivâyet edilmiştir. Şâyet insanların iyiliği emretmeyi ve kötülüğe mimi olmayı terketmeye hakları olsaydı insanların bunları yerine getirmelerini emretmenin bir anlamı olmazdı. İnsanlar ancak aciz oldukları durumlarda iyiliği emretme ve kötülüğe mani olma yükümlülüğünden kurtulmuş olabilirler. Bu takdirde fiilen yaptırma ve engel olmaktan sorumlu olmazlar, ancak kalben buğuz etmekten sorumlu olurlar.

106

Ey iman edenler, herhangi birinize ölüm belirtisi geldiği zaman vasiyet ederken sizden iki adaletli kişiyi veya yolculukta iseniz ve başınıza ölüm musibeti gelmişse sizin dışınızdan iki kişiyi şahit tutun. Eğer kendilerinden şüpheleniyorsanız onları namazdan sonra tutun ve "Akraba bile olsa yeminimizi hiçbir değere değişmeyeceğiz, Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz, yoksa şüphesiz ki günahkârlardan oluruz." diye yemin etsinler.

Bu âyet-i kerime, vasiyet yapılırken şahit tutulmasını emretmektedir. Şahitlerin adaletli ve müslümanlardan olması şart koşulmakta, ancak yolculuk halinde ölümle karşılaşan kişinin, gayr-i müslimleri de vasiyeti için şahit tutabileceğini beyan etmektedir. Gayr-i müslimlerin şahitlikleri sadece zikredilen şartlarda geçerlidir. Aksi takdirde müslüman şahit bulunması zorunludur.

Taberi bu âyette geçen şahitlikten maksadın, hazır bulunmak ve yemin etmek olduğunu izah etmiş ve âyet-i kerimeye şu şekilde mânâ vermiştir: "Ey iman edenler, sizden birinize ölüm belirtisi geldiği zaman vasiyet ederken aranızda hazır bulunanların yemin etmeleri, siz müslümanlardan âdil iki kimsenin yemin etmesi şeklinde olur. Veya yolcu iken ölüm felaketi sizi yakalarsa müslümanların dışında iki kimsenin yemin etmesi şeklinde olur. Eğer vasiyeti yerine getirmekle vazifelendirilecek kimselerden şüpheleniyorsanız, bu kimseleri namaz kılındıktan sonra tutun ve onlar, "Akrabamız bile olsa yeminimizi hiçbir değere

değişmeyeceğiz. Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz. Yoksa şüphesiz ki günahkârlardan oluruz." diye yemin etsinler.

Âyet-i kerime'de geçen "Sizden iki adaletli kişiyi şahit tutun." cümlesindeki "Sizden" ifadesinden kimlerin kastedildiği hususunda iki görüş zikredilmiştir:

a- Said b. Cübeyr, Yahya b. Ya'mur, Âbide es-Selmani, Mücahid, Abdullah b. Abbas ve İbn-i Zeyd'e göre buradaki "Sizden" ifadesinden maksat, "Siz müslümanlardan." demektir. Bunlara göre müslümanların bulunması halinde, müslüman olmayanların, vasiyete şahit tutulmaları veya vasiyeti yerine getirmekle vazifelendirilmeleri caiz değildir. Çünkü Allahü teâlâ "Sizden adaletli iki kişiyi şahit tutun." buyurmuştur.

b- İkrime ve Âbide es-Selmani'den nakledilen diğer bir görüşe göre, burada zikredilen "Sizden" ifadesinden maksat, "Vasiyet eden sizlerin akrabalarınızdan" demektir. Bunlara göre vasiyet eden kimse, vasiyetine şahitlik etmek için veya vasiyetini yerine getirmeleri için ilk önce kendi akrabalarından iki kimseyi şahit tutmak veya vazifelendirmek durumundadır. Akrabalarından kimseyi bulamazsa bu takdirde yabancıları şahit tutar veya vekil yapar.

Taberi

birinci görüşü tercih etmiştir. Çünkü Allahü teâlâ, âyetin başında: "Ey iman edenler." buyurarak, bütün mü'minlere hitabetmiş ve mü'minlerden iki kişinin vasiyeti yerine getirmekle vazifelendirilmelerini emretmiştir. Âyetin bu genel ifadesini, herhangi bir delil olmaksızın terk edip onu sadece vasiyet edenin akrabalarına yorumlamak isabetli değildir. Çünkü âyetlerin genel ifadelerini delilsiz bir şekilde özel hale getirmek caiz değildir.

Âyet-i kerime'de geçen ve "Sizden iki adaletli kişiyi şahit tutun." şeklinde tercüme edilen cümlesindeki "Sizden adaletli iki kimse"den, vasiyete şahit tutulacak iki kimse mi, yoksa vasiyeti yerine getirmekle vazifelendirilecek iki vekil mi kastedildiği hususunda iki görüş zikredilmiştir:

a-

Bazılarına göre, âyetin bu bölümünde zikredilen adaletli iki kimseden maksat, "İki şahit"tir. Vasiyet eden kimse, mirasçıların vasiyet hakkında ihtilaf etmeleri halinde vasiyetin nasıl olduğuna şahitlik etmeleri için böyle iki kimseyi şahit tutar, bu şahitlere de gerektiğinde (âyetle belirtildiği gibi) yemin ettirilerek şahitlik yaptırılır.

b- Diğer bir kısım âlimlere göre ise, âyetin bu bölümünde zikredilen adaletli iki kimseden maksat, vasiyet edenin vasiyetini yerine getirmek üzere vazifelendirdiği iki kimsedir. İşte bunlar, vasiyeti yerine getirirlerken, mirasçılar tarafından itiraza uğrarlarsa namazdan sonra yemin ettirilirler.

Taberi bu son görüşü tercih etmiş, bu Âyette zikredilen iki kişiden maksadın, vasilerin yani vasiyeti yerine getirmekle vazifelendirilen kimselerin kastedildiğini söylemiş, bu görüşü tercih edişine gerekçe olarak da özetle şunu zikretmiştir: Âyet-i kerime'de bu iki kimseye yemin ettirileceği beyan edilmiştir. Şâyet bunlardan maksat şahitler olsaydı onlara yemin ettirilmesi söz konusu olmazdı. Zira İslam hukukunun hiçbir sahasında şahitlere yemin ettirilmesi diye bir şey yoktur. Bundan da anlaşılmaktadır ki, buradaki iki kişiden niaksal, vekillerdir.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Sen, bu âyette zikredilen iki kimseyi "Şahitler" değil de "Vekiller" diye izah ettin. Gerekçe olarak da şahitlere yemin ettirmenin söz konusu olmadığını zikrettin. Ancak senin bu izahına göre âyetin devamından anlaşıldığı gibi davacılara yemin ettirilir. Yani, bu iki kimsenin yalan yere yemin ettikleri tesbit edilcek olursa, bunlara karşı çıkan mirasçılardan iki kimseye, bunların yalancı olduklarına ve kendilerinin doğru söylediklerine dair yemin ettirilir. Böylece davacılara yemin ettirilmiş olur. Sen Allah'ın kitabının neresinde, davacılara yemin ettirileceğine dair bir hüküm bulabilirsin?" Cevaben denilir ki: "İslam hukukunda bazan davacılar dâvâlı durumuna düşerler. Böylece onların yemin etmeleri gerekir. Mesela bir kişi, başka birinde alacağı olduğunu iddia eder de o kimse de borçlu olduğunu itiraf eder, fakat borcunu ödemediğini ileri sürerse bu defa ona, borcunu ödemediğine dair yemin ettirilir. Bu âyette de, vasiyeti yerine getirenlerin haksızlık yaptıklarını gören mirasçılar, aslında dâvâlı olan, vasiyeti yeme getirenlerin haksızlık yaptıklarını ileri sürünce dâvâcı durumuna geçmişler ve onlara yemin ettirilmiştir.

Âyet-i kerime'de geçen "Yolculukta iseniz ve başınıza ölüm musibeti gelmişse sizin dışınızdan iki kişiyi şahit tutun." cümlesindeki "Sizin dışınızdaki iki kişi"den maksat;

a- Said b. el-Müseyyeb, İbrahim en-Nehai, Said b. Cübeyr, Ebû Miclez Yahya b. Ya'mur, Kadı Şüreyh, Meslem, Âbide es-Selmani, Mücahid, Abdullah b. Abbas, Ebû İshak, Said b. Ebi Mûsa el-Eş'ari, İbn-i Zeyd ve Zeyd b. Eslem'e göre "Sizin dışınızdan iki kişi, müslüman olmayan iki kimse" demektir. Bunlara göre vasiyet eden kimse yolculukta bulunur ya da yanında müslüman kimse bulunmazsa, müslüman olmayanlardan iki kimseyi vasiyetine şahit tutabilir veya vasiyetini yerine getirmeleri için vazifelendirebilir. Bunlara göre müslüman olmayan insanların şahitliği sadece yolculukta vasiyet yapılırken ve müslüman kimse yoksa caizdir. Bu hüküm de bu âyetten çıkarılmaktadır.

Амир ал-Шаби каза, че Кадѝ Шурайх е казал за този стих: „Ако човек се намери на чуждо място и няма двама мюсюлмани, които да свидетелстват за неговата воля, тогава той ще носи двама свидетели от евреи или християни или мюсюлмани. Свидетелствата на тези двама души са валидни, но ако двама мюсюлмани дойдат да свидетелстват за разлика от тези двама не-мюсюлмански свидетели,

ще приема свидетелските показания на двамата мюсюлмани и ще анулирам другите.

Ибрахим ен-Нехай също казва: „Хишам б. Хубейре, Меслем, идолопоклонниците, дали да пишат или не срещу мюсюлманите, за да свидетелстват против. Допустимо е също така, ако завещателят е пътникът.

Şa'b na казва:... "А мюсюлманин" DeKu на "направи хванат на мястото на смъртта на болестта не можах да намеря две никой няма да свидетелства волята на мюсюлманите те държат свидетели двама души от хората на Писанието Те Куфа да дойде на управителя Абу Мойсей Ал Ashari " и те донесоха със себе си волята и волята на починалия, а Абу Муса ал-Ашари каза: „Този въпрос не се повтори отново след времето на Аллах . Абу Мойсей ги закле. И смяташе, че свидетелството му е валидно.

Zayd b. Картата също също е казал: "Този стих-и kerime ..., В непосредствена близост е била разкрита за човек, който умира, въпреки че всички мюсюлмани там Този въпрос е бил в първите дни на исляма Тогава среда медийната война са хора неверници.. Пратеника на Аллах и другари за аз Медина По онова време хората се наследяват един друг чрез завещание, а след това завещанието е изчезнало.

б- Хасан-Басри , Цухри, Икриме и Абид ал Селманиден Според друг поглед на стиха „Дръжте двама души извън вас свидетели“. - Двама души, освен теб - целта, - вие сте роднини на онези, които свидетелстват за двама души. Това означава.

Според това мнение свидетелските показания на неверниците срещу мюсюлманите никога не са били валидни. Във връзка с това Ибн Шихаб ез-Зухи каза: „Според Сунната, свидетелските показания на неверника не са нито допустими, докато са жители или пътници. Свидетелите принадлежат само на мюсюлманите“.

Табери от тези гледни точки

първото мнение е за предпочитане, тук "двама души отвън" целта на не-мюсюлманските хора, те са евреи или християни, или Mecusi или идолопоклонници или членове на всяка религия може да са казали, че общото обяснение на стиха заяви, че би било подходящо. С други думи, вместо да се разпределят само двама души в израза ики двама души, които не са от вас ики на двама души, които не са роднини на волята, трябва да се каже, че стихът е двама души, които не са от всички мюсюлмани и да обясняват стиха като цяло.

В стиха на завещателя е наредено да свидетелства за своята воля от двама мюсюлмани или не-мюсюлмани. в израза "Или", което означава (.....) се споменава в думата. Като изрази изберете едно от следните

две неща тази дума понякога, а понякога и двете неща, може да се направи, съответно, т.е. преди първата страна се изисква от направено, след това отсъствие втората страна представлява може да се направи с. Поради тази причина коментаторите са цитирали две мнения относно това дали думата тук е опция или подреждане:

a- Yahya b. Ya'mur, Said b. el-Müseyyeb, Kadı Şüreyh, Süddi, Said b. Cübeyr ve Abdullah b. Abbas'a göre âyetle, müslüman olan şahitler veya vekillerle, müslüman olmayan şahit veya vekiller arasında zikredilen kelimesi sıralama ifade etmektedir. Bunlara göre vasiyet eden kimse, vasiyetine şahitlik etmek veya vasiyetini yerine getirmek üzere önce iki müslüman kimseyi arayıp vazifelendirmek mecburiyetindedir. Şâyet müslüman bulunmazsa ya da yolcu ise bu takdirde gayr-i müslimleri vasiyete şahit tutabilir. Veya vasiyetini yerine getirmeye vekil tayin edebilir.

Daha önce de zikredildiği gibi bu hususta Kadı Şüreyh şöyle demiştir: "Eğer vasiyet eden kimse yabancı bir yerde bulunur da vasiyetine şahit tutacak iki müslüman bulunmazsa bu kimse Yahudi veya Hristiyan yahut Mecusilerden şahit tutar. Bu halde onların şahitlikleri de caizdir."

Süddi de demiştir ki: "Müslüman olmayanların şahit tutulmaları şu kimse için söz konusudur: Kişi yolcu iken ölüm gelir, onu yakalar. Yanında da müslümanlardan herhangi bir kimse bulunmazsa, işte bu kimse Yahudi veya Hristiyan yahut Mecusilerden iki kişi çağırır ve vasiyetini onlara yapar.

b- Diğer bir kısım âlimler de bu âyetle zikredilen kelimesinin seçenek ifade ettiğini söylemişlerdir. Bunlara göre vasiyet eden kimse güvendiği herkese malını emanet edebilir. O kişinin müslüman veya kâfir olması önemli değildir. Âyet-i kerime'de "Eğer kendilerinden şüphe ediyorsanız, o iki kimseyi namazdan sonra tutun ve "Akraba bile olsa yeminimizi hiçbir değere değişmeyeceğiz. Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz. Yoksa şüphesiz ki günahkârlardan oluruz." diye yemin etsinler." buyurulmaktadır. Bu ifadeye göre vasiyet eden kimse mü'minlerden iki kimseye, onları bulamazsa mü'min olmayanlardan iki kimseye, vasiyetini beyan eder. Onları şahit tutar ve onlara, vasiyetini yerine getirmelerini bildirecek olursa ve bu kimse şüphe edilecek kimse olursa, bunlar hapsedilir ve belli bir namazdan sonra, söylediklerine dair yemin ederler.

Müfessirler burada zikredilen namazdan hangi namazın kastedildiği hususunda iki görüş zikretmişlerdir:

a- Sa'bi. Said b. Cübeyr. İbrahim en-Nehai ve Katade'ye göre buradaki "Namaz"dan maksat, ikindi namazıdır. Çünkü Ebû Mûsa el-Eş'ari, gayri müslim olan iki vekili ikindi namazından sonra yemin ettirmiştir. Bu şahitler de ihanet etmediklerine, yalan söylemediklerine, vasiyeti değiştirmediklerine, vasiyetten bir şey gizlemediklerine, kişinin vasiyetinin ve terekesinin, beyan ettikleri şeyler olduğuna dair yemin etmişler, Ebû Mûsa da bunların şahitliklerini kabul etmiştir.

b- Süddi ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre buradaki, kendisinden sonra yemin ettirilecek namazdan maksat, yemin eden kimselerin dinlerindeki namazdır, Yeminin tesirli olabilmesi için, kendi dinlerine göre namaz kıldıktan sonra yemin ettirilirler.

Bu hususta Abdullah b. Abbas demiştir ki: "Ben sanki şu anda Ebû Mûsa el-Eş'ari'nin evinde, yanına gelen iki gayr-i müsîmi görüyor gibiyim. Ebû Mûsa vasiyet mektubunu açtı, ölünün ailesi vasiyeti reddettdi. Bu iki kişiyi hainlikle itham ettiler. Ebû Mûsa bunları ikindiden sonra yemin ettirmek istedi. Ben de ona dedim ki: "Bunlar ikinci namazını önemsemezler. Sen bunları, kendi dinlerindeki namazdan sonra yemin ettir. Bu iki adam kendi dinlerine göre kıldıkları namazdan sonra ayağa kaldırılırlar ve "Akraba bile olsa yeminimizi hiçbir değere değişmeyeceğiz. Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz. Yoksa şüphesiz ki günahkârlardan oluruz. Bu adam bunu vasiyet etmiştir. İşte terekesi de budur." diye yemin ettirildiler.

Табери казва: "Според нас предпочитаната от тези гледни точки, целта на молитвата тук, следобедната молитва. е молитвата на мюсюлманите. Пратеника на Аллах като "Ас-човек", след като следобед молитвата двама на всеки, че племето "Проклятието Up" е заклел. това показва, че, когато е избран като времето за приложение на клетва в молитвите на мюсюлманска молитва, следобедното молитвата. в допълнение, следобед молитвата на достатъчен, тъй като те са били близо до момента на изтичане на срока на В това време е ефективно да се закълне правилно.

107

Ако се окаже, че двамата правят нещо, което изисква грях, двамата по-достойни свидетели на законните собственици на тези двама, които искат да несправедливо заместят първите, и "Със сигурност нашето свидетелство е по-праведно от техните." те се кълнат.

Ако, ако се окаже, че двамата пазители, на които е дадено задължението да получат вместо неговата воля, няма да лъжат, въпреки че са се заклели да лъжат, ще се закълнат вместо тях и ще кажат: Разбира се, нашето свидетелство е по-праведно от тяхното. Ние не сме нарушили правото. Ако бяхме го нарушили, щяхме да станем един от грешните.

Както видяхме, предходния стих-и kerime "също , гарантира наличието на две мюсюлмански докато завещание, а не двама мюсюлмани намериха място две гей-и müsîmîн готов притежание и е осъден да положи клетва на тези две никой няма. Този стих-и kerime "също се кълнат, че две едно, ако се окаже, че те имат лъжесвидетелстване е, тези, които имат право на степената на имоти двама му никой не е бил обявен за под клетва, че те излъгах свидетели, които са се заклели. По този начин статутът на клетва е

взет от двамата свидетели и е даден на законните собственици на имота.

Коментаторите цитираха две становища за това, защо свидетелите са положили клетва и след това причината за клетвата: \ t

а- Абдула б. Според цитирано от Abbas и Süddi становище причината за заклеване на свидетели и след това клетва пред наследниците е подозрението в изявленията на свидетелите. Това подозрение произтича от факта, че завещателят свидетелства, че е завел имуществото си на място, което не е било допустимо в исляма. В това отношение Абдула б. Абас каза: "Шахайет двама не-мюсюлмани, които са свидетелствали за отсъствието на двама мюсюлмани, завещателя, Аллах ТаалаАко се закълнат, че ще свидетелства срещу обявените от двамата родители на починалите разпоредби, те се кълнат в Бога и казват: "Нашият човек не би направил такова завещание. Тези двама свидетели са лъжци. Нашето свидетелство е по-точно от тях. . "

б- Яхя б. Според Ямур причината, поради която се заклехте на свидетелите и след това на наследниците, е, че свидетелите твърдят, че завещателят им е дал част от имуществото си. В този случай родителите на завещателя се кълнат, че свидетелите са лъжци, ако се съмняват в твърденията на свидетелите.

Taberi diyor ki: "Bize göre bu hususta doğru olan görüş şudur: "Şahitlerin yemin etmeye mecbur edilmelerinin sebebi, mirasçıların, onları, vasiyet malından bir kısmına ihanet etmekle suçlamalarıdır. Şahitler, mirasçıların bu ithamlarını bertaraf etmek için, mirastan herhangi bir mal saklamadıklarına dair yemin ederler. Mirasçıların yemin etmelerinin sebebi ise iki ihtimalden dolayı olabilir:

а- Şahitlere yaptıkları ithamın doğruluğunu ortaya koyacak yeni bir delilin meydana çıkmasıdır. O da başka bir kişinin, bu şahitlerin her ikisi veya biri aleyhine şahitlik etmesidir. İşte bu takdirde mirasçı olan kimse, iddiasının doğru olduğuna dair, o kimsenin şahitliği ile birlikte yemin eder. Böylece mirasçının iddiası geçerli olur.

б- Şahitler, mirasçıların ithamlarının tümünü veya bir bölümünü ikrar eder, vasiyet edilen maldan bir bölümünün kendilerinde bulunduğunu söyler. Fakat bu malın kendilerine verildiğini veya satıldığını iddia edecek olurlarsa ve buna dair de şahitleri bulunmazsa işte bu takdirde mirasçılar yemin ederek şahitlerin elinde bulunan o malların terekeye ait olduğunu söyler ve ona sahip olurlar.

Görüldüğü gibi Taberi'ye göre vasiyet hususunda şahitlere yemin ettirilmesinin sebebi, yalan söylemekle itham edilmelerinden veya yapılan vasiyeti saptırmalarından dolayı değil, vasiyet edilen malın bir kısmına ihanet etmekle suçlanmalarındandır. Zira İslam'ın hükümlerinde hiçbir şahide, şahitliğinde itham edilmesinden dolayı yemin ettirildiği

görülmemiştir. Bu hususta ne Resûlullah'tan sahih bir haber, ne de ümmetin bir icması vardır. Bu itibarla şahitlerin, vasiyet edenin kendilerine mal verdiğini iddia ettikleri için yemin ettirildiklerini söylemek isabetli değildir. Zira İslam alimleri, terekeden bir şeyin kendisine vasiyet edildiğini iddia eden kimsenin, yemin etmesi halinde büe terekeden herhangi bir şeye sahip olamayacağı, ancak buna dair bir şahidi bulunursa sözünün geçerli olacağı hususunda ittifak etmişlerdir. Bu da göstermektedir ki, vasiyette hazır bulunanların, bir kısım malların kendilerine vasiyet edildiğine dair yemin etmelerinin hiçbir tesiri yoktur. Bu itibarla bu âyette: "Bu iddiada bulunan şahitlere yemin ettirileceği beyan edilmiştir." iddiası isabetli değildir.

Taberi sözlerine devamla diyor ki: "Şahitlere yemin ettirmenin asıl sebebinin, onların ihanetle suçlanmaları olduğu, mirasçılara yemin ettirilmesinin asıl sebebinin de, şahitlere yönelttikleri ithamın doğruluğuna dair yeni bazı delillerin ortaya çıkması meselesi olduğu, Resûlullah'tan nakledilen bir kısım hadis-i şeriflerden de anlaşılmaktadır.

Bu hususta Abdullah b. Abbas diyor ki:

"Temim ed-Dâri bu âyet hakkında şöyle dedi: "Vasiyet şahitliği hususunda benimle Adiy b. Beda dışındaki insanlar suçsuzdur. Temim ile Adiy, müslüman olmadan önce Hristiyan idiler. Ticaret için Şam'a gider gelirlerdi. Yine bir gün ticaret için Şam'a vardıklarında, Selim kabilesine mensup ve Haşimoğullarının azâdlı kölesi olan "Büdeyl b. Ebi Meryem" adlı bir kişi de ticaret için onların yanına geldi. O kişinin yanında bir de gümüş kap bulunuyordu. O gümüş kabi Kral'a satmak istiyordu. Elindeki en önemli ticaret malı da buydu. Sehm kabilesine mensup olan adam, yani Büdeyl hastalandı. Adiy ve Temim'e, geride bırakacağı mirasını ailesine vermelerini vasiyet etti ve öldü.

Temim diyor ki: "Biz o gümüş kabı alıp, bin dirheme saltık ve arkadaşım Adiy ile parasını aramızda bölüştük. Geri dönüp ailesinin yanına gelince de elimizde kalan terekesini ailesine verdik. Eşyalar arasında gümüş kabı bulamadılar ve bize sordular. Biz de Büdeyl'in, verdiğimiz mallar dışında bize bir şey bırakmadığını ve bize bunlardan başka bir şey teslim etmediğini söyledik. Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) Medine'ye göç ettikten sonra müslüman oldum ve bu yaptığının günah olduğunu anladım. Ölen kişinin ailesine gidip durumu anlattım. Onlara beşyüz dirhem verdim. Arkadaşım Adiy'de de bir o kadarı bulunduğunu haber verdim. Bunun üzerine ölen kişinin ailesi Adiy'i alıp Resûlullah'ın huzuruna getirdiler. Resûlullah onlardan şahit istedi. Bulamadılar. Bunun üzerine Resûlullah onlara, kendi dinlerince katıyyet ifade eder bir şekilde Adiy'e yemin ettirmelerini emretti. Adiy de yemin etti. İşte bunun üzerine bu âyet, bundan önceki ve sonraki âyetler nazil oldu. Sonra Amr b. el-Ass ve Sehm kabilesinden başka bir kişi, gümüş kabın varlığına dair yemin ettiler. Bunun üzerine Adiy'den beşyüz dirhem zorla alındı. Tirmizî, K. Tefsir el-Kur'an, Sûre: 5, Hatfis No: 3059.

Diğer bir Rivâyette Abdullah b. Abbas diyor ki:

"Sehm oğullarından bir adam, Temim ed-Dari ve Adiy b. Beda ile yola çıktılar. Sehm oğullarından olan kimse müsliimanların bulunmadığı bir yerde vefat etti. Temim ile Adiy, vefat eden kişinin malını getirdiler. Mirasçıları, terekeden altın yaldızlı gümüş bir kabın eksik olduğunu gördüler. Resûlullah onlara yemin ettirdi. Sonra o kap Mekke'de bulundu. Kap kendilerinde bulunan insanlar: "Biz bunu Temim ile Adiy'den satın aldık." dediler. Bunun üzerine ölen kişinin velilerinden iki kişi: "Allah'a yemin olsun ki, bizim şahitliğimiz, onların şahitliğinden daha doğrudur. Bu kap, vefat etlen adamımızdır." diye yemin ettiler. İşte bunlar hakkında bundan önceki âyet nazil oldu. Tirmizî, K. Tefsir el-Kur'an, Suru: 5, Hadis No: 3060

Taberi diyor ki: "Zikrettiğimiz bu haberlerden anlaşılıyor ki, Allahü teâlâ'nın burada iki şahidi yemin etmekle mükellef kılması, mirasçıların, bu şahitleri, vasiyet edenin, kendilerine verdiği mala ihanet ettiklerine dair suçlamalarıdır. Zira böyle bir durumda dâvâlı olan kimse ancak yemin ederek kendisini kurtarmış olur.

Yeminin, şahitlerden sonra mirasçılara intikal etmesi ise, şahitlerin yalancı oldukları onaya çıkıp, terekeden mal aldıkları belli olunca mirasçıların, malın, iddia ettikleri gibi şahitlere ait olduğunu reddetmelerindendir. Böylece "İddia edene şahit, inkâr edene de yemin gerekir." kuralı burada da geçerli sayılmıştır.

Kadı Şüreyh, Katade ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen diğer bir görüşe göre, onlar âyet-i kerime'nin "Eğer ikisinin, günahı gerektiren bir şey yaptıkları oitaya çıkarsa, bu ikisinin, haksızlığa uğratmak istedikleri hak sahiplerinden, şahitliğe daha layık olan iki kişi öncekilerin yerine geçer." bölümünü şu şekilde izah etmişlerdir: "İlk şahitlik yapan iki kimsenin, günahı gerektiren bir şey yaptı klan ortaya çıkarsa, bunların yerine, müslümanlardan iki kimse veya öncekilerden daha âdil olan iki kimse şahitlik eder."

В тази връзка Кади Шурайх каза: „Ако човек се намери на чуждо място и не може да намери мюсюлманин, който да свидетелства за неговата воля, той може да свидетелства за волята на евреите или християните или на пожарникарите. напротив, ако той свидетелства, аз приемам свидетелството на мюсюлманите и отхвърлям свидетелството на предшествениците му. "

Табери каза, че това мнение е за предпочитане.

108

Това е най-добрият начин за тях да свидетелстват правилно или да се страхуват, че няма да бъдат приети след клетвата си. Бойте се от Аллах и слушайте заповедите Му. Аллах няма да води заблудена общност.

Тази разпоредба, декларирана по отношение на тези, които са изпълнили волята, е най-подходяща. Защото ако тази разпоредба е спазена, онези, които се държат непоколебимо в волята, ще трябва да кажат истината и да свидетелстват правилно и няма да предадат. По същия начин тези свидетели ще се страхуват, че клетвата им няма да бъде приета и правото им да се закълне ще бъде предадено на наследниците, а техните лъжци ще се появят и ще бъдат опозорени. Бойте се от Аллах, когато се закълнете. И слушайте съдбите, изпратени до вас, и действайте с тях и знайте, че Аллах няма да води нечестивци.

Коментаторите споменаха две мнения за това дали този стих е член или не:

а- Ибрахим и Нехай и Абдула б. Според Абас този стих принадлежи на керимето .

б- Според мнозинството, стихът не е стих . Табери също предпочиташе мнението, че предоставянето на стиха не е в съответствие с общите правила на исляма.

Табери специално споменава в това отношение: От деня, когато Хазрат Мохамед (мир на него) е бил изпратен като пророк, е известно, че начинът между *dâvâsî* и *dâvâ* в реда на Аллах, в който живеят мюсюлманите, е както следва: Ако делото е открито поради стоките, делото трябва да докаже случая. Ако *Dâvâsî* не успеят да докажат това, *Dâvâ'i* ще бъдат спасени единствено чрез клетва, че той е прав. От друга страна, ако ответникът признае, че имуществото, което притежава, принадлежи на ищеца и претенциите, които той е купил от ищеца, той трябва да докаже, че е закупил имота. В противен случай притежателят ще се закълне в имуществото си.

Както видяхме, в последния случай *dâvâsî* попада в статута на *dâvâ*. Така от него попада задължението да докаже случая. Тя се превръща в *dâvâlâ*, който стана *dâvâsî*. Задължението за полагане на клетва се предава на ищеца, който е собственик на имота, докато той е ищец.

Тези стихове също са споменати в този стих . В това отношение не е допустимо да се казва, че стихът е мюнша. Това означава, че пълномощниците, които имат задължението да изпълнят волята си, ще предадат стоката на наследниците, а ако наследниците твърдят, че стоките липсват, ще има такива. Затова те са заклети. Ако тези пълномощници твърдят, че наследниците са закупили липсващите стоки, които те са поискали от завещателя, тогава наследниците ще бъдат заклети, когато станат обвиняеми. Всъщност преди това Абдула б. Абас е, Пратенико на Аллах "тен Носеха се слухове, описвайки проблемите сребърните шапка хадиси ен деПратеникът на Аллах прилага тази основа, спомената в общите правила. Първо, закле се на адвокатите, които твърдяха, че не са взели сребърния контейнер, а след това сребърния контейнер, независимо дали се продава от

депутатите или попечителите, това ще бъде закупено от завещателя по твърдението, че този път завещателят е заклел на наследниците и тази клетва парите му бяха върнати на наследниците.

109

В деня, когато Аллах събрал пророците заедно: "Какъв беше отговорът на вашата покана от вашия умма?" казва той. А те казаха: Не знаем нищо, но знаете невидимото. Те казват.

Пазете се от Деня на възкресението. В онзи ден Аллах ще събере Своите пророци и ще им каже: "Какво ви отговори народът ви?" ще попита. Те отговориха с благоприличие: „Ние нямаме познания за обширния учен. Разбира се, вие сте добре познати на Невидимото. Те казват.

Айяти-и 'също и по-нататък на Пророка: "Ама сте отговорили с теб?" На въпроса те казаха: "Ние нямаме никаква информация." са деклариращи.

Въпреки че пророците знаеха какво прави техният народ: „Ние нямаме знание“. коментаторите са направили различни обяснения за причината, поради която казват :

а- направих Süd , Хасан от Басра и муджахидините базирани електронни, пророците: "Ние не знаем какво да отговоря на нашия Ама". причината, за която казват; заради страха от съдния ден на апокалипсиса и липсата на самовъзстановяване. В противен случай не ума им отрича това, което знаят.

б муджахидините, според която пратениците: ". Ние нямаме информация за това, което прави нашата Ама" Когато казваме: "Ние нямаме друго знание освен това, което сте ни научили?" те означават.

с- Абдула б. Според Абас ; Пророци: "Ние нямаме никаква информация за това какво правят нашите хора." - Ние нямаме познания, освен че вие знаете по-добре от нас. те означават.

д- Според Ибн Кюрик , обяснението на този стих е следното: „Пророците:„ След теб какво са направили Уммата? "Той ще бъде попитан.

Табери тези възгледи, Абдула б. Абас "тен публикувал трета каза, че е мнението на повече женени, пророците тук:". Вие ни са, ние нямаме никаква информация, освен че той знае по-добре " заяви.

110

На този ден Аллах казва: "Исусе, Мария, помни благословията ми за теб и майка ти. Аз те подкрепих с Духовния Ерусалим. Ти си говорил с хората, когато си бил в люлката и проповедта. Аз те научих на

Книгата, Мъдростта, Тората и Библията. Направихте птица под формата на птица и вдъхнахте в нея, с моето разрешение той стана птица. Винаги съм ви предпазвал от тях.

Боже, Пророкът им каза заедно и ще го попиташ какво те са били на нацията го Съдния ден синът на Мария Исус ще каже прави. "О, Иса Исус, помни Моята благодат към теб и майка ти Ето Вас време Ruhul Ерусалим Gabrieli аз те подкрепих. Говорихте с хора, когато бяхте бебе в някоя люлка и след като сте го имали. Помнете отново; Научих ви как да четете и пишете, мъдростта на всичко, Тората и Библията. Още веднъж, с моето учение и разрешение, направете нещо като кал в калта, раздухвайки го, и това става птица с моята заповед и разрешение. Извади мъртвите от гробовете им и ги възкреси. Спомни си отново, че те спасих от израилтяните. Опитаха се да ви убият, когато им донесете ясни доказателства за тяхното пророчество. Онези, които не повярваха в тях за чудесата, които донесохте: "Това е ясна магия. Това не е пророк, а магьосник." те казаха. А знамения; Пророкът Исус (м.н.) говори на хората, когато е в люлката и ще говори след величието. Пророкът Исус (м.н.) е отнесен на небето, когато е бил млад. По тази причина стихът показва, че Пророкът Исус (м.н.) ще оцелее, докато не се спусне обратно на земята. В стиха се посочва също, че християните: "Исус беше обесен." също така отрича твърденията. Тълкуватели, Аллаху Ta'ala е, песента на благословиите, дадени от Hadrat hitahederek Исус, или че правя след премахване Hadrat Исус на небето ми бъде въпроси в откъдното са декларирали отделни мнения. Предпочитахме мнението, че този адрес ще бъде по-долу, като се установи интерес към предишния стих.

111

Помнете, учениците: „Повярвайте в мен и моя пророк“. Докладвах. Те казаха: „Имаме вяра. те казаха.

О, Исусе! Спомнете си отново на апостолите, които бяха ваши помощници: „Потвърдете мен и моя пророк Исус“. Докладвах. А те казаха: Господи, потвърдихме, че си ни заповядал. те казаха.

* Стихове; А от смъртта и "Аз доклад." "Откровение", което е преведено от корена на "Откровение". За целите на изявлението, според Süddi, "аз бях забил в сърцата им". Това означава. Според други учени "аз вдъхнових". Това означава.

112

Ето, апостолите: "Исусе, о, Мария, може ли твоят Господ да ни донесе маса от небето?" те казаха. Той каза: "Ако вярвате, бойте се от Аллах." каза той.

Исусе, спомни си отново моята благословия върху теб. Когато апостолите, които бяха ваши помощници, казаха: "Исусе, Исусе, нека твоят Господ ни донесе маса от небето, оборудвана с различни

ястия?" те казаха. И вие ще им кажете: "Ако потвърдите силата на Аллах, бойте се да зададете такъв въпрос. Защото Аллах не е в състояние нищо. Ако ви изпрати това, което искате, това може да бъде изпитание за вас. В това отношение се уповавайте на Аллах."

Според някои учени апостолите, които задавали този въпрос, не се съмнявали в силата на Аллах. Но те искаха да разберат дали Пророкът Исус (м.н.) ще го помоли да изтегли храна от Аллах таала .

Hazret-i Aisha (радияла анха) и Said b. Говори се, че Кюбейр е в това мнение. Ибн Аби Мулейке разказва, че Хазрат-и-Аиша е казал: "Апостолите не се съмнявали, че Аллах може да свали масата от небето. Но те искаха да кажат:" О, Исусе, можеш ли да поискаш това от своя Господ? "

Тези, които обясняват стиха по този начин, четат израза под формата на израз. Според този континент значението на тази част от стиха: "Можете ли да попитате вашия Господ?" Това означава.

Абдула b. Според Абас и Сюди апостолите, споменати в този стих, са наистина скептични по отношение на тяхната религия, като искат чудо от Пророка Исус (м.н.), за да видят дали той е истинският Пророк и да кажат: "Може ли Господ да свали маса от небето?" под формата на въпроси. Абдула b. Абас каза в това отношение: "Исус (alayhisselamЗа децата на Израил: "Ако постят тридесет дни за Аллах, а след това поискате нещо от него, той ще ви даде каквото искате. Защото служителят му дава заплатата". Той каза. И след трийсет дни пост те казаха: „О, Боже, вие ни казахте:„ Служителят му дава заплатата на служителя. "Ти ни заповяда да бързаме тридесет дни. Направихме го. Ако трябваше да работим за някой за тридесет дни, той ще ни довърши. Може ли вашият Господ да ни донесе маса от небето? те казаха. Исус каза: "Ако сте сред онези, които вярват в правдата, бойте се от Аллах, че питате такива ядки." Те казаха: "Ние искаме да ядем от него, сърцата ни да бъдем в мир, да знаем, че ни говорите и да бъдете един от онези, които свидетелстват."

Süddi казва: "По молба на Пророка Исус (м.н.) Аллах им изпратил маса с всякакви видове храна, с изключение на месо. Те ядоха от нея."

Табари , апостолите, които искат да бъдат изтеглени до тях в своята религия и Хазрат-и Исус е правилният Пророк, защото те се съмняват, че имат право да казват, че искат да вземат храна от небето, за да споменат повече evla.

113

Тогава те казаха: "Ние искаме да ядем от него, сърцата ни да бъдем в мир, да знаем, че ни казвате истината и да бъдете един от онези, които свидетелстват на тази маса".

Тогава апостолите казаха. "Ние сме хора в нужда най-напред и преди всичко. Искаме да ядем от тази маса. Освен това, когато видим, че прехраната слиза от небето, сърцата ни ще бъдат в мир. За това искаме тази таблица.

Пророкът Исус (м.н.) е помолил апостолите да поискат храна, която да бъде изпратена от небето: "Ако вярвате в Аллах, бойте се от Аллах, че питате такива ядки." и апостолите дадоха следния отговор на Исус (м.н.): "Искаме да ядем от тази маса. Затова искаме да научим, че Аллах е всемогъщ. Искаме да научим, че Аллах е способен да прави каквото пожелае." Ние също искаме да научим, че сте прави в думите, които ни казвате, че сте пророк, изпратен от Аллах, и ние искаме да сме свидетели и свидетели на единството и силата на Аллах.

114

Меруеѝѝлу Исус каза: "О, Господи мой, небеса, донесе ни таблица от небето за нас, пред нас и след нас, за да бъде празник и чудо от вас. Поддържане за нас. Вие сте най-добрите от препитание."

Исус Мериеѝѝлу каза: „О, Аллах, Господи, постави масата от небето и нека ние и онези, които идват след нас, да се угощаваме в деня, когато се срути. И нека ви помолим в онзи ден. Нека тази маса бъде чудо от моето пророчество“. Ти ни предоставяш, защото аз съм най-добрият от онези, които ми осигуряват.

Коментатори : "От небето, донесе ни маса, така че ние, преди нас и след нас празник." в изречението "Празник". са направили различни обяснения за това какво се разбира под израза.

Аз Süd , Катада и Ибн Cüreus в зависимост от целта на това изявление, "Ние се храним в Нека открием празник този ден. Можете също така и да ги вземем един ден свещено за този ден хората, които идват след нас." Това означава.

Абдула b. Според Абас , целта на това изявление: "Ние, слизайки от масата, да ядем и да угощаваме заедно." Това означава.

Според други учени , целта на това изявление, "тази храна за нас от Аллах като напомняне и доказателства". Това означава.

Табари тези, изложени първо се казва, че предпочитаният начин на обяснение. Така че, в това, че на маса, за да се получи празник за нас. "Намерението на безизразно:" Ние Нека открият празника на слизането на масата и хората, тъй като те се покланят на Господа по време на почивката, ние също трябва да направим молитвата в тези дни, а ние се покланяте "означава.. Taberi това мнение Предпочитал е причината "Байрам" да е известна в арабски смисъл на думата "байрам".

Важно е да се тълкува Божието слово в възможно най-ясна форма. В този смисъл "байрам", "празник", за да вземе смисъла на детето е повече.

Коментаторите споменаха две мнения за това дали таблицата, която ще бъде изтеглена в този стих, е реално намалена:

а- Абдуррахман, Атия, Абдула б. Абас , Вабб б. Мюнебих, муджахид , Исаак б. Абдула, Аммар б. Ясир, Katada , Meyser и като Za'z Mufessir според Аллаха teâlâ желанието тази таблица изтеглен от небето, Израел също са го яли. Въпреки това, тези учени са направили различни обяснения помежду си за това какъв вид храна е на разположение на масата.

аа - Абдуррахман ес-Селеми, Алайе, Абдула б. Абас , муджахидините , Исаак б. Абдула и Аммар б. Според становище, прехвърлено от Ясир, тази маса имала риба и хляб. Израилтяните ядяха и ядяха от тази маса. Но по-късно те са извършили редица грехове. Ето защо, Аллаха таала не постави масата.

В това отношение Абдула б. Абас казва: "Исус Исус и апостолите бяха свалени от небето. Имаше хляб и риба на масата. Те идват на масата, където остават и ядат от тях, както желаят.

Един от израилтяните казва: "Молах се с Аммар б. Ясир. Когато свърши с молитвата, той каза:" Знаете ли какво е масата, която се спуска към израилтяните? " че: "Израилевите синове са поискали от Иисус, сина на Мария, да поиска храна и безспирна храна. Беше им казано: "Ако не скриете нещо от масата, която е изтеглена, или предадете нещо, или премахнете и скриете нещо, то ще ви бъде открито през цялото време. Ако направите едно от тях, ще ви накажа по начин, който не съм направил на никого в света." Чинии изтеглили първата. Денят преди завършването на израилтяните скрили някои неща от него. Вдигнаха го и го сложиха на определени места. Те бяха коварни. Тогава Аллах ги наказва по начин, по който Той не наказва никой от световите. О арабска общност, вие сте тези, които не оставят след себе си камили и овце. Аллах изпрати Пророка от вас. Знаете неговия род. Аллах ти е разкрил на езика на твоя пророк, че ще надделееш над арабите. Аллах ви забрани да натрупвате злато и сребро. Аллах ще ви накаже с болезнено наказание.

Аммар б. Ясир казал на Пратеника на Аллах за масата, която се спускаше към израилтяните : "Масата, която слезе от небето, беше хляб и месо. Израилтяните бяха заповядани да не предават, за да скрият нещо за следващия ден. Затова Аллах ги превърна в маймуни и свине.

bb- Ammar b. Според друго мнение, цитирано от Ясир и Катаде , масата на небесните потомци имаше плодовете на небето. На израилтяните беше наредено да не крият нищо от тях. Но те ги скриха, предадоха ги. Аллах ги превърнал в маймуни и свине.

Според cc-Za'zan и Meyser на масата имаше всякакви видове храна, която беше спусната от небето към израилтяните.

b- Според друго мнение, цитирано от муджахидините и Хасан-и Басри, Пророкът Исус не слезе от небето, въпреки че Аллах те помоли да слезеш от небето на масата към израилтяните. В това отношение муджахидините е казал: " Аллаху Та'ala този стих-и kerime е нанесе удар точно както I-притчи и хора, като им забранява да попитам няколко неща, които не са им били дадени от Пророка.

Хасан-Басри също каза: „Който ви повярва от масата след неверника, аз го правя, не наказвам никого на света. "Нямаме нужда от такава маса", казаха те, така че те не бяха сведени до никаква маса.

Табари казва: "две мнения по въпроса дали изтегляне Съдове всъщност изтеглени, мнение е за предпочитане, становище, че споменатата маса се изтегля Защото без него на Пратеника на Аллах,. Другари и добре, и те идват след коментатори са споменати новини от В допълнение. Аллаху Та'ala , а след това през следващите строфи" Аз Ще ти донеса тази таблица. " Аллах та'лам нм, не е възможно да се върнеш от обещанието. В това отношение масата определено е намалена.

Правилната дума за възгледите върху храната на масата е тази, която казва, че на масата има храна. Също така е възможно тези храни да бъдат риба, хляб и плодове от рая. Не знаеш какво е това ястие няма да ни нарани.

115

Аллах каза: "Аз ще сваля тая маса при вас. Но който не вярва от вас след това, ще го накажа с наказание, което не съм направил на никого в света".

О, Хавалс, Аз ще донеса тази маса пред вас и ще ви дам храна. Който от вас отрече пророчеството на моя пророк Исус, след като съборя тази маса, ще го накажа по такъв начин, че ако той не се подчинява на моите заповеди и забрани, аз не съм наказвал някое от съществата от неговото време.

Табери казва: " Аллаху таала намали храната, израилтяните също не повярваха, след като храната слязла, Аллаху таала , наказала ги чрез обръщане на маймуни и прасета.

В това отношение Абдула b. Той каза: "В Деня на възкресението най-тежкото наказание на хората ще бъде три класа хора. Това са

лицемерите, неверниците на израилтяните и семейството на фараона."

Süddi , от друга страна, каза, че наказанието за тези, които се спускат до тях, е наказание, което не е било дадено на никой престъпник във вселената.

Както беше споменато по-горе, Абдула b. Абас също е цитиран за тази таблица: "Исус каза на израилтяните," пост за тридесет дни за Бога и след това го попитайте нещо, а вие искате той да ви даде това, което искате? Защото заплатата на работника принадлежи на работодателя. "

И така, израилтяните направиха това, което Исус каза, и тогава те казаха: "Моят учител, който ме учи, казва ни," заплатата на работника принадлежи на работодателя. Когато свършим, той ни кара да ядем и пием. Може да се изтегли една маса монтирани на Господ да ни от небето? "Исус каза:" Ако вярвате, бойте се от Аллах. "Той каза. Те също стих-и kerime от които твърди, че не можа да обясни това, което искат, защо на масата. Негово Светейшество по този-Исус Христос, Аллаху Та'ala от попита свалянето на масата. Аллаху Та'ala Каза, че ще намали масата и ако имаше неблагодарни след слизането на масата, щеше да ги накаже най-силно. Тогава ангелите изпратиха една маса от небето със седем риби и седем хляба и ги сложиха пред израилевите синове. Ядоха от масата и бяха пълни.

116

И отново Аллах каза: "Исусе, о, Мария, ти каза на народа:" Напусни Аллах и дай на мен и на майка ми две награди. "Исус каза:" Наистина съм отвъд вас. Не ми харесва да казвам неща, за които нямам право. Ако го кажа, това е всичко. Вие знаете. Знаеш какво пия. Не знам какво криеш. Разбира се, вие сте добре познати на невидимите.

В деня на възкресението, когато той събира пророците, или когато въздига Исус на небето, той му казва: "Исусе, о, Мария, каза ли на народа:" Вземете мен и майка ми, двама богове, които се покланят от него? : "О, Господи, аз правя такова нещо или говоря. Аз съм по-добър от теб. Как да кажа нещо, което нямам? Защото аз и майка ми сме служители, които си създал. Как могат вашите слуги да претендират, че са господар? Ако казах нещо такова, ще го знаеш. Защото нищо не е скрито от теб. Ти дори знаеш какво съм скрил в сърцето си. Как можеш да не знаеш какво казвам? Не знам неща, които не ми казвате. Разбира се, вие знаете тайните неща, които никой не знае освен вас.

Miifessirs, Allahu ta'ala , Hazrat-i Исус Христос и майка му, за да го накарат да попита дали въпросът дали е цитиран около две мнения.

а- Süd според Аллаху Та'ала , Hadrat Исус задава този въпрос, когато той я вдигна в небето. Тъй като след възнесението на Исус на небето, християните са направили някои суеверни твърдения за него и неговата майка и са им казали, че Исус проповядва тези твърдения. Когато Аллах та'ала го въздигна до небето, той попита Исус.

б Ибн Сүрейс и Катада Според Аллаху Та'ала Деня на Страшния съд Исус на този въпрос ще бъде помолен да изложи християни. От сто деветнадесети стиха се разбира, че този въпрос ще бъде зададен в Деня на възкресението . В този стих се казва: "Аллах казва:" Това е денят, в който тяхната истина ще бъде от полза. "

Табари казва: "Тези, които предпочитат от тези изгледи Süd е песента

първо мнение. Също така е мнението, че Аллах та'ала е попитал Исус, когато е вдигнал това легло към небето. Аллах таала тук, в миналото, новината за публично събитие ни съобщи.

Има две причини, поради които тази гледна точка е предпочитана.

а- В началото на изречението има дума (.....). Въпреки че тази дума се използва за бъдещо време, когато се откриват доказателства на арабски, тя всъщност се използва за минало време. Колкото е възможно по-дълго, по-подходящо е да се обясни думата на Аллах таала, тъй като тя се използва най-много. В това отношение е по-точно да се каже, че Аллах та'ала е задал този въпрос на Пророка Исус в миналото.

Ако се каже, че Аллах Таяла задава този въпрос в Възкресението, Hazrat-i Исус трябва да се съмнява дали тези, които са умрели като идолопоклонници, ще бъдат простени или не. Защото в следващите сто и осемнадесети стиха се споменава, че Пророкът Исус казва: - Ако ги накажеш, със сигурност те са твоите поклонници. Ако простиш личицата, със сигурност си Мудър, Мъдрият.

Тъй като е сигурно, че Хазрат-и Иса и всеки друг пророк няма да имат такова подозрение , по-точно е да се каже, че Аллах таала е задал този въпрос, когато Хазрат-и-Иса е бил издигнат в небето в миналото.

Табери казва: "Ако се казва:"Защо Аллах та'ла , Исус, християни, не му е казал да познава Бога и защо е попитал Исус? "

а- Хейзрат-и Исус да избягва такива неща и тези неща са много опасни за докладване.

б- Хазрат Иса, след като напуснал хората си, за да наруши обещанието си, да промени религията си е да докладва.

117

Просто им казах, че са ме поръчали. - Поклонете се на Аллах, на моя Господ и на вашия Господ. казах аз. Бях свидетел на тях, докато бях сред тях. Когато минахте покрай мен, вие ги наблюдавахте. Вие сте свидетелят.

В този стих на Аллах таала , Хазрат-и Исм , хората: "Бог и аз и майка ми имаме два бога", казвате? да отговори на въпроса.

Паун , Пророкът Исус (м.н.) казва, че Аллах таала го е научил на този отговор .

Абдула б. Аха казал в обяснението на този стих:

"Един ден Пратеника на Аллах (sallallahu alayhi благословии) проповед той го прочете и каза:". Вие, о, хора, не се съмнявам, боси в присъствието на Бог, голи и ще бъдат събрани като необрязаните "След следния стих-и keḡime е да се чете:" Първо ги Ще съживим начина, по който го създадохме. Това е нашето обещание. Разбира се, ние сме тези, които изпълняват нашето обещание. Сура ал-Анбия, 21/104 Тогава той каза: "Знайте, че в Деня на Възкресението, създаването на първата рокля ще бъде Авраам. Също така знайте, че някои хора от моя народ ще бъдат доведени и те ще бъдат отведени на ляво. Аз:" Господи, това са моите другари. "Ще кажа. Вие не знаете какво правят след вас: "Ще кажа думата на праведния слуга." Аз съм свидетел на тях, докато съм между тях. Наблюдавал си ги, когато си починал. "Ще ми се каже: sonḡa След като си ги напуснал, те се върнали от религията и продължили като отстъпници. Бухари, К. Тафсир ал-Коран Сура 5, баб: 14

118

Ако ги накажеш, със сигурност те са твоите слуги. Ако простите измама, вие със сигурност сте победител във всичко и имате мъдрост.

Господи мой, ако ме убиеш и онези, които са взели Бог и майка ми за тези вярвания и ги накаже в отхвърлянето, тогава никой няма да бъде против теб. Защото те са твои слуги. Те трябва да се подчинят на волята ви. И ако простите им вината, преди да умрат, и прощавате греховете им, със сигурност няма никой против вас. Защото вие сте победител в наказването на каквото пожелаете. Никой не може да ви се противопостави. Нека Този, който познава Своите създания, заслужава покаяние и мъдрост.

Аз Sud този стих е обяснено по следния начин: "Ако сте били тях ще бъдат наказани в отвъдния напусне християнството тях чрез Твоя раб Ако ги въпроса за предаване на ислямската премахнете от християнството, без съмнение сте победители над всичко, разпоредби и премъдър.". Той каза: "Това е дума, която Исус каза, когато беше в света."

Този стих гласи, че всичко ще бъде извършено по волята на Аллах, защото той може да прави каквото пожелае и че никой няма да го вземе под внимание за това, което е направил, и че Исус е далеч от клеветите на християните.

Абу Зер ал-Гифари обясни следното в този стих:

„ Пратеникът на Аллах (sallallahu alayhi wa sallam) извърши нощна молитва и молитва в този стих , прочел този стих, така че чел този стих в носа и се проснал. Вие сте прочели този стих. . Дори докато я четете в поклони позиция в легнало положение " Messenger на Аллах (sallallahu alayhi c.a.c.) каза:" Аз, за моя народ, исках да бъда şefataş Ta'ala той ми го даде от моя Господ. Онези, които не свързват Аллах с моя народ, ще бъдат инша'Алах. Ахмед b. Hanhel, Musnad, с. 5, р. 149

119

Той каза: "Това е денят, когато благоденствието на тяхната правда е. За тях ще има небето под тях. Те ще останат там завинаги. Аллах е доволен от тях. Те са доволни от Аллах. Това е великото спасение."

Учените от Корана четат думата, цитирана в този стих, по два начина:

а- някои Hījaz и Медина се чете Kurca с повторно пеят всички думи Ирак подправяни. Въз основа на тази книга , коментаторите заявиха, че Аллах та'ла ще каже тези думи на Деня на възкресението. Süddi е един от учените в това мнение. Според него, когато Аллаху таала вдигнал Хазрат-и Исая, той го попитал дали християните са му казали да отведе него и майка му в два бога. Аллах таала ще им каже в Отвъдния, че истината на тези, които говорят истината, ще им бъде от полза и че те ще бъдат поставени в небесата.

В- Някои Hījaz и Медина Kurram са по-добри, за да прочетете думите. Табери също предпочиташе тази страна. Аллах таала според тази книгата тези думи няма да кажат в отвъдното. В света. Според този стих, смисълът на стиха е следният: "Бог, Исусе, който каза, че каза:" Тази дума, която казахте, когато бяхте в света, точните думи на праведните ще му бъдат от полза в Деня на възкресението. Така че вашата дума е правилна. Това обещание ще ви бъде полезно в отвъдното. Защото думите на истината в деня на отхвърлянето са полезни за себе си. За онези, които говорят правилно в онзи ден, има небеса, в които текат реки. Те ще останат там завинаги. Аллах е приел тези праведници, които спазват обещанията си и се въздържат от заповедите си, и са доволни от своя Господ, който им е дал онова, което е обещал в отвъдното. Тук е голямото спасение.

120

На Аллах принадлежи властта на небесата и на земята и на всичко, което е в тях. Той е способен да прави всичко.

О, християни, собствеността и управлението на небесата и земята и всичко, което им принадлежи, принадлежи на Бога, а не на вас, на Исус, на Неговата майка или на всяко създание на небесата и на земята, както предполагате. Защото небесата, земята и съществата в тях са част от творенията на Аллах. Исус и неговата майка са същества, които присъстват в тези създания и действат в тях. Това показва, че те са едновременно създания на Аллах, които имат света, в който живеят. Аллах е способен да прави всичко, тъй като е създал цялата вселена от нищо и е в състояние отново да го унищожи. Той също така може да унищожи Исус и майка му. Тогава как биха могли тези две безпомощни създания да са богове?

Аллах та'ала с тази дума. Той предупреждава християните и всичките им създания, които прогласяват Исус и тяхната майка, като обявяват доказателства и ги моли да мислят, съветват и разбират.

Абдула б. Амр каза, че последната спускаща се сура на Корана е времето на Маик Абдула б. Абас каза, че последната спускаща се сура е Наср . Тирмиди К. Тафсир ал-Коран Сура 5 Хадис No: 3063

Собствеността на небесата и земята и съществата в нея принадлежи единствено на Аллах. Аллах ще ги спаси, както поиска. Както християните мислят, Исус няма право да ги спаси. Аллах има власт над всички неща и нищо не може да му помогне.